

དཀར་ཆག

ཨང་	དོན་ཚན།	ཤོག་གྲངས།
༡	ཞི་བྱེད་སྐྱོན་གྱི་བཤད་པ།	༡-༣
༢	ལེའུ་གསུམ་པ། བང་གི་སྡེ་ཚན་བསྟན་པ།	༣-༡༢
༣	ལེའུ་བཞི་པ། ཕྱེ་མའི་སྡེ་ཚན་བསྟན་པ།	༡༣-༣༤
༤	ལེའུ་ལྔ་པ། རིལ་བུའི་སྡེ་ཚན་བསྟན་པ།	༣༥-༤༦
༥	ལེའུ་དྲུག་པ། རྩེ་གུའི་སྡེ་ཚན་བསྟན་པ།	༤༧-༥༠
༦	ལེའུ་བདུན་པ། སྐྱོན་མར་གྱི་སྡེ་ཚན་བསྟན་པ།	༥༡-༥༨
༧	ལེའུ་བརྒྱད་པ། བལ་སྐྱོན་གྱི་སྡེ་ཚན་བསྟན་པ།	༥༠-༥༥
༨	ལེའུ་དགུ་པ། ལརྟའི་སྡེ་ཚན་བསྟན་པ།	༥༦-༥༨
༩	ལེའུ་བརྒྱུ་པ། སྐྱོན་ཚང་གི་སྡེ་ཚན་བསྟན་པ།	༥༠-༥༩
༡༠	ལེའུ་བརྒྱ་གཅིག་པ། རིན་པོ་ཆེ་སྐྱོར་བའི་སྡེ་ཚན་བསྟན་པ།	༥༥-༥༩
༡༡	ལེའུ་བརྒྱ་གཉིས་པ། རྩོ་སྐྱོར་གྱི་སྡེ་ཚན་བསྟན་པ།	༥༥-༥༥

མདོ་གཉིས་པ། ཞི་བྱེད་སྐྱོན་བཤད་པ།

མདོ་གཉིས་པ་ཞི་བྱེད་སྐྱོན་གྱི་མདོ་དང་ཡང་ན་གསུམ་པ་གསོ་བའམ་གྱི་གཞུང་དོན་འགྲེལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཇི་
ལྟར་བསྐྱབ་པར་ལུས་པ་དང་། དེའི་ལན་བསྐྱབ་པའོ། །ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་ལུས་པ།
དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྲོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐྱད་ཅེས་ལུས་སོ། །ཀྱེ་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་
ལགས། །ལག་ལེན་བཙུག་ནད་ཀྱི་དཔུང་འཛོམས་པའི། །ཀར་གྲངས་ལག་ཏུ་སྒྲང་བའམ་ཇི་ལྟར་
བཟྱ། །འཚོ་མཛད་སྐྱོན་པའི་རྒྱལ་པོས་བཤད་དུ་གསོལ། །ཞེས་ལུས་པས། ཞེས་པ་སྟེ། བརྟག་བའམ་རྣམ་
གཉིས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བརྟག་དགོས་པར་གདམས་ཤིང་། བར་དུ་གསོ་བའི་རྒྱལ་རྣམ་པ་དགུའི་རྒྱས་བཤད་
བཤད་རྒྱུ་དུ་བསྐྱབ་རྒྱལ་གསུངས་པའི་མཚུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་ དེ་ནས་ཡང་བྱ་བ་ གཞན་གྱིས་བར་མཚོད་
པར་དྲང་སྲོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐྱད་ཅེས་ལུས་སོ། ། དེ་ཡང་ཀྱེ་ཞེས་བོས་ནས་སྐྱོན་པ་དྲང་སྲོང་ཆེན་
པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལགས་ཞེས་ ཞེས་དང་བཅས་ཏེ་གསོ་བའམ་ལག་ལེན་བཙུག་ཀྱི་སྐྱོན་ནད་ཀྱི་
དགྲ་དཔུང་འཛོམས་པའི་ཀར་གྲངས་ལག་ཏུ་སྒྲང་བའི་བའམ་སམ་རིམ་པ་ཅི་འདྲ་ལྟར་བཟྱ་ཞེས་འདྲི་ཞིང་།
འཚོ་མཛད་སྐྱོན་པའི་རྒྱལ་པོ་ལྟོད་ཀྱིས་བཤད་དུ་ གསོལ་ཞེས་ལུས་པ་དང་།

དེའི་ལན་བསྐྱབ་པ།

དེའི་ལན་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། གཞུང་དོན་དངོས་
བཤད་པའོ། །

ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ།

སྐྱོན་པས་གསུངས་པ། ཀྱེ་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཡིད་ལས་སྐྱེས། ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱོན་པས་གསུངས་པ། ཀྱེ་དྲང་སྲོང་
ཆེན་པོ་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཞེས་བོས་ཏེ།

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

གསོ་བའམ་ལག་ལེན་ཀར་གྲངས་འདི་ལྟ་སྟེ། །ལག་ཏུ་སྒྲང་བའི་གཉེན་པོ་སྐྱོན་དཔུང་གཉིས། །སྐྱོན་ལ་ཞི་
སྦྱང་གཉིས་ཏེ་ཞི་བྱེད་ལ། །ཐང་ཕྱེ་རིལ་བུ་ལྟེ་གུ་སྐྱོན་མར་ལ། །སྟེ་ཚན་ལྟེ་ཞེས་སྦྱི་རུ་གཟགས་པ་ཡིན། །འོན་
ཀྱང་ཐལ་སྐྱོན་ལྟེ་སྐྱོན་ཚང་གསུམ། །སྟེ་ཚན་བརྒྱུད་ཀྱིས་ཞི་བྱེད་སྦྱོར་བ་བསྐྱབ། །ཞི་བྱེད་ལོག་གཞོན་རིན་
པོ་ཆེ་དང་དགུ། །སྦྱོར་བུ་ལྟེ་སྦྱོར་སྟེ་དང་བཅུ། །དེ་ཡང་སྟེ་ཚན་ལྟེ་མ་འདུས་མེད། །སྦྱོར་བྱེད་ལས་
ལཱའི་སྦྱོན་འགོ་སྦྱོར་འཚོས་དང་། །བཤམ་སྦྱོག་སྦྱོར་འཇམ་ཅི་ནི་རུ་ཏ། །སྦྱོངས་ཀྱི་ལོག་གཞོན་ཅ་ནས་སྦྱང་
དང་བཅུན། །དཔུང་ལ་གཏར་བསྐྱོད་དུ་གསུམ་ལུམས་བུག་པ་ལ། །དེ་ཡི་ལོག་གཞོན་སྦྱར་མའི་དཔུང་དང་
དུག །སྦྱི་རུ་སྦྱོམས་པས་རྒྱས་བཤད་ཉི་ཤུ་གསུམ། །མདོ་རུ་བསྐྱབ་པའི་ལག་ལེན་བཙུག་འདི། །ནད་ཀྱི་

དལ་དམུང་འཇོམས་པའི་མཚོན་ཆ་ཡིན། ཏེ་རྣམས་ལག་ཏུ་གྲང་བའི་རིམ་པ་ནི། ཏེ་པོ་ཞི་བུད་སྐྱོན་གྱི་སྐྱེ་
ཚོན་བརྒྱན། ཏེ་ཏེ་མོང་ཚེན་པོ་མ་ཡེངས་གུས་པས་ཉོན། ། ཞེས་པ་སྟེ། གསོ་བཅས་ལག་ལེན་དངོས་གྱི་
ཀར་ཡངས་ཀྱང་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཏེ་ཡང་ལག་ཏུ་གྲང་བའི་གཉེན་པོ་མཐའ་དག་སྐྱོན་དང་དམུང་གཉིས་སུ་
འདུས་པ་ཡིན་ལ། སྐྱོན་དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཞི་བུད་དང་སྐྱོང་བ་གཉིས་ཏེ། ཏེའི་དང་པོ་ཞི་བུད་ལའང་ནང་གསེས་སུ་
དབྱེ་ན་ནད་གང་ཡང་ཐོག་མར་སྐྱོན་སྐྱེད་འབྱེད་པ་ལ་ལྷུས་པ་རྩོ་ལྷུར་དང་ལྷན་པ་ཐང་གི་སྐྱོར་བ་བསྟན་པ་
དང་། གལ་ཏེ་དེས་མ་སེལ་ན་སྐྱེ་མའི་སྐྱོར་བ་དང་། དེས་མ་ཐུལ་ན་རིམ་བུའི་སྐྱོར་བ་དང་། རྩོང་སྤོང་ཞེན་
པའི་ནད་ལྷག་འདོན་པ་སྟེ་གྱའི་སྐྱོར་བ་དང་། ལྷུས་སྟོབས་སྐྱེད་ཅིང་དབང་པོ་གསལ་བ་སྐྱོན་མར་གྱི་སྐྱོར་བ་
དང་ལྷ་པོ་དེ་ལ་སྐྱེ་ཚོན་ལྷ་ཞེས་སྟེ་ལུ་བྱ་བྱ་གསལ་བ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་སྐྱེ་ཚོན་དེའི་སྐྱེད་ཏུ་གང་ནད་གཙོ་ཆེར་
སེལ་བ་ཐལ་སྐྱོན་གྱི་སྐྱོར་བ་དང་། ཚ་བའི་ནད་ཤས་ཆེར་སེལ་བ་ལ་ལྷུ་ལྷི་སྐྱོར་བ་དང་། ལྷུང་ལྷན་ཤས་ཆེར་
སེལ་བ་སྐྱོན་ཆང་གི་སྐྱོར་བ་དང་གསུམ་སྟེ། སྐྱེ་ཚོན་བརྒྱན་པོ་དེས་ཞི་བུད་གྱི་སྐྱོར་བ་ བརྒྱན་ཅིང་། ནད་པ་
འབྱོར་ལྷན་ཅན་རྗེས་སུ་འཇོན་པའམ་ཞི་བུད་དེ་རྣམས་གྱི་ལོག་གཞོན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱོར་བ་དང་བཅས་པའི་
དལ། ཏེའི་སྐྱེད་ཏུ་དབུལ་ཐོངས་གྱི་ནད་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་བརྒྱང་བའམ་གྲོ་བུར་གྱི་ཐུག་སྐད་གྱི་ནད་ལ་སྟེའི་
སྐྱོར་སྟེ་དང་བཅས་སྟེ་ཚོན་བརྒྱན་ཡིན་ལ། ཏེ་ཡང་ཐལ་སྐྱོན་ནས་སྟེ་སྐྱོར་གྱི་བར་འདི་གོང་གི་ཐང་ཕྱེ་རིམ་བུ་སྟེ་
གྲ་སྐྱོན་མར་གྱི་སྐྱེ་ཚོན་ལྷ་རུ་མ་འདུས་པ་མེད། གང་ཞེ་ན་ཐལ་སྐྱོན་ནི་སྟེ་མ་གང་སེལ་ཁོངས་དང་སྐྱོན་ཆང་
སྐྱོན་མར་ལ་སྐྱེ་སྟེ་གྱུ་རིན་ཆེན་རིམ་བུ་སྟེ་སྐྱོར་ཐང་གི་ཁོངས་སུ་བསྟུངོ། སྐྱོང་བུད་ལ་ལས་ལྷ་ཡོད་པ་དེ་དག་
གི་སྐྱོན་འགྲོང་སྐྱུ་མ་འཚོས་བྱ་བ་དང་། དངོས་གཞི་ལ་མཇུག་ནད་སོགས་ཐུར་ཏུ་སྐྱོང་བ་བཤལ་དང་བད་ཀན་
གྱི་ནད་སོགས་གྱེན་ཏུ་འདེན་པ་སྐྱུགས་དང་། བམ་ཚོང་ཡན་གྱི་ནད་སེལ་བ་སྐྱ་སྐྱོན་དང་། ལྷུང་དང་རྒྱུ་ལོང་
གི་ནད་སོགས་འཇུག་སོས་སེལ་བ་འཇུག་ཅི་དང་། སྟོ་སྟོས་དི་ཚུ་སྟོ་མ་པ་སོགས་ཏུ་ག་པོས་སེལ་བ་ནི་རུ་ཉ་
དང་། སྐྱོང་ཐམས་ཅད་གྱི་ལོག་གཞོན་རྩ་ལས་སྐྱོང་བ་དང་བརྟན་གོ། ཏེ་ཏེ་ལ་ཚ་བའི་ནད་འོ་དབྱུང་བ་
གཏར་ག་དང་། གང་བའི་ནད་སྟོབས་གཞོན་པ་མེ་བཅས་བསྟེག་པ་དང་། ལྷན་འདུས་བད་ཀན་ཤས་ཆེ་བའི་
གཉེན་པོ་དུགས་དང་། ལྷན་འདུས་མཇུག་ཤས་ཆེ་བའི་གཉེན་པོ་ལྷུམས་དང་། ལྷན་འདུས་རྒྱང་ཤས་ཆེ་བའི་
གཉེན་པོ་བྱུག་པ་དང་ལྷ་ཡིན་ལ། ཏེ་ཏེ་ཏེ་ཐམས་ཅད་གྱི་ལོག་གཞོན་ཐུར་མའི་དམུང་དང་བཅས་དུག་སྟེ།
དེ་ལྟར་གྱི་སྐྱེ་ཚོན་སོ་སོར་བཤད་པ་རྣམས་བརྟན་པོ་ལྷུར་མ་བསྟུས་པར་སྟེ་རུ་བསྟོམས་པས་ན་རྒྱུས་བཤད་ཉི་ལུ་
རྩ་གསུམ་དང་། མདོ་རུ་བསྟུས་པའི་ཚེ་ལག་ལེན་ལ་ཞི་བུད་བཙོ་ལྷུར་བསྟུས་པའི་ལྷ། སྐྱོང་བུད་ལ་བརྟན།
དམུང་དུག་སྟེ་བཙོ་བརྒྱད་ཏུ་འདུ་བ་འདི་ནི་ནད་ཀྱི་དལ་དམུང་འཇོམས་པའི་མཚོན་ཆ་ལྷ་རུ་ཡིན་གོ། ཏེ་ཏེ་
བཤད་ཉི་ལུ་རྩ་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ལག་ཏུ་གྲང་བའི་རིམ་པ་ནི། ཏེ་ཏེ་པོ་ཞི་བུད་སྐྱོན་གྱི་སྐྱེ་ཚོན་ལ་བརྟན་

ཡོད་པའི་དང་པོ་ཐང་གི་སྐྱོར་བ་བསྟན་པར་གྱེ་ཞེས་བོས་ཏེ་དྲང་སྲོང་ཚེན་པོ་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ རྒྱུད་མ་ཡེངས་
པར་གྲུས་པས་ཉོན་ཅིག་ཅེས་མཚམས་སྦྱར་བའོ།།

ལེའུ་གསུམ་པ། ཐང་གི་སྡེ་ཚན་བསྟན་པ།

༡༡། ཐང་གི་སྡེ་ཚན་བཤད་པའི་ལེའུའི་གཞུང་དོན་འགྲེལ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ་
དང་། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པའོ།།

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

ཐང་སྐྱོར་སྡེ་ཚན་ཚ་སེལ་གང་སེལ་གཉིས། ། ཞེས་པ་སྟེ། ཞི་བྱེད་སྡེ་ཚན་བཅུའི་ཐོག་མ་ཐང་སྐྱོར་གྱི་སྡེ་ཚན་
དེ་ལ་ཡང་ཚ་སེལ་དང་གང་སེལ་གཉིས་དང་། རྗེས་སུ་ཐང་གི་སྐྱོར་ཐབས་ལག་ལེན་བསྟན་པ་བཅས་གསུམ་
ཡོད་དོ། །

དང་པོ་ཚ་སེལ་གྱི་སྐྱོར་བ་བསྟན་པ།

དེ་ལ་ཚ་བ་སེལ་བའི་སྡེ་ཚན་ནི། ། ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་སེལ་ལ་གནས་གྱི་བཙོ་བརྒྱད། དེགས་གྱི་བརྒྱད། ལ་
འཕྲོར་བ་ བཅུ་གཅིག་ ཚིག་ཐང་བཅུ་བདུན་དུ་བཤད་པའོ། །

༡ གནས་གྱི་ཚ་སེལ་བཙོ་བརྒྱད་བསྟན་པ།

མི་ཐོད་རྙིང་པ་འབྲུག་རྩལ་ཏིག་ཏ་གསུམ། །སྐུ་མ་གཉིས་བསྐྱུས་གང་མགོ་ནད་སེལ་བར་བྱེད། །ལྷགས་ཕྱེ་སྐྱེར་
པའི་བར་བྱུང་འབྲས་བུ་གསུམ། །ཁྱེ་བ་གང་བཏང་མིག་ནད་སེལ་བར་བྱེད། །རྩ་རྩ་ཨ་རུ་འུ་ཡི་ཁྱེ་བ་
ཡིས། །རྩ་བའི་རྩག་ཁྲག་རྩུག་གཟེར་འཛོམས་པར་བྱེད། །སྐྱེར་པ་མཁན་སྐྱེ་བསྐྱུས་པའི་ཁྱེ་བ་ལ། །དོ་མ་
མཁུས་བཏབ་བཏང་སྐྱེ་ཁྲག་འཛོམས་པ་གཙོད། །རྩག་མཚུར་སེང་ཕོམ་ཨ་རུའི་གང་ཐང་གིས། །མཁུར་བཀའ་
ལ་ཡི་ཁྲག་ནད་རྩུག་གཟེར་འཛོམས། །པོང་ང་ཤིང་མངར་སྦང་རྒྱན་དཀར་བསྐྱུས་ཁྱེར། །རྩུ་གང་ཀར་སྐྱེར་
རྒྱན་འགགས་ཚ་སྐྱེམས་སེལ། །སོ་ཕག་བསྐྱུས་ཁྱེར་ལུ་སྐྱེ་ཀར་བཏབ། །མཁུར་བཀའ་ལ་སྐྱེ་གེ་བ་སྐྱེམས་
པ་སེལ། །ཚོན་དན་རྩ་ཏི་སྐྱེང་ཞོ་ཤ་ཡི་ཐང། །བསྐྱུས་གང་སྐྱེང་གི་ཚ་བ་འཛོམས་པར་བྱེད། །སྐོ་ལོ་ཤིང་
མངར་རྒྱ་སྐྱེགས་ག་དུར་ཐང། །སྐོ་ཡི་ཁྲག་ཚད་གཟེར་དང་ལུད་པ་སེལ། །བྲག་ལུན་བ་ལེ་བ་ཤ་ཀ་བསྐྱུས་
ཁྱེར། །ལུར་ཀུམ་དོམ་མཁུས་བཏབ་བཏང་མཚིན་ཚད་སེལ། །ཡི་ཤི་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་ཨ་རུ་ར། །ཐང་གིས་
མཚེར་ཚད་སྐོ་འཁྲོག་སེལ་བར་བྱེད། །ཨ་རུ་ར་དང་རྒྱ་སྐྱེགས་ལུ་མཁན་བཙོད། །མཁུལ་ཚད་གཟེར་ལྷིང་རྒྱ་
ལོང་སྦང་ཚད་སེལ། །ལོ་བརྒྱད་དི་རྒྱ་རྩུག་ཕོ་ཚད་སེལ། །སྐྱེ་ལོ་བཙོད་དང་པོང་ང་དཀར་པོའི་ཐང། །དུག་
ལུང་པོང་ང་ག་དུར་བ་ལེ་ཀའི། །ཐང་གིས་རྒྱ་ལོང་སྦྱོད་ཚད་མ་ལུས་སེལ། །དེ་ལ་ཀ་པེད་འབྲས་བཏབ་ཚད་
འབྲུག་ཙོད། །གཟེ་མ་ལུམ་པ་སྐྱེག་སྐྱེན་རྒྱ་འགགས་སེལ། །བ་སྐྱེ་ར་མཉེ་གཟེ་མས་མངལ་ཚད་སེལ། ། ཞེས་

པ་སྟེ། མི་ཐོད་རྟིང་པ་ཞེས་པ་ས་འོག་ནས་ཐོན་པའམ་ཆར་ཉིས་ཁྱེར་བའི་ཐོད་སྲུངས་རྟིང་པ་སྐྱམ་ཚི་བཟང་པ།
 དེ་ཡང་པོ་མོ་རང་རང་བྱུང་ན་བཟང་བར་བཤད་པ་དང་། སྟོག་ཆགས་འབྲུག་རྩམ་དང་ཉིག་ཏུ་འདི་ལ་དེང་སང་
 ཤས་ཆེར་སྐྱམ་ཅུ་ཉིག་གཏོང་ཞིང་སྐྱེན་པ་པལ་ཆེར་གྱིས་རྒྱ་ཉིག་མ་མཐོང་བ་མང་ཡང་། སྐྱེན་མར་སྐབས།
 ཉིག་ཏུ་གྱི་ལྗེ་བ་དང་སྐྱམ་ཅུ་ཉིག་། བཅས་སོགས་ཉིག་ཏུ་དང་སྐྱམ་ཅུ་ཉིག་སོ་སོར་ཡོད་པ་མང་བས་ཉིག་ཏུ་ཞེས་
 པ་རྣམས་རབ་རྒྱ་ཉིག་དངོས་དང་། དེ་མིན་བལ་ཉིག་མཐར་ལུས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷགས་བཟངས་སོགས་གཏོང་བ་
 ལས་སྦྱི་ཁྱབ་ནི་རྒྱ་ཉིག་ཏུ་བཞེད་པ་བཅས་ཉིག་ཏུ་གསུམ་ཐང་གི་ཁྲ་བ་རྒྱ་ལུ་གསུམ་ལ་བསྐོལ་ཏེ་ སྐྱམ་
 གཉིས་སྤུལ་དོར་གདུས་ལ་ སྐྱམ་གཅིག་སྤུལ་གང་ལུས་པའི་དུས་དེར་གང་དུ་བརྟུག་ནས་བཏང་བས་རྒྱང་
 མཁྲིས་བད་ཀན་ལ་མ་དཀར་ནག་མས་པ་སོགས་ཀྱི་མགོ་བོའི་ནད་མཐའ་དག་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་
 བོ། །ལྷགས་བདར་བའི་ཕྱེ་མ་དང་། རྒྱུར་པ་ནི་རགས་དཀར་ནག་གཉིས་གང་རུང་དེ་བྱིད་རྒྱ་འབྲུས་ཀྱི་དུས་
 སམ། རྟོན་འབྲས་བུའི་དུས་ཀྱི་བར་ཤུན་དང་། འབྲས་བུ་ཨ་བར་སྐྱུར་གསུམ་བཅས་ལྷགས་ཕྱེ་ལྗེ་ཐང་གི་ཁྲ་
 བ་གང་ནས་བཏང་བ་དེས་མིག་གི་ནད་མཐའ་དག་སེལ་བར་བྱེད། ཤ་པོ་རུ་རྟ་དང་ཨ་རུ་ར་གཉིས་གདུས་གང་
 ངམ་གང་ཐང་བུས་པ་དེའི་ཁྲ་བ་ལ་རུ་རྟ་གཉིས་ཐང་དུ་གྲགས་པ་དེས་རྩ་བའི་ནད་ནས་རྩག་ཁྲག་འཛག་པ་
 སེལ་ཞིང་། ལྷག་གཟེར་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུར་པའི་བར་ཤུན་དང་མཁན་སྐྱེ་ཞེས་པ་རིགས་དཀར་
 ནག་གམ་སྐྱེ་སྐྱུག་གཉིས་ཡོད་པའི་སྐྱེ་བོ་དེ་བསྐྱུས་པའི་ཁྲ་བ་ལ་དོམ་མཁྲིས་བཏང་བས་རྒྱུར་པ་གསུམ་ཐང་དུ་
 གྲགས་པ་དེ་བཏང་བས་སྐྱེ་ནས་ཁྲག་འཛག་པ་གཙོད་དོ། །ནག་མཚུར་དང་སེང་ཕོམ་སྟེ་ལྷ་མཁན་དང་ཨ་རུ་
 ར་བཅས་ནག་མཚུར་གསུམ་པའི་གང་ཐང་གི་ ཁྲ་བ་མཁྲུར་བཀང་སྟེ་ཁ་ནད་དུ་བརྒྱུང་ཞིང་ཡུན་ཅི་རིགས་
 སོང་བ་དང་། འཕོ་བ་ཡང་ཡང་དུ་བྱས་པས་ཁའི་ནད་གི་ཁྲག་ནད་དང་ལྷག་གཟེར་འཛོམས་པར་བྱེད་ལ། བོང་
 ང་དཀར་པོ་དང་། ཤིང་མངར་དང་། སྤང་རྒྱན་རིགས་དཀར་སྟོ་ལྷ་གསུམ་ལས་དཀར་པོ་བཅས་བསྐྱུས་པའི་
 ཁྲ་བར་རྩ་གང་དང་ ཀར་སྐྱུར་བས་བོང་ང་ལྗེ་ཐང་གིས་སྐྱད་འགགས་པ་དང་གེ་བ་ཚ་ཞིང་སྐྱམས་པ་སེལ་
 ལོ། །སོ་སྣ་ནི་ས་བཟང་རྩ་སའི་ས་གྲུ་སོ་ཚོས་པར་བཏང་བའམ། མ་རྟེན་ན་རྩ་གསར་པ་ཐི་ཀ་རིར་གྲགས་པ་
 རྣམས་བསྐྱུས་པའི་ཁྲ་བར་ ལུ་སྐྱུ་རིགས་སེར་ནག་གཉིས་ལས་སེར་པོ་ལྷུ་མ་རར་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་གཏུ་ཁ་
 སྐྱུར་འབྲ་བ་དང་། ཀར་བཅས་བཏང་བའི་མཁྲུར་བཀང་གོང་བཤད་ལྟར་བྱས་པས་སོ་སྣ་གསུམ་ཐང་ངམ་
 ལུ་སྐྱུ་གསུམ་ཐང་དེས་ཁ་དང་ལྗེ་དང་གེ་བ་སྐྱམས་པ་སེལ། ཚན་དན་དཀར་པོ་དང་རྩ་ཉི་དང་སྟིང་ཞོ་ཤ་
 བཅས་ཚན་དན་གསུམ་ཐང་ངམ་ཞོ་ཤ་གསུམ་ཐང་དུ་གྲགས་པའི་བསྐྱུས་གང་དེས་སྟིང་གི་ཚ་བ་འཛོམས་པར་
 བྱེད་ལ། སྟོ་ལོ་སྐྱ་ཚོགས་ལས་དཀར་པོ་དང་། ཤིང་མངར་དང་། རྒྱ་སྐྱེགས་དང་། ལི་ག་དུར་བཅས་སྟོ་ལོ་
 བཞི་ཐང་དེས་སྐྱོའི་ཁྲག་ཚད་ཀྱི་གཟེར་དང་ལུད་པ་འགོགས་དཀར་བ་རྣམས་སེལ་བར་བྱེད། ལྷག་ལུན་དང་

ཚམ་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱང་ལྷགས་སྤྲོད་མེད་པ་གཙོ་བོ་དེ་ནས་རིམ་པར་ཀུན་གཤིས་དང་། མ་རྒྱུད་དང་། སྐྱ་ཚེ་
ཚམ་བཤད་ནའང་། སྤྲོད་མེད་དང་ཀུན་གཤིས་ཀྱི་ཚེ་མཉམ་དེའི་སྤྲོད་མེད་ཀྱི་མཉམ་མ་རྒྱུ་ སྐྱ་སྐྱ་ཚེ་ཚམ་སྤྲོད་པའི་མ་རྒྱུ་
བཞི་ཐང་དུ་གྲགས་པའི་ཐང་གིས་རིམས་ཚད་སྤྲོད་པར་བྱེད་ཅིང་། བད་ཀའ་སྐྱ་པོ་རང་རྒྱུད་དང་། སྤྲོད་མེད་
གཞན་རྒྱུད་དང་། སྤོངས་ཚད་འག་གཞེར་རྣམས་སེལ་བར་བྱེད་དོ། འདྲིལ་ཏ་དང་སྤྲོད་མེད་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་
དང་བྱི་ཚོར་བཅས་འདྲིལ་ཏ་བཞི་ཐང་གིས་རིམས་ཚད་སྤྲོད་ཞིང་འཕྲི་བས་པ་སེལ་བ་དང་། ཡང་འདྲིལ་ཏ་དང་།
ཉོང་ལེན་དང་། སྐྱ་རྩུ་ར་བ་ཤ་ག་བཅས་འདྲིལ་ཏ་བཞི་ཐང་འདིས་འག་འཕྲུགས་ཀྱི་ཚེ་བ་ལོ་དུ་གསེད་ཅིང་
དྲངས་སྟོགས་འབྱེད་པ་དང་། ཨ་རྩུ་ར་དང་ལྷུ་བ་བྱ་ཞེས་པ་རེ་རལ་དང་བོང་ང་དཀར་པོ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་འཕྲ་
བ་ལ་ཚེ་ལ་བཏབ་པའི་རེ་རལ་བཞི་ཐང་བཏང་བས་སྐྱུར་དུག་དང་ཤ་དུག་སེལ་ལ། མ་རྒྱུ་པ་ལ། ཤ་པོ་རྩུ་རྟ།
ལུ་ཤེལ་ཙོ། བ་ཤ་ག་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱེད་མཉམ་མ་རྒྱུ་བཞི་ཐང་འཕྲ་བྱ་ཤེལ་བཞི་ཐང་དུ་གྲགས་པ་དེས་སྐྱུག་པོ་རྒྱས་
པའི་འཕྲལ་གྱི་རྩུག་གཙོག་པར་རྣམས་པ་དང་། སེང་ལྗེང་དང་ཨ་རྩུ་ར་དང་གྱི་ལྷོ་བ་རིགས་གཉིས་ཀྱི་དཀར་པོ་
དང་། སྐྱུར་པའི་བར་ཤུན་བཅས་སེང་ལྗེང་བཞི་ཐང་གིས་ཚུ་སེར་གྱི་ཚེ་བ་རྒྱས་པ་སྐྱེམས་པར་བྱེད་དོ། འདྲིལ་
ཏ་དང་གྱི་ལྷོ་དཀར་པོ་བོང་ང་དཀར་པོ་བཅས་འདྲིལ་ཏ་གསུམ་ཐང་གིས་མཁྲིས་ཚད་རྒྱས་པ་འཛོམས་སོ་ཞེས་
རིགས་ཀྱི་ཚེ་སེལ་བརྒྱུད་དོ། །

༣ ལ་འཕྲོར་ཚེ་སེལ་གྱི་སྤྱོད་པ་བསྟན་པ།

འབྲས་བུས་འཕྲ་བར་སྤྲོད་མེད་སྤྲོད་ཅི་བཏབ། འཕྲ་བའི་བཏང་བས་སྐྱུགས་པ་གཙོད་པར་བྱེད། བིལ་བ་མོན་
ཆ་ར་དང་ད་ཉིག་དང་། སྤྲོད་མེད་མེ་ཏོག་དར་བར་བཏབ་བྱས་ཏེ། འཕྲ་བའི་བཏང་བ་འཕྲ་བ་གཙོད་པར་
བྱེད། མོ་མ་ར་ཚེ་བོང་ང་དཀར་པོ་ཡི། འབྲས་བུ་ཐང་དུག་གིས་སྐྱུག་པ་གཙོད་པར་བྱེད། འཕྲ་བའི་འཕྲ་བ་
མཁྲིས་ཚེས་ཐང་འག་སྐྱུགས་གཙོད། སྐྱ་རྩུ་ར་པ་མཁམ་སྐྱ་རམ་པ་ཚོས། འབྲས་བུ་འཕྲ་བའི་འཕྲ་བ་
མཁྲིས་མི་མཁྲིས་དང་། སྐྱ་མའི་འབྲ་དང་སྤོངས་མའི་མེ་ཏོག་བཏབ། འག་ཤོར་མ་ལུས་འོང་དུ་སྤྲོད་པའི་
མཚོག་ འདྲུང་པོ་ལག་པ་སྤྲོད་མེད་འདྲིལ་ཏ་ཡི། ཐང་གིས་ཡན་ལག་ཀོ་ལེའི་ཚེ་བ་སེལ། སྤྲོད་མེད་བཏང་བ་
རྩུས་ཤིག་ནད་སེལ། འདྲིལ་མངར་ཚན་དན་སྐྱ་རྩུ་ར་བཞིའི། ཐང་གིས་རྩུ་ཡི་ཚད་པ་སེལ་བར་བྱེད། འབྲ་
སྐྱ་སྤྲོད་པ་སྤྲོད་མེད་ཨ་རྩུ་ར། འབྲས་བུ་འཕྲ་བའི་དཀར་པོ་ཞོ་གཉིས་བཏབ། འཕྲ་བའི་ཐང་སྤོངས་ཐང་གིས་པའི་
ནད་ཀུན་སེལ། འདྲིལ་ཏ་བྱི་ཚོར་རྩུ་རྩུ་རའི། ཐང་གིས་མིག་སེར་པོ་བའི་རྩུག་གཞེར་འཛོམས། མོ་འབྲ་
མོ་སྤོད་སྤྲོད་བཏབ་དང་ག་འབྱེད། ། ཞེས་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་མེད་ཚུ་ནད་དུ་བཏབ་པའི་འཕྲ་བར་ ལུ་ཤེལ་ཙོ་
དང་སྤྲོད་ཅི་ལ་རིགས་ཚོད་གཡུང་གཉིས་ལས་གཡུང་བཏབ་པའི་འབྲས་བུ་གསུམ་ཐང་དེ་ཅེ་གུར་ཞེས་པ་
དུས་མེད་པར་ཉུང་དུ་ཉུང་དུ་བཏང་བས་སྐྱུགས་པ་གཙོད་པར་བྱེད། འདྲིལ་ཏ་བའི་བ་དང་། མོན་ཆ་ར་དང་།

ད་ཉིག་དང་། རྒྱུར་པ་རོང་དོགས་པོའི་སྲིབས་སུ་རྒྱུས་པའི་མེ་ཉོག་བཙས་ཞོ་སྲིན་ལ་མར་བྱུང་བའི་དར་བར་
 བཏབ་པར་བྱས་ཏེ། བེལ་བ་ལྷ་ཐང་དེ་ཅེ་གྲུར་བཏང་ན་ཚ་གྲང་བུན་མོང་གི་འཁྲུ་བ་གཙོད་པར་བྱེད་ཅིང་། སོ་
 མར་ཇ་དང་བོང་ང་དཀར་པོ་གདུས་པའི་སོར་གཉིས་ཐང་ངམ་བོང་ང་གཉིས་ཐང་དེས་དུག་ཚད་ཀྱི་རྒྱུགས་པ་
 གཙོད་པར་བྱེད་དོ། །གྲུར་ཀུམ་དང་དོམ་མཁྲིས་ཚོས་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུགས་རྣམས་བསྐྱུས་པའི་གྲུར་ཀུམ་གསུམ་ཐང་
 དེས་འག་ཚད་ཀྱི་རྒྱུགས་པ་གཙོད་པ་དང་། སྐྱུ་ཙ་དཀར་ནག་གཉིས་ལས་འདིར་དཀར་པོ་དང་རྒྱུར་པའི་བར་
 ལྷན་དང་མཁན་པ་སྐྱུ་བོ་དང་རམ་པ་དང་རྒྱ་ཚོས་རྣམས་བསྐྱུས་པའི་ལུ་བར། གྲུར་ཀུམ་དང་། དོམ་མཁྲིས་མི་
 མཁྲིས་དང་། སྐྱུ་མ་དཀར་པོའི་འབྲུ་རྒྱུང་སེལ་དུ་སློག་ཆགས་ཁོངས་སུ་བཤད་པ་དང་། སྐན་མའི་མེ་ཉོག་
 རྣམས་ བཏབ་པའི་སྐྱུ་ཙ་བཏུ་ཐང་ངམ་དོ་རྗེ་འག་གཙོད་དུ་གསུམ་པའི་ཐང་འདིས་ནི་ འག་ཤོར་མ་ལུས་ཁོང་
 དུ་སློད་པའི་མཚོག་ཅེས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་འདི་ལ་སྐྱོར་སྡེ་མི་འདྲ་བ་བྱུར་མཁའ་བས། དེ་ལ་ཁོང་ནས་
 རྒྱན་གྱིས་བཙད་པ་དང་། བྱི་ནས་རྗེས་དང་དུ་བ་གསུམ་ཡིན་ལ། ཁོང་སྐྱོན་སྐྱུ་འག་རང་སྐྱེམས་གྲུར་ཀུམ་
 དང་། འདོམ་མཁྲིས་ས་རྗེ་ཀ་དང་ཤིང་ཚ་རྣམས། རྒྱུར་བ་རྒྱ་ཡི་དར་ཐེམས་བཞི་པ་སྟེ། འག་ཤོར་རྒྱ་མཚོ་
 ཚམ་ཡང་གཙོད་པར་བྱེད། གྲུར་ཀུམ་དོམ་མཁྲིས་ཟབ་འགོན་ཐལ་བ་དང་། རྒྱུ་མ་རེང་བྱས་མགོ་སྐྱོན་སྐྱུ་
 ཡར་བརྗོད་། འབྲུ་མེད་གསང་སྐྱུ་སྐམ་དང་ཉ་ཡི་སྐྱུ། འཤོག་བྱས་བྲིལ་བའི་དུ་བ་སྐྱུ་ནང་བདུགས། འདི་
 གསུམ་སྐྱོར་བས་སྐྱུ་འག་གཙོད་པར་ངེས། འལྱག་ཙ་དཔལ་ཙ་དཔུང་གསང་མེ་ཡིས་གཞོན། ཞེས་བཞེད་
 པའང་རིག་པས་དཔག་དགོས་སོ། །དབང་པོ་ལག་པ་དང་སྟེ་ཉེས་དང་། ཉིག་ཏུ་བཙས་དབང་ལག་གསུམ་ཐང་
 གིས་ཡན་ལག་གོ་ལེར་ཚ་བ་ལྷགས་པ་སེལ་ཞིང་། སྟེ་ཉེས་བྲག་ལུན་ཨ་རུ་ར་བཙས་སྟེ་ཉེས་གསུམ་ཐང་གིས་
 དྲིག་ནད་སོགས་རྐང་པའི་རྒྱ་སེར་ཚ་བ་ཐམས་ཅད་སེལ། ཤིང་མངར། ཚན་དན་དཀར་པོ། ལྷ་ཚི་དང་ཡི་ག་
 དུར་བཙས་ཤིང་མངར་བཞི་ཐང་གིས་རྩའི་ཚད་པ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། བ་སྐྱུ་བ། རྒྱུར་པ། སྟེ་ཉེས། ཨ་རུ་ར་
 རྣམས་བསྐྱུས་ལུར་གྲུ་གྲུལ་ལ་དཀར་ནག་ཡོད་ཀྱང་འདི་སྐབས་སྟོས་དཀར་ཞོ་གཉིས་བཏབ་པས་བ་སྐྱུ་ལྷ་
 ཐང་གིས་ཤ་དང་མདངས་བར་གྱི་རྒྱ་སེར་དང་པགས་པའི་ནད་ཀུན་སེལ་ཞིང་། ཉིག་ཏུ་བྱི་ཚོར་རྗེ་ཉི་སྐྱུ་རུར་
 བཙས་ཉིག་ཏུ་བཞི་ཐང་གིས་མིག་སེར་དང་མཁྲིས་པ་པོ་བར་བབས་པའི་བྱུག་གཟེར་འཛོམས་པར་བྱེད་
 དོ། །ཡང་སེལ་འབྲུ་དང་གོ་སྟོན་གཉིས་ཀྱི་ཐང་ལ་སྐྱུང་རྩི་བཏབ་པའི་སེལ་འབྲུ་གསུམ་ཐང་དེས་ཚ་བས་དང་ག་
 འགགས་པ་འབྲེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ལ་འཐོར་བཏུ་གཅིག་གོ།

༤ ཚ་སེལ་ཆིག་ཐང་གི་སྐྱོར་བ་བསྐྱུན་པ།

ཨ་རུའི་ཆིག་ཐང་པོ་བའི་མཁྲིས་པ་སེལ། རྒྱུ་རུའི་ཆིག་ཐང་འག་ངན་འབྲེད་ཅིང་སྐྱེམ། བ་རུའི་ཆིག་ཐང་རྒྱ་
 སེར་ནག་པོ་སྐྱེམ། བ་ཤ་ཀ་ཡི་ཆིག་ཐང་འག་ནད་སེལ། འུ་སུའི་ཆིག་ཐང་སྐྱུག་པོ་སྐྱོམ་དད་སེལ། འལྱགས་

ལུས་མཚན་ཚད་མིག་ནད་ལྱ་བ་སེལ། །སྤྲོ་སྤྲོ་ག་དུར་སློ་ལོ་དཀར་པོ་ཡི། །ཚིག་ཐང་སློ་ཡི་ཚད་པ་མ་ལུས་
 སེལ། །སེང་ལྡོང་ཚིག་ཐང་རྒྱ་སེང་སྤྲོ་མ་པར་བྱེད། །སྤྲོ་ལྡོང་ཚིག་ཐང་རིམས་ནད་མ་སྤྲོ་འབྱེད། །བཙོང་དང་
 སྤྲང་རྒྱུ་ཚིག་ཐང་འབྲུམ་ནག་སེལ། །བྲག་ལྷུ་ཚིག་ཐང་དྲེག་ནད་རྒྱ་འགགས་སེལ། །རྒྱ་རྒྱ་ཐང་གིས་རྒྱས་
 པའི་ཚད་པ་སེལ། །སྤྲོ་སེང་ཚིག་ཐང་རྒྱས་པ་གསལ་པ་སྤྲོ་ད། །ཏིག་ཏའི་ཐང་གིས་བད་ཀན་ཚད་པ་སེལ། །
 ཞེས་པ་སྟེ། །ཨ་རུ་ར་གང་རུང་བའི་ཚིག་ཐང་གིས་ཕོ་བའི་མཁུས་པ་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་། །རྒྱ་རུའི་ཚིག་ཐང་
 གིས་ཁྲག་ངན་འབྱེད་ཅིང་སྤྲོ་མས་པར་བྱེད་པ་དང་། །བ་རུའི་ཚིག་ཐང་གིས་རྒྱ་སེང་གི་རིགས་སྤྲོ་དང་ལྷན་པར་
 བྲག་པོ་སྤྲོ་མས། །བ་ཤ་ཀའི་ཚིག་ཐང་གིས་ཁྲག་ནད་མ་ལུས་པ་སེལ་ཞིང་། །ལུ་སྤྲོའི་ཚིག་ཐང་གིས་བད་ཀན་
 སྤྲོ་ག་པོ་དང་ཁ་སྤྲོ་མ་དད་སེལ། །ལྷགས་ལུའི་ཚིག་ཐང་འདི་ལ་རྗེ་རྒྱུར་མཁར་བས་ལྷགས་རྒྱུར་གདུས་པའི་ལུ་
 བའམ་ལྷགས་དྲེག་གདུས་ལུ་ཞེས་གསུངས་པས་ལྷགས་སྤྲོ་གང་འཛོམ་རྒྱུར་གདུས་རྒྱུ་ཨ་རུའི་གདུས་ལུ་
 ཞད་ཅམ་སྤྲོ་གས། །རྩོ་སར་ཞག་གསུམ་བསྐྱེད་པའི་ནག་པོར་སོང་བ་དེས་མཚན་ཚད་དང་མིག་ནད་དང་ལྱ་
 བའི་རིགས་སེལ། །མོན་ལུག་སྤྲོ་སྤྲོ་དང་ག་དུར་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་ཐང་གིས་རིམས་ཤས་ཆེ་བའི་སྤྲོ་དང་། །སློ་ལོ་
 དཀར་པོའི་ཚིག་ཐང་གིས་རྒྱུང་ཤས་ཆེ་བའི་སྤྲོ་བཅས་ཚིག་ཐང་དེ་གསུམ་གྱིས་སྤྲོའི་ཚད་པ་མ་ལུས་པ་སེལ་
 ལོ། །སེང་ལྡོང་ཚིག་ཐང་གིས་རྒྱ་སེང་གི་རིགས་རྣམས་སྤྲོ་མ་པར་བྱེད་ཅིང་། །སྤྲོ་ལྡོང་ཚིག་ཐང་གིས་རིམས་
 བྲག་གི་རིགས་མ་སྤྲོ་མ་པར་བྱེད་ཅིང་། །བཙོང་གི་ཚིག་ཐང་འབྲུམ་པ་ཁྲག་ཏུ་འབྲུ་སྤྲོ་ག་དང་། །སྤྲང་རྒྱུ་དཀར་
 པའི་ཚིག་ཐང་འབྲུམ་པས་གོ་བ་འགགས་པ་སྟེ་ །ཚིག་ཐང་འདི་གཉིས་ཀྱིས་འབྲུམ་པ་ནག་པོའི་ནད་སེལ་བར་
 བྱེད། །བྲག་ལྷུ་གི་ཚིག་ཐང་གིས་དྲེག་ནད་དང་རྒྱ་འགགས་པ་སེལ། །རྒྱ་རྒྱ་པའི་ཚིག་ཐང་གིས་རྒྱས་པའི་
 ཚད་པ་རྣམས་སེལ་ཞིང་། །སྤྲོ་སེང་སྤྲོ་སྤྲོ་ལུར་གྱི་ཚིག་ཐང་གིས་རྒྱས་པ་གསལ་པ་རྣམས་སྤྲོ་ད། །ཏིག་ཏའི་ཚིག་
 ཐང་གིས་བད་ཀན་ཚད་པ་སེལ་བ་སོགས་ཚིག་ཐང་བཅུ་བདུན་ཏེ་ཆ་སེལ་གྱི་ཐང་ང་བཞིའོ། །

གཉིས་པ། གང་སེལ་ལ་འཛོམ་གྱི་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པ།
 གང་སེལ་གྱི་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་། གང་སེལ་ལ་འཛོམ་གྱི་སྤྲོ་བ་དང་། གང་སེལ་གྱི་ཚིག་ཐང་བསྐྱེད་པ་
 དང་གཉིས་སོ།།

༡ གང་སེལ་ལ་འཛོམ་གྱི་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པ།
 གང་སེལ་བཅའ་སྤྲོ་རྒྱུ་ཚུ་ཨ་རུ་ད། །ཚན་མོས་ཤོད་རྒྱུང་གང་བ་མ་ལུས་སེལ། །འི་པི་ལིང་བསྐྱེད་སྤྲོ་མ་ལུ་
 བ་འཇུ། །སྤྲོ་དང་ཤིང་ཀུན་བསྐྱེད་པའི་ལུ་བ་ལ། །ལ་རུ་ཚུ་བཏུབ་སྤྲོ་རྒྱུང་སེལ་བར་བྱེད། །སྤྲོ་ཤིང་སྤྲོ་སྤྲོ་
 ཤིང་ཀུན་ཨ་རུ་ད། །རྒྱུང་རིམས་གང་རྒྱུང་ལ་གདོང་གཡོ་བ་སེལ། །སེང་ལྡོང་པི་པི་ལིང་དང་སྤྲོ་བསྐྱེད་
 ལུ། །འབྲས་ཡོས་སྤྲོ་ཚུ་ལ་ཚར་བཏུབ་པ་ཡིས། །འབྲུ་དང་སྤྲོ་ག་པོ་སྤྲོ་སྤྲོ་གསུམ་ལུ་སེལ། །ད་ཡིས་སྤྲོ་ག་

སྐྱེལ་སྐྱ་ཐང་ལྷེ་མཚུ་དཀར།   ལྷིང་འདར་མཚིན་རྒྱུད་མ་ལུ་ངལ་བ་སེལ།   །ལ་རུ་ཚུ་དང་ཟི་ར་པི་པི་
 ལིང།   །ཤིང་ཚ་ལ་ལ་སྤུད་དང་ཕོ་བ་རིས།   །ཐང་གིས་ཁ་ཟས་མི་འཇུ་སྐྱུག་པ་སེལ།   །ཤིང་ཚ་ལ་རུ་ཚུ་དང་ཚ་
 བ་གསུམ།   །འོ་མར་བཏབ་བཏང་གང་སེལ་འཇུ་བ་གཙོད།   །སྤྱག་སྐྱེལ་ཟི་ར་དཀར་པོ་པི་པི་ལིང།   །འོ་མར་
 བསྐྱུས་ཐང་གཉིད་མེད་ཡེར་བ་འགྲུགས།   །སྐོག་སྐྱ་སྤང་བཞི་རྒྱ་པོ་བརྒྱུད་འགྱུར་དུ།   །རྒྱ་བསྐྱུས་འོ་མས་རྒྱང་
 རྒྱན་རྒྱང་རིམས་དང།   །གཟུགས་འཁུམས་ལ་སོགས་རྒྱང་ནད་མ་ལུས་སེལ།   །ལ་རུ་བསྐྱུས་ལུར་དོང་ག་
 བཏབ་བུས་ནས།   །ནང་རེ་བཏང་ན་སྐྱོན་མཁྲིས་མིག་སེར་སེལ།   །ཐལ་ཚ་ལ་བཏུ་ཐང་སྐོས་པ་སེལ།   ། ། །ཞེས་
 པ་སྟེ།   གང་བ་སེལ་བའི་ཐང་གི་སྤེ་ཚན་ལ།   བཅའ་སྤྱད་དང།   རྒྱུ་ཚུ་དང།   །ལ་རུ་ར་གཏུས་པའི་ལུ་བ་ཚ་མོ་
 རྒྱུ་ཚུ་གསུམ་ཐང་གིས་   །ལུས་དོད་རྒྱང་བ་དང་གང་བའི་ནད་མ་ལུས་པ་སེལ་ཞིང།   །དེ་ལ་པི་པི་ལིང་བསྐྱུན་
 པའི་རྒྱུ་ཚུ་བཞི་ཐང་ངམ་ཚ་མཉམ་བཞི་ཐང་དེས་   །སྐྱོན་མ་ལུ་བ་ཀུན་འཇུ་བར་བྱེད་ལ།   བཅའ་སྤྱད་དང་ཤིང་
 ཀུན་བསྐྱུས་པའི་ལུ་བ་ལ་ལ་རུ་ཚུ་ཞེས་པ་བཅས་རྒྱ་བཏབ་པའི་ཤིང་ཀུན་གསུམ་ཐང་དེས་   །སྤིང་རྒྱང་སེལ་བར་
 བྱེད་ཅིང།   ཐང་མ་སྐོན་ཤིང་མོན་ལུག་སྤྱང་དང་ཤིང་ཀུན་ལ་རུ་ར་བཅས་སྐོན་ཤིང་བཞི་ཐང་འདིས་ནི་རྒྱང་
 ལུན་གྱི་རིམས་དང་གང་རྒྱང་དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་ལ་གདོང་གཡོ་བའི་ནད་སེལ།   །སེ་འབྱུ་དང་པི་པི་ལིང་དང་
 རྒྱན་སྐྱ་བསྐྱུས་པའི་ལུ་བར་འབྲས་ཡོས་དང་སྤྱང་ཅིའི་ལ་ཚར་བཏབ་པའི་སེ་འབྱུ་ལྷ་ཐང་གིས་གང་བས་འཇུ་བ་
 དང།   །སྐྱུགས་པ།   །སྐོ་བ།   །སྐྱེག་པ་སྐྱིགས་བྱའི་ནད་རྣམས་སེལ།   །དེ་ལིས་ནི་བ་ལུ་སྤེ་རིགས་དཀར་ནག་གཉིས་
 གྱི་དཀར་པོའི་མེ་ཏོག   །སྤྱག་སྐྱེལ་དང་སྐྱ་སྐྱུག་གསུམ་བསྐྱུས་པའི་དེ་ལིས་གསུམ་ཐང་དེས་ནི་སྤེ་དང་མཚུ་
 དཀར་བ་དང།   །སྤིང་འདར་ཞིང་འཇུག་པ་ཟས་ཟོས་རྗེས་མཚིན་པ་ན་བའི་མཚིན་རྒྱུད་དང།   །ལ་ཟས་མ་ལུ་བ་
 དང་ཤེད་རྒྱང་བ་སྤེ་ངལ་བའི་ནད་སེལ་ལོ།   །ལ་རུ་ཚུ་དང།   །ཟི་ར་ནག་   །པོ།   །པི་པི་ལིང།   །ཤིང་ཚ།   །ལ་ལ་སྤུད་
 ལ་དཀར་ནག་གཉིས་ལས་འདིར་དཀར་པོ་དང།   །ཕོ་བ་རིས་བཅས་ལ་རུ་ཚུ་དུག་   ཐང་གིས་ཁ་ཟས་མི་འཇུ་བ་
 དང་གང་བས་སྐྱུགས་པ་སེལ།   །ཤིང་ཚ་གོང་བཤད་གྱི་ལ་རུ་ཚུ་དང།   །སྐྱ།   །པི་པི་ལིང།   །ཕོ་བ་རིས་ཏེ་ཚ་བ་
 གསུམ་རྣམས་འོ་མར་བཏབ་སྟེ་བཏང་བའི་ཤིང་ཚ་ལྷ་ཐང་དེས་གང་བ་སེལ་ཞིང་གང་བས་འཇུ་བ་གཙོད་པར་
 བྱེད།   །སྤྱག་སྐྱེལ།   །ཟི་ར་དཀར་པོ།   །པི་པི་ལིང་རྣམས་འོ་མར་བསྐྱུས་པའི་སྤྱག་སྐྱེལ་གསུམ་ཐང་གིས་གཉིད་
 མེད་ཅིང་ཡེར་བ་འགྲུགས་པ་དང།   །སྐོག་སྐྱ་སྤང་བཞི་རྒྱ་པོ་བརྒྱུད་འགྱུར་ཏེ་སྤང་སོ་གཉིས་བཅས་སྐོན་ནང་དུ་
 སྐོག་པར་ཐིམ་པར་རྒྱ་ལ་གཏུས་པ་གར་སྤྱ་ཞོ་ཚམ་བུས་པ་དེ་སྤྱར་འོ་མ་སྤང་སོ་གཉིས་ལ་གཏུས་པའི་ལུ་བ་
 སྐོག་སྐྱ་གཉིས་ཐང་དེས་རྒྱང་སྐྱོན་དང་རྒྱང་རིམས་དང་གཟུགས་འཁུམས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱང་ནད་མ་ལུས་
 པ་སེལ་ཞིང།   །འདི་ལ་བྲང་ཏིས།   །སྐྱོན་གྱི་སྤྱར་ཚད་སོ་སོ་ཆ།   །ཞོ་ནི་བརྒྱུད་ལ་སྤང་གང་སྟེ།   །སྤང་གཙོག་
 སྤྱར་གང་སྤང་གཉིས་ལྷོར།   །སྤང་བཞི་སྐྱིམ་གང་སྤང་བརྒྱུད་ནི།   །བྱེ་བྱེད་བཏུ་དུག་བྱེ་གང་སྟེ།   །གཉིས་གཉིས་

མིང་གི་རྣམ་ཁྲུང་སྲིད་ཡིན། སྲི་ཕྱི་ཉིས་འགྲུར་གཉིས་གྱིས་ཏེ། སྲུང་མི་སྐྱམ་པོའི་གཞུང་ཚད་ཡིན། རྫོན་པ་དེ་
 ཡི་ཉིས་འགྲུར་གཞུང་། ཅེས་བཤད་ཅིང་། རྒྱ་དང་འོ་མ་སོགས་གཤོར་བའི་སྲང་ཚད་ནི། ཡན་ལག་བརྒྱད་
 པའི་རང་འབྲེལ་ལས། སྲང་གཉིས་ལ་ཚྱོར་བ་གང་དོ། སྲང་བཞི་ལ་ནི་སྐྱིམ་པ་གང་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 ཡིན་པས་མ་འཕྱུགས་པར་བྱའོ། ལ་རུ་ར་གདུས་པའི་ལུ་བར་དོར་ག་སྟེ་སྐྱེ་སྐྱུག་བར་བ་སྟེ་བསྐྱོལ་བར་བྱས་
 བས་ལ་རུ་གཉིས་ཐང་འདི་ནང་རེ་བཞིན་བཏང་ན་སྐྱོན་དང་མཁུམ་པ་མིག་སེར་སེལ་བ་དང་། ཐལ་ཚུ་རིགས་
 གཉིས་ གང་རུང་དང་ཡ་བཟླ་ར་བཅས་ཐལ་ཚུ་གཉིས་ཐང་དེས་སྲོམ་པའི་ནད་རིགས་མཐའ་དག་སེལ་བར་
 རྒྱུད་དོ་ཞེས་པ་སྟེ། གང་སེལ་གྱི་ཐང་བཅུ་གཉིས་སོ།

༡ གང་སེལ་ཚིག་ཐང་བསྟན་པ།

ལ་རུ་ཚུ་ཡི་ཚིག་ཐང་པོ་ལོག་འཛོམས། རྒྱུམ་ཚུའི་ཚིག་ཐང་མ་ལུ་གསར་པ་འཇུ། རྒྱུ་ཚུའི་ཚིག་ཐང་ཇི་ཚུ་
 འགགས་པ་སེལ། རྫོ་ཐལ་ཚིག་ཐང་པོ་བའི་བད་ཀན་བཞིག་ སྐྱ་ཡི་ཚིག་ཐང་དོར་སྐྱེད་མ་ལུ་འཇུ། སྲང་
 དཀར་ཚིག་ཐང་མཚེར་ནད་དམུ་རྗེངས་སེལ། བ་སྐྱུའི་ཚིག་ཐང་སྲྵད་གྱི་གང་བ་སེལ། སོག་ཚིགས་ཚིག་ཐང་
 ཚང་མ་ལུ་བ་འཇུ། སོག་ཡུའི་ཐང་གིས་ཤ་མ་ལུ་བ་འཇུ། བས་བསྐྱུས་ཐང་གིས་དང་ག་འགགས་པ་
 འབྱེད། སྟེ་ལོང་ཐང་གིས་ཐོར་བུའི་རྒྱང་ལྷ་གཞོན། ། ལ་རུ་ཚུའི་ཚིག་ཐང་གིས་ལ་བས་མངས་པའི་པོ་ལོག་
 འཛོམས་ཤིང་། རྒྱུམ་ཚུའི་ཚིག་ཐང་གིས་མ་ལུ་བ་གསར་པ་འཇུ་བར་བྱེད། རྒྱུ་ཚུའི་ཚིག་ཐང་གིས་ཇི་ཚུ་
 འགགས་པ་སེལ་ཞིང་། རྫོ་ཐལ་ནི་དོ་ལུ་རིགས་ལྷ་གང་རུང་མེར་དཀར་བོར་མ་སོང་གི་བར་བསྐྱེགས་ལ་ཚུ་
 དཀྱིལ་ཏུ་བསྐྱར་ཏེ་བལུ་བའི་ཐལ་བའམ་ཙོང་ཞེའི་ཐལ་བའི་ཚིག་ཐང་གིས་པོ་བའི་བད་ཀན་བཞིག་ སྐྱན་སྐྱུའི་
 ཚིག་ཐང་གིས་ལུས་ཀྱི་དོར་སྐྱེད་ཅིང་མ་ལུ་བ་འཇུ་བ་དང་། སྲང་དཀར་གྱི་ཚིག་ཐང་གིས་མཚེར་པའི་ནད་དང་
 དམུ་རྗེངས་སེལ། བ་སྐྱུའི་ཚིག་ཐང་གིས་སྲྵད་གྱི་གང་བ་སེལ་ཞིང་། བས་སྐྱོན་བོའམ་དེ་མིན་རྒྱ་གང་ཡིན་
 སོག་ཚིགས་ཀྱི་ཚིག་ཐང་ཚང་མ་ལུ་བ་འཇུ། སོག་ཡུའི་ཐང་ཞེས་པ་ཤ་རིགས་དེ་གང་ཡིན་ནམ་ལུག་ཐོང་ངམ་
 གཡག་ཚོད་ཀྱི་སོག་པ་ཤ་མེད་པའི་ཐང་གིས་ཤ་མ་ལུ་བ་འཇུ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཚབས་ཚེ་ན་བསྐྱེགས་ཐལ་ཡང་
 བཏང་དོ། བས་སྐྱོན་པོའི་གདུས་ཐང་གིས་དང་ག་འགགས་པ་འབྱེད་ཅིང་། སྟེ་ལོང་པའི་ཐང་གིས་ཐོར་བུའི་
 རྒྱང་གི་སྐྱ་གཞོན་པ་སོགས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཚ་སེལ་གྱི་ཐང་ལྷ་བཅུ་དང་བཞི་དང་། གང་སེལ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གསུམ་
 བསྐྱོལས་པས་བདུན་ཙུ་དོན་བདུན་ཏུ་བཞེད་དགོས་པ་ལ། འགའ་ཞིག་གནས་ཀྱི་ཚ་སེལ་བཅུ་བདུན་དང་།
 རིགས་ཀྱི་ཚ་སེལ་བརྒྱད། ལ་འཕྲོར་བཅུ་གཅིག་ ཚིག་ཐང་བཅུ་བཞི་བཅས་ཚ་སེལ་ལྷ་བཅུར་བཞེད་པ་ནི། ལྷ་
 ལོ་བཙོད་དང་བོང་ང་དཀར་པོའི་ཐང་། ཏུག་ལུང་བོང་ང་ག་དུར་བ་ལེ་ཀའི། ཐང་གིས་རྒྱ་ལོང་སྐྱོད་ཚད་མ་
 ལུས་སེལ། ཞེས་སྟེ་ལོ་གསུམ་ཐང་དང་མིན་བཞི་ཐང་གཉིས་ལུས་པ་མཚུངས་ཕྱིར་ཐང་སྐྱོར་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་

པས་བརྟུ་བརྟུན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚིག་ཐང་གི་སྐབས། གྲུ་སྐང་ག་དུར་སློ་ལོ་དཀར་པོ་ཡི། །ཚིག་ཐང་སློ་ཡི་
ཚད་པ་མ་ལུས་སེལ། །ཞེས་གྲུ་སྐང་ཚིག་ཐང་། ག་དུར་ཚིག་ཐང་། སློ་ལོ་ཚིག་ཐང་གསུམ་ཡང་རུས་པ་
མཚུངས་པས་ཐང་སློར་གཅིག་དུ་བསྐྱུས་པ་དང་། བཙོད་དང་སྤང་རྒྱུ་ཚིག་ཐང་འབྲུམ་ནག་སེལ། །ཞེས་
བཙོད་ཚིག་ཐང་དང་། སྤང་རྒྱུ་ཚིག་ཐང་ཡང་རུས་པ་མཚུངས་ཕྱིར་ཐང་སློར་གཅིག་དུ་བསྐྱུས་པས་ཚིག་
ཐང་བརྟུ་བཞེར་བགངས་པའི་སློན་ལོ། །

གསུམ་པ། ཐང་གི་སྐྱར་ཐབས་ལག་ལེན་བསྟན་པ།

།དེ་སོགས་ཁུ་བའི་སྡེ་ཚོན་སྐྱར་བའི་ཐབས། །ཁང་ཐང་ཁུ་བ་ཐོན་པར་སྤང་བ་གཅེས། །བསྐྱུས་ཐང་ཀུན་ལ་ཁུ་
བ་སྐྱུས་གཉིས་བསྐྱ། །ཚ་སེལ་གང་བཏང་གང་སེལ་ཚ་མོར་བཏང་། །ཚ་གང་འདྲེས་པའི་ནད་ལ་རྩོ་འཇམ་
བསྟེན། །ཟས་དང་སློད་ལམ་ནད་དང་མཐུན་པ་གཅེས། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཐང་གི་སློར་བ་
དེ་དག་ལ་སོགས་པ་ཁུ་བའི་སྡེ་ཚོན་མཐའ་དག་སྐྱར་བའི་ཐབས་ནི་གང་ཐང་བྱེད་ན་ཁུ་བ་ཐོན་པར་སྤང་བ་
གཅེས་ལ་བསྐྱུས་ཐང་ཀུན་ལ་ཁུ་བ་ཚ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་སྐྱུས་གཉིས་གདུ་ལ་སྐྱུས་གཅིག་ལུས་པའི་བར་
བསྐྱོལ་ལ་གཏོང་བ་དང་། དེ་ཡང་ཚ་སེལ་གྱི་ཐང་ནི་གང་མོར་བྱས་ལ་བཏང་ཞིང་གང་སེལ་གྱི་ཐང་རྣམས་ནི་
ཚ་མོར་བཏང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཚ་གང་འདྲེས་མའི་ནད་ལ་ནི་ཐང་ཡང་རྩོ་འཇམ་ཚམ་དུ་བསྟེན་ཅིང་ཟས་དང་
སློད་ལམ་ཡང་ནད་ཚ་གང་འདྲེས་མ་སོ་སོ་དང་མཐུན་པ་བཙོས་པར་གཅེས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འདི་
ཉིད་དུ་མི་དགོས་ཀ་མེད་རྣམས་མ་གཏོགས་ཡི་གའི་ལས་སུ་ཆེ་ཞིང་འདི་གའི་ཉམས་ལེན་ཡང་འདྲེན་པ་སྟེན་
གྱི་བྱའི་ཐུགས་རྗེས་བསྐྱུངས་ཤིང་ལུས་ཅན་གྱི་སྤྱི་ལོར་དུ་གྱུར་པའི་སྟེན་པ་དོན་མཐུན་འགའ་པའི་སློད་ཡུལ་
ལས་མ་འདས་ན་འང་རྒྱས་བཤད་སོགས་གྱི་དབྱེད་པ་མཛད་ན། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་སྐྱབ་གྱི་སློར་བ་
བརྒྱ་པར་ཐང་སློར་གྱི་རིགས་སྟེ་མ་འགགས་པ་གསུངས་པ་དང་། རླ་ཟེར་དུ་སློར་སྟེ་དང་གང་དང་གདུས་གང་
སོགས་གྱི་དབྱེད་བ་བསྐྱོལ་ཚད་བཅས་ཡོད་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱོས་ཤིག་གོ།

བདུད་ཅི་སྟོང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་ཐང་གི་སྡེ་ཚོན་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་
གསུམ་པའོ། །།

ལེའུ་བཞི་པ། བྱེ་མའི་སྡེ་ཚན་བསྟན་པ།

༡༡། ཞི་བྱེད་སྟོན་གྱི་མདོ་ལས་བྱེ་མའི་སྡེ་ཚན་བསྟན་པའི་གཞུང་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ། ལེའུ་འི་མཚན་བསྟན་པ་བཅས་གསུམ་མོ།

ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ།

དེ་ནས་ཡང་དང་སྤོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀྱེ་དང་སྤོང་ཚེན་པོ་ཉོན་ཅིག །ཅེས་པ་སྟེ། ཞི་བྱེད་དང་པོ་ཐང་གི་སྡེ་ཚན་སྦྱར་བའི་ལེའུ་བསྟན་ཟིན་པའི་མཚུགས་ཐོག་དེ་མ་ཐག་པ་དེ་ནས་ཡང་ དང་སྤོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཀྱེ་ཞེས་བོས་ནས་དང་སྤོང་ཚེན་པོ་ཡིད་ལས་སྦྱོར་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག་ཅེས་གདམས་ཏེ།

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

བྱེ་མའི་སྦྱོར་སྡེ་ཚན་སེལ་གང་སེལ་གཉིས། ། ཞེས་པ་སྟེ། ཞི་བྱེད་གཉིས་པ་བྱེ་མའམ་ཉེས་སམ་ཞེས་གསུམ་པའི་སྦྱོར་བའི་སྡེ་ཚན་ལ་ཚ་སེལ་དང་གང་སེལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་སྟེ།

དང་པོ། ཚ་སེལ་གྱི་སྡེ་ཚན་བསྟན་པ།

ཚ་སེལ་ག་བྱུང་རྒྱལ་པོའི་སྦྱོར་བ་དང་། །གུར་ཀུམ་བདུན་པ་སྟོན་པོའི་སྦྱོར་བ་དང་། །གཙོ་བོ་བརྒྱད་པ་རྗེའུའི་སྦྱོར་བ་དང་། །སྣ་ཚོགས་དམངས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ནམ་པ་བཞི། ། ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་སེལ་ལ་ག་བྱུང་གཙོ་བོར་བྱས་པ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་བ་དང་། གུར་ཀུམ་བདུན་པ་སོགས་སྟོན་པོ་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་བ་དང་། གཙོ་བོ་བརྒྱད་པ་རྗེའུ་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་བ་དང་། ལ་འཕོར་སྣ་ཚོགས་པ་དམངས་ཀྱི་སྦྱོར་སྡེ་སྡེ་སྡེ་ཚན་ནམ་པ་བཞིར་ངེས་དགོས་ཤིང་།

༡ རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ག་བྱུང་གྱི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ།

ཚ་བ་སྟོབས་རྒྱས་རྒྱལ་པོ་ག་བྱུང་སྦྱར། །དེ་རིགས་མང་དང་སྟག་ཟིལ་ཤེལ་དང་གསུམ། །མང་ནི་སེར་ལ་སྣ་རིང་མཉེན་ལ་ཡང་། །ཡང་ན་དཀར་འཇམ་ལ་བ་བསྐྱོངས་པ་འདྲ། །འཇམ་ལ་བསེལ་བས་རྒྱུད་ལྡན་ཚད་པ་སེལ། །སྟག་ཟིལ་མང་སེར་སུལ་མང་པོ་ཚོང་འདྲ། །མང་བས་རྒྱབ་བསེལ་ཚ་བ་ཀུན་ལ་རྒྱུག །ཤེལ་ནི་དཀར་ལ་ཀྲོན་ཏེ་འབྲུག་པ་འདྲ། །ཤིན་ཏུ་བསེལ་བས་རྒྱས་ཚད་རྒྱུད་པ་འཇོམས། ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚ་བ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་རྒྱས་པའི་ནད་ལ་ཚ་སེལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ག་བྱུང་ཁོ་ནའི་སྦྱོར་བའི་བརྒྱ་གསུམ་བཤད་པ། དེ་ལ་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་མང་ག་བྱུང་། སྟག་ཟིལ་ག་བྱུང་། ཤེལ་ག་བྱུང་དང་གསུམ་ལས་ཤིང་ཚོང་གིང་ཞེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་མང་ག་བྱུང་ནི་ཁ་དོག་སེར་ཞིང་པོ་སྣ་རིང་བ་མཉེན་ལ་ཡང་བའམ། ཡང་ན་ཁ་དོག་དཀར་འཇམ་ལ་བ་བསྐྱོངས་པ་འདྲ་ཞིང་རུས་པ་ནི་འཇམ་ལ་བསེལ་བས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཚད་པ་སེལ་བ་འདི་ཕལ་ཆེར་རྒྱ་ནག་ནས་འབྱུང་ ཞིང་། ཤིང་ཀུའུ་ཞེས་པའི་ཐང་རྒྱ། སྟག་ཟིལ་ནི་མང་དང་སེར་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བའི་སྡེ་ཚན་ལ་ཚ་སེལ་གྱི་སྡེ་ཚན་བསྟན་པ་ལོ།

མེད་ཞིང་དེ་བོ་སྐལ་མང་ལ་ཕོ་ཚོང་འདྲ་བ་རུས་པ་གོང་དུ་སོང་བའི་མང་དེ་བས་ཅུང་ཟད་རྩལ་ཅིང་ །ཤེལ་གྱི་
རུས་པ་ལྟར་བསིལ་དྲགས་པ་མ་ཡིན་པས་ན་ཚ་བ་ཀུན་ལ་རྒྱག་ནའང་འདི་དགོན། །ཤིང་གྱི་མ་ལས་བྱུང་བའི་
ཤེལ་ག་བྱར་ནི་ལ་དོག་དཀར་ལ་དེ་བོ་གོན་པ་སྟེ་ཕོ་ཞིང་སྟེ་བ་རྒྱ་འབྲུགས་པ་འདྲ་བ་ཤིན་དུ་བསིལ་བས་རྒྱས་
ཚད་རྒྱང་པ་འཛོམས་ཤིང་པལ་ཚེར་རྒྱ་གར་ཕྱོགས་ནས་འབྱུང་།

༡ ག་བྱར་གྱི་སྦྱར་ཐབས་བསྟན་པ།

ཀྱུང་དེ་ལ་སྦྱར་བའི་ཐབས་དྲུག་སྟེ། །མི་ཚོད་ལྟ་བུར་གཅིག་བྱར་རྒྱུགས་དང་། །དཔའ་བོ་ལྟ་བུར་
མཚོན་ཆ་བསྐྱར་བ་དང་། །བཅུན་མོ་ལྟ་བུར་འཇམ་སྡེ་བས་བཅའ་བ་དང་། །སྦྱེལ་མ་ལྟ་བུར་དག་ཟུན་སྦྱག་པ་
དང་། །དམག་དཔོན་ལྟ་བུར་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་བ་དང་། །རྒྱལ་བུ་ལྟ་བུར་ཚོགས་སུ་འདོན་པའོ། ། །ཞེས་པ་
སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ག་བྱར་དེ་ལ་སྦྱར་བའི་ཐབས་ཀྱང་གོང་བཤད་ལྟར་རྒྱས་པར་བཅུ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་མདོར་བསྟུ་
ན་ནམ་པ་དྲུག་དུ་འདུས་ཏེ། །མི་ཚོད་ལྟ་བུར་གཅིག་བྱར་རྒྱུགས་སུ་སྦྱར་བ་དང་། །དཔའ་བོ་ལྟ་བུར་དེ་ལ་
མཚོན་ཆ་བསྐྱར་ཏེ་སྦྱར་བ་དང་། །བཅུན་མོ་ལྟ་བུར་འཇམ་སྡེ་བས་བཅའ་ཏེ་སྦྱར་བ་དང་། །སྦྱེལ་མ་ལྟ་བུར་དག་
དང་ཟུན་ཏེ་གཉེན་དང་སྦྱགས་ནས་སྦྱར་བ་དང་། །དམག་དཔོན་ལྟ་བུར་དཔུང་ཚེན་པོའི་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་ཏེ་
སྦྱར་བ་དང་། །རྒྱལ་བོ་ལྟ་བུར་ཚོགས་སུ་འདོན་པའི་རྒྱལ་བུ་སྦྱར་བ་དང་དྲུག་དུ་ཡོད་པའོ།

(༡) མི་ཚོད་ལྟ་བུར་གཅིག་བྱར་རྒྱུགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ།

དང་པོ་ག་བྱར་ཅུ་གང་རྒྱུངས་པས། །རྒྱས་ཚད་སྟོབས་ཚེན་ཐོག་བབས་གསོད་པའི་མཚོག་ ། །ཞེས་པ་སྟེ།
དང་པོ་མི་ཚོད་ལྟ་བུར་རྒྱུངས་སུ་སྦྱར་བ་ལ། །ག་བྱར་དེ་ཉིད་ཅུ་གང་དང་བཅས་རྒྱུངས་པས་རྒྱས་
ཚད་སྟོབས་ཚེན་ཐོག་བབས་སུ་གསོད་པ་ལ་མཚོག་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་མོད་ནའང་། །རྒྱུངས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་ཅུ་
གང་གོགས་སུ་ཡོད་པ་ག་བྱར་གྱིས་ནད་བཅོམ་པའི་དཔུང་གོགས་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
དཔེར་ན། །ཚོ་བོ་འི་ཞེས་པ་མི་ཚོད་གཅིག་གིས་སོག་ཆགས་འི་དྲུགས་ཚེ་སྤ་མང་པོ་གོགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་
འཛོམས་རུས་པ་བཞིན་ཡིན་ཀྱང་། །ཅུ་གང་གི་གོགས་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །ཞང་གཟི་བརྗིད་འབར་གྱིས།
སྦྱན་གྱི་རྒྱལ་བོ་ག་བྱར་ཡང་། །ཅུ་གང་སྟོན་གྱིས་མ་བསྐྱར་ན། །རུས་པ་རྩལ་པས་ཚ་བར་ལྟོག་ །ཅེས་དང་།
མན་དག་རྒྱུད་ལས། །སྦྱད་པ་གང་ཡང་མེ་ཡི་གོགས་སུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པས་ག་བྱར་གྱི་
རྩལ་རུས་ཏེ་ཅང་ཚེ་བ་ཅུ་གང་གིས་མནན་ནས་མཉམ་གྱིང་རན་པས་ཚ་བ་ལ་དེ་ལས་ཀྱང་ཕན་པར་འགྱུར་
བས་ན། །ག་བྱར་གྱི་སྦྱོར་སྟེ་ཀུན་ལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་གྱིས།

(༢) དཔའ་བོ་ལྟ་བུར་མཚོན་ཆ་བསྐྱར་བའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་དེ་ལ་མཚོན་ཆ་བསྐྱར་བ་ནི། །འབྲུག་ལ་ཙན་དན་རིམས་ལ་བོང་ང་དཀར། །འབྲུག་ཀར་སྐྱར་
 ལ་གངས་རྒྱལ་དབུལ། །ག་བྱར་རྒྱལ་སློན་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །འབྲུག་རིམས་ཚ་བ་རྒྱལ་པ་རོལ་དུ་
 གསོད། ། ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱོར་བ་གཉིས་པ་ག་བྱར་དཔའ་བོ་འབྲུག་པ་དེ་ལ་མཚོན་ཆ་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པ་
 གི་གཉེན་པོར་ཙན་དན་དཀར་པོ། རིམས་གི་གཉེན་པོར་བོང་ང་དཀར་པོས་འབྲུག་ཞིང་སྐྱོན་ཏྟ་ཀར་སྐྱར་
 ལ་གངས་རྒྱལ་དབུལ་བ་ག་བྱར་རྒྱལ་སློན་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་རིགས་གཉིས་ཏེ། །འབྲུག་དང་རིམས་གི་ཚ་
 བ་རྒྱལ་པ་མཐའ་དག་རོལ་དུ་གསོད་པར་རུས་སོ། །

(༣) བཅུན་མོ་ལྟ་བུར་འཇམ་སྟེབས་གི་སྐྱོར་བ་བསྟན་པ།

གསུམ་པ་ག་བྱར་རྒྱལ་སློན་གསུམ་པ་ལ། །ཀྱུ་ཀྱུ་གི་མི་བསྐྱར་པས་ལྟ་བུ་དང་། །སྐྱུ་ཚི་དོམ་མཁུས་བསྐྱར་
 པའི་བདུན་པ་ནི། །འཇམ་པས་རྒྱུང་མི་འབྲུག་ཅིང་ཚ་བ་འཇོམས། ། ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱོར་བ་གསུམ་པ་གོང་གི་
 ག་བྱར་རྒྱལ་སློན་གསུམ་པ་དེ་ལ་བཅུན་མོ་ལྟ་བུར་འཇམ་སྟེབས་བཅའ་བ་ནི་མཚོན་ཆས་ཕྱེ་བའི་རྒྱལ་སློན་
 རིགས་གཉིས་སོ་སོར་གྱུར་ཀྱུ་དང་གི་མི་བསྐྱར་པའི་རྒྱལ་སློན་ལྟ་བུ་གཉིས་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་སྐྱུ་ཚི་དང་
 དོམ་མཁུས་བསྐྱར་པའི་རྒྱལ་སློན་བདུན་པ་གཉིས་ཏེ། སྐྱོར་བ་བཞི་པོ་འདི་ནི་འཇམ་པས་རྒྱུང་མི་འབྲུག་ཅིང་
 འབྲུག་དང་རིམས་གི་ཚ་བ་ གོང་བཤད་ལྟར་སོ་སོས་འཇོམས་པར་བྱེད་ལ། འདི་ནི་དཔེར་ན་རྒྱལ་པའི་
 བཅུན་མོ་དེ་ཉིད་རང་འདོད་པའི་སྐྱེད་ཚལ་དུ་འགོ་བའི་ཚེ་ བྱང་མེད་གཞན་སློ་མཐུན་གྱི་གོགས་དང་བཅས་ཏེ་
 འགོ་བ་ལྟར་སྐྱོར་བ་བཞི་པོ་འདི་ཡང་དེ་དང་མཚུངས་སོ། །

(༤) སྐྱེལ་མ་ལྟ་བུར་དག་ཟུན་སྐྱེལ་པའི་སྐྱོར་བ་བསྟན་པ།

།བཞི་པ་ག་བྱར་ཚང་དང་སྐྱར་བ་ནི། །རི་ཐང་མཚམས་སུ་རྒྱུང་ཚད་དུས་གཅིག་འཇོམས། ། ཞེས་པ་སྟེ།
 །སྐྱོར་བ་བཞི་པོ་སྐྱེལ་མ་ལྟ་བུར་ག་བྱར་ལྟ་བུར་དེ་གཉིས་ཡོས་ཚང་ནར་སོན་པ་རྒྱུ་མེད་དང་སྐྱར་བ་ནི་ཚད་
 རྒྱུང་འཐབས་པའི་རི་ཐང་མཚམས་སུ་རྒྱུང་ཚད་དུས་གཅིག་ཏུ་འཇོམས་པར་བྱེད་པས་དཔེར་ན་རང་འདོད་
 པའི་ཡུལ་དུ་འགོ་བ་ལ་ས་རོལ་དག་ཟུན་ཏེ་གཉེན་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་གིས་སྐྱེལ་མ་འཁྲིད་པས་དག་དང་འཐད་
 གུང་སྐྱོན་མེད་པ་ལྟར། ག་བྱར་ཚད་པའི་ཐོག་ཏུ་འགོ་བ་ལ་ ལམ་དུ་རྒྱུང་དག་ལྟ་བུ་ཡོད་པས་སྐྱེལ་མ་དང་
 འབྲུག་པའི་ཚད་རྒྱུང་སེལ་བར་བྱེད་པའི་གོགས་དང་བསྟེན་པ་ན། ག་བྱར་གི་རུས་པ་ཚད་པའི་སྟེང་དུ་ཐོགས་
 མེད་དུ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །

(༥) དམག་དཔོན་ལྟ་བུར་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་སྐྱོར་བ་བསྟན་པ།

པོ་དང་། སྤྱི་ཡང་ཀུ་བསྐྱེབས་པོ་བའི་ཚད་པ་སེལ། ཨིན་བཞི་བསྐྱེབས་རྒྱ་ལོང་སྟོན་ཚད་སེལ། ། སྤིང་
 མངར་ལི་ག་དུར་དང་རེ་སྟོན་པ། རྟོམ་མཁྲིས་བསྐྱེབས་པས་ཅུ་ཡི་ཚད་པ་སེལ། སྤྱི་ལུར་འདམ་བུ་སྐྱེལ་རྒྱབ་
 གངས་ཐིགས་བཞི། །བསྐྱེབས་པས་རུས་པའི་ཚད་པ་སེལ་བར་བྱེད། །སྤྱི་འཇམ་རྩ་ཉི་སྟོག་སྤྱི་ཐལ་བ་
 དང་། །ཀུ་ཀུལ་བསྐྱེབས་པས་རྒྱུ་གི་ཚད་པ་སེལ། ཉིག་ཉ་གསེར་གྱི་མེ་ཉོག་དུག་མོ་ཉུང་། །བོང་ང་དཀར་
 པོས་མཁྲིས་པའི་ཚད་པ་སེལ། །བསེ་ཡབ་སེ་འབྲུ་མ་བུ་ལུ་སྤྱུ་འམ། །སྤར་བུ་བསྐྱེབས་པས་བད་ཀའ་ཚ་བ་
 སེལ། །ཉོང་ལེན་བ་ཤ་ཀ་དང་རེ་སྟོན་པ། །སྤར་ཅི་དོ་བོ་བསྐྱེབས་པས་ལྷག་ཚད་སེལ། །དེ་བ་གསེར་གྱི་མེ་
 ཉོག་ལི་ག་དུར། །པར་བ་ཉ་བསྐྱེབས་རིམས་གྱི་ཚད་པ་སེལ། །ཀུལ་ལ་ཀར་དཀར་པོ་བཞི་འབྲུར་
 སྤྱར། །ཀུར་ཀུམ་བདུན་པས་ཚ་བའི་ནད་ཀུན་སེལ། །ཚན་དན་བསྐྱེབས་པས་ཚན་དན་བརྒྱུད་སྤྱོར་ཉེ། །དེ་སྤྱོད་
 ག་བུར་བསྐྱེབས་པས་ག་བུར་དགུ། །ཚ་བ་ཐ་མ་འབྲིང་རབ་སེལ་བར་ངེས། ། །ཞེས་པ་སྟེ། །སྟོན་པོ་ལྷ་བུའི་སྤྱོར་
 བ་ཞེ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། །ཐོག་མར་གྱར་ཀུམ་བདུན་པའི་སྤྱོར་བ་བཅུ་བཞི་ལས། །དང་པོ་ལ་ཚེད་གྱར་ །ཀུམ།
 ཅུ་གང་གི་ཐོ་སྟེ་གསུམ་པོ་ནི་གཙོ་བོ་སྟེ་མི་འབྲུར་བ་གཞིར་བཞག་ལ། །དེའི་སྤོང་དུ་རྩ་ཉི་དང་ཨ་ག་རུ་ནག་པོ་
 དང་། །སྤོང་ཞོ་ཤ །རུ་རྩ་སྟོན་ནས་འོང་བ་དངོས་བཅས་བཞི་བསྐྱེབས་པས་སྤོང་གི་ཚད་པ་སེལ་བའི་གྱར་ཀུམ་
 བདུན་པ་དང་། །གོང་གི་གཙོ་བོ་གསུམ་པོའི་སྤོང་ཤིང་མངར། །རུ་རྩ་དང་། །རྒྱུན་འབྲུམ་དང་། །ཨ་གོང་ནི་རིགས་
 རྣམས་ལས་ཅུ་ནག་ཚང་ནས་འབྲུང་བ་མཚོག་ཏུ་བསྐྱེབས་པ་བཅས། །དེ་བཞི་བསྐྱེབས་པས་སྤོང་བའི་ཚད་པ་
 སེལ་བར་བྱེད་པའི་གྱར་ཀུམ་བདུན་པ། །ཡང་གཙོ་བོ་གསུམ་པོའི་སྤོང་། །ལྷན་ལ་སྟོན་པོ་དང་། །བ་ཤ་ཀ་དང་།
 །སྤི་ཡང་ཀུ་སྟེ་རིགས་པོ་མོ་གང་རུང་བྲག་ལུན་བཅས་བསྐྱེབས་པས་མཚོན་པའི་ཚད་པ་སེལ་བའི་གྱར་ཀུམ་
 བདུན་པ། །ཡང་གཙོ་བོ་གསུམ་པོའི་སྤོང་། །གསེར་གྱི་མེ་ཉོག །ལི་ཤི། །ཨ་རུར། །པི་པི་ལིང་བཅས་བསྐྱེབས་པས་
 མཚོར་པའི་ཚད་པ་སེལ་བའི་གྱར་ཀུམ་བདུན་པ། །ཡང་གཙོ་བོ་གསུམ་པོའི་སྤོང་། །སྤྱི་སྟེལ། །བྲག་ལུན། །ཤུག་པ་
 ཚོར་མ་ཚན་དང་། །ཨ་རུར་བཅས་བསྐྱེབས་པས་མཁལ་མའི་ཚད་པ་སེལ་བའི་གྱར་ཀུམ་བདུན་པ། །ཡང་གཙོ་
 བོ་གསུམ་པོའི་སྤོང་། །དོམ་མཁྲིས། །བྲག་ལུན། །བོང་ང་དཀར་པོ་དང་། །སྤི་ཡང་ཀུ་བཅས་བསྐྱེབས་པས་པོ་བ་དང་
 མཚོན་པའི་ཚད་པ་སེལ་བའི་གྱར་ཀུམ་བདུན་པ། །ཡང་གཙོ་བོ་ །གསུམ་པོའི་སྤོང་། །དུག་ཉུང་། །བོང་དཀར། །ལི་
 ག་དུར། །བ་ལེ་ཀ་བཅས་ཨིན་བཞི་བསྐྱེབས་པས་རྒྱ་ལོང་སྟོན་ཚད་སེལ་འི་གྱར་ཀུམ་བདུན་པ། །ཡང་གཙོ་བོ་
 གསུམ་གྱི་སྤོང་ཤིང་མངར་དང་། །ལི་ག་དུར་དང་། །རེ་སྟོན་པ་དང་། །དོམ་མཁྲིས་བཅས་བཞི་བསྐྱེབས་པས་
 ཅུའི་ཚད་པ་སེལ་བའི་གྱར་ཀུམ་བདུན་པ། །ཡང་གཙོ་བོ་གསུམ་པོའི་སྤོང་། །སྤྱི་ལུར་དང་། །འདམ་བུ་ཀར་དང་།
 །སྐྱེལ་རྒྱབ་སྤྱི་གཙོ་དང་། །གངས་ཐིགས་ལ་ཞོར་འཕྲང་མེད་ཅིང་། །མིང་ལྷ་ཞོར་གྲགས་པ་དེ་བཅས་བཞི་
 བསྐྱེབས་པས་རུས་པའི་ཚད་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་གྱར་ཀུམ་བདུན་པ། །ཡང་གཙོ་བོ་གསུམ་པོའི་སྤོང་། །སྤྱི་འཇམ་

དང་། རྩོམ་གྱི་དང་། རྩོམ་གྱི་ཐལ་བ་དང་། གྲུ་གྲུལ་ནག་པོ་རྣམས་བསྐྱེད་པས་ལྷུང་གི་ཚད་པ་སེལ་བའི་
 གྲུར་ཀུམ་བདུན་པ། ཡང་གཙོ་བོ་གསུམ་སྟེང་ཉིག་ཉ། གསེར་གྱི་མེ་ཉོག་ ཏུག་མོ་ཉུང་། བོང་ང་དཀར་པོ་
 བསྐྱེད་པས་མཁྲིས་པའི་ཚད་པ་སེལ་བའི་གྲུར་ཀུམ་བདུན་པ། ཡང་གཙོ་བོ་གསུམ་སྟེང་བསེ་ཡབ་གང་
 རིགས་དང་སེ་འབྲུ། མ་རུ་པ་ཉ་དང་། སྐྱ་ཐབ་ལ་འུ་སྐྱའམ། སྐྱ་ག་པོར་སྐྱར་བུ་རྣམས་བསྐྱེད་པས་བད་ཀན་
 ཚ་བ་སེལ་བའི་གྲུར་ཀུམ་བདུན་པ། ཡང་གཙོ་བོ་གསུམ་སྟེང་། ཉོང་ལེན། བ་ཤ་ཀ་དང་། རེ་སྐྱོན་པ། སྤང་
 ཕྱི་དོ་བོ་རྣམས་བསྐྱེད་པས་ལྷག་དང་ཚད་པ་སེལ་བའི་གྲུར་ཀུམ་བདུན་པ། ཡང་གཙོ་བོ་གསུམ་སྟེང་། དེ་བ་
 ཞེས་པ་ཤིང་འདེལ་ བའམ་སྡོ་སྐྱོན་མཐིང་མདོག་གང་རུང་མ་རྟེན་ན་ཤིང་ཤོལ་པོ་ཟེར་བ་སྐྱར་པ་དཀར་པོའི་
 ལྷན་པས་ཚབ་ཏུ་རུང་བར་གཞུང་རྣམ་དག་མང་པོ་ནས་བཤད་པ་དང་། གསེར་གྱི་མེ་ཉོག་ ལི་ག་ཏུར། བར་
 པ་ཉ་རྣམས་བསྐྱེད་པས་རིམས་ཀྱི་ཚད་པ་སེལ་བའི་གྲུར་ཀུམ་བདུན་པ་སྟེ། དེ་དག་ཀུན་ལ་ཡང་ཀར་
 དཀར་པོ་བཞི་འབྱུར་དུ་སྐྱར་བའི་གྲུར་ཀུམ་བདུན་པ་རྣམས་བསྐྱོམས་པའི་རིགས་བཅུ་བཞི་པོ་འདིས་ནི་ཚ་
 བའི་ནད་ཚབས་རྒྱུད་བ་ཀུན་སེལ་ཞིང་། ལྷན་པར་བྱིས་པ་དང་རྒྱུངས་ངན་པ་ལ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ལྟར་གོང་གི་གྲུར་ཀུམ་བདུན་པ་རིགས་བཅུ་བཞི་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཚན་དན་དཀར་པོ་བསྐྱར་པས་ཚན་དན་
 བརྒྱད་པའི་སྐྱར་བ་རིགས་བཅུ་བཞི་པོ་འབྱུང་སྟེ། ཚད་སྟོབས་འབྲིང་སེལ་བ་ལ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང་།
 ཚན་དན་བརྒྱད་པ་རིགས་བཅུ་བཞི་པོ་དེ་དག་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་ག་སྐྱར་བསྐྱར་པས་ག་སྐྱར་དགུ་པ་རིགས་བཅུ་
 བཞི་འབྱུང་བ་རྒྱུངས་བཟང་གི་ཚད་པ་ཚབས་ཆེན་སེལ་བ་ལ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པ་སོགས་སྐྱོར་བ་བཅུ་
 བཞི་པོ་ཕྱག་གསུམ་བསྐྱོམས་པས་སྐྱོན་པོ་གྲུར་ཀུམ་གྱི་སྐྱོར་བ་བཞི་བཅུ་ཅུ་གཉིས་སོ། །དེ་དག་སོ་སོའི་སྐྱོན་
 ཡོན་ནི་གོང་དུ་རིམ་པར་བཤད་པ་ལྟར་དོན་སྟོང་ཅུ་སྐྱེད་ལྷུང་མཁྲིས་བད་ཀན་ལྷག་རིམས་སོགས་ཀྱི་ཚ་བ་ཐ་
 མ་ནི་གྲུར་ཀུམ་བདུན་པ་རྣམས་དང་། འབྲིང་ནི་ཚན་དན་བརྒྱད་པ་རྣམས་དང་། རབ་ནི་ག་སྐྱར་དགུ་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་སེལ་བར་ངེས་སོ། །

༣ རྩེད་གཙོ་བོ་བརྒྱད་པའི་སྐྱོར་བ་བསྐྱར་པ།

རྩེད་གཙོ་བོ་བརྒྱད་པའི་སྐྱོར་བ་ནི། །བསེལ་གྱི་གཙོ་བོ་གི་མི་ཚན་དན་དཀར། །རྩི་ཡི་གཙོ་བོ་ཅུ་གང་གྲུར་
 ཀུམ་གཉིས། །ཐང་གི་གཙོ་བོ་ཉིག་ཉ་བ་ཤ་ཀ། །སྐྱོ་ཡི་གཙོ་བོ་ཉོང་ལེན་བོང་ང་དཀར། །ཀར་དཀར་པོ་བཞི་
 འབྱུར་ཉ་ལ་བསྐྱོན། །དོན་སྟོང་སྐྱོ་མཚན་ལྷག་མཁྲིས་འབྲུགས་རིམས་ཀྱི། །ཚད་པ་གསར་རྩིང་མ་ལུས་
 འཛོམས་པར་ངེས། །ཚ་སྟོབས་ཆེན་དེ་སྟེང་ག་སྐྱར་བསྐྱར། །སྐྱོ་མང་སོར་ན་ཤིང་མངར་ཨ་གོང་བསྐྱར། །སྐྱོ་
 འགོགས་དཀར་ན་སྐྱར་བུ་རུ་ཉ་བསྐྱར། །ལྷན་པ་དམར་ན་མཚལ་དང་དོམ་མཁྲིས་བསྐྱར། །སེར་ན་དོམ་
 མཁྲིས་གསེར་གྱི་མེ་ཉོག་བསྐྱར། །ཏུང་ལྷ་ལི་ག་ཏུར་དང་སྐྱ་ཕྱི་བསྐྱར། །སྐྱ་གསོ་བ་རྩོམ་གྱི་ཨ་གར་

བསྐྱུང། གཉན་གཟེར་སྒྲ་ཅི་གྲ་གྲུལ་ནག་པོ་བསྐྱུང། རིམས་རྒྱས་མིག་ཚུ་མེར་ལ་བཟླི་མང། དེ་བ་གསེར་
གྱི་མེ་ཏོག་པར་པ་ཏ། གཤུར་ཨ་རུ་ བསྐྱུང་པས་འཛོམས་པ་ཡིན། ། ཞེས་པ་ལྟེ། རྗེ་ཞེས་པ་འཛི་མེད་
མཛོད་ལས། བཟླ་བུང་བཟླ་སྐྱེས་ཇོ་པོ་དང་། རྗེ་དིགས་ས་ཡེག་རྗེ་འོ། ཞེས་སྒྱུར་མི་དིགས་བཞི་ལྷུས་
འབངས་ལ་དབྱ་བུ་ཁལ་བསྐྱེས་ནས་འཚོ་བ་རྣམས་རྒྱལ་དིགས། དེ་ལས་དམའ་བ་ཚོང་སོགས་ཀྱིས་འཚོ་ཞིང་
འབྱོར་པ་དང་ལྡན་པ་ཁལ་བསྐྱེས་ཀྱི་མེད་པ་ལ་རྗེ་དིགས། གཙང་སྐྱུ་དང་ལྡན་པ་ལ་བཟུང་ཟེའི་དིགས། སོ་ནམ་
སོགས་ཞིང་པས་འཚོ་བ་ལ་དམངས་དིགས། རོན་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་འཚོ་དཤོས་པ་གདོལ་པའི་དིགས་
སོགས་བཤད་པས། རོན་རྒྱལ་པོ་ལས་དིགས་དམན་ཞིང་དམངས་ལས་དིགས་མཐོ་བ་རྗེ་ལྷ་བུའི་སྒྱོར་བ་
བརྩའི་གཙོ་བོ་འབྲ་འབྲ་བརྒྱད་ཀྱིས་བྱ་བ་གཅིག་ལྟོན་ཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་དང་འབྲ་བའི་སྒྱོར་བ་གཅིག་དང། དེ་ལ་
ལ་བསྐྱར་དགྲ་བཅས་བརྩ་ཡོད་པའི་གཙོ་བོ་བརྒྱད་ནི། བསོལ་གྱི་གཙོ་བོ་གི་མི་ དང་ཚན་དན་དཀར་པོ་
གཉིས། ཟློའི་གཙོ་བོ་ཕུ་གང་ལ་ཆེའི་གྲར་གྲུམ་གཉིས། ཐང་གི་གཙོ་བོ་ཏིག་ཏུ་དང་བཤ་ཀ་གཉིས། སྣའི་གཙོ་
བོ་རྟོང་ལེན་དང་པོང་དཀར་པོ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད། ཀར་དཀར་པོ་བཞི་འབྱུར་གྱི་ཏུ་ལ་བསྐྱེན་ཏེ་བཏང་བས་
དོན་ལྡན་དང་སྦྱོད་རྒྱལ་སྤྱི་དང་བྱད་པར་གློ་བ་དང་མཚོན་པར་འབྲུགས་དང་འབྲུགས་དང་རིམས་ཀྱི་ཚད་པ་
གསར་སྣོང་མ་ལུས་པ་འཛོམས་པར་ངེས་ཀྱང། དེ་ལ་གཙོ་བོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྱོར་ཚད་དང་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་སོགས་
ལ་བཞེད་ཚུལ་མང་ཡང་། སྤྱིར་བཏང་གཙོ་བོ་བརྒྱད་པ་ཚ་མཉམ་དང། དོན་སྣོང་ལ་ཚད་པ་ཞུགས་ན་ཚན་
དན་དཀར་པོ་སྐུ་ལོག་ དེ་བཞིན་རུ་སྦྱོད་ཚད་ལ་གི་མི། གློ་ཚད་ལ་ཕུ་གང། མཚོན་ཚད་ལ་གྲར་གྲུམ།
མའིས་ཚད་ལ་ཏིག་ཏུ། འབྲུགས་ཚད་ལ་བཤ་ཀ་ འབྲུགས་ཚད་ལ་རྟོང་ལེན། དིམས་ཚད་ལ་པོང་དཀར་རྣམས་
སྐུ་ལོག་ཏུ་བཏང་བའི་གཙོ་བོ་བྱེད་ཅིང། དེ་དག་གཞིར་བཞག་ནས་འཁོར་གྱིས་ལ་བསྐྱར་ནི། ཚ་བ་སྐྱོབས་
ཆེ་བར་དེའི་སྦྱོང་རུ་ག་བུར་དིགས་གསུམ་གང་ དིགས་ནད་དམིགས་དང་སྐྱར་ཏེ་བསྐྱར་པ། གློ་མང་རུ་སོར་
ན་གིང་མངར་དང་ཨ་གོང་བསྐྱར་པ། གློ་འགོགས་པ་དཀར་ན་སྐྱར་བུ་དང་ལུ་ཏུ་བསྐྱར་པ། ལུད་པའི་ལ་དོག་
དམར་ན་མཚལ་དང་དོམ་མའིས་བསྐྱར་པ། མེར་ན་དོམ་མའིས་དང་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་བསྐྱར་པ། ལུད་པ་
ཏུད་ལྲུ་ལུ་ན་ལི་གཤུར་དང་སྒྲ་ཅི་བསྐྱར་པ། ལུད་པ་སྐྱེ་གསོབ་ལ་རྗེ་ཏི་དང་སྒྲིག་སྐྱེ་ཨ་གར་རྣམས་བསྐྱར་
པ། གཉན་གཟེར་ལ་སྒྲ་ཅི་དང་གྲ་གྲུལ་ནག་པོ་དང་ཕྱག་རྒྱུལ་ལ་འཛོམ་པ་བསྐྱར་པ། དིམས་རྒྱས་མིག་ཚུ་
མདོག་སེར་ལ་བཟླི་མང་ན་གིང་དང་སྤྱོད་བའམ་སྐྱར་པས་ཚབ་བུང་བ་དང། གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་ པར་པ་ཏ།
གཤུར། ཨ་རུར་བཅས་བསྐྱར་པས། དིམས་ཀྱི་ནད་ལ་དེ་བ་ལྟ་སྐྱོར་མཚོག་ཅེས་པ་འདིས་འཛོམས་པ་ཡིན་
ཅིང། དེ་ལྟར་བཤད་པས་གོང་གི་གཙོ་བོའི་སྒྱོར་བ་གཅིག་དང། ལ་བསྐྱར་གྱི་སྒྱོར་བ་དགྲ་བཅས་རྗེ་ལྟ་གཙོ་
བརྒྱད་ཀྱི་སྒྱོར་བ་བརྩ་པོ་དེས་ནི་ཚད་གཟེར་འབྲུགས་སོགས་པལ་ཆེ་བ་འཛོམས་པར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །

༤ ལྷ་ཚོགས་ཁ་འཐོར་དམངས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ།

ལྷ་ཚོགས་ཁ་འཐོར་དམངས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ནི། ། ཞེས་པ་སྟེ། སྦྱོར་སྟེ་ལྷ་ཚོགས་པའམ་ཁ་འཐོར་བ། དམངས་
སམ་དཀྱུས་མ་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་བ་མི་འདྲ་བ་ལྷ་ཚོགས་ཀྱིས་ནད་མི་འདྲ་བ་ལྷ་ཚོགས་འཛོམས་བྱེད་བསྟན་པ་ནི་
གནས་གཙོ་བོར་བཟུང་བ་དང་། རིགས་གཙོ་བོར་བཟུང་བ་གནས་རིགས་མཐུན་མོང་བྱེད་བཟུང་ནས་སྦྱོར་བ་
དང་གསུམ་མོ།།

༡ གནས་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ།

ཨ་ག་ཅུ་དང་རྩ་ཉི་ལྔ་ཞེ་གྲ། ལྷ་གང་སྟོས་དཀར་ཅུ་ཉ་ཨ་ཅུ་ར། ། ལྷ་ག་གེ་སར་ཀ་ར་སྦྱུ་འགྱུར་སྦྱུར། ། ཨ་
གར་བརྒྱད་པས་སྦྱིང་ལ་མཚོན་པོག་དང་། ། འགྲམས་འཁྲུགས་སྦྱོ་སྦྱགས་ལུ་མཚིན་གཟེར་བ་འཛོམས། ། ཚན་
དན་དཀར་པོ་བསིལ་གསུམ་ལི་ག་དུར། ། སྟོ་ལོ་རྒྱན་འབྲུམ་ཤིང་མངར་ཚན་དན་བརྒྱད། ། ཀ་ར་སྦྱུར་བས་སྦྱོ་
ཚད་རྟག་ལྷག་སེལ། ། ལྷར་བུ་ཅུ་རྟས་འགོགས་དཀའི་རྟག་རྟམས་འདྲེན། ། ཤི་མི་གུར་ཀུམ་ལྷུའལ་བ་ལེ་
ཀ། ཏིག་ཏ་བྲག་ལུན་ཅུ་རྟ་བ་ཤ་ག། ། བསེར་གྱི་མེ་ཏོག་ཀ་ར་གི་མིང་དགྲ། ། མཚིན་པ་བསྟན་འགྲམས་མཚིན་
ལྷག་རྒྱས་པ་དང་། ། མཚིན་ཚད་བད་ཀན་སྦྱུག་པོ་རྒྱས་པ་སེལ། ། ཨ་ཅུ་ར་དང་ལི་ཤི་གསེར་མེ་ཏོག། ། ལྷར་
སྟོས་རྣ་ག་གེ་སར་པི་པི་ལིང་། ། ཀ་ཀོལ་ཀ་ར་སྦྱུར་བའི་ཨ་ཅུ་བདུན། ། མཚེར་པ་བསྟན་འགྲམས་ཚ་རྒྱས་སྟོས་
གཟེར་འཛོམས། ། ཨ་ཅུ་ར་དང་གུར་ཀུམ་སྦྱུག་སྟེལ་དང་། ། བྲག་ལུན་ཏིག་ཏ་མཁལ་མ་ཞེ་ག་དང་། ། སེང་
སྟོམ་བཙོད་དང་རྒྱ་སྦྱགས་བྲག་ཚོར་ཚན། ། ཀ་ར་སྦྱུར་བའི་ཨ་ཅུ་བདུན་པ་སྟེ། ། མཁལ་མ་བསྟན་འགྲམས་རྒྱ་སྦྱི་
རྟེན་པ་འཁོར། ། བཤལ་འབྲེས་མཁལ་ཚད་མ་ལུས་སེལ་བར་བྱེད། ། བྲག་ལུན་སྦྱ་རྩི་གུར་ཀུམ་སྦྱུག་སྟེལ་
དང་། ། རྩོམ་མཁལ་བོང་ང་འཛིབ་རྩི་ཨ་ཅུ་ར། ། བཀ་དུར་ཀ་ར་ཆ་མཉམ་བྲག་ལུན་དགྲ། ། སོ་བའི་ལྷག་མཁལ་
ཚད་པ་སེལ་བར་བྱེད། ། རྩོམ་མཁལ་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་དུག་མོ་ཉུང་། ། ལྷ་སྦྱང་བོང་ང་དཀར་པོ་བ་ལེ་ག། ། རེ་
སྟོན་ཀ་ར་སྦྱུར་བའི་མཁལ་ཕྱེ་བདུན། ། རྒྱ་ལོང་བསྟན་འགྲམས་ལྷག་མཁལ་ཚ་འཁྲུག་ཚོད། ། ། ཞེས་པ་སྟེ།
སྦྱོར་སྟེ་ལྷ་ཚོགས་པའམ་ཁ་འཐོར་བ་དམངས་དཀྱུས་མ་ལྟ་བུའི་སྦྱོར་བ་སྦྱུ་རྩི་གཙུག་ལས་ཐོག་མར་ནི།
ཨ་ག་ཅུ་ནག་པོ་དང་། ། རྩ་ཉི་དང་སྟེ་ཞེ་གྲ། ལྷ་གང་དང་། ། སྟོས་དཀར་དང་། ཅུ་རྟ། ཨ་ཅུ་ར་དང་། ། ལྷ་ག་
གེ་སར་རྟམས་དང་ཀ་ར་གསུམ་འགྱུར་དུ་སྦྱུར་བའི་ཨ་གར་བརྒྱད་པ་འདིས་སྦྱིང་ཚོལ་ལ་ མཚོན་པོག་པ་
བཙོས་སྦྱགས་ཡོད་པ་དང་། ། གཞན་ཡང་སྦྱིང་དེ་འགྲམས་པ་དང་འཁྲུགས་ལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་སྦྱོ་བ་སྦྱགས་
པ་ལུ་མ་དང་མཚིན་པ་གཟེར་བ་སོགས་འཛོམས། ཚན་དན་དཀར་པོ་དང་། ། བསིལ་གསུམ་ནི། རྒྱད་དུ་བསིལ་
གསུམ་ཞེས་སྐབས་ཅུ་གང་གུར་ཀུམ་གཉིས་གཞིར་བཞག་སྟེད། ། སྟོད་ལ་ལི་ཤི། ལྷར་ལ་སྦྱུག་སྟེལ་བསྟན་
དགོས་ཤིང་། ། བསིལ་བཞི་ཞེས་བྱུང་ན་གཉིས་ཀ་བསྟན་དགོས། ། འདིར་ལི་ཤི་བསྟན་དགོས་དང་། ། ལི་ག་དུར་

དང་། མོ་ལོ་དཀར་པོ་རྒྱན་འབྲུམ་དང་ཤིང་མངར་བཅས་ཙན་དན་བརྒྱན་པ་ཀ་རའི་རྟ་དང་སྦྱར་བས་སློ་ཚད་
 དང་རྣལ་ཞག་སེལ། དེ་སྟེང་ལ་སྦྱར་བྱ་དང་རྩ་རྟ་གཉིས་བསྐྱོན་པའི་ཙན་དན་བརྒྱན་པས་སློ་འགོགས་དཀར་
 བའི་རྣལ་རྣམས་འདྲེན། གི་མི་དང་གྲུར་ཀུམ་དང་ལྷུ་ལྷུལ་བ་ལེ་ཀ། ཏིག་ཏ་དང་བྲག་ལུན་དང་རྩ་རྟ་དང་བ་ཤ་
 ཀ་དང་། གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་རྣམས་དང་ཀ་ར་བཅས་པའི་གི་མི་དགུ་པས་མཆིན་པ་བསྐྱོན་པ་དང་འགྲམས་པ་
 དང་མཆིན་ཞག་རྒྱས་པ་དང་མཆིན་ཚད་དང་བད་ཀན་སྦྱུག་པོ་རྒྱས་པའི་རིགས་རྣམས་སེལ། ཨ་རུ་ར་དང་ཡི་
 ཤི་དང་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་སྤང་སྟོམ་པ་དང་རྒྱ་ག་གེ་སར་དང་པི་པི་ལིང་། ཀ་ཀོ་ལ་དང་ཀ་ར་སྦྱར་བའི་ཨ་རུ་
 བདུན་པས་མཆིར་བ་བསྐྱོན་པ་དང་འགྲམས་པ་ཚ་བ་རྒྱས་པ་སྟོམ་པ་དང་གཟེར་བ་རྣམས་འཛོམས། ཨ་རུ་ར་
 དང་གྲུར་ཀུམ་དང་སྦྱུག་སྟེལ་དང་། བྲག་ལུན་དང་ཏིག་ཏ་དང་མཁལ་མ་ཞོ་ཤ་དཀར་པོ་དང་། སེང་སྟོམ་ཞེས་
 ལུ་མཁན་དང་། བཙོད་དང་། རྒྱ་སྦྱེགས་ཏེ་རྒྱ་ཚོས་དང་། ལྷག་པ་ཚོར་མ་ཙན་བཅས་པ་རྣམས་ཀ་ར་དང་སྦྱར་
 བའི་ཨ་རུ་བརྒྱུ་པར་གྲགས་པ་སྟེ། སན་ཡོན་མཁལ་མ་བསྐྱོན་པ་དང་འགྲམས་པ་རྒྱ་སྦྱེ་བ་སྟེ་བྱལ་ཞིང་འཚག་
 དཀའ་བ་དང་། རྟེན་པར་འཁོར་ནས་ན་བ་དང་། རྟེན་པ་བཤལ་ནས་འཕྱེས་པ་ནི་ཞ་བའི་བརྟེན་སྟེ་འགྲོ་མི་
 ལུས་པའམ་རྟེན་ནས་འགྲོ་བ་དང་མཁལ་མའི་ཚད་པ་མ་ལུས་སེལ་བར་བྱེད། བྲག་ལུན་དང་སྦྱ་ཚི་དང་གྲུར་
 ཀུམ་དང་། སྦྱུག་སྟེལ་དང་དོམ་མཁྲིས་བོང་ང་དཀར་པོ་འཛིབ་ཚི་དོས་སམ་མ་བྱུང་ན་མི་ཡང་ཀུ་དང་། ཨ་
 རུ་ར་དང་ཡི་ག་རུར་དང་ཀ་ར་རྣམས་ཆ་མཉམ་དུ་སྦྱར་བའི་བྲག་ལུན་དགུ་པས་པོ་བའི་ཞག་དང་མཁྲིས་པ་
 དང་ཚད་པ་རྣམས་སེལ་བར་བྱེད། དོམ་མཁྲིས་དང་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་དང་རྟེན་མོ་ཉུང་རིགས་གང་བྱུང་མོན་
 ལུག་གྲ་སྤང་དང་བོང་ང་དཀར་པོ་དང་། བ་ལེ་ཀ་དང་རེ་སྟོན་པ་རྣམས་ཀ་ར་དང་སྦྱར་བའི་མཁྲིས་ཕྱེ་བདུན་
 པས་རྒྱ་ལོང་བསྐྱོན་འགྲམས་པ་དང་ཞག་དང་མཁྲིས་པ་ལས་གྲུར་པའི་ཚ་འཁྲུའི་རིགས་རྣམས་གཙོད་དོ། །

༡ རིགས་གཙོ་བོར་བབྱུང་ནས་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ།

ཚོང་ཞི་སེ་འབྲུ་སྦྱུག་སྟེལ་པི་པི་ལིང་། མ་རུ་གྲུར་ཀུམ་ཀ་ར་ཚོང་ཞི་རྩུག་ བད་ཀན་བར་ཚ་རྒྱ་ཚོན་སྦྱུག་པ་
 འཛོམས། ཚོང་ཞི་འོ་མར་འདམ་བཏགས་གི་བསྐྱམ་བྱ། གི་མི་བཟང་རྩུག་ལྷུ་ལྷུལ་ཙན་དན་གཉིས། རྒྱ་ཚི་
 གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་རྟེན་མོ་ཉུང་། ཏིག་ཏ་བོང་ང་ཨ་རུ་བ་ཤ་ཀ། རྩ་རྟ་པི་པི་ལིང་དང་ཀ་ར་སྦྱར། ཚོང་ཞི་
 བསེལ་སྦྱོར་རྟེན་དང་སྦྱུག་པོ་དང་། བཀ་ཚད་ཚད་རྟེན་མ་ལུས་སེལ་བར་བྱེད། ཚོང་ཞི་སེ་འབྲུ་བཞི་དང་ཨ་
 རུ་ར། རྩ་རྟ་མ་རུ་ལུ་སྦྱུ་རུ་ར། རྒྱུ་མ་ཚྱ་སྤང་དང་བྲུར་དཀར་སྦྱར་བ་ཡི། ཚོང་ཞི་རི་རུར་ནིས་སྦྱུག་པོ་འཐབ་
 པ་དང་། མ་ལུ་བད་ཀན་དང་ག་མི་བདེ་སེལ། ། ཞེས་པ་སྟེ། ཚོང་ཞི་རིགས་གང་རིགས་དང་། སེ་འབྲུ་དང་།
 སྦྱུག་སྟེལ་དང་། པི་པི་ལིང་དང་། མ་རུ་སྟེ་སྦྱུ་སྦྱུ་ལ་དང་། ལ་ཆེའི་གྲུར་ཀུམ་རྣམས་ཀ་ར་དང་བཅས་སྦྱར་
 བའི་ཚོང་ཞི་རྩུག་པས་བད་ཀན་ གིས་བར་ཚ་བ་དང་རྒྱ་ཚོན་སྦྱུགས་པ་སོགས་འཛོམས། ཚོང་ཞི་མཛོ་མའི་འོ་

མར་འདམ་བཏགས་བྱས་པ་གི་བསྐྱམ་བྱས་པ་དང་། གི་མི་དང་བཟང་པོ་ཅུ་གང་གྲུར་ཀུམ་ལི་ཤི་སྤྱུག་སྤྲེལ་རྫོང་
 ཏི་ཀ་ཀོ་ལ་སྤྲེལ་དུག་དང་། ལྷུལ་སྤོན་པོ་དང་། ཅན་དན་དཀར་དམར་གཉིས། གླུ་ཚི་དང་། གསེར་གྱི་མེ་
 ཏོག་དུག་མོ་ལྷུང་། ཏིག་ཏ་སྤྲེལ་ཏིག་དང་། བོང་དང་དཀར་པོ། ཨ་རུ་ར་དང་བ་ཤ་ཀ་ རུ་ཏྲ་དང་། སི་ཕི་ལིང་
 དང་ཀ་ར་རྣམས་སྐྱར་བའི་ཚང་ཞི་བསེལ་སྐྱོར་འདིས། དུག་དང་སྐྱུག་པོ་དང་གའ་ཚད་དང་ཚད་པ་རྙིང་པ་མ་
 ལུས་སེལ་བར་བྱེད། འདིའི་སྤྲོད་དུ་སྐྱུ་རུ་ར་སེལ་བྱུ་བྱག་ལུན་ལྷགས་ཤེག་མི་ཡང་ཀྱུ། ཀོ་བྱི་ལ། གངས་
 ཐིགས། ལྷར་ཙ། ལུ་ཙ། མིའི་སོག་ཐལ། ལུ་ཟླ། དག་སྐོང་ངམ་སྤགས་པ་རུས་ལུན་གྱི་ཏི་ཚེན། རྟོང་ལེན།
 ལུག་རུ་དམར་པོ། དེལ་ལུ་བཙོ་བཀྱ་རྣམས་བསྐྱན་པས་ཟུར་མཁར་ལུགས་ ལྷ་ཤེལ་དུ་ལྷགས་པ་ལུན་
 འདུས་གྱི་ནད་མཐའ་དག་འཛོམས་ཤིང་འདུ་བ་སྤོམས་པའི་སྤྱི་སྤོན་འབྱུང་། ཚང་ཞི་སེལ་བྱུ་དང་། སྤྱུག་སྤྲེལ་
 ཤིང་ཚ་ཕི་ཕི་ལིང་བཅས་བཞི་དང་། ཨ་རུ་ར། རྫོ་ཏི་དང་། མ་རུ་པ་ལ། ལུ་སྤྲེལ་དང་། སྐྱུ་རུ་ར། ལུ་ལྷ་ཚྱ་དང་།
 བཅའ་སྐྱ་དང་བྱར་དཀར་རྣམས་སྐྱར་བའི་ཚང་ཞི་རུ་འདིས་ཞེས། བྱེ་མ་འདིས་སྤྱུག་པོ་འཐབ་པ་དང་མ་ལུ་བ་
 དང་བད་ཀན་དང་ག་མི་བདེ་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །

༣ གནས་རིགས་མཐུན་མོང་དུ་བཟུང་ནས་སྐྱོར་བ་བསྐྱན་པ།

རུ་ཏྲ་སྐྱུ་རུ་སེལ་བ་ཤ་ཀ། སྤྱུག་སྤྲེལ་ཕི་ཕི་ལིང་དང་ཀ་ར་སྐྱར། རུ་ཏྲ་དུག་པས་སྤྱུག་པོ་འཐབ་པའི་
 བད། གླུང་ཐབས་སྤྲེལ་སྤྱུག་པོ་ཁར་ཟུག་པ་སེལ། ཏིག་ཏ་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་པོང་དཀར། རུ་ཏྲ་ཙ་མཁྲིས་
 རྟོང་ལེན་པར་པ་ཏ། སྐྱོར་ལུན་ཀ་ར་སྐྱར་བའི་ཏིག་ཏ་བཟུད། མཁྲིས་ཚད་མིག་ལུ་ཤ་མདངས་སེར་བ་
 འཛོམས། སྐོས་དཀར་ཐལ་ཀ་རྩོ་རྩོ་སོ་མ་ར། རུ་ཏྲ་བ་ཤ་ཀ་དང་འབྲས་བུ་གསུམ། སྤྲོ་ཏིས་བྱག་ལུན་ཀ་ར་
 གྲུ་གྲུལ་བཟུ། ཤེག་གྲུམ་ལུ་སེར་ཀོ་ལེར་ཚ་འཕྲུག་འཛོམས། གྲུར་ཀུམ་ལི་ཤི་གི་མི་བསེ་རུ་མཚལ། ཅན་
 དན་གླུ་ཚི་འཇམ་འབྲས་པོང་དཀར། རུ་ཏྲ་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་ཀ་ར་སྐྱར། གྲུར་ཀུམ་བཟུ་གསུམ་མཚིན་
 ལྷུང་སྐྱར་དུག་དང་། མཁལ་མ་བསྐྱད་འབྲམས་ལུ་སྤོམ་ཚ་སྤོམ་དང་། ལམ་མ་ནག་པོའི་སྤོན་ནད་སེལ་བར་
 བྱེད། གྲུར་ཀུམ་ཅུ་གང་ལྷུལ་བ་ལེ་ཀ། ཏིག་ཏ་ཨ་རུ་མཚོ་ལུ་ཀ་ར་སྐྱར། གྲུར་ཀུམ་མཚོག་བདུན་མཚིན་
 བད་གསར་རྙིང་དང་། མཚིན་པ་བསྐྱད་འབྲམས་ལྷག་ལྷག་མིག་སེར་སེལ། བསེལ་གསུམ་ཏིག་ཏ་བ་ལེ་བ་
 ཤ་ཀ། བསྐྱ་རྒྱ་ག་གོ་སར་ཕི་ཕི་ལིང་། ལྷར་བུ་རྟོང་ལེན་བྱིར་བུ་ཤེལ་ཙེ། ཀ་ར་སྐྱར་བས་ཅུ་གང་བཟུ་
 གསུམ་སྤེ། སྤོམ་ཚད་ལུད་པ་རྣག་ལྷག་ལུ་བ་འཛོམས། བསེལ་གསུམ་བྱག་ལུན་ཏིག་ཏ་ཕི་ཕི་ལིང་། ཨ་རུ་
 མཚལ་དང་ཀ་ར་ཅུ་གང་བཟུད། མཚིན་ལྷག་ལྷག་དང་སྤྱུག་པོའི་ཚ་བ་སེལ། བསེལ་གསུམ་ལྷུལ་སེལ་བྱུ་
 ཕི་ཕི་ལིང་། ཤིང་ཚ་ཀ་ར་བཞི་འབྲུར་ཅུ་གང་བདུན། ཚ་གང་ཚ་སྤོམས་དང་ག་འབྱེད་པར་བྱེད། ལྷུན་
 འབྲུམ་ཤིང་མངར་སྤོན་ནད་རྙིང་པ་སེལ། ཅན་དན་གི་མི་ཚ་བ་གའ་རྙིང་སེལ། ཅུ་གང་བདེ་བྱེད་རྒྱང་འབྲིང་

ཚེན་པོར་བཤད། །རྩ་གང་གྲུར་ཀུམ་གི་མི་ཀར་སྐྱར། །མྱོན་པོ་གསུམ་སྐྱོར་བྱིས་པའི་ཚད་ནད་སེལ། །བསིལ་
 གསུམ་ཚན་དན་ཀར་གསུམ་འགྱུར་སྐྱར། །ཡི་ཤི་བཞི་པས་གེ་བའི་ཚད་པ་འཛོམས། །ཡི་ཤི་རྩ་གང་ཤིང་
 མངར་སྤང་རྒྱན་དཀར། །རྩ་ཉ་ཨ་རུ་ར་དང་ཀར་སྐྱར། །ཡི་ཤི་དུག་པ་ལོ་བརྒྱད་ཅི་རྩུལ་དབུལ། །མྱོ་ནད་གེ་
 བ་ཚ་སྐམས་སྐྱད་འགགས་སེལ། །རྩ་སྲིན་སྟེར་མོ་བསིལ་གསུམ་བ་ལེ་ཀ། །ཡུའུལ་དོ་ཤེག་ག་ཏུར་པི་པི་
 ཡིང། །ཀར་སྐྱར་བའི་རྩ་སྲིན་སྟེར་མོ་དགུ། །སྟོང་ཏུ་ཚ་གང་འཐབས་དང་སྐྱུག་སེར་འཛོམས། །ཚན་དན་
 དཀར་དམར་ཉོང་ལེན་བ་ལེ་ཀ། །པརྒྱ་གེ་སར་རྣ་ག་པུའུ་དང། །བཅའ་སྐྱ་སྤང་སྟོས་ཏུག་ཉུང་གསེར་མེ་
 ཏོག། །ཤིལ་བ་པར་ཉ་རྩ་ཉི་འབྲས་བུ་གསུམ། །སྐྱུག་སྟེལ་ཀར་ས་བུད་མེད་རིམས་བཏབ་དང། །
 །བཅས་རྗེས་ཚད་པ་སྐྱེས་པ་སེལ་བར་བྱེད། །ག་བུར་བསིལ་གསུམ་རྩ་ཉི་ཚན་དན་དཀར། །གི་མི་ག་ཏུར་སེ་
 འབྲུ་སྐྱ་འབྲས་མཚལ། །ཤུ་མོ་བཟང་ཀར་བཞི་འགྱུར་སྐྱར། །ཀྱི་ཀ་ཉན་ཞེས་བྱིས་པའི་རིམས་ཚད་
 སེལ། །ཡུའུལ་རྩ་གང་གྲུར་ཀུམ་བ་ལེ་ཀ། །སྤར་བུ་ཤིང་མངར་རྒྱན་འབྲུམ་སྐྱུ་རུ་ར། །ཀར་སྐྱར་བའི་ཡུའུལ་
 བརྒྱད་པ་སྟེ། །མཚིན་ཁག་པོ་བར་རྒྱས་པ་སེལ་བར་བྱེད། །བ་ལེ་ཀ་དང་ཡུའུལ་བ་ཤ་ཀ། །ཤིང་མངར་རྩ་གང་
 ཨ་རུ་ཀར་སྐྱར། །ཚད་པ་ཀུན་སེལ་པོ་མཚིན་ཚ་བ་འཛོམས། །རྒྱན་འབྲུམ་རྩ་གང་གྲུར་ཀུམ་ཤིང་མངར་
 དང། །མྱ་སྤང་ཤིང་ཚ་སེལ་འབྲུ་ཀར་སྐྱར། །མྱོ་ཡི་ནད་དང་དབུགས་མི་བདེ་བ་སེལ། །ཀྱི་སྟེ་དཀར་པོ་སྤང་ཅི་
 དོ་བོ་དང། །སྤང་རྒྱན་དཀར་པོའི་སྟེ་མས་སྟོག་པ་འཛོམས། །ཞེས་པ་སྟེ། །རྩ་ཉ་དང། །སྐྱུ་རུ་ར་དང། །སེ་
 འབྲུ་དང། །བ་ཤ་ཀ། །སྐྱུག་སྟེལ་དང། །པི་པི་ཡིང་དང་ཀར་རྣམས་སྐྱར་བའི་རྩ་ཉ་དུག་པས་སྐྱུག་པོ་འཐབས་
 པའི་ནད་ལ་སོགས་པའི་གྲང་ཐབས་ཀྱི་སྟེག་པ་དང་སྐྱུག་པ་དང་པོ་ཁར་བྱུག་བྱེད་པ་རྣམས་སེལ་ཞིང། །དེ་
 རྩེད་ལ་གི་མི་དང་གྲུར་ཀུམ་བསྐྱུན་པས་སྐྱུག་པོ་ཚ་སྟོབས་ཆེ་བ་འཛོམས་ཤིང། །ཅོང་ཞི་མོད་བཏུལ་བྱས་པ་
 བསྐྱུན་པས་སྐྱུན་བཞིག་ཅིང། །ཡང་ན་ཅོང་ཞི་མོད་བཏུལ། །གྲུར་གུམ། །གི་མི། །ཡུའུལ། །ཤི་ཡང་ཀུ་བསྐྱུན་
 པས་ཀྱང་སྐྱུན་བཞིག་པ་སོགས་འདི་དག་གིས་མཚོན། །རྒྱུད་ཚོག་མིན་པ་འགའ་རེ་བྱུང་བ་རྣམས་མན་ངག་
 ཟུར་རྒྱན་ཡིན་པས་སྐྱོར་བའི་སྟོམས་སུ་མི་འདྲེན་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཤེས་དགོས་སོ། །ཉིག་ཉ་དང། །གསེར་གྱི་
 མེ་ཏོག་དང། །བོང་ང་དཀར་པོ་དང། །རྩ་ཉ། །རྩ་མཁྲིས། །ཉོང་ལེན། །པར་པ་ཉ། །སྐྱེར་པའི་བར་ཤུན་རྣམས་
 ཀར་དང་སྐྱར་བའི་ཉིག་ཉ་བརྒྱད་པ་འདིས་མཁྲིས་ཚད་ཀྱིས་མིག་དང་རྩ་ཉ་ཉགས་དང། །ཤིང་མངར་སེར་
 པོར་གྲུར་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་ཅིང། །ཤ་ཡ་ལ་དེ་སྟེང་གཡའ་གྱི་ །ཏུག་ཉུང། །ཅིམ་པ། །གྲུར་ཀུམ་རྣམས་
 བསྐྱུན་པ་ །དང། །བལ་ནད་མིག་སེར་ལ་འཛིན་པ་སྐྱུག་ཤ་བཅས་བསྐྱུན་ལ་གྲུ་གྲུལ་ཐང་གིས་དབུལ། །སྟོས་
 དཀར་དང། །ཐལ་ཀ་དོ་རྗེ་དང། །སོ་མར་ཚོ་དང། །རྩ་ཉ་དང། །བ་ཤ་ཀ་དང། །ཨ་བར་སྐྱུར་ཉི་འབྲས་བུ་
 གསུམ། །སྟེ་ཉེས་དང། །བྲག་ལུན་རྣམས་ཀར་དཀར་པོ་དང་སྐྱར་བའི་གྲུ་གྲུལ་ལམ་སྟོས་དཀར་བཅུ་པ་འདིས་

དེལ་དང་གྲུམ་བུ་ཚུ་སེར་གྱིས་ཀོ་ལེར་ཚ་འབྲུག་བྱེད་པ་འཛོམས། ལ་ཚེའི་གྲུར་གྲུམ་དང་། ལི་ཤི་དང་། གི་མི་
 དང་། བསེ་རུ་དཀར་པོ། རྒྱ་མཚལ། ཅན་དན་ཞེས་པ་མཐའ་གཅིག་རྒྱ་མ་བཀག་པས་སོ་སོས་རིག་དཔགས་
 གྱི་གཏོང་མོད་ཀྱང་། མྱོ་སྡིང་འབྲུགས་ཚད་ལ་དཀར་པོ། མཚིན་པ་དང་ལྷག་ལ་དམར་པོ་འབྲེད་པར་མངོན་
 པས་འདིར་དམར་པོ་དང་། མྱ་ཚི་འཇམ་འབྲས་བོང་དཀར་པོ་དང་། རུ་ཉ་དང་། ཨ་བར་སྐྱར་ཉེ་འབྲས་བུ་
 གསུམ་བཅས་དང་། ཀ་ར་སྐྱར་བའི་གྲུར་ཀྱུམ་བུ་གསུམ་ པས་མཚིན་རྒྱད་དང་སྐྱར་རུག་དང་མཁལ་མ་
 བསྐྱད་པ་དང་འགྲམས་པ་དང་། རྒྱ་སྡི་སྡེ་བུལ་ཞིང་འཚག་དཀའ་ལ་ཚ་བས་སྡོམ་པ་དང་། ཡ་མ་ནག་པོའི་
 རིགས་ཀྱི་སྡིན་ནད་རྣམས་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེ་སྡེང་རྫོ་རྒྱ། སོ་བ་རིས། སི་ཕི་ལིང་། དབང་རིལ་རྣམས་
 བསྐྱེན་ན་གྲུར་ཀྱུམ་རྒྱལ་སྡོན་བུ་བུ་བུ་ལ་ཞེས་གསུམ། གྲུར་ཀྱུམ་དང་། རུ་གང་། རྒྱུལ་སྡོན་པོ། བ་ལེ་
 ཀ ཉིག་ཉ་དང་། ཨ་རུ་ར་དང་། མཚོ་ལུམ་རྣམས་ཀ་ར་དང་སྐྱར་བའི་གྲུར་ཀྱུམ་མཚོག་བུ་ལ་ཞེས་པ་འདིས་
 མཚིན་པའི་ནད་གསར་པ་དང་རྩིང་པ་མཚིན་པ་བསྐྱད་པ་དང་འགྲམས་པ་ལྷག་རྒྱས་པ་མིག་སེར་བ་རྣམས་
 སེལ། རུ་གྲུར་ལི་སྡེ་བསིལ་གསུམ་དང་། ཉིག་ཉ་དང་། བ་ལེ་ཀ་དང་། བ་ཤ་ཀ་དང་། བསྐྱེ་གསར་དང་།
 རྒྱ་ག་གསར་དང་། སི་ཕི་ལིང་དང་། སྐྱར་བུ་དང་། རྩོང་ལེན་དང་། ཟི་ར་དཀར་པོ། སུ་ཤེལ་ཅེ་རྣམས་ ཀ་
 ར་དང་སྐྱར་བས་རུ་གང་བུ་གསུམ་ཞེས་ཉེ། མྱོ་ཚད་ཀྱི་ལུད་པ་དང་། རྣག་དང་ལྷག་རྒྱ་ལུ་བ་ལ་བཏང་བས་
 འཛོམས་པར་འགྱུར། རུ་གྲུར་ལི་སྡེ་བསིལ་གསུམ་དང་། བཀ་ལྷན་དང་། ཉིག་ཉ་དང་། སི་ཕི་ལིང་དང་། ཨ་
 རུ་ར་དང་། མཚལ་དང་བཅས་པར་ཀ་ར་སྐྱར་བའི་རུ་གང་བུ་དང་པས་མཚིན་པའི་ལྷག་རྒྱས་པ་དང་སྐྱུག་པོའི་
 ཚ་བ་རྣམས་སེལ། རུ་གྲུར་གཉིས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་ལི་ཤི། སྐྱད་ལ་སུག་སྡེལ་རིག་དཔགས་ཀྱི་བསིལ་གསུམ་
 དང་། རྒྱུལ་སྡོན་པོ། སེ་འབྲུ། སི་ཕི་ལིང་དང་ཤིང་ཚ་རྣམས་ལ་ཀ་ར་བཞི་འགྱུར་རུ་སྐྱར་བའི་རུ་གང་བུ་ལ་
 བའམ་བདེ་བྱེད་རྒྱུང་བས་འདུ་བ་ཚ་ཡང་ཚ་སྡོམས་ཤིང་དང་ག་འབྱེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་སྡེང་ལ་རྒྱུན་འབྲུམ་
 དང་ཤིང་མངར་བསྐྱེན་པའི་བདེ་བྱེད་འབྲིང་པོས་སྡོ་ནད་རྩིང་པ་སེལ་ཞིང་། དེ་སྡེང་ཅན་དན་དཀར་པོ་དང་གི་
 མི་གཉིས་བསྐྱེན་པའི་རུ་གང་བདེ་བྱེད་ཚེན་པོས་ཚ་བ་གལ་བ་དང་རྩིང་པ་སོགས་སེལ་བ་དེ་གསུམ་ལ་རུ་གང་
 བདེ་བྱེད་ཐོག་མ་ནས་རིམ་པར་རྒྱུང་བ་དང་འབྲིང་པོ་དང་ཚེན་པོ་ཞེས་པར་བཤད་དོ། །རུ་གང་དང་། གྲུར་
 གྲུམ་དང་། གི་མི་བཅས་ཀ་ར་དང་སྐྱར་བའི་སྡོན་པོ་གསུམ་སྐྱར་གྱིས་བྱིས་པའི་ཚད་པའི་ནད་རྣམས་སེལ།
 ལི་ཤི་གྲུར་ཀྱུམ་རུ་གང་སྡེ་བསིལ་གསུམ་དང་ཅན་དན་དཀར་པོ་རྣམས་ལ་ཀ་ར་གསུམ་འགྱུར་རུ་སྐྱར་བའི་ལི་
 ཤི་བཞི་པ་འདིས་གེ་བའི་ཚད་པ་རྣམས་འཛོམས། ལི་ཤི་དང་། རུ་གང་དང་། ཤིང་མངར་དང་། སྐྱར་རྒྱན་
 དཀར་པོ་དང་། རུ་ཉ་དང་། ཨ་རུ་ར་རྣམས་ཀ་ར་དང་སྐྱར་བའི་ལི་ཤི་རུག་པ་འདི་བྱིས་པ་ལོ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྩི་རྒྱས་
 དབུལ་བས་སྡོ་ནད་དང་གེ་བ་ཚ་ཞིང་རྣམས་པ་དང་རྣམས་འགགས་པ་རྣམས་སེལ། རྒྱ་སྡིན་སྡེར་མོ་ཞི་ན་

གི་འཇམ་དེ་མིན་སྲོད་དང་། ལུ་གུར་སྲུག་སྟེ་བསེལ་གསུམ་དང་། བ་ལེ་ཀ་ ལུ་ལྷལ་ སྲོན་པོ། རོ་རྟེག་དཀར་མེར་
 གང་རྩུང་དང་། ལི་ག་རྩུར་དང་། ཅི་ཅི་ལིང་རྣམས་ཀ་ར་དང་སྐྱར་བའི་ལུ་སྲིན་སྟེར་མོ་དགུ་པ་འདིས་སྲོད་
 རྩུག་རྩུ་ཚ་གང་གིས་ནད་འཐབས་པ་དང་། བད་ཀ་ན་སྲུག་པོ་དང་མེར་པོ་འཛོམས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་སྟེང་
 སྐྱུག་ཅི་སྲོན་པོ། འཕྱི་ ཐོད་ཐལ་བ། སྐྱལ་ཤ བྱ་མ་བྱིའི་སྲུ་གཞོབ། འོལ་མོ་སེ་རྣམས་གང་འཛོམས་པ་བསྐྱེན་
 པས་རྩུག་གཙོག་པའི་མཚོག་གོ། །ཅན་དན་དཀར་པོ་དང་དམར་པོ། རྟོང་ལེན་དང་། བ་ལེ་ཀ་དང་། པརྟ་གོ་
 སར་དང་། ལྷ་ག་དང་། སྤྱུ་གོ་སར་དང་། བཅའ་སྐྱ། སྤང་སྟོས་པ། རྩུག་མོ་ཉུང་། གསེར་གྱི་མེ་རྟོག་ ཅིལ་
 བ་དང་། པར་པ་ཉ་དང་། རྩུ་རྟི་དང་། ཨ་བར་སྐྱར་རྟེ་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་། སྲུག་སྟེལ་རྣམས་ཀ་ར་དང་
 སྐྱར་བའི་ཅན་དན་བཙོ་བརྒྱད་པ་འདིས་ནི་བྱུད་མེད་ལ་རིམས་བཏབ་པ་དང་། སྤྱ་བཙས་པའི་རྩེས་ཚད་པ་
 སྐྱེས་པ་སེལ་བར་བྱེད། ག་བྱར་དང་ལུ་གུར་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་། སྟོད་ལ་ལི་ནི་སྤྲད་ལ་སྲུག་སྟེལ་རིག་དཔགས་
 ཀྱི་བསེལ་གསུམ་དང་། རྩུ་རྟི་དང་། ཅན་དན་དཀར་པོ་དང་། གི་མིང་དང་། ལི་ག་རྩུར་དང་། སེ་འབྲུ་དང་།
 སྲ་འབྲས་དང་། མཚལ་དང་། སྤྱ་མོ་བ་རྣམས་དང་ཀ་ར་བཞི་འབྱུར་རྩུ་སྐྱར་བ། གི་ཀ་ཉན་ཞེས་པ་འཕྲོག་
 འདྲེན་རྟེ་སྐྱར་སྟེའི་མིང་ཡིན་པས་འདིས་བྱིས་པའི་རིམས་ཚད་སེལ། ལུ་ལྷལ་ སྲོན་པོ་དང་། ལུ་གང་དང་།
 གུར་ཀུམ་དང་། བ་ལེ་ཀ་དང་། སྐྱར་བུ་དང་། ཤིང་མངར་གང་བྱུང་དང་། རྐྱུན་འབྲུམ་དང་། སྐྱུ་རུ་ར་རྣམས་
 དང་ཀ་ར་སྐྱར་བའི་ལུ་ལྷལ་བརྒྱད་པ་སྟེ་ཞེས་པ་འོག་མ་འདྲེན་ཚོག་ཡིན་ལ། འདིས་མཚོན་ཁག་པོ་བའི་གནས་
 སྲུ་རྐྱས་པ་སེལ་བར་བྱེད། བ་ལེ་ཀ་དང་། ལུ་ལྷལ་སྲོན་པོ་དང་། བ་ཤ་ཀ་དང་། ཤིང་མངར་དང་། ལུ་གང་
 དང་། ཨ་རུ་ར་རྣམས་ཀ་ར་དང་སྐྱར་བའི་བ་ལེ་ཀ་རྩུག་པས་ཚད་པ་ཀུན་སེལ་ཞིང་། ལྷན་པར་པོ་མཚོན་གྱི་
 ཚ་བ་འཛོམས་པར་བྱེད། རྐྱུན་འབྲུམ་དང་། ལུ་གང་དང་། གུར་ཀུམ་དང་། ཤིང་མངར་དང་། མོན་ལུག་གླ་
 སྤང་དང་། ཤིང་ཚ་རྣམས་སེ་འབྲུ་ཀ་ར་དང་སྐྱར་བའི་རྐྱུན་འབྲུམ་བདུན་པས་སྟོ་བའི་ནད་དང་དབྱགས་མི་
 བདེ་བ་སེལ་བར་བྱེད། ཀྱི་སྟེ་དཀར་པོ་དང་། སྤང་ཅི་དོ་པོ་དང་། སྤང་རྐྱུན་དཀར་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་མས་སྟོག་
 པ་འཛོམས། དེ་སྟེར་མན་དག་རྩུར་རྐྱུན་མི་ཐེ་བར་ཚ་སེལ་གྱི་སྐྱུར་བ་ལ་རྐྱལ་པོ་ལྷ་བུ་བཅུ་གསུམ། སྟོན་པོ་ལྷ་
 བུ་བཞི་བཅུ་ཞེ་ གཉིས། རྩེ་ལྷ་བུ་བཅུ། དམངས་ལྷ་བུ་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག་སྟེ། ཚ་སེལ་དགུ་བཅུ་གོ་རྩུག་རྩུ་
 གངས་ངེས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ཁ་ཅིག་དེ་བ་གསེར་གྱི་མེ་རྟོག་པར་པ་ཉ་སོགས་དེ་བ་ལྷ་སྐྱུར་ཞེས་གཅིག་རྩུ་
 འདྲེན་ནའང་། དེ་བ་ལྷ་སྐྱུར་ནི་གཙོ་བོ་བརྒྱད་པའི་འཁོར་གྱི་བསྟེན་པས་འདི་སྐབས་རྩུར་རྩུ་འདྲེན་པ་མི་
 འཐད་དོ།།

གཉིས་པ། གང་སེལ་གྱི་སྟེ་ཚན་བསྟན་པ།

གང་བ་སེལ་བ་ཕྱེ་མའི་སྡེ་ཚན་ལ། རྒྱལ་པོ་སེལ་བུ་སྡོན་པོ་ད་ཡིས་དང་། རྫོང་མ་ཁ་ཕྱེ་རྗེ་ལུ་སྡོན་པོ་
དང་། ལྷ་ཚོགས་ཁ་འཐོར་དམངས་ཀྱི་སྡོན་པོ་བཞི། ། ཞེས་པ་སྟེ། གང་བའི་ནད་མཐའ་དག་སེལ་བ་ཕྱེ་
མའི་སྡེ་ཚན་ལ། རྒྱལ་པོ་ལྷ་བུ་སེལ་བུ་སྡོན་པོ་དང་། རྡོན་པོ་ལྷ་བུ་ད་ཡིས་ཀྱི་སྡོན་པོ་དང་། གནོད་སྡོན་རྫོང་
མ་ཁ་ཕྱེ་རྗེ་ལུ་སྡོན་པོ་དང་། ལྷ་ཚོགས་ཁ་འཐོར་དམངས་ཀྱི་སྡོན་པོ་དང་བཞིར་ཡོད་པའོ།།

༡ རྒྱལ་པོ་སེལ་བུ་སྡོན་པོ་བསྟན་པ།

དང་པོ་རྒྱལ་པོ་སེལ་བུ་སྡོན་པོ་ཞི། སེལ་བུ་ཤིང་ཚ་ཕོ་བ་རིས་དང་གསུམ། །ཁ་ཟས་མི་འཇུ་སྐད་འགགས་
དབུགས་མི་བདེ། །ལྷན་པར་མཚིན་པ་ན་བ་རྣམས་ལ་པན། །དེ་སྟེང་ཁ་རུ་ཚུ་བསྟན་སེལ་བུ་བཞི། །སྡོན་འཕྲོག་
སྟན་དང་མ་ལུ་སྟུག་པ་སེལ། སེལ་བུ་ཤིང་ཚ་སྟུག་སྟེལ་པི་པི་ཡིང་། །བྱར་དཀར་སྐྱར་བའི་སེལ་བུ་བཞི་པ་
སྟེ། །སོ་བའི་གཞི་འཛིན་མེ་རྩོད་གསོ་བར་བྱེད། །ནད་གཞི་ཅི་ལས་སྐྱར་ཡུང་དང་ག་འབྱེད། །དེ་སྟེང་དོང་ག་
བསྟན་ཏེ་ཚད་ལྡན་སྐྱར། སེལ་བུ་ལྷ་པ་བད་ཀན་ཟས་མི་འཇུ། །སོ་བའི་གང་སྟན་སྟུག་དང་ཡི་ག་
འཇུག། །སྟོང་རྒྱང་མཁལ་རྟེན་ནད་ལ་མཚོག་ཏུ་པན། །ཡང་ན་གྱུར་གྱུམ་བསྟན་པའི་སེལ་བུ་ལ། །ཚ་གང་
འཐབ་པའི་ཁ་འཛིན་མེ་རྩོད་གསོ། སེལ་བུ་ཤིང་གུ་སྟན་སྐད་ཁ་རུ་ཚུ། །སྐར་བུ་ལྷ་ཡིས་མ་ལུ་མཚིན་རྒྱུད་
སེལ། །ཚད་ལྡན་སྡོན་པས་སྟོང་གི་བད་རྒྱང་འཛོམས། སེལ་བུ་ཁ་རུ་ཚུ་དང་ཚ་བ་གསུམ། །རྒྱལ་ཚུ་དབུག་གིས་
སོ་བའི་མེ་རྩོད་སྟེད། །ཁ་ཟས་མ་ལུ་འཇུ་ཞིང་བེ་སྟབས་སྟོང་། སེལ་བུ་ཤིང་ཚ་སྟུག་སྟེལ་པི་པི་ཡིང་། །དེ་ཉིད་
གཞིར་བཞག་བརྒྱུད་པའི་ཁ་བསྐྱར་བ། །སྐད་དང་རྩོད་ཀྱི་གྱུར་གྱུམ་ག་ཀོ་ལ། །ཚད་ལྡན་སྐྱར་བའི་སེལ་བུ་བརྒྱུད་
པ་འདིས། །སོ་མཚིན་སྟོད་ཀྱི་བད་རྒྱང་སྟོང་སྟན་འཛོམས། །རྒྱལ་ཚུ་ཁ་རུ་ཚུ་དང་སོ་བ་རིས། །བཅའ་སྐྱ་
བསྟེན་པས་མ་ལུ་གསར་སྟོང་འཇུ། །བཅའ་སྐྱ་བྱི་ཏང་ག་དང་ཅི་ཏུ་ག། །འཇུ་འབྲས་བསྟེན་པས་སོ་བའི་
མེ་ཉམས་གསོ། །ཁ་རུ་ལུ་སྟུ་སྐར་བུ་བསེ་ཡབ་བསྟེན་པས། སེལ་བུ་བརྒྱུད་འདིས་བད་ཀན་སྟུག་པོ་སེལ། །རྒྱལ་
ཚུ་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་ཨ་རུ་ར། །དོམ་མའིས་བསྟེན་པས་མ་ལུ་མིག་སེར་སེལ། །ཚོང་ཞི་རྫོང་བཏུལ་རྒྱལ་ཚུ་
ཨ་རུ་ར། །བྱ་ཐལ་བསྟེན་པས་སྟེན་སྟན་ཐལ་བར་རྫོག། །འཕྲོན་བུ་རྩུར་ཐོད་ཤ་རུ་འི་ཐལ་བ་དང་། །ཅི་ཏུ་ག་
བསྟེན་པས་དམུ་རྗེངས་སྟེལ་པར་བྱེད། །ཤིང་གུ་ཁ་རུ་ཚུ་དང་སོ་བ་རིས། །བཅའ་སྐྱ་བསྟེན་པས་སོ་ལོང་སྟོས་
པ་སེལ། །ཤིང་མངར་རུ་གང་རྒྱུན་འབྲུམ་བེ་ར་དཀར། །བསྟེན་པས་སྟོན་གང་བ་སེལ་བར་བྱེད། །རྩོད་
ཤིང་གུ་ཁ་རུ་ཚུ་དང་སྐྱ། །བསྟེན་པས་སྟོང་གི་བད་རྒྱང་གང་བ་སེལ། །ཨ་འབྲས་སྐྱ་འབྲས་འཇུ་འབྲས་
སྟེན་སྟེན་བསྟེན་པས། སེལ་བུ་བརྒྱུད་པས་མཁལ་རྟེན་གང་བ་སེལ། །རྒྱ་ཚུ་ལུ་པ་སྟེན་པ་སོ་བ་
རིས། །བསྟེན་པས་གང་བ་རྒྱ་འགགས་སེལ་བར་བྱེད། །ཤིང་གུ་སྐྱ་ཅི་ཐང་སྟོམ་བྱི་ཏང་ག། །བསྟེན་པས་པའི་
སེལ་བུ་བརྒྱུད་པས་གང་སྟེན་སེལ། །དེ་ཉིག་ག་པེད་ཐ་རམས་མོན་ཆ་ར། །བསྟེན་པས་ལུ་འཕྲོག་རྩུམ་པ་

འབྲུ་བ་གཙོད། །འབྲུ་བ་ལྷ་སྲུ་དབྱི་མོང་ཅི་ཏྲ་ཀ། །རྒྱ་ཚུ་ཡ་བསྐྱར་ལ་འུ་ཚུ། །སེ་འབྲུ་འི་རྩུར་འི་ས་མ་ལུ་ལྷ་སྲུ་གས་
ཏེག་ལྷོན། །སེ་ཉམས་སྤོ་སྤོག་དུ་སྤྲོན་འབྲུ་སྤྲོག་དང། །མཁལ་ཤེད་ཚུ་སྤོ་གང་ནད་སྤོང་ལ་ཕན། །སེ་འབྲུ་
ཚ་བ་གསུམ་པོ་གཞིར་བཞག་སྟེ། །ད་ཏིག་ཤིང་ཀུན་དབྱི་མོང་ལ་འུ་ཚུ། །སེ་འབྲུ་བརྒྱུད་པས་གང་ནད་མ་ལུས་
སེལ། །རྒྱམ་ཚུ་སྤོ་སྤོང་ཚུ་དང་ལ་འུ་ཚུ། །ཐལ་ཚུ་བསྐྱེད་སེལ་པས་པོ་བ་སྤོ་སེལ་པ་སེལ། །འབྲུ་སྲུ་མ་རུ་བསེ་ལ་བ་སྤོ་
ཏེས་བཞི། །སེ་འབྲུ་བརྒྱུད་བསྐྱེད་སེལ་སྤྲོག་པོ་ག་བ་པ་སེལ། །རྒྱ་ཚུ་སྤྲོག་སྤོ་སྤོག་པ་ལུ་མ་བ་བཞི། །བསྐྱེད་སེལ་
པས་མཁལ་ནད་གང་བ་རྒྱ་འགགས་སེལ། །ཤིང་ཚུ་སྤྲོག་སྤོ་སྤོག་པོ་དཀར་ནག་བསྐྱེད་སེལ། །སེ་འབྲུ་བརྒྱུད་
འདིས་བད་རྒྱུད་སྤོ་ནད་སེལ། །ཤིང་ཚུ་བཟང་པོ་གསུམ་དང་ལ་ལ་ལུ་ལྷ། །བསྐྱེད་སེལ་པའི་སེ་འབྲུ་དགུ་པས་མེ་
ཏོད་སྤོང། །འབྲུ་བ་གསར་རྩིང་མ་ལུས་གཙོད་པར་བྱེད། །ཟི་ར་ནག་པོ་དབྱི་མོང་ཅི་ཏྲ་ཀ། །ལ་ལ་ལུ་དང་
སྤྲོག་སྤོ་ལ་འུ་ཚུ། ། །བསྐྱེད་སེལ་པའི་སེ་འབྲུ་བརྒྱུད་པས་མེ་ཏོད་ཉམས། །ལ་ཟས་མི་འཇུ་སྤོ་སྤོག་གང་སྤྲོན་
འཛོམས། །རྒྱ་ཏི་ཀ་ཀོ་ལ་དང་ལ་འུ་ཚུ། །རྒྱམ་ཚུ་ །ཤིང་ཚུ་དབྱི་མོང་ཅི་ཏྲ་ཀ། །ལ་འུ་ར་དང་ལ་ལུ་གས་པོན་
བསྐྱེད་སེལ། །སེ་འབྲུ་འི་རྩུར་འི་ས་བད་རྒྱུད་མ་ལུ་སྤོ། །པོ་མཁལ་ལ་བུ་བཙས་གང་བ་རྒྱུས་པ་འཛོམས། །གང་ནད་
མ་ལུས་སེ་འབྲུ་འི་སྤོ་མས་སེལ། །པོ་བའི་བད་ཀན་སྤོང་ཞིང་མེ་ཏོད་སྤོང། །དང་ག་འབྱེད་ཅིང་ལ་ཟས་ལེན་
པར་བྱེད། །དེ་ལྟར་སྤོ་མ་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་པོར་བཤད། ། །ཞེས་པ་སྟེ། །དང་པོ་ནི་སྤྲིང་ཚུ་བ་སེལ་བའི་གཙོ་བོ་ག་
ལུར་དང་གུར་ཀུམ་དང་གང་བ་སེལ་བའི་གཙོ་བོ་སེ་འབྲུ་ཡིན་ཏེ། །རྒྱ་སྤོང་དུ། །ཚངས་པའི་སྤོ་སྤོང་སྤོང་དང་
ཚུ་གཉིས་ཀྱང། །གུར་ཀུམ་སེ་འབྲུ་གཉིས་ལ་མ་བཞེན་མེད། །ཅེས་དང། །གཞན་ཡང། །གུར་ཀུམ་བདུན་དང་
སེ་འབྲུ་བརྒྱུད། །ལྷ་ཚེན་ཚངས་པའི་སྤོ་སྤོང་ཡིན། །ཞེས་སོགས་བཤད་པས། །གང་སེལ་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་སེ་
འབྲུ་ཡིན་ཏེ། །གང་ནད་སེལ་ཚེ་པོ་བའི་མེ་ཏོད་ཉམས་པ་ལས་འབྱུང་ཞིང། །མེ་ཏོད་གསོ་བ་ལ་སེ་འབྲུ་ལས་
མཚོག་ཏུ་གུར་པའི་སྤོ་སྤོང་གཞན་མེད་པས། །རྒྱལ་པོ་ལྷ་བུ་སེ་འབྲུ་འི་སྤོ་སྤོང་བ་སྤྲོན་ཚུ་ནི། །སེ་འབྲུ། །ཤིང་ཚུ། །པོ་
བའི་ས་དང་གསུམ་ཚུ་མཉམ་ཏུ་སྤྲོད་བའི་སེ་འབྲུ་གསུམ་པས་ལ་ཟས་མི་འཇུ་བ་དང། །སྤོ་འགགས་པ་
དུགས་མི་བདེ་བ་ལྷད་པར་མཚོན་པ་ན་བ་རྣམས་ལ་མཚོག་ཏུ་ཕན་ཞིང། །དེ་སྤོང་ལ་འུ་ཚུ་བསྐྱེད་སེལ་པའི་སེ་
འབྲུ་བཞི་པ་འདིས་ནི་པོ་བ་སྤོ་འཁོག་དང་སྤོ་སྤོང་དང་མ་ལུ་བས་སྤྲོག་པ་རྣམས་སེལ་ལོ། །ལང་ན་སེ་འབྲུ་དང།
ཤིང་ཚུ། །སྤྲོག་སྤོ་ལ་དང། །པི་པི་ལིང། །ལུར་དཀར་དང་སྤྲོད་བའི་སེ་འབྲུ་བཞི་པ་འདིས་ནི་པོ་བའི་གཞི་འཛོན་
ཅིང་མེ་ཏོད་གསོ་བར་བྱེད་ལ། །གང་བའི་རིགས་གྱི་ནད་གཞི་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལས་གུར་ཀྱང་དང་ག་འབྱེད་པར་
བྱེད་ཅིང། །དེའི་སྤོང་དུ་དོང་ག་ཞེས་སྤོ་སྤོང་ལའང་མདོག་སྤོ་སྤོང་གིས་དབྱེ་བའི་རྩུར་བད་སྤྲོག་ཉམས་བཙའ་
སྤོ་འདོད་པ་དེ་བསྐྱེད་ཏེ་ཚད་ལྷན་ཏུ་སྤྲོད་བའི་སེ་འབྲུ་ལྷ་པ་འདིས་ནི་བད་ཀན་གྱིས་ཟས་མི་འཇུ་བ་པོ་བའི་
གང་སྤོ་སྤོང་ག་དང་ཡི་ག་འཇུས་པ། །སྤོང་རྒྱུད་དང་མཁལ་ཤེད་ཀྱི་ནད་ལ་མཚོག་ཏུ་ཕན་ཞིང། །འདིའི་ཚད་

ལྷན་གྱི་སྐྱོར་བ་ལ་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་། སེ་འབྲུ་ཞོ་བརྒྱད། སྐ་ཞོ་བཞི། སི་ཕི་ལིང་ཞོ་གང་། འཁོར་ཚད་སྲུག་སྐལ་ཞོ་སྐྱེད་སྐྱེད་དུ་སྐྱར་བ་ཡིན་ཞོ། །ཡང་ན་དོང་གའི་ཚབ་གྲུར་ཀུམ་བསྐྱེད་པའི་སེ་འབྲུ་ལྷ་པ་ནི་ཚ་གང་འཐབ་པ་ལ་ཚ་བའི་ཁ་འཛིན་དུ་གྲུར་ཀུམ་བསྐྱེད་པས་ན་མཚིན་ཚད་མི་སྐྱེ་ཞིང་མེ་དོད་གསེ་བར་བྱེད། ཡང་སེ་འབྲུ་ཞོ་དགུ་དང་། འཁོར་ཀུན་ཞོ་གང་། བཅའ་སྐྱ་ཞོ་བརྒྱད་དང་ཁ་རུ་ཚུ་ཞོ་བརྒྱད། ལྷར་བུ་ཞོ་ལྷ་རྣམས་སྐྱར་བའི་སེ་འབྲུ་ལྷ་པས་ཀྱང་མ་ལུ་མཚིན་རྒྱུ་སེལ་ཞིང་ཚད་ལྷན་གྱི་སྐྱོར་བ་ཞེས་རྣམས་པ་ལག་ཡེན་གསལ་བྱེད་དུ་བཤད་པ་ལྷར་སྐྱིད་གི་བད་རྒྱུང་འཛོམས་པར་འཁོར་ཀུན་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱང་རིག་མདས་བསྐྱེད་དགོས་སོ། །ཡང་སེ་འབྲུ་དང་ཁ་རུ་ཚུ། སྐ། སི་ཕི་ལིང་། སོ་བ་རིས་ཏེ་ཚ་བ་གསུམ་དང་། རྒྱལ་ཚུ་དང་བཅས་སེ་འབྲུ་དུག་པ་འདིས་སོ་བའི་མེ་དོད་སྐྱེད་ཅིང་། ཁ་ཟས་མ་ལུ་བ་འཇུ་ཞིང་བེ་སྐྱབས་སྐྱོང་བར་བྱེད་དོ། །སེ་འབྲུ་ཞོ་བརྒྱད་འཁོར་ཚད་སྲུག་སྐལ་གཉིས་ཞོ་རེ་དང་། སི་ཕི་ལིང་ཞོ་དོ་སྐྱེ་བཞི་བོ་དེ་ཉིད་གཞིར་བཞག་ནས། བརྒྱད་པའི་སྐྱེད་དུ་ཁ་བསྐྱར་བ་ནི་སྐྱ་ཞོ་གང་དང་། དེ་བཞིན་རྫོ་ཏི། གྲུར་ཀུམ། ཀ་ཀོ་ལ་གསུམ་ཀྱང་ཞོ་རེ་རེ་བསྐྱེབས་ལ་ཚད་ལྷན་དུ་སྐྱར་བའི་སེ་འབྲུ་བརྒྱད་པ་འདིས་སོ་མཚིན་སོགས་སྐྱོད་ཀྱི་བད་རྒྱུང་དང་སྐྱིད་ལ་སྐྱེན་ཡོད་པ་འཛོམས་པར་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་གྲུན་རིགས་འགྲེ་བར་གོང་གི་སེ་འབྲུ་བཞི་པའི་སྐྱེད་དུ་རྒྱལ་ཚུ་དང་། ཁ་རུ་ཚུ་དང་། སོ་བ་རིས་རྣམས་ཞོ་རེ་དང་། བཅའ་སྐྱ་ཞོ་བཞི་བཅས་བསྐྱེབས་པའི་སེ་འབྲུ་བརྒྱད་པས་མ་ལུ་གསུམ་རྐྱིད་འཇུ་བར་བྱེད། ཡང་བཅའ་སྐྱ་ཞོ་བཞི་དང་། ཕྱི་ཏང་ག་དང་། ཅི་ཏ་ཀ་དང་། འཇམ་འབྲས་དངོས་བྱུང་ན་དང་། དེ་མིན་བཅའ་སྐྱ་ལོག་པོར་བཏང་ལ་གཞན་རྣམས་ཞོ་རེ་བསྐྱེབས་པའི་སེ་འབྲུ་བརྒྱད་པས་སོ་བའི་མེ་དོད་ཉམས་པ་གསོ། མ་རུ་སྤྱད་དང་། ལུ་སྐ། ལྷར་བུ། བསེ་ཡབ་རྣམས་ཞོ་རེ་བསྐྱེབས་པའི་སེ་འབྲུ་བརྒྱད་པ་འདིས་བད་ཀན་སྐྱུག་པོ་སེལ་བ་དང་། རྒྱལ་ཚུ་ཞོ་བཞི། གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་ཨ་རུ་ར། དོམ་མཁྲིས་རྣམས་ཞོ་རེ་བསྐྱེབས་པའི་སེ་འབྲུ་བརྒྱད་པས་མ་ལུ་མིག་མེར་སེལ་བ་དང་། ཅོང་ཞི་སོལ་མེར་ཚོས་པར་བསྐྱེགས་ནས་རྒྱར་བསྐྱར་བས་ཞོ་ལྷར་གྲུར་པ་ལ་དྲག་པོར་བཏུལ་བའམ་རྟོད་བཏུལ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ཡང་། རྒྱལ་ཚུ། ཨ་རུ་ར། བྱ་ཐལ་ཏེ་སྐྱབས་འདིར་བྱ་རྟོད་ཀྱི་བྱུན་རྣམས་ཞོ་རེ་བསྐྱེབས་པའི་སེ་འབྲུ་བརྒྱད་པས་སྐྱེན་སྐྱེན་ཐལ་བར་རྫོག་པ་དང་། འགོན་བྱ། དུར་གྱི་ཐོད་པ། ཤ་རུའི་ཐལ་བ་དང་། ཅི་ཏ་ཀ་རྣམས་ཞོ་རེ་བཅས་བསྐྱེབས་པའི་སེ་འབྲུ་བརྒྱད་པས་དམུ་རྗེས་སྐྱེས་པར་བྱེད། འཁོར་ཀུན་དང་། ཁ་རུ་ཚུ་དང་། སོ་བ་རིས་རྣམས་ཞོ་རེ་དང་། བཅའ་སྐྱ་ཞོ་བཞི་བཅས་བསྐྱེབས་པའི་སེ་འབྲུ་བརྒྱད་པས་སོ་ཡོང་སྐྱོས་པ་སེལ་ཞིང་། འཁོར་མངར། ལུ་གང་། རྒྱན་འབྲུམ། ཟིར་དཀར་པོ་རྣམས་ཞོ་རེ་བསྐྱེབས་པའི་སེ་འབྲུ་བརྒྱད་པས་སྐྱོ་ནད་གང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྫོ་ཏི། འཁོར་ཀུན། ཁ་རུ་ཚུ་རྣམས་ཞོ་རེ་དང་། བཅའ་སྐྱ་ཞོ་བཞི་བཅས་བསྐྱེབས་པའི་སེ་འབྲུ་བརྒྱད་པས་སྐྱིད་གི་བད་རྒྱུང་གང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཨ་འབྲས་

དང་། ལྷ་འབྲས་དང་། འཇམ་འབྲས་དང་། སྤྲིག་སྤྲིན་རྣམས་ཞོ་རེ་བསྐྱེབས་པའི་སེ་འབྲུ་བརྒྱུད་པས་མཁལ་
ཤེད་གྱི་གྲང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་ཚུ། ལྷུ་མ་པ། སྤྲིག་པ་དཀར་པོ། ཕོ་བ་རིས་རྣམས་ཞོ་རེ་བསྐྱེབས་
པའི་སེ་འབྲུ་བརྒྱུད་པས་གྲང་བའི་རྒྱ་འགགས་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཤིང་ཀུན། ལྷ་ཚི། བར་སྐྱོམ་དཀར་པོ།
བྱི་ཏང་ག་རྣམས་ཞོ་རེ་བསྐྱེབས་པའི་སེ་འབྲུ་བརྒྱུད་པ་འདིས་གྲང་སྤྲིན་སེལ་བ་དང་། ད་ཉིག་དང་། ཀ་པེད་
དང་། བར་མས་པ་དང་། མོན་ཆ་ར་རྣམས་ཞོ་རེ་བསྐྱེབས་པའི་སེ་འབྲུ་བརྒྱུད་པས་ཕོ་བ་འཕྲུ་འཁྲོག་བྱེད་པ་
དང་རྩམ་པ་འབྲུ་བ་གཙོད་ཅིང་། ཡང་གོང་གི་སེ་འབྲུ་བ་ཞིའི་སྟེང་དུ་བྱུ་དག་ནག་པོ་དང་། འུ་སྐྱ། དབྱི་མོང་
དཀར་པོ་དང་། ཅི་ཉ་ཀ། རྒྱ་ཚུ། ཡ་བཏུ་ར། ལ་རུ་ཚུ་རྣམས་ཞོ་རེ་བསྐྱེབས་པའི་སེ་འབྲུ་འི་རྩུར་ནིས་ཞེས་ཕྱེ་
མ་སྐྱོན་སྐྱོ་བརྩུ་གཅིག་པ་དེས་མ་ལུ་བ་དང་། བད་ཀན་ལྷུགས་ཤིག་དང་། ལྷོན་དང་། མེ་ཉམས་དང་། ཕོ་བ་
སྐོ་ཞིང་སྐྱེག་ཅེས་པ་འབྲུང་བ་དང་། དམུ་སྐྱོན་དང་། འབྲུ་སྐྱེག་བྱེད་པ་དང་། མཁལ་ཤེད་ན་ ཞིང་རྒྱ་སྤྲི་བ་
སོགས་གྲང་ནད་གྱི་རིགས་གྱིས་སྟོད་ན་བ་ལ་ཕན་པར་འབྱུར་རོ། །སེ་འབྲུ་སྲང་གང་དང་། ཆ་བ་གསུམ་སྟེ་སྐྱོ་
ཞོ་བ་ཞི། དི་དི་ལིང་དང་ཕོ་བ་རིས་ཞོ་དོ་རེ་བཅས་པའི་སེ་འབྲུ་བ་ཞི་པ་གཞིར་བཞག་སྟེང་། ད་ཉིག་དང་།
ཤིང་ཀུན་དང་། དབྱི་མོང་དཀར་པོ་དང་། ལ་རུ་ཚུ་རྣམས་ཞོ་རེ་བསྐྱེབས་པའི་སེ་འབྲུ་བརྒྱུད་པས་གྲང་བའི་
ནད་མ་ལུས་པ་སེལ་ལོ། །རྒྱུ་ཚུ་དང་སྟེ་སྐྱེད་ཚུ་རྒྱུ་སེལ་དུ་བཤད་པ་དང་། ལ་རུ་ཚུ་དང་ཐལ་ཚུ་རྣམས་ཞོ་
རེ་བསྐྱེབས་པའི་སེ་འབྲུ་བརྒྱུད་པས་ཕོ་བ་སྐོས་པ་སེལ་ལོ། །འུ་སྐྱ་དང་། མ་རུ་སྐྱེད་དང་། སེལ་བ་གང་
རིགས་སྐྱེ་ཉེས་བཅས་བཞི་པོ་ཞོ་རེ་བསྐྱེབས་པའི་སེ་འབྲུ་བརྒྱུད་པས་སྐྱེག་པོ་གལ་པ་སེལ། རྒྱ་ཚུ་དང་། སྐྱེག་
སྐྱེལ་དང་། སྤྲིག་པ་སྤྲིན་བྱུ་དང་། ལྷུ་མ་པ་བཞི་པོ་ཞོ་རེ་བསྐྱེབས་པས་མཁལ་ནད་དང་གྲང་བས་རྒྱ་འགགས་
པ་སེལ། ཤིང་ཆ་དང་། སྐྱེག་སྐྱེལ་དང་། ཟླ་ར་དཀར་ནག་གཉིས་རྣམས་ཞོ་རེ་བསྐྱེབས་པའི་སེ་འབྲུ་བརྒྱུད་པ་
འདིས་བད་རྒྱུང་དང་སྐོ་བའི་ནད་རྣམས་སེལ། ཤིང་ཆ་དང་། རྩ་ཉི་སྐྱེག་སྐྱེལ་ཀ་ཀོ་ལ་སྟེ་བཟང་པོ་གསུམ་
དང་། ལ་ལ་སྐྱེད་རྣམས་ཞོ་རེ་བསྐྱེབས་པའི་སེ་འབྲུ་དགུ་པས་ཕོ་བའི་མེ་རྩོད་སྐྱེད་ཅིང་འབྲུ་བའི་རིགས་གསར་
པ་དང་རྩིང་པ་མ་ལུས་གཙོད་པར་བྱེད་དོ། །ཟླ་ར་ནག་པོ་དང་། དབྱི་མོང་དང་། ཅི་ཉ་ཀ། ལ་ལ་སྐྱེད་དང་།
སྐྱེག་སྐྱེལ་དང་། ལ་རུ་ཚུ་རྣམས་ཞོ་རེ་བསྐྱེབས་པའི་སེ་འབྲུ་བརྒྱུད་པས་མེ་རྩོད་ཉམས་པ་དང་། ལ་བཟམ་མི་
འབྲུ་བ་སྐོ་ཞིང་སྐྱེག་པ་འབྲུང་བ་དང་གྲང་བའི་སྐྱོན་རྣམས་འཛོམས། རྩ་ཉི་དང་། ཀ་ཀོ་ལ་དང་། ལ་རུ་ཚུ་དང་།
རྒྱུ་ཚུ། ཤིང་ཚ། དབྱི་མོང་དཀར་པོ། ཅི་ཉ་ཀ། ལ་རུ་ར་དང་། ལ་སྐྱེག་གི་ས་བོན་རྣམས་ཞོ་རེ་བསྐྱེབས་
པས་སེ་འབྲུ་འི་རྩུར་ནིས་ཞེས་པའི་ཕྱེ་མས་བད་རྒྱུང་དང་མ་ལུ་བའི་སྐོ་བ་ཕོ་བ་དང་མཁལ་མའི་ནད་བྱེད་མེད་
བྱུ་བཅས་པའི་རྩེས་སྐྱེག་གྲང་བ་རྒྱས་པ་སོགས་འཛོམས་ཤིང་། དེ་ལ་སོགས་པས་གྲང་ནད་མ་ལུས་པ་གོང་དུ་
བཤད་པའི་སེ་འབྲུ་འི་ཕྱེ་མ་དེ་རྣམས་གྱིས་སེལ་ལ། ཕོ་བའི་བད་ཀན་སྐྱོང་ཞིང་མེ་རྩོད་བསྐྱེད་པ་དང་། དང་ག་

འབྲེད་པར་བྱེད་ཅིང་ཁ་བཟས་རྣམས་ལེན་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། སེ་འབྲུའི་སྦྱོར་བ་སྤུམ་ཅུ་པོ་དེ་རྣམས་ནི་གང་
སེལ་སྤེམ་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུར་བཤད་དོ། །

༡ རློན་པོ་ད་ལིས་སྦྱོར་བ་བརྟན་པ།

གཉིས་པ་ད་ལིས་སྦྱོན་པོའི་སྦྱོར་བ་ནི། །ད་ལིས་ན་ལེ་ཤམ་དང་ཤིང་ཚ་དང་། །སྤྲུག་སྤྲེལ་བཅའ་སྐྱ་པི་པི་ལིང་
དང་དུག ། ཚད་ལྡན་སྦྱར་བས་འཁྲུ་སྦྱུག་དབྱུགས་མི་བདེ། །གཞང་འབྲུམ་སྦྱན་དང་སྦྱ་བཟ་སྦྱོ་ནད་
སེལ། །ཟླ་ར་བསྐྱེབས་པས་སྦྱོད་ཚ་སྦྱད་གང་འཛོམས། །ལ་རུ་ཚུ་བསྐྱེབས་གང་རྒྱང་སྦྱི་ལ་པན། །རྩྭ་ཉི་
བསྐྱེབས་པས་སྦྱིང་རྒྱང་འཛོམས་པར་བྱེད། །སྦྱར་བུ་བསྐྱེབས་པས་ལུད་པ་འགོགས་དཀའ་འདེམ། །ད་ཉིག་
བསྐྱེབས་པས་གང་བས་འཁྲུ་བ་གཙོད། །ད་ལིས་ཤིང་ཚ་སྤྲུག་སྤྲེལ་ག་ཀོ་ལ། །ཟླ་ར་པི་པི་ལིང་དང་ན་ལེ་
ཤམ། །འཁྲུ་སྦྱུག་མ་ལུ་ལྷུགས་དྲེག་སྦྱོན་འཛོམས། །པོ་བའི་བྱུག་གཟེར་འཛོམས་ཤིང་ཡི་ག་འབྲེད། །ད་
ལིས་ཚ་བ་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་ལ། །ཤིང་ཚ་སྤྲུག་སྤྲེལ་ཟླ་ར་ལ་རུ་ཚུ། །ད་ལིས་བརྒྱུད་འདིས་བད་ཀན་གང་བ་
སེལ། །རྒྱུ་ཚུ་ལྷེ་ལྷུང་ཚུ་དང་ལ་རུ་ཚུ། །ཐལ་ཚུ་བསྐྱེབས་པས་པོ་བ་སྦྱོས་པ་སེལ། །རྩྭ་ཉི་སྤྲུག་སྤྲེལ་ཟླ་ར་
ནག་པོ་དང་། །ག་ཀོ་ལ་བསྐྱེབས་སྦྱིང་རྒྱང་སེལ་བར་བྱེད། །ལ་རུ་སྦྱོ་དེས་རྒྱུ་ཚུ་པི་པི་ལིང་། །བསྐྱེབས་པས་
རོ་སྦྱོད་རྩེངས་པ་སེལ་བར་བྱེད། །རྒྱ་ཚུ་སྦྱིག་པ་ལུམ་པ་སྤྲུག་སྤྲེལ་བསྐྱེབས། །ད་ལིས་བརྒྱུད་འདིས་མཁལ་
ནད་རྒྱ་འགགས་སེལ། །ཤིང་ཚ་སྤྲུག་སྤྲེལ་ཟླ་ར་ནག་པོ་དང་། །ལ་ལ་ལུད་བསྐྱེབས་འཁྲུ་བ་གཙོད་པར་
བྱེད། །རྩྭ་ཉི་སྤྲུག་སྤྲེལ་ག་ཀོ་ལ་དང་ནི། །རྒྱ་ཚུ་ལྷ་ཚུ་དབྱི་མོང་ཙོ་ཉ་ག། །བསྐྱེབས་པ་ད་ལིས་བརྒྱུ་གཙོག་ཅུར་
ཅིས་འདིས། །གང་ནད་ཀུན་སེལ་ལྷུག་པར་བད་ཀན་འཛོམས། །ཀུན་ལ་ག་ར་དཀར་པོའི་རྟ་དང་སྦྱར། །
ཞེས་པ་སྤྱེ། །གཉིས་པ་ད་ལིས་འདི་ནི་རྒྱལ་པོའི་སྦྱོན་པོ་རང་ཚུགས་ཀྱི་གཉེན་རྣམས་མཁུ་བར་བྱེད་ཅིང་སྦྱོང་ལ་
དག་ལྟེ་གང་ན་འདུག་ཀྱང་ཚར་གཙོད་པ་དང་འབྲ་བར་ནད་གཞན་ལ་སོག་རྒྱང་ཞིང་འཇམ། །བད་ཀན་དང་
གང་བའི་ནད་ཀུན་འཛོམས་པའི་རུས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། །དེའི་སྦྱོར་བ་བརྟན་བཞི་ཡོད་པ་དེ་ལའང་གཙོ་
བོའི་སྦྱར་ཚད་གདམས་པ་སྤུམ་ཅུ་པ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ན། །ད་ལིས་ཞེས་བ་ལུ་དཀར་པོའི་མེ་ཉོག་ཞོ་གང་།
ན་ལེ་ཤམ་སྤེ་སོ་བ་རིས་གསུམ་མམ་གཙོག་དང་། །ཤིང་ཚ་དེ་དང་མཉམ་པ་དང་། །སྤྲུག་སྤྲེལ་ཞོ་གང་། །བཅའ་
སྐྱ་ཞོ་གང་། །པི་པི་ལིང་ཞོ་དོ་དང་བཅས་ད་ལིས་དུག་ཡིན་ལ། །འདི་ལ་པི་པི་ལིང་དུག་འགྱུར་དུ་གཏོང་བའང་
མཚིས་རུང་རུང་བཟད་མི་འཐད་པར་སེམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཚད་ལྡན་སྦྱར་བས་འཁྲུ་སྦྱུག་ །དང་དབྱུགས་མི་
བདེ་བ་དང་། །གཞང་འབྲུམ་དང་། །སྦྱན་དང་སྦྱ་བཟ་དང་སྦྱོ་བའི་ནད་རྣམས་སེལ། །ད་ལིས་བརྟན་པ་རིགས་
ལྷ་ཞེས་པ་ནི་གོང་གི་ད་ལིས་དུག་པ་དེ་གཞིར་བཞག་པའི་སྦྱང་ལ་ཟླ་ར་དཀར་པོ་ཞོ་གང་བསྐྱེབས་པས་སྦྱོད་
ཚ་སྦྱད་གང་གི་རིགས་ །འཛོམས་པ་དང་། །ལ་རུ་ཚུ་ཞོ་གང་བསྐྱེབས་པས་གང་བ་དང་རྒྱང་སྦྱི་ལ་པན། །རྩྭ་ཉི་

རོ་གང་བསྐྱེབས་པས་སྤིང་གི་རྒྱུ་འཛོམས་པར་བྱེད། སྤར་བུ་རོ་གང་བསྐྱེབས་པས་ལུང་པ་འགོགས་དཀའ་
 བ་འདྲེན། ད་ཉིག་རོ་གང་བསྐྱེབས་པས་གང་བས་འཇུ་བ་གཙོད་པར་བྱེད་དོ། །ད་ལིས་གོང་བཤད་དང་།
 ཤིང་ཚ་དང་། སུག་སྐྱེལ་དང་། ཀ་ཀོ་ལ་དང་། ཟི་ར་ནག་པོ་དང་། སི་ཕི་ལིང་དང་། བ་ལེ་ཤམ་སྟེ་ཕོ་བ་རིས་
 བཅས་ད་ལིས་བདུན་པ་འདིས་འཇུ་སྐྱུག་བྱེད་པ་དང་མ་ལུ་བ་དང་ལྷགས་རྟེན་སྟེན་སྐྱེན་རྣམས་འཛོམས་པ་
 དང་། ཕོ་བའི་བྱུག་གཟེར་བྱེད་པ་འཛོམས་ཤིང་ཡི་ག་འབྱེད། གོང་བཤད་ཀྱི་ད་ལིས་དང་། སྐྱུ་ སི་ཕི་ལིང་།
 ཕོ་བ་རིས་ཉེ་ཚ་བ་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་གཞིར་བཞག་ལ། ཤིང་ཚ་དང་། སུག་སྐྱེལ་དང་། ཟི་ར་ནག་
 པོ། ལ་རུ་ཚྭ་དང་བཅས་པའི་ད་ལིས་བརྒྱུད་པ་འདིས་བད་ཀའ་ དང་གང་བ་རྣམས་སེལ་བ་དང་། རྒྱུ་ཚྭ་
 དང་སྟེ་མུང་ཚྭ་རྒྱུད་སེལ་དུ་བཤད་པ་དང་། ལ་རུ་ཚྭ་དང་ཐལ་ཚྭ་རྣམས་བསྐྱེབས་པའི་ད་ལིས་བརྒྱུད་པས་ཕོ་
 བ་སྐྱོས་པ་སེལ་བར་བྱེད། རྩ་ཉི་དང་། སུག་སྐྱེལ་དང་། ཟི་ར་ནག་པོ་དང་། ཀ་ཀོ་ལ་རྣམས་བསྐྱེབས་པའི་ད་
 ལིས་བརྒྱུད་པས་སྤིང་རྒྱུང་མ་ལུས་སེལ་བར་བྱེད། མ་ལུ་པ་ཏ་དང་། སྟེ་ཉེས་དང་། རྒྱུ་ཚྭ་དང་། སི་ཕི་ལིང་
 བཅས་བསྐྱེབས་པའི་ད་ལིས་བརྒྱུད་པས་རོ་སྟོད་ཀྱི་ནད་རྫོངས་པ་རྣམས་སེལ་བར་བྱེད། རྒྱ་ཚྭ་དང་། སྟེན་པ་
 དཀར་པོ། ལུམ་པ། སུག་སྐྱེལ་རྣམས་བསྐྱེབས་པའི་ད་ལིས་བརྒྱུད་པ་འདིས་མཁལ་མའི་ནད་ཚུ་འགགས་པ་
 སེལ། ཤིང་ཚ་དང་། སུག་སྐྱེལ་དང་། ཟི་ར་ནག་པོ་དང་། ལ་ལ་སྤུད་རྣམས་བསྐྱེབས་པའི་ད་ལིས་བརྒྱུད་པ་
 འདིས་གང་བའི་འཇུ་བ་གཙོད་པར་བྱེད། རྩ་ཉི་དང་། སུག་སྐྱེལ་དང་། ཀ་ཀོ་ལ་དང་ནི། རྒྱ་ཚྭ་དང་། ལྷ་ཚྭ་
 དང་། དབྱེ་མོང་དཀར་པོ་དང་། ཙོ་ཏ་ཀ་རྣམས་བསྐྱེབས་པའི་ད་ལིས་བརྒྱུད་པ་གཙོག་གི་ཚུར་ནིས་ཞེས་བྱེ་མ་
 འདིས་གང་བའི་ནད་ཀུན་སེལ་ཞིང་ལྷག་པར་དུ་བད་ཀའ་སྐྱུ་བ་འཛོམས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་དག་ཀུན་གང་ལ་
 གཏོང་ནའང་ཀར་དཀར་པོ་སྐང་མེའི་རྟ་དང་སྐྱུར་པོ། །དེ་ལྟར་ད་ལིས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་བཅུ་བཞི་ལོ། །

༣ རྩུ་ཚྭ་མ་ལའི་སྐྱོར་བ་བསྟན་པ།

རྩུ་ཚྭ་སྐྱོར་བ་གཞོན་སྐྱེན་ཚྭ་མ་ལ། །ཀར་གང་དང་བཅའ་སྐྱ་ཙོ་ཏ་ཀ། །བྱི་ཏར་ག་དང་ཨ་རུ་ཕི་ཕི་
 ལིང་། །ཀར་སྐྱུར་མ་ལུ་སྐོ་སྐོག་འགྱིངས་པ་འཛོམས། །ལུང་པར་ཕོ་བའི་མེ་རྩོད་སྐྱེད་པའི་མཚོག་ །དེ་ལ་རྒྱུམ་
 ཚྭ་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་བསྐྱེབས། །དངས་མ་མ་ལུ་མིག་སེར་སེལ་བར་བྱེད། །སེ་འབྱུ་བསྐྱེབས་པས་ལུང་པར་
 དང་ག་འབྱེད། །ལ་རུ་ཚྭ་དང་ཤིང་ཀུན་ན་ལེ་ཤམ། །བསྐྱེབས་པས་ལྷག་པར་ཕོ་བ་སྐྱོས་པ་འཛོམས། །ན་ལེ་
 ཤམ་བསྐྱེབས་ལྷག་པར་མེ་རྩོད་སྐྱེད། །རྒྱ་ཚྭ་རྒྱུ་ཚྭ་ལ་རུ་ཚྭ་དང་བསྐྱེབས། །ལུང་པར་མ་ལུ་འཇུ་བར་བྱེད་པ་
 ཡིན། །ཐལ་སྐྱེན་བསྐྱེབས་པས་སྐྱེན་རྣམས་ཐལ་བར་རྫོགས། ། །ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ལས་ཚུང་བཟང་དམན་པ་
 རྩུ་ལྷ་བུའི་སྐྱུར་བ་གཞོན་སྐྱེན་ཚྭ་མ་ལ་ནི་ཕྱིའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ཕྱི་རོལ་དུ་དོ་སོལ་གྱི་རང་བཞིན་ལོར་ཡུག་
 གི་རི་བོ་འཕངས་སུ་དཔག་ཚད་སུམ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གཉིས། རྒྱུང་གཤགས་བཞིར་ཆས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་

བཞིན་ཀྱང་མཚོའི་དཔངས་དང་མཉམ་པ་དེ་ལ་ཚོད་མ་ཁའི་ མེ་ཞེས་པ་མེ་གཞན་ལས་སྟོང་འགྱུར་གྱིས་ཚ་བ་
 དང་། ཉའི་གདོང་པའི་དབྱིབས་ལྟར་འབར་བས་རྟ་གདོང་གི་མེ་ཞེས་པའམ། སྟོན་གཞོན་སྦྱོན་གྱི་རིགས་ཀྱི་བྱ་
 ཉམ་ཚོད་མའི་གདོང་པ་ཅན་ཞིག་སྟེ་པ་དེས་ཁ་ཟས་ཅི་ཟོས་ཀྱང་མི་འཇུ་བ་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་བའི་གཏམ་རྒྱུད་
 དང་སྦྱར་ཉེ་བཏགས་པས་མེ་དེ་ལས་ཚུ་མཚོ་ཇི་ལྟར་རྒྱས་ཀྱང་འད་མི་ལུས་པ་ལྟར་གང་ནད་ཇི་ལྟར་རྒྱས་
 ཀྱང་སྦྱོར་བ་འདི་ལས་འདའ་བར་མི་ལུས་པས་དེ་དང་མཚུངས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཁ་བསྐྱར་དང་བཅས་པའི་
 སྦྱོར་བ་བདུན་ལོ། ཀ་རྩེ་ཞེས་རྒྱང་སེལ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་། བཅའ་སྐྱ་དང་། ཅི་ཉ་ཀ་དང་། ཕྱི་ཉང་ག་
 དང་། ཨ་ཅུ་ར་དང་། བི་བི་ལིང་རྣམས་ཀ་ར་དང་སྦྱར་བའི་ཀ་རྩེ་དུག་པས་མ་ལུ་སྟོ་སྟེག་འབྱིངས་པ་རྣམས་
 འཛོམས་ཤིང་། ལྷན་པར་དུ་སོ་བའི་མེ་དོད་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་མཚོག་གོ། ཤོང་གི་དུག་ སོ་གཞིར་བཞག་པ་
 དེའི་སྟེང་ལ་ཁ་བསྐྱར་རྒྱུ་ཚ་དང་གསེར་གྱི་མེ་ཉོག་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་ཀ་རྩེ་བརྒྱུད་པས་དུངས་མ་མ་ལུ་
 བ་དང་མིག་སེར་རྣམས་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་། དུག་སྟེང་དུ་སེལ་བྱེད་པའི་ཀ་རྩེ་བདུན་པས་ལྷན་པར་
 དུ་དང་ག་འབྱེད་པར་བྱེད། ལ་ཅུ་ཚ་དང་། ཤིང་ཀུན་དང་ན་ལེ་ཤམ་སྟེ་སོ་བའི་བཅས་བསྐྱེད་པའི་ཀ་རྩེ་
 དགུ་པས་ལྷག་པར་དུ་སོ་བ་སྟོས་པ་འཛོམས་པ་དང་། ན་ལེ་ཤམ་སྟེ་སོ་བའི་བསྐྱེད་པའི་ཀ་རྩེ་བདུན་
 པས་ལྷག་པར་མེ་དོད་སྟེ། རྒྱ་ཚ་དང་རྒྱུ་ཚ་ལ་ཅུ་ཚ་དང་བཅས་བསྐྱེད་པའི་ཀ་རྩེ་དགུ་པས་ལྷན་པར་
 དུ་མ་ལུ་བ་འཇུ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། ཐལ་སྐྱོན་ཚོ་འཇམ་བར་གསུམ་གང་འོས་བསྐྱེད་པའི་ཀ་རྩེ་བདུན་པས་
 གང་སྐྱོན་རྣམས་ཐལ་བར་སྐྱོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་རྗེ་འཇུག་སྦྱོར་བ་ལ་བསྐྱར་དང་བཅས་པ་བདུན་ལོ། །

༤ ལྷ་ཚོགས་ལ་འཕོར་དམངས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ།

ལྷ་ཚོགས་ལ་འཕོར་དམངས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལོ། །སྟུག་སྟེལ་རྒྱ་ག་སྟེ་གེ་སར་དང་། །ལ་ལ་ལུད་དང་སྐྱ་བཙོད་པི་
 བི་ལིང་། །ཀ་ར་སྦྱར་བའི་སྟུག་སྟེལ་བདུན་པ་སྟེ། །བད་ཀའ་སོ་བར་འབྱིངས་དང་ལུད་པ་ལྟ། །དང་ག་མི་
 བདེ་སྦྱག་པ་སེལ་བར་བྱེད། །སྟུག་སྟེལ་སྐྱ་དང་རྒྱུ་ཚ་ལོ་བི་ལིང་། །སྐྱ་ཅི་སྟེག་སྟེན་ལུམ་པ་འབྲས་སྐྱ་
 གསུམ། །བྱར་དཀར་སྦྱར་བའི་སྟུག་སྟེལ་བཅུ་པ་སྟེ། །མཁལ་མའི་གང་བ་དེ་ནད་ཚུ་འགགས་སེལ། །སྐྱ་དང་
 ཤིང་ཀུན་མ་རུ་ལ་ཅུ་ཚ། །བྱར་དཀར་སྦྱར་བའི་སྟུན་སྐྱ་བཞི་པ་སྟེ། །མཁལ་རྟེན་ཅིབ་ལོགས་ལུག་དང་
 དབུགས་མི་བདེ། །སྟེགས་བྱ་ལ་གདོང་གཡོ་བའི་ནད་རྣམས་སེལ། །རུ་རྟ་མ་རུ་བཅའ་སྐྱ་ཨ་ཅུ་ར། །ཀ་ར་
 སྦྱར་བའི་རུ་རྟ་བཞི་པ་སྟེ། །བད་རྒྱང་སོ་མཚོན་སྐྱོན་དང་མཚར་ནད་འཛོམས། །བྱུ་དག་རུ་རྟ་བཅའ་སྐྱ་ལ་ཅུ་
 ཚ། །ཚོད་ལྷན་ཀ་ར་སྦྱར་བའི་བྱུ་དག་བཞི། །མ་ལུ་སྟེགས་བྱ་དབུགས་མི་བདེ་བ་དང་། །བད་རྒྱང་སྟོད་གཟེར་
 སྦྱ་ཅབ་གཞང་འབྲུམ་འཛོམས། །ཤིང་ཀུན་མ་རུ་རུ་རྟ་ཨ་ཅུ་ར། །དོང་ག་ཀ་ར་སྦྱར་བའི་ཤིང་ཀུན་ལ། །སྟིང་
 ག་མཚར་ནད་ཅིབ་ལོགས་གཟེར་བ་འཛོམས། །ཤིང་ཀུན་བྱུ་དག་བཅའ་སྐྱ་ལ་ཅུ་ཚ། །རུ་རྟ་མ་རུ་བྱི་ར་ཨ་ཅུ་

ར། ཤིང་ཀུན་བརྒྱུད་པས་ཤོད་རྒྱུ་ལྷགས་ཤེས་ལྷོན། ཤོས་ཤིང་གཟེར་འཛོམས་མཚོག་ཏུ་མེ་ཤོད་
 རྒྱེད། ཤིང་ཀུན་བྱུང་ག་མེ་འབྲུ་ཚ་བ་ལྟ། ཤུ་ཉི་བསེ་ཡབ་ལུ་སྲུ་ཡ་བསྟ། ལ་རུ་ཟི་ར་རྒྱམ་ཚ་ལ་ལ་སྲུད། ལ་
 རུ་ལྷེ་ལྷུང་ཚ་དང་ལ་རུ་ཚ། ཉི་སྲུ་ས་དང་བྱུར་དཀར་སྲང་བརྒྱུད་སྲུར། ཤིང་ཀུན་ཚུར་ནིས་ལྷོ་སྲོས་ཡི་ག་
 འཚུས། ལ་ཟས་མི་འཇུ་གདོད་སྲངས་དབྱགས་མི་བདེ། ། ལྷོད་རྒྱུངས་ལུད་པ་མཚིན་མཚེར་ཕྱི་བ་ལོགས་
 གཟེར། ལ་ལལ་རྟེན་རྟེན་ལག་སྲངས་དང་ཨི་རྒྱ་སྲི། སྲུན་དང་སྲུ་བབ་དམུ་རྒྱུ་སྲུག་པ་སེལ། ཕྱི་ཉང་ག་
 དང་ཤིང་ཀུན་མ་རུ་ཚོ། བཅའ་སྐྱ་སྐྱ་ཚི་ཕུར་ཐལ་པི་པི་ཡིང། ལུར་དཀར་སྲུར་བའི་ཕྱི་ཉང་བདུན་པ་སྟེ། ལོ་
 ལོང་ སྲིན་ནད་གཞང་འབྲུམ་མ་ལུས་འཛོམས། ཉད་ཉིག་སེ་འབྲུ་ཤིང་ཚ་བི་པི་ཡིང། བཅའ་སྐྱ་ག་མེད་ཐ་
 རམས་མོན་ཚར། ལ་རམས་བུར་དཀར་སྲུར་བའི་ད་ཉིག་དགྲ། ལུར་འཁོག་སྲེག་ཚིང་འལུ་བ་གཙོད་པར་
 ཕྱེད། ཉད་ཉིག་སྲེག་དང་ཐ་རམས་ལོ་ཚན་སྟོད། གཙོད་ལག་ལུག་སྲུར་ད་ཉིག་བདུན་པ་སྟེ། ཚ་གང་རྟས་
 བསྲུར་འལུ་བ་གཙོད་པའི་མཚོག ལ་བསྟར་སེ་འབྲུ་བི་པི་ཡིང། ཤིང་ཀུན་བཅའ་སྐྱ་ སྲུར་བུ་རྒྱམ་ཚ་
 རམས། ལ་ར་སྲུར་བའི་ལ་བསྟར་བདུན། ལ་ཞང་གཟེར་སྲུ་བ་བེ་སྲུ་བས་འལུ་བ་གཙོད། ཤིང་མངར་འབྲས་
 དང་བསེ་ཡབ་ཕྱི་ཉང་ག་ ལོ་སྟོད་ལུ་སྲུ་ཚ་གང་རྟ་ཡིས་བསྲུར། ཤིང་མངར་རྒྱག་པས་སྲུག་པ་གཙོད་པའི་
 མཚོག ཕྱི་ཉང་ག་དང་སྐོག་སྲུ་མ་རུ་ཚོ། ལོ་མ་ར་རྩ་ལུ་སྲུར་ཐལ་དང། ལྟ་ཚི་ཚ་གང་རྟས་བསྲུར་
 སྲིན་སྲུན་མཚོག ལོང་སྲིན་སྟོར་བཏང་མལོ་སྲིན་སྲུ་ནས་བདུག ལ་ཞང་སྲིན་མས་བཏང་ལྷགས་སྲིན་ཕྱི་ནས་
 ལུག རྒྱམ་ཚ་ལ་ལ་སྲུད་དང་ལ་ཟམོ། ལི་པི་ཡིང་དང་སྐྱ་རྒྱམས་ཚ་རིམ་བསྟེད། ལ་ཀུན་དང་མཉམ་པའི་ལ་
 རུ་བསྲེགས་པའི་ཐལ། ལུར་རམ་སྲུར་བ་མངོན་སྲུམ་མེ་དང་འདྲ། ། ལེས་པ་སྟེ། ལྷེ་ཚན་གཙོག་ཏུ་མ་རེས་པ་
 ལྷེ་ཚོགས་སམ་ལ་འཛོར་རུ་གནས་པ་དམངས་སྲུ་ལུ་སྲོར་བ་བཙོ་བརྒྱུད་ནི། ལུག་སྲེལ་དང། ལུ་ག་གོ་སར་
 དང། ལུ་ལྷེ་གོ་ སར་དང། ལ་ལ་སྲུད་དང། བཅའ་སྐྱ་དང། བཙོད་དང་པི་པི་ཡིང་རྒྱམས་ལ་ར་དང་སྲུར་
 བའི་སྲུག་སྲེལ་བདུན་པ་སྟེ། ལེས་པ་ལོག་མ་འདྲེན་ཚོག་ཡིན་ལ་འདིས་བད་ལ་སོ་བར་འབྱིངས་པ་དང། ལུད་
 པ་ལུ་བ། དང་ག་མི་བདེ་བ་དང་སྲུག་པ་རྒྱམས་སེལ་བར་ཕྱེད། ལུག་སྲེལ་དང། བཅའ་སྐྱ་དང། རྒྱམ་ཚ་
 དང། པི་པི་ཡིང་དང། ལྟ་ཚི་དང། ལྷིག་སྲིན་དང། ལུམ་པ་དང། ལ་འབྲས་སྲུ་འབྲས་འཛོམས་འབྲས་ཉེ་
 འབྲས་སྲུ་གསུམ་བཅས་བུར་དཀར་དང་སྲུར་བའི་སྲུག་སྲེལ་བཙུ་བ་སྟེ། ལ་ལལ་མའི་ནད་གང་ བར་གུར་པ་
 དང་རྟེ་ནད་དང་རྒྱ་འགགས་པ་རྒྱམས་སེལ་བར་འབྲུར་ལ། རྟེ་ནད་ལ་དེ་སྟེད་རྟེ་ནད་སྲུང་བའི་རྟེ་ལུ་རང་དང།
 གསེར་བྱེ། རྒྱམ་ཚ་རྒྱམས་བསྲུན་ན་མཚོག་ཏུ་གུར་ཀྱང། རྟེ་ལུ་སྲུང་བ་དངོས་མ་བུང་ན་རྒྱ་གཙོད་པོ་རྒྱན་
 འབབ་ཀྱི་རྟེ་ལུ་རིམ་མ་ཚམ་གྱིས་ཚབ་རུང་དོ། ལྟ་ཚོད་དང། ཤིང་ཀུན་དང། ལ་རུ་པ་ལྷ་དང། ལ་རུ་ཚ་
 རམས་བུར་དཀར་དང་སྲུར་བའི་སྲུན་སྐྱ་བཞི་པ་འདིས་པན་ལོན་འདི་སྲུར་ལོད་དེ། ལ་ལལ་མ་དང་རྟེད་པ་

ཕྱི་མའི་ལོགས་སོགས་སུ་བྱུག་བྱེད་པ་དང་དབྱུགས་མི་བདེ་བ་དང་སྐྱིགས་བྱ་བྱེད་པ་དང་ཁ་དང་གདོང་གཡོ་
 བའི་ནད་ནམས་སེལ་བར་བྱེད། རུ་ཉ་དང་། མ་ལུ་པ་ལྟ། བཅའ་སྐྱ་དང་། ཨ་རུ་ར་ནམས་ཀ་ར་དང་སྐྱར་བའི་
 རུ་ཉ་བཞི་པ་འདི་སྐྱར་ཉེ་བཏང་བས་བད་རྒྱུད་དང་ཕོ་མཆིན་གྱི་སྐྱོན་དང་མཆེར་པའི་ནད་ནམས་འཛོམས། ལྷ་
 དག་ནག་པོ་སྣང་གང་། རུ་ཉ་ཞོ་བུ་ག བཅའ་སྐྱ་དང་ཁ་རུ་ཚུ་ཞོ་བཞི་རེ་བྱེད་པ་འབྲུག། ལག་ལེན་པོད་རྒྱུད་བྱ་
 ལྷ་དག་རུ་ཉ་སྣང་རེ་རེ། བཅའ་སྐྱ་སྣང་བྱེད། ཁ་རུ་ཚུ་ཞོ་བྱེད་གཉིས་བཤད་ཅིང་། གཞན་ཡང་འདོད་ལྷགས་
 གྱི་སྐྱོར་བ་ནི་མང་ཡང་གོང་བཤད་ལྟར་ཚད་ལྡན་ཏུ་ཀ་ར་དང་སྐྱར་བའི་ལྷ་དག་བཞི་པ་འདིས་མ་ལུ་བའི་
 སྐྱིགས་བྱ་དང་དབྱུགས་མི་བདེ་བ་དང་། བད་རྒྱུད་དང་། རྩོད་གཟེར་བྱེད་པ་སྐྱུ་བབ་དང་གཞང་འབྲུམ་ནམས་
 འཛོམས། ཤིང་ཀུན་དང་། མ་ལུ་དང་། རུ་ཉ། ཨ་རུ་ར། དོང་ག་ཞེས་སྐྱ་སྐྱུག་ནམས་ཀ་ར་དང་སྐྱར་
 བའི་ཤིང་ཀུན་ལྟ་པས་སྤྱིང་ག་ན་བ་དང་མཆེར་ནད་ལ་སོགས་པས་ཕྱི་མའི་གཟེར་བ་ནམས་འཛོམས།
 ཤིང་ཀུན་དང་། ལྷ་དག་ནག་པོ་དང་། བཅའ་སྐྱ་དང་། ཁ་རུ་ཚུ་དང་། རུ་ཉ་དང་། མ་ལུ་པ་ལྟ། ཟླ་ར་ནག་
 པོ། ཨ་རུ་ར་དང་བཅས་པའི་ཤིང་ཀུན་བརྒྱུད་པ་འདིས་བྱོད་རྒྱུད་བ་དང་། བད་ཀན་ལྷགས་བྱེད་དང་། ལྷེན་
 དང་ཕོ་བ་སྐོས་ཤིང་གཟེར་བྱེད་པ་འཛོམས་ལ་མཆོག་ཏུ་མེ་བྱོད་ནམས་སྐྱེད་དོ། ཤིང་ཀུན་དང་། ལྷ་དག་ནག་
 པོ། སེ་འབྲུ། སྐ་པི་ཕོ་བ་རིས་དབྱི་མོང་ཅི་ཏུ་གསྟེ་ཚ་བ་ལྟ། ལྷ་ཉི་ཞེས་པ་སེར་ལ་སྟེ་མ་ཅན་མ་རུ་འི་རིགས་སུ་
 བཞེད་པ་དང་ལུ་སྐྱ་ནག་པོར་བཞེད་པ་སོགས་མཆིས་ཀྱང་སྐྱ་མའི་འབྲུ་དང་། སེ་ཡབ་སྐྱུག་པོ་དང་། ལུ་སྐྱ།
 ཡ་བཏཱ་ར། མ་ལུ་པ་ལྟ། ཟླ་ར་ནག་པོ། རྒྱུ་ཚུ་དང་། ལ་ལ་ལུད། ཨ་རུ་ར་དང་། ལྷེ་ལུང་ཚུ་དང་། ཁ་རུ་
 ཚུ་དང་། ཉི་ལུ་ས་སྟེ་བྱ་རྒྱུ་དང་བཅས་བྱར་དཀར་སྣང་བརྒྱུད་སྐྱར་བའི་ཤིང་ཀུན་གྱི་ཚུར་ནིས་ཉེ། ལྷེ་མས་སྟོ་
 བ་སྐོས་པ་དང་། ཡི་ག་འཆུས་པ་དང་། ཁ་བཟས་མི་འཇུ་ཞིང་གདོང་སྐྱངས་པ། དབྱུགས་མི་བདེ་བ། རྩོད་
 རྒྱུངས་པ་དང་། ལུད་པ་མང་མཆིན་པ་དང་མཆེར་བ་སོགས་ལ་ནད་ཡོད་པའི་ཕྱི་མའི་གཟེར་བ་དང་།
 མཁལ་ཤེད་དང་རྒྱུངས་པ་དང་རྩི་རྒྱ་མི་བ། སྐྱོན་དང་སྐྱུ་བབ་དང་དམུ་རྩིང་དང་སྐྱུག་པ་ནམས་སེལ་
 བར་བྱེད། ལྷ་ཉ་དང་ག་དང་། ཤིང་ཀུན་དང་། མ་རུ་ཅི་ཞེས་སྐྱོན་བྱུ་དམར་ལེབ་དང་། བཅའ་སྐྱ་དང་། ལྷ་ཅི་
 དང་། ལྷུར་ནག་ཏུ་བ་མ་ཤོར་བ་རུས་ལྡན་ཏུ་བསྐྱེད་པས་ཐལ་དང་། པི་པི་ལིང་སོགས་བྱར་དཀར་དང་སྐྱར་བའི་
 ལྷ་ཉ་དང་བདུན་པ་སྟེ་ཞེས་འོག་ འདྲན་གྱི་ཆོག་ཡིན་ལ། འདིས་ཕོ་ལོང་སྐྱོན་ནད་དང་གཞང་འབྲུམ་གྱི་ནད་མ་
 ལུས་པ་འཛོམས་པར་འགྱུར། དེ་ཡང་མགོ་སྐྱོན་ལ་ཤ་བའི་ཆོལ་དང་སྐྱར་བ་འཁར་གོང་མེ་ལ་བསྐྱེད་པའི་
 ལྷེད་ཏུ་བཞག་ལ་སྐྱར་བདུག་གོ། །ད་ཉིག་དང་། སེ་འབྲུ། ཤིང་ཚུ་དང་། པི་པི་ལིང་། བཅའ་སྐྱ། ཀ་པེད་
 དང་། ཐ་རམས་ཞེས་ཉི་གུ་ལམ་སྐྱེས། མོན་ཆར་དང་། ལ་རམས་ཞེས་ན་སྐྱང་ལ་སྐྱེ་བའི་རམ་བྱ་འབྲ་བ་
 ལྷུ་མས་དང་བྱར་དཀར་སྐྱར་བའི་ད་ཉིག་དགུ་པས་ཕོ་བ་ལུར་ཞིང་འཕྲོག་ལ་སྐྱེག་པ་བྱེད་ཅིང་གང་བས་འཕྲུ་བ་

ནམས་གཙོ་བོ་ཡི་ཕྱེད། དེ་ལྟར་དང་སྐྱབས་སྲུང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་དང་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཐ་རམས་པ་དང་ལོ་
བཅོད་དང་སྒྲོན་དེ་ལི་ལི་ལིང་ལམ་ལོ་བ་རིས་དང་། རི་དྲགས་གཙོ་བོ་གྱི་ལྷག་དང་། ལྷག་ལྷུང་དང་བཅས་པའི་
དེ་ལྟར་བརྟམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཚ་འབྲུ་ལྷང་འབྲུ་གཉིས་ཀ་ལ་བསྐྱབས་ཏེ། ཚ་ན་ཀ་ར་ལྷང་ན་བྱ་རམ་གྱི་
ཉམས་བརྒྱུར་བས་འབྲུ་བའི་རིགས་གཙོ་བོ་པའི་མཚོག་གོ། །ཡ་བཟུང་དང་། སེ་འབྲུ་དང་། སི་ལི་ལིང་དང་།
ཤིང་ཀུན་དང་། བཅའ་སྒྲ་དང་། ལྟར་བྱ། རྒྱུ་ཚུ་ནམས་ཀ་ར་དང་སྐྱར་བའི་ཡ་བཟུང་བརྟམ་པས་གཞང་
གཞེར་ཞིང་སྐྱ་བ་དང་བེ་སྐྱ་བས་ཏེ་སྐྱ་བས་འབྲ་བ་སྐྱ་དང་བཅས་པའི་འབྲུ་བ་གཙོ་བོ། ཤིང་མངར་གང་བྱུང་དང་།
འབྲས་དཀར་པོ་དང་། སེ་ཡ་བསྐྱབས་པོ། ཕྱི་ཉང་ག་ གོ་སྟོན་དང་། འུ་སྐྱ་སོགས་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཚ་གང་
ལ་རྟ་ཡིས་བརྒྱུར་བའི་ཤིང་མངར་དུག་པ་འདིས་སྐྱབས་པ་ནམས་གཙོ་བོ་པའི་མཚོག་ ཕྱི་ཉང་ག་དང་། སྐྱབས་སྐྱ
དང་། མ་རུ་ཚ་དང་། སོ་མ་ར་ཇ་དང་། དེས་མའི་འབྲུ་དང་། ལྟར་མོང་ནག་པོའི་ཐལ་བ་དང་། སྐྱ་རྩི་ནམས་
གོང་ལྟར་ཚ་གང་ཉམས་བརྒྱུར་བ་སྐྱོན་སྐྱོན་གྱི་མཚོག་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཁོང་སྐྱོན་ནམས་ལ་སྐྱོར་བརྟམ་ཞིང་།
མགོ་སྐྱོན་ལ་སྐྱ་ནས་གོང་ལྟར་བརྟམ་པ་དང་། གཞང་སྐྱོན་ལ་མས་ནས་རེང་བྱའམ་ནི་རུ་ཉམས་བརྟམ་ལ་པགས་
སྐྱོན་ལ་ཕྱི་ནས་བྱུག་གོ། རྒྱུ་ཚུ་དང་། ལ་ལ་སྐྱད་དང་། ཨ་བ་མོ་ཞེས་དབྱི་མོང་དཀར་པོ་དང་། སི་ལི་ལིང་
དང་། བཅའ་སྐྱ་ནམས་ཚ་རིམ་གྱིས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་ལ། དེ་དག་ཀུན་དང་ཚ་མཉམ་པའི་ཨ་རུ་ར་བསྐྱབས་པའི་
ཐལ་བ་དང་བཅས་པར་བྱ་རམ་ ལྟར་བ་མངོན་སུམ་གྱི་མེ་དང་འབྲ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཚ་བས་གང་བའི་རིགས་གྱི་
ནད་མཐའ་དག་སེལ་བར་བྱེད་པ་སོགས་སྐྱོན་གསལ་ལ་འཕྲོད་བཅོ་བརྒྱད་དེ་གང་སེལ་རེ་དགུ་དང་། གོང་གི་ཚ་
སེལ་གོ་དུག་བསྐྱོམས་པས་ཕྱེ་མའི་སྐྱོར་བ་བརྒྱ་དང་རེ་ལྟ།

གསུམ་པ། ཕྱེ་མའི་སྐྱར་ཐབས་བསྟན་པ།

དེ་སོགས་ཕྱེ་མ་གང་ཡང་སྐྱར་བའི་ཐབས། ཁོད་མེད་ཚ་མཉམ་གཙོ་བོ་སྐྱོས་བྱུན་ཚད་བསྐྱེད། ཁོད་བཤད་
ཚད་བཞིན་སྐྱར་བ་གཙུག་པ་ཡིན། །ར་ནམས་གང་གཏོང་ཐལ་ཚན་རྩི་ཚོག་བསྐྱེད། །ར་དང་ཤིང་སོགས་གང་
སྐྱ་སྐྱ་ལ་བརྟམ། །འབྲ་ཚན་སྐྱུ་པའི་ རིགས་ནམས་ཕྱི་ལ་བཞག། །སྐྱོན་རུས་ཞིབ་ལས་འབྲུང་བའི་རྩི་བཞིན་
བརྟམས། །ཚ་སེལ་ཐམས་ཅད་ཀ་ར་དུག་འབྲུར་སྐྱར། །གང་སེལ་ཐམས་ཅད་བྱ་རམ་བཞི་འབྲུར་
སྐྱར། །སྐྱོན་ནད་འབྲེས་ཡོད་འཚོལ་པར་སྐྱར་དུ་རུང། །འབྲུ་ནིས་ཉེས་སམ་ཕྱེ་མའི་མིང་དུ་བཤད། །ཚ་སེལ་
ཐམས་ཅད་ཚུ་བསེལ་བསྐྱོལ་གང་དབུལ། །འབྲུ་བ་དཀར་ན་དེ་ཡང་ཚུ་སྐྱོལ་གིས། །གང་སེལ་ཐམས་ཅད་ཚུ་
སྐྱོལ་ཚ་མོས་ དབུལ། །བས་ལུ་སྐྱོན་ལ་སྐྱོན་ལུ་བས་བཤད་གཙུག་། །རུལ་སྐྱར་སྐྱོང་དང་འབྲུ་དཀར་ཀུན་ལ་
སྐྱར། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནམས་ལ་སོགས་པའི་གོང་བཤད་གྱི་ཚ་སེལ་དང་གང་སེལ་གྱི་
ཕྱེ་མ་གང་ཡང་སྐྱར་བའི་ཐབས་ནི་རྒྱ་བེར་ལས། གང་དུ་ཚད་ནི་མ་བཤད་པར། །དེར་ནི་ཚ་མཉམ་སྐྱར་བར་

བཤད། །ཅེས་པ་ལྟར་ཚད་མེད་ཅིང་མ་བཤད་པ་རྣམས་གཞན་ཆ་མཉམ་ཞིང་སྤོང་ཐོག་མའམ་གང་གཙོ་བོར་
 མྱོས་པ་དེ་སྤོང་ཚད་ཆེ་བའམ་ཉིས་འགྲུར་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་བར་སྤྱིར་བཏང་དུ་བཤད་པ་དང་། ཚད་དངོས་སུ་
 བཤད་པ་རྣམས་ཚད་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིར་བ་གཅེས་པ་ཡིན་ཞིང་། ལ་གསལ་བ་དང་ལག་ལེན་གཞན་ནས་ལ་
 བསྐྱར་བ་སོགས་གོང་དུ་སྤྲོས་པ་བཞིན་ཡིན་ཀྱང་། ཞིབ་པ་ནི་གཏོང་བྱའི་གང་ཟག་མོ་མོ་རང་བཞིན་འདུ་བ་
 ཤས་ཆེ་ཆུང་སོགས་དེ་མཚུངས་གཏོང་བྱའི་སྤོང་ཀྱང་གང་འཕྲོད་དང་། དེ་ལའང་མཚོག་དམན་པལ་པ་སོགས་
 བརྟགས་ཏེ་སྤྱིར་དགོས་པ་ནི་ངག་ཏུ་ཉན་ཞིང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱོད་དགོས་པ། རྩ་ཚོའི་རིགས་ རྣམས་གང་
 གཏོང་ཡང་ཐལ་ཚན་ནང་དུ་ཚི་ཚོག་ཙམ་བསྟེན་ཅིང་། རྩ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་གང་སྟེ་བའི་རིགས་རྣམས་སྤྱི་
 ལ་བརྟུང་བ་དང་། ལྷན་ཅན་དང་སྤྱི་བཀའ་ཡོད་པའི་རིགས་རྣམས་སྤྱི་ལ་བཞག་སྟེ་སྤོང་ལུས་ཆེ་བ་དང་སྤྱིར་བ་
 སོགས་ཞིབ་པ་ལས་འབྱུང་བས་ན། གསེར་འགྲུར་གྱི་ཚི་བཞིན་དུ་ཞིབ་མོར་བརྟགས་ཏེ། སྤོང་ཏུ་ཡང་གཉན་
 མེད་པའི་དབང་གིས་ཚ་སེལ་ཐམས་ཅད་ཤེལ་ཀ་ར་གཙོ་བོའི་སྤོང་ལས་དུག་འགྲུར་གྱི་མང་བར་སྤྱིར་བ་དང་།
 དེ་བཞིན་དུ་གང་སེལ་ཐམས་ཅད་སྤོང་ལས་བྱ་རམ་བཞི་འགྲུར་གྱི་མང་བར་སྤྱིར་བ་དང་། སྤོང་ནད་ལྡང་
 བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་སྟེ་གང་ཡང་རྣམ་གངས་ངེས་མེད་འདྲེས་པར་ཡོད་ན་ཏུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འཚོལ་བར་སྤྱིར་དུ་
 རུང་བ་སོགས་བཤད་ལ། འོན་ཀྱང་བྱང་ལུགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ནད་གདོན་དཔུང་འཛོམས་ལས། ཚ་སེལ་ཐམས་
 ཅད་ཀ་ར་སྤྱིར་ཞེས་ བཤད་ཀྱང་། སྤྱིར་སྤོང་ཐམས་ཅད་སྤོང་ཏུ་མེད་པ་ལོ་ལ། ལྷན་པར་དུ་གཉན་ནད་གང་
 བས་འབྱུང་མི་ཤེས་པས་མེད་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལྟར་ལག་ཏུ་ལེན་པར་བྱ་ཞིང་། འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཕྱེ་མའི་སྐད་
 དོད་རྩྱུ་རྩི་རྩུ་ཆག་པས་རྩུར་ནིས་དང་། ཏེས་སམ་ཞེས་ཞང་ཞུང་གི་སྐད་དང་། སྤྱིར་བཏང་བྱེ་མའི་མིང་དུ་
 བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚ་སེལ་ཐམས་ཅད་གངས་ཆུ་ཆུ་བསེལ་ལས་བསྐྱོལ་གང་གིས་དབུལ་བ་དང་། མེ་ཚོད་
 ཆུང་བས་སྤོང་དེ་འཇུ་བ་དཀའ་ན་ཚ་སེལ་དེ་ཡང་ཆུ་བསྐྱོལ་གིས་པ་སྟེ་ལེགས་ལ། གང་སེལ་གྱི་རིགས་ཐམས་
 ཅད་ཆུ་བསྐྱོལ་ཚ་མོས་དབུལ་ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱུད་ནད་རྒྱུང་པར་ཆང་། སྤོང་ནད་ལ་འོ་མ་སོགས་སོ་
 མོར་བཤད་ནའང་གཞན་འདྲེས་མེད་དོས་ཟེན་རྒྱུང་པ་རུང་ན་མ་གཏོགས་པལ་ཆེར་ཆུ་བསྐྱོལ་ཚད་ལྡན་གིས་
 ཤིང་བས་སྤོང་ཡང་བཤད་རྒྱུད་ནས་ནད་དམིགས་དང་སྤྱིར་བའི་གཏོང་ཚུལ་རྒྱས་པ་བརྟུར་བཤད་ཟེན་གྱང་
 རྒྱུད་འདིར་སྤྱིར་བཏང་ཙམ་དུ་དེ་ཡང་བས་ལུ་ནས་སྤོང་བཏང་ལ་སྤོང་ལུ་ནས་བས་བཏང་བར་གཅེས་ཏེ། ཐང་
 ལུ་བ་སྤྱིར་བ་སྟེ། རིལ་བུ་བུལ་བ་དང་། ཕྱེ་མ་འབྲིང་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། བས་རུལ་པོ་དང་སྤྱིར་པོ་དང་སྟོ་
 ངད་སོགས་འཇུ་དཀའ་བ་ཐམས་ཅད་སྤོང་གཏོང་བའི་དུས་ཀྱུན་ལ་སྤྱང་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།

བདུད་ཅི་སྒྲིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་ཕྱེ་མའི་སྡེ་ཚན་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྡེ་བཞི་
པའོ།། །།

ལེའུ་ལྔ་པ། རིལ་བུའི་སྡེ་ཚན་བསྟན་པ།

༡༡། ཞེ་བྱེད་སྐྱེན་གྱི་མདོ་ལས་རིལ་བུའི་སྡེ་ཚན་བསྟན་པའི་ལེའུའི་གཞུང་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། ཉན་པར་
གདམས་ཤིང་ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་བཅས་གསུམ་
མོ།།

ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ།

དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྲོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀྱེ་དྲང་སྲོང་ཚེན་པོ་ཉོན་ཅིག །
ཞེས་པ་སྟེ། ཞེ་བྱེད་གཉིས་པ་ཕྱེ་མའི་སྦྱོར་སྡེ་རྒྱས་པར་བསྟན་བྱིན་པའི་མཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་པ་དེ་ནས་ཡང་
དྲང་སྲོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཀྱེ་ཞེས་བོས་ནས་དྲང་སྲོང་ཚེན་པོ་ཡིད་
ལས་སྐྱེས་ལེགས་པར་རབ་དུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག་ཅེས་གདམས་ཏེ།

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

རིལ་བུའི་སྡེ་ཚན་ཚ་སེལ་གང་སེལ་གཉིས། ། ཞེས་པ་སྟེ། ཐང་དང་ཕྱེ་མས་ནད་གཏིང་མ་ཐོན་པ་འདོན་པར་
བྱེད་པའི་ཞེ་བྱེད་གསུམ་པ་རིལ་བུའི་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་ཚ་སེལ་དང་གང་སེལ་གྱི་སྡེ་ཚན་དུ་
བྱེ་བའི་ཚ་སེལ་གཞན་དུ་ཁ་འཕངས་ཀྱི་སྐོ་ནས་བཤད་པ་དང་། གང་སེལ་དངོས་བསྟན་གྱི་སྐོ་ནས་བཤད་པ་
གཉིས་དང་རྗེས་སུ་བྱེ་བའི་སྦྱོར་བ་བས་ཀྱི་ལག་ལེན་བསྟན་པ་བཅས་གསུམ་ཡོད་དོ།།

དང་པོ། ཚ་སེལ་གཞན་དུ་ཁ་འཕངས་ནས་བསྟན་པ།

ཚ་སེལ་དུག་སྐྱེན་དུལ་རྩུ་མ་གཏོགས་པའི། སྐོས་ཀྱི་ཚ་སེལ་རིལ་བུ་མེད་ན་ཡང་། སྐྱེན་ནད་གང་འཕྲོད་
རིལ་བུར་རིལ་དུ་བརྟུབ། ། ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་སེལ་ནི་རིན་ཚེན་གང་སྦྱོར་དང་། དུག་སྐྱེན་དང་། དུལ་རྩུའི་
རིལ་བུ་ནམས་མ་གཏོགས་པ་བྱི་མ་རྒྱུད་འདིར་སྐོས་ཀྱི་ཚ་བ་སེལ་བའི་སྐྱེན་རིལ་བུ་དངོས་སུ་བཤད་པ་མེད་ན་
ཡང་། བོང་གི་ཚ་སེལ་གྱི་བྱེ་མ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེན་གྱི་རིགས་གང་ཡང་ནད་གང་ལ་གང་འཕྲོད་རིག་པས་སྦྱར་
ཏེ་རིལ་བུར་རིལ་ནས་བཏང་དུ་བརྟུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ། གང་སེལ་དངོས་བསྟན་པ།

གང་སེལ་དངོས་བསྟན་པ་ལ་ཡང། རྒྱུ་ལྡེ་ལ་སྐྱུར་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ་དང། ལ་འཐོར་གྱི་སྐྱོར་བ་བརྩུ་
གསུམ་ བསྟན་པ་དང་གཉིས་སོ།།

༡ རྒྱུ་ལྡེ་ལ་སྐྱུར་དང་བཅས་པ་བསྟན་པ།

གང་སེལ་རིལ་བྱ་བེ་ལ་ནག་པོ་དང། ལྷ་ཙི་ཙུ་ཏྲ་ཕུ་དག་ཨ་ཙུ་པ། ལྷིང་ལྷག་རུས་པ་རྒྱས་པ་ཤ་དང་
ལྷ། ལྷོད་རུ་སྐྱུར་ཏེ་འི་རྒྱས་རིལ་བྱ་འིལ། ལྷ་ལྷུང་རྣམ་པ་ལྷ་ཡི་རིལ་བྱ་འདི། ལྷོད་རུས་ལྷ་བརྩུན་དགུ་
རྣམས་རིམ་པས་བཏང། ལོ་ལོ་ག་སྤོན་ནད་གཉན་གཟེར་གསལ་ལྷོག་དང། ལྷུང་པར་རྒྱ་སེར་མཛེ་ནད་
འཛོམས་པའི་མཚོག། རྟེ་ལ་རྩ་ཏེ་བསྐྱེབས་པས་སྤིང་རྒྱུང་སེལ། ལྷ་རུ་ལྷ་བསྐྱེབས་པོ་བའི་མེ་ཉལས་
གསོ། ལྷོན་བྱའི་ཐལ་བ་བསྐྱེབས་པས་སྐྱུན་རྣམས་བཤིག། རྟེ་ལིས་བསྐྱེབས་པས་སྐྱུ་བྱབ་སྐྱོས་པ་
འཛིལ། ལྷ་རུ་ལྷ་ཐལ་བ་བསྐྱེབས་པས་དམུ་རྩིང་སྐྱེལ། ལྷ་གྲུལ་གསལ་ལྷོག་གཉན་གཟེར་ས་གདོན་
འཛོམས། ལྷིང་ལྷུན་བསྐྱེབས་པས་གང་རྒྱུང་མ་ལུས་འཛོམས། ལྷི་ཏང་ག་དང་བསྐྱེབས་པས་སྤོན་ནད་
སེལ། ། ལེས་པ་སྟེ། གང་སེལ་གྱི་རིལ་བྱའི་གཙོ་བོ་རྒྱུ་ལྡེ་ལ་སྐྱུར་དང་བཅས་པའི་སྐྱོར་བ་དགུ་ལས།
གཙོ་བོ་གཉན་ལྷོག་སྐྱུ་གདོན་འཛོམས་པ་ལ་བྱ་རྒྱུ་གི་སྤིང་དང་མཚུངས་པ་ཀླ་ལ་བེ་ཤ་འལ། བེ་ཤ་ནག་པོ་
དང་དེ་བཞིན་ལྷག་སྐྱ་ཙི། རུས་པར་རུ་ཏྲ། རྒྱས་པ་ཕུ་དག་ནག་པོ། ཤ་ཨ་རུ་ར་བཅས་ལོ་རྒྱུས་མན་རྒྱུད་རུ་
བརྗོད་པ་ལྷར་བྱ་རྒྱུང་གི་སྤིང་ལྷག་རུས་པ་རྒྱས་པ་ཤ་དང་འབྲེ་བའི་སྐྱུན་ལྷོ་སྐྱུར་བའི་ཚད་ལོ། ལྷ་གདོན་
གསོ་བའི་ལེའུ་ལས། དང་པོ་བྱ་རྒྱུང་རྣམ་ལྷ་སྐྱུར་བ་ལོ། ལྷ་རུས་རྒྱས་པ་སྤིང་ལྷག་བྱ་རྒྱུང་ལྷ། ལེའི་གཙིག་
སྐྱུ་གཉིས་ལྷེད་དང་སྐྱུ་ཆ་སྐྱུར། ལེས་གསུངས་པས་ཨ་རུ་ར་སྟེ་ལོ་ཤ་བཞི། རུས་པ་རུ་ཏྲ་ལོ་གང། རྒྱས་
པ་ཕུ་དག་ལོའི་སྐྱུ་ཆ་གཉིས། ལྷིང་བཙན་རུག་ལོ་ལྷེད། ལྷག་སྐྱ་ཙིའི་སྐྱུ་ཆ་གཙིག་རུ་སྐྱོར་བ་དང། མན་
རག་རྒྱུད་ལྷར་མཉམ་སྐྱོར་བསྟན་པ་ལོ། དེ་ལ་བདེ་བསྐྱེད་མེད་ན་ཤ་ཉིས་སྟེ། ལེས་པའི་དངོས་བསྟན་ཨ་རུ་ར་
ལོ་དོ་སྤོན་ས་གཞན་རྣམས་སྐྱར་ལྷར་སྐྱུར་བ་ལོག་གཞོན་གནད་འབེབས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཀྱང། ཤ་སྤི་
ལེས་པའི་ལྷགས་བསྟན་ལས་བྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར། གཡུ་ཐོག་པའི་མན་རག་གསལ་ལྷེད་རུ། ཤ་སྤིང་
བཟང་པོ་ལོ་བཞིར་མཉམ། རུས་གཙིག་རྒྱས་པ་སྐྱུ་ཆ་གཉིས། ལྷག་ ལི་སྐྱུ་ཆ་གཙིག་སྐྱུར་བ། ལམ་ཉམ་
སྐྱོར་རྒྱུང་རྗོད་དག་པོའོ། ལེས་གསུངས་པས། ལྷན་ཚེན་དང་ཨ་རུ་ར་ལོ་བཞིར་མཉམ། རུ་ཏྲ་ལོ་ གང། ལྷ་
དག་སྐྱུ་གཉིས། ལྷ་ཙི་སྐྱུ་ཆ་གཙིག་རུ་སྐྱུར་བའི་དེ་ལ་མཉམ་སྐྱོར་དག་པོ་ལེས་བྱ་སྟེ། གསལ་ལྷོག་གཉན་
རྗོད་སོགས་ནད་ ཐོག་བབས་སྐྱུར་རུ་གསོད་པ་ལ་མན་རག་གི་རྗོ་རྒྱད་མཁས་པའི་ཕྱག་ལེན་རྣམ་པར་དག་པ་
ཡིན་ལོང། དེ་དག་གང་འོས་ཀྱི་ཚད་བཤད་པ་བཞིན་རུ་སྐྱུར་ཏེ་འཐག་ལུགས་ཀྱི་མན་རག་རྒྱུད་ལས། ཨ་རུ་
བཙན་རུག་རིམ་པས་ལིབ་པར་བཏགས། རྟེ་ནས་བསྐྱེས་ལ་སྐྱུ་བཏགས་འཐེམ་པར་བྱ། ལོ་བརྒྱུད་འི་རྒྱས་

རྒྱ་བྱུང་གསལ་གཉིས་གསུམ་གྱ། །བྱང་པའི་ཚད་ནི་གནག་ལ་འཚོར་བ་འོང་། །ཞེས་དང་། གཡུ་ཐོག་པས།
 མདོག་བཞིའི་ཞལ་གདམས་མ་ཤེས་ན། །ལྷུང་ལྷ་སྐྱར་བའི་སྐྱེན་པ་མིན། །སྐྱུག་ནག་མཐིང་ག་འཚོར་དང་
 བཞི། །དང་པོ་རྩལ་བྱུང་བ་གཉིས་པར་རྒྱས། །གསུམ་པར་ཁ་ཚར་བཞི་པ་ནི། །ཀྱུ་ཀྱུལ་ཇི་རྒྱ་སྐྱར་བས་
 རྒྱང་། །དེ་ནས་སྐྱ་རྒྱས་རིལ་བྱ་དྲིལ། ། །ཞལ་གྱི་གདམས་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་ལག་ལེན་གསལ་
 བར་ཟུར་མཁར་བས། དེ་ནས་སྐྱར་བའི་ལག་ལེན་ནི། །ཨ་རུ་ བཙུག་དུག་སོ་སོ་བྱ། །སྐྱམ་འཐག་ཞིབ་བཙུག་
 དེ་ནས་བསྐྱེ། །སྐྱར་ཡང་སྐྱམ་འཐག་རྩི་བཞིན་བྱས། །དགོ་སྤོང་གཙང་མ་ཁྲིམས་ལྡན་ནས། །ལོ་བརྒྱད་རྒྱས་
 བཙུག་ལོ་ཙམ་ལས། །མི་སྐྱ་མི་སྐྱམ་འདམ་བྱུང་གྱ། །ལ་དོག་བཞི་ཡི་ཞལ་གདམས་ལ། །མདོག་རྟེན་ནག་སྐྱུག་
 མཐིང་མཚོར་དང་། །ཤིན་ཏུ་མཐིང་འཚོར་གྱུར་པའོ། །དེ་ཡང་གདོན་ལ་སྐྱོར་བའི་ཚོ། །ཀྱུ་ཀྱུལ་ནག་སོ་སྐྱེད་
 མེད་པ། །དྲི་རྒྱར་བཞུས་པའི་དུངས་མ་ཡིས། །སྐྱེན་གྱི་འདམ་འཐག་ལྷུ་བར་གྱ། །དང་པོ་ཁམ་སྐྱུག་མདངས་
 ལྡན་འཚོར། །མདོག་རྟེན་ཅེས་བྱ་དེ་དུས་སྐྱ། །རུ་རྟེན་ཞིབ་བྱུངས་བྱུང་བ་ལ་བྱུངས། །དེ་ནས་སྐྱུག་ནག་
 མདོག་ཏུ་འགྱུར། །ལ་ཅིག་རུ་རྟེན་བྱུ་དག་གཉིས། །དུས་གཅིག་འདེབས་པ་ཡོད་ན་ཡང་། །སྐྱེན་གྱི་ཚད་ནི་འདི་
 ཉིད་བསྐྱུགས། །དེ་ཚོ་བྱུ་དག་ཞིབ་བྱུངས་གདབ། །སྐྱར་བྱུངས་མཐིང་གར་སོང་བ་དང་། །ནད་གཞི་
 བསྐྱེན་ཏེ་གི་མིང་མ། །ཤི་ཡིང་གང་འཕྲོད་ཁ་ཚར་གདབ། །གཞན་ཡང་ཁ་ཚར་གང་དགོས་པ། །སྐྱབས་འདིར་
 འདེབས་པ་མཁས་པའི་ལྷུགས། །དེ་ནས་ཤིན་ཏུ་མཐིང་གའི་མདོག་ །ནག་ཅིང་འོད་ཟེར་འཚོར་བ་དང་། །སྐྱ་
 རྩི་ཞིབ་བྱུངས་རྒྱལ་སྐྱུར། །དེ་ཉིད་བྱུང་བ་བསྐྱེས་འདེས་པར་བྱུངས། །དེ་ནས་རིལ་བྱ་དྲིལ་བར་གྱ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་དགོ་སྤོང་ཚད་ལྡན་ནམ་སྐྱུགས་པ་དོ་རྩེ་འཛོན་པའམ། །དེ་མིན་བྱིས་པ་གཙང་མའི་དྲི་རྒྱས་
 རིལ་བྱ་དྲིལ་བ་དེ་ཉིད་རིན་པོ་ཆེའི་སྤོང་དུ་སྐྱུགས། །རས་ཀྱི་ཁ་བཙད་མ་རུལ་མ་འབྱུགས་པར་བྱ་བྱུག་རྩུང་
 ཟད་ཡོད་པ་དང་རིལ་བྱ་དཀར་ཡོལ་ལྷ་བྱའི་ནང་ངམ་གོས་ལྷུགས་ནག་གམ། །རས་དཀར་དྲི་མེད་ཀྱི་ལྷུག་
 མར་སྐྱུགས་ །ནས་རིལ་ཆགས་རྒྱལ་བཞིན་བྱས་ལ། །འབྲུ་ལྡས་བྱིན་རྒྱབས་ཉིང་འཛོན་ལྡན་པས་བཟུལ། །ཞེས་
 མན་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པའི་དོན་མན་རྒྱུད་རང་དུ་བཤད་ཡོད་པ་ལྟར། །སྐྱིར་བྱུང་དམིགས་བསལ་དཔགས་
 བས་དགོས་དུས་ན་ཚོད་ལང་ཚོ་ནད་སྤོབས་དང་སྐྱར་ཏེ་གཏོང་བར་གསུངས་པའི་བྱ་ལྷུང་ནམ་པ་ལྡའི་རིལ་བྱ་
 འདི་ཉིད་སྤོང་གྱི་དུས་སྐྱེ་ལྡན་བདུན་དགུ་རྣམས་ནད་སྤོབས་ལུས་བྱུངས་སོགས་དང་སྐྱར་ །ཏེ། གང་འཚམས་སྐྱེ་
 རིམ་པར་བྱུང་བ་དེས་ཕོ་ལོག་སྤོབས་ནད་གཉན་གཟེར་གག་པ་སྤོག་པ་རྣམས་དང་། །ལྷུང་པར་རྒྱ་སེར་དང་
 མཛེ་ནད་འཛོམས་པའི་མཚོག་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང་། །གཙོ་བོའི་སྐྱོར་སྤེའམ། །རྩ་བའི་ལྷུང་ལྡན་གཞིར་བཞག་
 ལ་ཁ་བསྐྱར་རྩི་ཏེ་བསྐྱེབས་ །པས་སྤིང་རྒྱུང་གི་ནད་སེལ། །ལ་རུ་རྩི་བསྐྱེབས་པས་ཕོ་བའི་མེ་རྩོད་ཉམས་པ་གསོ།
 འཕྲོན་བྱའི་ཐལ་བ་བསྐྱེབས་པས་སྐྱེན་གྱི་རིགས་ །རྣམས་བཞིག །དེ་ལོས་བསྐྱེབས་པས་སྐྱེ་བྱུ་ཐབ་ཀྱི་སྤོབས་པ་

ནམས་འཛིན། ཤ་རུའི་ཐལ་བ་བསྐྱེབས་པས་དུས་རྒྱུ་རྒྱུ་འགྲུ་ལྷོག་གི་རིགས་སྐྱེ། གུ་གུལ་བསྐྱེབས་པས་གག་ལྷོག་
དང་གཉམ་གཟེར་དང་ས་གདོན་ནམས་འཛིན། ཤིང་ཀུན་བསྐྱེབས་པས་གང་བ་དང་རྒྱུང་གི་རིགས་མ་ལུས་
འཛིན། ཕྱི་ཉང་ག་དང་བསྐྱེབས་པས་སྲིན་གྱི་ནད་སེལ། གཞན་ཡང་དེ་ལ་འདོགས་འབྲེལ་སྦྱར་ན། གི་མི་
ནག་པོ་ཚལ་ཚ་མང་བསྦྱར། གུ་གུལ་ནག་པོ་གདོན་གྱི་གཉམ་པོར་གཅེས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚ་
ཤས་ཆེན་གི་མི། མང་ཤས་ཆེན་པོ་པོ་ལིང་། གདོན་ལ་གུ་གུལ་སྦྱར་བའི་ལྷུང་ལྷ་གཤོག་པ་ཅན་དང་། ཡང་
དེ་ཉིད་ལས། རིན་ཆེན་སྦྱོར་བ་དངུལ་རྒྱ་རྒྱུག་ལྟེང་དང་། ལྷ་ཟེ་སེང་སྐྱེང་ལུ་བཟང་པོ་རྒྱལ། ལྷ་སེར་སྦྱན་
གསུམ་གུ་གུལ་བྱ་ལྷུང་སྦྱར། ལྷ་ཡི་གདོན་འཛིནས་རྒྱ་སེར་ཅན་ནས་སྐྱེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷོགས་མཐུན་
རྒྱ་སྦོལ་དཔོན་ཆེན་པོ་བཟུ་ཀ་རས། ལྷ་སྦྱན་རལ་གི་ལྷུང་གི་མཚུ། སེང་སྐྱེང་སྦོལ་དཀར་སྦྱར་མོ་ལ། བཟང་
པོ་རྒྱལ་པོ་ གཤོག་སྦོལ་རྒྱུས། ས་བཅུད་འདྲེ་འཛིནས་སྦྱན་མིག་སྟེ། ལོངས་རྒྱུགས་དངུལ་ལྷུང་མེད་བལ་
ཅན། གཉམ་ལྷོག་ས་གདོན་ཟས་སུ་ཟ། གཟུང་དང་སྦྱེ་བརྒྱུད་ཨར་ལ་གཏོད། བཞི་བརྒྱ་ཅ་བཞིའི་གལུལ་
འོ་བཞོག་ ཚེས་དངུལ་ལྷུང་རྒྱལ་པོ་མེད་བལ་ཅན་རྒྱ་སྦྱར་ལྷུང་དང་། མཉམ་སྦྱོར་ལྷུང་རྒྱུད་རྒྱལ་པོ་ལ། ས་
བཅུད་ཅི་ཆེན་གཤོག་སྦོལ་རྒྱུས། འདྲེ་འཛིནས་བརྒྱ་ཡིས་སྦྱན་མིག་དོར། འར་ལུས་ནམ་མཁའ་ཡངས་པ་
ལ། ཉི་ཟླ་རྒྱུང་འཇུག་ལྟར་འཁོར་ན། ལ་འའི་ལུན་པ་ཀུན་སྦྱང་བྱེད། ཅེས་སྦྱང་བ་ལྟར་སྦྱར་བ་དང་། ག་
བུར་མཚུ་ལ་ དངུལ་རྒྱ་སྦྱེད། བཟང་པོ་རྒྱལ་མི་གཤོག་སྦོལ་ལ། གི་མི་དང་མི་སྦོང་འོས་སུ། ལྷ་བྱག་སྦྱག་ཤ་
སྦྱན་མིག་ཤོ ཉེ་མི་ཟླ་འོད་མོར་བུའི་ལྷུང་། གཉམ་དང་ལ་མ་སོ་གླུང་འབྲས། གཟུང་མཛེ་རྒྱ་སེར་མ་ལུས་
འཛིན། ཞེས་འཛིནས་བྱེད་རྒྱ་སྦྱར་བ་དང་། ལ་རྒྱ་ཤ་རེ་སྦྱག་གཅིག་གསོད། ཀུན་ཀྱང་ལྷུང་གིས་ཐོས་པ་
ལས། འར་མཉམ་གཤོག་པས་རྒྱུར་བསྦྱོད་ནས། ཟས་རོ་རྒྱ་པོའི་གཞུང་ལ་བསྦྱར། ཞེས་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱ་སྦྱར་
བ་དང་། ཡང་སྦྱང་པོ་བསྦྱས་པ། ཅ་བའི་སྦྱན་རྒྱལ་ཡན་ལག་བརྒྱད། རྒྱལ་གསུམ་འཛིནས་པའི་སྦྱན་རྒྱ་
སྦྱར། འར་བསྦྱང་གཞན་ཉིད་གསོ་བ་སྟེ། སན་ལོན་རུས་པ་བསམ་མི་ལྷོག། འབྲིགས་བྱེད་བཅུན་མོད་པའ་
པོ་དང་། འི་སྦྱན་གཉིས་དང་འདྲེ་འཛིནས་ནམས། ཞོ་རེ་བཟང་རྒྱལ་སྦྱག་ཤ་བ། ལ་གི་ཉ་ནམས་སྦྱན་རེ་
སྦྱར། ལོ་བརྒྱུད་འི་རྒྱས་བ་རིལ་ཅམ། ལ་འའི་ནད་ནམས་བསྦྱང་བས་ན། ཞོ་སྦོང་རིལ་བུ་རེ་རེ་བ། གསོ་
ན་བདུན་དགུ་ཉེར་གཅིག་སོགས། བད་སྦོལ་ལུས་རྒྱངས་སྦྱར་ལ་བཟང་། བཤམ་རྒྱ་བྱུང་ན་རུས་པ་
སྦྱར། ལྷུ་ལ་ཕྱག་ན་རོ་རྗེ་འདྲ། རྒྱལ་ལ་མ་བྱ་ཆེན་མོ་འདྲ། བད་སྦྱིར་རོ་རྗེ་པ་ལམ་ལ། ལྷ་ནད་འཛིནས་
པའི་ཐོ་བ་ཡིན། གཉམ་ནད་གག་ལྷོག་གཟེར་གསུམ་དང་། འབྲུམ་བུའི་ནད་ལ་ཐེངས་པས་ཚོག་ ལྷུང་པར་
ནམ་མཁའི་ནད་ལ་བསྦྱགས། མཚོག་རྒྱ་མཛེ་ནད་དག་ལ་ཤིས། ཞེས་སོགས་སྦྱོར་སྦྱེ་ནམ་གངས་ཆེས་མང་
བར་བཤད་པ་མཁའ་པའི་ཕྱག་ལེན་ལྟར་ཉམས་སུ་སྦོང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །

༡ ལ་འཕོར་གྱི་སྐྱོར་བ་བརྟན་པ།

ཀྱུ་ཚུ་ཀྱུ་ཚུ་ཕྱེ་ཕྱེ་ལ་རུ་ཚུ་། འཚ་བས་རུ་ཚུ་དང་ར་ཚུ་ཤིང་ཚ་དང་། མཛེ་ཚུ་ཐལ་ཚུ་ཡ་བཟླ་ར་དང་། ཚེ་བ་
གསུམ་དང་འབྲས་བུ་གསུམ་པོ་རྣམས། རྩུན་གསུམ་ཚེ་མཉམ་བུ་རམ་རིལ་བུར་དྲིལ། རྩེན་སྐྱོན་མངལ་སྐྱོན་
ཐལ་སྐྱོན་ཐལ་བར་རྫོགས། ཚེ་བ་གསུམ་དང་སྲུག་སྦྲེལ་ཨ་རུ་ར། འུ་སྲུ་གཡེར་མ་ཟླེ་ར་ལ་རུ་ཚུ། མཚེ་ཚུ་ཤིང་
ཚ་ཉིག་ཏ་ཤོ་སྟོན་རྣམས། བྱ་རམ་རིལ་བུས་མ་ཞུ་ལྟོན་སྐྱོན་འཛེམས། ཤོ་བོ་བྱ་རྩོད་མོ་བྱ་གྲུམ་པ་
མོ་གས། རྩེ་བ་མཐའ་དག་གཡལ་གྲོ་རྩེ་རྩེ་ཤི་ཤ། བཟང་རྒྱལ་ཚེ་བ་གསུམ་དང་ཚུ་སྐྱ་གསུམ། ཤོ་སྟོན་ལ་
ལ་སྤུད་དང་ཟླེ་ར་ནག། བྱ་རམ་དྲིལ་བའི་ཟུང་དྲིལ་བུ་སྟེ། སྐྱོན་ནད་ཚ་གང་མེད་པར་ཐལ་བར་རྫོགས། །
འཇམ་འབྲས་སྐྱ་འབྲས་བུ་ལ་གསུམ་ཨ་རུ་ར། རྫོ་ཉི་ལ་ལ་སྤུད་དང་པི་པི་ལིང་། བཟའ་སྐྱ་ལྷ་ལྷལ་བཙོན་
དང་ཅི་ཏ་། ཀཤ་ལེད་མོན་ཚ་ར་དང་ད་དྲིག་དང་། མེ་འབྲུ་ཚད་ལྷན་བུ་རམ་རིལ་བུ་བུས། བྱ་ལིང་འབྲས་
གྱི་རིལ་བུས་བད་རྒྱང་རྒྱས། རྩོད་ཚ་སྐད་གང་འཁྲུ་བ་གསར་རྩིང་གཙོད། ཏ་ལིས་དབྱི་མོང་གཞུ་པ་ཏ་
དང་། ཏུ་ག་སྤུ་གོ་སར་བུ་ཤེལ་ཅེ། ཏ་ཚ་ཡ་བཟླ་ར་བཟང་པོ་གསུམ། མར་ཚང་བུ་རམ་ཉིང་མོལ་རིལ་བུ་
དྲིལ། ཏ་ལིས་འཇུ་བྱེད་རིལ་བུས་སྐྱ་ཐབ་འཛེམས། བྱ་ར་ཀུ་མ་ཏུ་ཀཤ་ལེད་བྱི་ཏང་ག། ཏ་ཏ་སྐྱང་སྐྱར་རིལ་
བུས་སྐྱ་ཐབ་དང་། ཏེ་མེར་མཚིན་ནད་རྒྱན་གང་སྦོས་པ་འཛེམས། ཏ་ལིས་དབྱི་མོང་པོ་བ་རིས་དང་སྐྱ། བྱི་
ཚོར་བུ་ཅེ་ཤེལ་དང་དྲི་བཟང་བཞི། བྱ་རམ་རིལ་བུས་མཚིན་སྐྱོན་དཔུགས་མི་བདེ། བྱུད་པ་གཞང་འབྲུམ་
རྒྱལ་སྐྱམས་འཛེམས་པར་བྱེད། ཚེ་བ་ལྷ་དང་བུ་རམ་རིལ་བུ་ཡིས། ཚེ་བ་ལོགས་གཟེར་དང་སྟིང་འདར་ཡིད་
འཇུས་མེལ། སྲུག་སྦྲེལ་ཤིང་མངར་རྒྱལ་ཚུ་ཅི་ཏ་། ཚེ་བ་གསུམ་དང་ཕྱེ་ཕྱེ་ལ་རུ་ཚུ། བྱ་རམ་རིལ་
བུས་གང་མེལ་སྐྱོན་རྣམས་འཛེམས། མེ་འབྲུ་པི་པི་ལིང་དང་བུ་རམ་སྐྱར། རིལ་བུས་མ་ཞུ་སྐྱུ་ག་པ་མེལ་བར་
བྱེད། ཏུར་ཐོད་ཤ་རུ་སྟེན་མའི་ཐལ་བ་གསུམ། འཚ་བུ་ཨ་རུ་ལི་རིལ་བུས་དཔུ་རྩིང་སྟེལ། ཏ་བྱི་མོང་སྲུག་སྦྲེལ་
རྩིག་པ་ཚེ་བ་གསུམ། ཀྱུ་ཚུ་སྐྱང་ཚེ་རིལ་བུས་རྒྱ་མོར་རྒྱལ། མེ་ཉམས་མཁལ་རྟེན་དབྱི་མིག་གཟེར་བ་
མེལ། ཟླེ་ར་བཟའ་སྐྱ་ཤིང་ཀུ་བྱི་ཏང་ག། ཀྱུ་ཚུ་སྐྱང་སྐྱར་རིལ་བུ་མོ་སྟེང་བཞག། སྦྲིན་འཛེམས་ཡུན་བསྟེན་
མོ་ཡི་བརྟུན་ལེན་འགྱུར། ། ཞེས་པ་སྟེ། ལ་འཕོར་གྱི་སྐྱོར་བ་བརྟན་གསུམ་ནི། ཀྱུ་ཚུ་དང་རྒྱལ་ཚུ་དང་ཕྱེ་ཕྱེ་
ཚུ་དང་ལ་རུ་ཚུ་དང་འཚ་བས་རུ་ཚུ་དང་ར་ཚུ་དང་ཤིང་ཚ་དང་མཛེ་ཚུ་ཐལ་ཚུ་ཡ་བཟླ་ར་རྣམས་ཚ་གཅིག་དང་།
སྐྱ་པི་པོ་བ་རིས་ཉེ་ཚེ་བ་གསུམ་ཚ་གཅིག་དང་། ཨ་བར་སྐྱར་ཉེ་འབྲས་བུ་གསུམ་པོ་རྣམས་ཚ་གཅིག་སྟེ། རྩུན་
རྣམས་ཚན་པ་གསུམ་པོ་ཚེ་མཉམ་སྐྱར་བ་ལ་བུ་རམ་གྱིས་ཏ་བུས་རིལ་བུར་དྲིལ་བ་རྩུན་གསུམ་མམ་ཚེ་མཉམ་
རིལ་བུར་གསུམ་པ་དེས་ནི་སྟེན་སྐྱོན་དང་མངལ་སྐྱོན་དང་ཐལ་སྐྱོན་རྣམས་ཐལ་བར་རྫོགས་པར་བྱེད། བཤད་
མ་ཐག་པའི་ཚེ་བ་གསུམ་དང་། སྲུག་སྦྲེལ་དང་། ཨ་རུ་ར། འུ་སྲུ། གཡེར་མ། ཟླེ་ར་ནག་པོ། ལ་རུ་ཚུ། མཚེ་

ཚུ་སྟེ་བྱང་ཚུ་སྟེ་མེད། ཤིང་ཚ། ཉིག་ ཉ་དང་གོ་སྟོན་རྣམས་བྱ་རམ་དང་སྐྱུར་བའི་རིལ་བྱས་མ་ཞུ་སྟེ་རྒྱན་སྐྱོན་
 སོགས་འཛོམས་པར་བྱེད། གོ་བོ་གྲང་དཀར། བྱ་ཚོད་སོ་བྱ་རོག་ བོ། གཅན་གཟན་གྱུ་མ་པ་སོགས་ཅུལ་
 མཐུས་ཟ་བའི་རིགས་ཀྱི་གྲོ་བ་མཐའ་དག་དང་། གཡག་ཚོད་དང་། རྒྱུ་གི་ཤ ཅུ་གྱུར་ ལི་ཤི་ སྐྱུག་སྟེལ་
 རྩ་ཉི་ཀ་ཀོ་ལ་སྟེ་བཟང་པོ་དུག སྐ་པི་ཕོ་བ་རིས་ཉེ་ཚ་བ་གསུམ་དང་། རྒྱ་ཚུ་རྒྱུ་ཚུ་ལ་རུ་ཚུ་སྟེ་ཚུ་སྐྱ་གསུམ།
 གོ་སྟོན་ལ་ལ་སྐྱུད་དང་ཟི་ར་ནག་པོ་རྣམས་བྱ་རམ་དང་རིལ་བའི་ཟ་བྱེད་རིལ་བྱ་དེས་སྐྱོན་ནད་ཚ་གང་མེད་
 པར་ཐལ་བར་རྟོག་པར་བྱེད། འཇམ་འབྲས་དང་སྐ་འབྲས་དང་ཅུ་གྱུར་གཉིས་དང་འདི་སྐབས་སྐྱུག་སྟེལ་ཉེ་
 བསེལ་གསུམ་དང་། ལ་རུ་ར་དང་། རྩ་ཉི་དང་། ལ་ལ་སྐྱུད་དང་། སི་པི་ལིང་། བཅའ་སྐྱུ་དང་། ཞུ་ལྟེ་སྟོན་
 པོ་དང་། བཙོད་དང་། ཚི་ཉ་ཀ་དང་། ཀ་པེད་དེ་གྱུ་བ་རྣམས་ཞོ་རེ་དང་། མོན་ཚར་དང་ད་ཉིག་གཉིས་ཞོ་དོ་
 རེ་དང་། སེ་འབྲུ་ཞོ་བཞི་བཅས་པའི་ཚད་ལྡན་གྱི་སྐྱུར་བ་དེ་བྱ་རམ་དང་སྐྱུར་བའི་རིལ་བྱས་པ་ལ་མིང་གྱུ་
 ལིང་འབྲས་ཀྱི་རིལ་བྱ་ཞེས་པ་འདིས་བད་རྒྱུང་རྒྱས་པ་དང་། སྟོན་ཚུ་སྐྱུད་གང་གིས་འཁྲུ་བ་གསར་རྩིང་མ་
 ལུས་པ་གཙོད་ཅིང་། འདི་ལ་སྟོན་ལུགས་པ་འགའ་ཞིག་སྐྱོན་གཞན་རྣམས་ཞོ་དོ་རེ་དང་། ད་ཉིག་སྐང་བྱེད།
 སེ་འབྲུ་སྐང་གསུམ་དུ་བཞེད་པ་དང་། ཡང་ལ་ཅིག་སྐྱོན་གཞན་རྣམས་ཞོ་རེ་དང་། སེ་འབྲུ་ཉི་ཤུ་འབྲུར་དུ་
 སྐྱུར་བའང་ཡོད། ཡང་ད་ལིས་ཉེ་བ་ལུའི་མེ་རྟོག་དང་། དབྱི་མོང་དཀར་པོ་དང་། གརྱ་པ་ཉ་དང་། རྒྱ་ག་སྐྱུ།
 རྒྱ་ག་གེ་སར། སུ་ཤེལ་ཚོ། དུ་ཚུ་ལ་སྐྱོང་སྐབས་བཞིན་དང་། ཡ་བཀྲ་ར་དང་། རྩ་ཉི་སྐྱུག་སྟེལ་ཀ་ཀོ་ལ་སྟེ་
 བཟང་པོ་གསུམ་རྣམས་མར་དང་ཚང་དང་བྱ་རམ་བཅས་པར་སྐྱོན་རྣམས་བཏབ་ལ་ཉིང་ཁོལ་པར་བསྐོལ་བའི་
 རིལ་བྱས་རིལ་བ་ད་ལིས་འཇུ་བྱེད་ཀྱི་རིལ་བྱ་འདིས་སྐྱུ་ཐབ་འཛོམས་པ་འདི་ལ། ལ་ཅིག་ད་ལིས་དབྱི་མོང་
 གཉིས་ཁོར་བ་རེ་དང་། སྐྱོན་གཞན་རྣམས་ཞོ་རེ་གཉོང་བ་ཟེར་བ་དང་། ལ་ཅིག་ད་ལིས་པ་ཉ་ཞོ་རེ། གཞན་
 རྣམས་ཞོ་བྱེད་རེ་གཉོང་ཞེས་ཀྱང་བཤད། གྱུར་གྱུ་མ་དང་། མ་རུ་པ་ཉ་ དང་། ཀ་པེད་དང་། བྱི་ཉང་ག་དང་།
 གརྱ་པ་ཉ་རྣམས་སྐྱུང་དང་སྐྱུར་བའི་རིལ་བྱས་སྐྱུ་ཐབ་དང་ཤ་སེར་བ་དང་མཚིན་ནད་བརྟན་གང་དང་སྟོས་པ་
 སོགས་འཛོམས་ཤིང་། ད་ལིས་ཉེ་བ་ལུའི་མེ་རྟོག་དང་། དབྱི་མོང་དཀར་པོ། ཕོ་བ་རིས། བཅའ་སྐྱུ། བྱི་ཚོར་
 དང་། སུ་ཚོ་ཤེལ་ཉེ་རྟོང་ལེན་དང་། ཨི་བཟང་བཞི་ཞེས་པ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པའི་མདོ་གནས་ཀྱི་ལེའུ་དུག་པར།
 ཤིང་ཚ་སྐྱུག་སྟེལ་པ་ཉ་གསུམ། ། གེ་སར་དང་བཅས་ཨི་བཟང་བཞི། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མན་ངག་རྒྱུད་
 ཀྱི་ཚམ་པའི་ལེའུར། ཨི་བཟང་བཞི་དང་ཞོ་སྐྱུར་ཚམ་པ་སེལ། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འང་ཡོད་པ་བཞིན། རྩ་
 ཟེར་ལས། ཤིང་ཚ་ཞོ་དོ། སྐྱུག་སྟེལ་ཞོ་གསུམ། གརྱ་པ་ཉ་ཞོ་དུག ཅུ་གང་ཞོ་བརྒྱུད་དོ་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་
 ཡིན་ལ། པ་ཉ་ནི་གརྱ་པ་ཉ་ལོ། །དེ་རྣམས་བྱ་རམ་དང་བཅས་པའི་རིལ་བྱས་མཚིན་སྐྱོན་དང་དབྱུགས་མི་བདེ་
 བ་དང་ལུད་པ་འཕེལ་བས་མང་དུ་ལུ་བ་དང་གཞན་འབྲུམ་གྱི་ནད་དང་རྟུག་སྐྱུ་རྣམས་འཛོམས་པར་བྱེད་

དོ། །ལ་ཅིག་འདི་ལྟོས་ཚད། ད་ལིས་དང་དབྱི་མོང་ཞོ་དོ། སྐ་དང་ཕོ་བ་རིས་ཞོ་གསུམ་རེ། གཞན་རྣམས་
 ཞོ་རེ་གཏོང་བ་ཡིན་ཀྱང་བཟེ། སྐ་ཕི་ཕོ་བ་རིས། དབྱི་མོང་། ཅི་ཏྲ་ཀ་སྟེ་ཚ་བ་ལྷ་དང་བྱ་རམ་བཅས་པའི་རིལ་
 བྱ་འདི་ཡིས་རྩིབ་ལོགས་གཟེར་བ་དང་སྟེང་འདར་ཞིང་ཡི་ག་འཁྲུས་པ་རྣམས་སེལ་བར་བྱེད། སྲུག་སྟེལ་དང་།
 ཤིང་མངར་དང་། རྒྱུ་ཚུ་དང་། ཅི་ཏྲ་ཀ་དང་། སྐ་ཕི་ཕོ་རིས་ཏེ་ཚ་བ་གསུམ་དང་། ལྷེ་ལྷེ་ཚུ། ལ་རུ་ཚུ། བྱ་
 རམ་དང་བཅས་པའི་རིལ་བྱས་གང་བ་སེལ་ཞིང་སྐྱོན་རྣམས་འཛོམས་པ་དང་། སེལ་བྱུང་དང་ཕི་ཕི་ཡིང་གཉིས་
 བྱ་རམ་དང་སྐྱུར་བའི་རིལ་བྱས་མ་ལུ་བ་དང་སྐྱུག་པ་སེལ་བར་བྱེད། མིའི་དུར་ཐོད་དང་ཤ་རུ་སྟེན་མ་རྣམས་
 དུ་བ་མ་ཤོར་བར་བསྟེན་པའི་ཐལ་བ་གསུམ་དང་། ཅ་བུ་སྟེ་དབྱི་མོང་དཀར་པོ་ལ་རུ་ར་བཅས་པའི་རིལ་
 བྱས་དཔྱུ་རྩིང་རྣམས་སྟེལ་པ་དང་། དབྱི་མོང་དཀར་པོ་དང་། སྲུག་སྟེལ་དང་། སྟིག་སྟིན་དང་། བཤད་མ་
 ཐག་པའི་ཚ་བ་གསུམ་དང་། རྒྱ་ཚུ་རྣམས་སྐྱང་ཅི་དང་སྐྱུར་བའི་རིལ་བྱས་ཚུ་སོར་ན་རྩུག་ཡོད་པ་དང་། བད་
 ཀའ་མེ་ཉམས་དང་མཁལ་མ་དང་རྟེན་པ་དང་དབྱི་མིག་རྣམས་གཟེར་བ་སེལ། ཟི་ར་ནག་པོ་དང་། བཅའ་སྐྱ་
 དང་། ཤིང་ཀུན་དང་། བྱི་ཏང་ག་དང་། རྒྱ་ཚུ་རྣམས་སྐྱང་དང་སྐྱུར་བའི་རིལ་བྱས་མོ་གང་ན་བ་དེའི་སྟེང་དུ་
 བཞག་པས་སྟིན་འཛོམས་ཤིང་། ཡུན་རིང་པོར་བསྟེན་ན་སོའི་བཅུད་ལེན་དུའང་འཇུར་རོ། །དེ་ལྟར་ལ་འཐོར་
 བཅུ་གསུམ་དང་ཤོང་གི་ལྷུང་ལྷ་ལ་བསྐྱུར་དང་བཅས་པ་དགུ་བསྟོམས་པས་ཚོན་ཉེར་གཉིས་སོ། །

གསུམ་པ། རིལ་བྱའི་སྐྱུར་ཐབས་ཀྱི་ལག་ལེན་བསྟན་པ།

དེ་སོགས་རིལ་བྱ་གང་སྐྱུར་ཞིབ་བཏགས་ལ། །རྟ་མེད་ཐམས་ཅད་རྒྱན་གྱིས་འདམ་བཏགས་བྱ། །ཞིབ་ནས་
 སྟན་མ་ཕོས་པ་ཅམ་དུ་རྗིད། །དུག་གིས་གཙོ་བྱས་སྟན་མ་རྒྱང་ཤོས་ཅམ། །རྟ་དང་སྐྱུར་ན་མ་སྟོས་རྗིད་བཏུབ་
 ལ། །ལྷུག་རིལ་ཅམ་དང་སེར་བ་རུས་ཅམ་རྗིད། །རྒྱང་བ་མེད་ལ་ཆེ་བ་སྐྱུར་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 །ཞེས་པ་སྟེ། ཤོང་དུ་སྟོས་པ་དེ་དག་ལ་སོགས་པའི་རིལ་བྱ་གང་སྐྱུར་ཡང་སྟན་རྣམས་སོ་སོར་ཞིབ་པར་
 བཏགས་ལ། །རྟ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་སྟན་ཞིང་གར་སྟོབ་བསྐྱིལ་བྱབ་ཅམ་དུ་འདམ་
 བཏགས་ཡང་ཡང་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་འདམ་བཏགས་སྟོབ་དུས་སྟོ། གར་དུས་སེར་བ་མ་ཞིབ་པའི་རྟགས་
 ཡིན་ཅིང་གར་སྟོབ་གང་གི་དུས་ཀྱང་མདོག་འཇུར་བ་མེད་པའི་ཞིབ་པའི་རྟགས་བྱུང་ནས་དུག་མེད་རྣམས་སྟན་
 མ་འཕོས་པ་ཅམ་དུ་རྗིད་ཞིང་། དུག་གིས་གཙོ་བྱས་པ་རྣམས་སྟན་མ་རྒྱང་ཤོས་ཅམ་དང་། །ཀ་ར་བྱ་རམ་སྐྱང་
 སོགས་ཀྱི་རྟ་གང་བྱེད་དང་བཅས་སྐྱུར་ན་མ་སྟོས་པར་ རྗིད་དུ་བཏུབ་ཅམ་བྱས་ལ་རིལ་བྱ་རྒྱང་བ་ལྷུག་རིལ་
 ཅམ་དང་། །ཆེ་བ་སེར་བ་རུས་ཅམ་དུ་རྗིད་ཞིང་། དེ་ཡང་རྒྱང་བ་མེད་ལ་ཆེ་བ་ རྣམས་སྐྱུར་བར་བྱའོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།

བདུད་ཅི་སྒྲིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་རིལ་བུའི་སྡེ་ཚན་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྡེ་ལྷ་
པའོ།། །།

ལེའུ་རྒྱལ་པ། ལྷེ་གུའི་སྡེ་ཚན།

༡༡། ཞི་བྱེད་སྟོན་གྱི་མདོ་ལས་ལྷེ་གུའི་སྡེ་ཚན་གྱི་ལེའུའི་གཞུང་དོན་འགྲེལ་པ་ལ་ཉན་པར་གདམས་ཤིང་
མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་དང་གསུམ་མོ།།

ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ།

དེ་ནས་ཡང་དང་སྲོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཉེ་དང་སྲོང་ཚེན་པོ་ཉོན་ཅིག ཞེས་
པ་སྟེ། ཞི་བྱེད་གསུམ་པ་རིལ་བུའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་ཟིན་པའི་མཚུགས་ཐོག་དེ་མ་ཐག་པ་དེ་ནས་ཡང་དང་སྲོང་
རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཉེ་ཞེས་བོས་ནས་དང་སྲོང་ཚེན་པོ་ཡིད་ལས་
སྦྱོས་ལེགས་པར་རབ་རྩ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུང་ཤིག་ཅེས་གདམས་ཏེ།

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

ལྷེ་གུའི་སྡེ་ཚན་ཚ་སེལ་གང་སེལ་གཉིས། ། ཞེས་པ་སྟེ། ཞི་བྱེད་བཞི་པ་ལྷེ་གུའི་སྦྱོར་བ་འདི་ལ། དཔའ་བོའི་
ཡན་ལག་བརྒྱད་པར། མར་ནི་ལྷ་བ་དངས་མ་དང་། ཁྲིལ་མར་ལྷ་བ་ལྷུང་བ་དང་། ལྷེ་གུ་ནལ་ནལ་པོར་གྱུར་
ཞིང་། རྒྱ་ནང་བྱིང་ཞིང་གེས་མི་འགྱུར། ཞེས་ལྷེ་གུའི་བསྐོལ་ལུགས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར། ལེའུ་འདི་
ཉིད་ལས། དེ་སོགས་ལྷེ་གུའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་རྒྱུ་ལུ་བཅད། །བྱ་རམ་རྒྱུར་གདུས་མར་གྱི་ལྷ་སྟིགས་
ལྷུངས། ཞེས་དང་། ཀ་ར་ལ་སྦྱོར་ཞིབ་རྩ་བཏགས་ལ་གདབ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཀ་ར་དང་བྱ་རམ་སྦྱང་
མར་བཅས་ལས་བྱེད་པ་དེ་ལ་སྡེ་ཚན་ཚ་སེལ་དང་གང་སེལ་གཉིས་དང་ལྷེ་གུའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་གྱི་ལག་ལེན་
བསྟན་པ་བཅས་གསུམ་མོ།།

དང་པོ། ཚ་སེལ་གྱི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ།

ཚ་སེལ་སོ་མར་ཇ་ཨ་རུར། །བསིལ་གསུམ་འདམ་བུ་ཤིང་མངར་ལྷགས་གྱི་བྱེ། །ཀ་ར་མར་གསར་ལྷེ་གུ་བྱས་
པ་ཡིས། རྒྱོ་མཚིན་ཚ་བ་རྟིངས་རྟོགས་སེལ་བར་བྱེད། །ཉིག་ཏུ་གསེར་གྱི་མེ་ཉོག་པོང་ད་དཀར། །མ་རུ་པི་
པི་ལིང་དང་བ་ལེ་ཀ། རྒྱང་ཅིའི་ལྷེ་གུས་མཁྲིས་པའི་སྦྱོ་ནད་དང་། རྒྱང་ནད་མཁྲིས་པར་སྦྱག་དང་མགོ་ནད་
སེལ། །གྱུར་གྱུམ་མཚལ་དང་མཁྲིས་པ་སྦྱ་ཚོགས་དང་། །གེ་སར་གསུམ་དང་མར་གསར་སྦྱང་ལ་སྦྱར། །རྒྱོ་
མཚིན་རྒྱ་མཚན་མ་རྟིངས་སྦྱ་ཁྲག་གཙོད། །བྲག་ལུན་ཨ་རུར་དང་བ་ཤ་ཀ། །གྱུར་གྱུམ་སྦྱང་ཅིས་མཚིན་ཁྲག་
རྟེག་ནད་སེལ། །ཚན་དན་ལྷུངས་གྱུར་གྱུམ་སྦྱུ་རུར། །ཀ་ར་སྦྱང་སྦྱར་མཁྲིས་སྦྱག་རྒྱོ་ནད་སེལ། །རྒྱང་ལྷན་
མར་གསར་བད་ལྷན་ག་རུར་སྟེབ། །ཨ་རུ་རྒྱ་སྦྱེགས་བཙོད་དང་འབྲི་མོག་ཅི། །བསིལ་གསུམ་འདམ་བུ་ཤིང་

མངར་ལི་ག་ཏུར། །ཀ་ར་མར་གསར་སྤྱང་གི་ལྷེ་གུ་ཡིས། །ལུང་པ་ཤེ་རུལ་ནག་ལྷག་སློ་དོལ་སེལ། །འབྲས་
 བུ་གསུམ་དང་ཨ་བ་ལྷགས་ཕྱེ་དང་། །གོ་སློང་ཤིང་མངར་མར་གསར་ཀ་ར་སྤྱང་། །ལྷེ་གུས་མིག་ནད་དམར་
 ཚག་རབ་རིབ་འཛོམས། །བསེ་རུ་མཁྲིས་པའི་ལྷེ་གུས་སློ་ནག་སྐེལ། ། ཅན་དན་དམར་པོ་སྐྱེར་པ་ཨ་རུ་
 རའི། །ལྷེ་གུས་ཚད་རྩིང་རྩུ་སེར་ལྷན་པ་སེལ། །མཚལ་དང་རྒྱ་སྐྱེགས་དོམ་མཁྲིས་ལྷེ་གུ་ཡིས། །ཉྱག་ཏུ་རྩ་
 མཚན་འཛག་པ་གཙོད་པར་བྱེད། །རྩ་གང་གུར་ཀུམ་ལི་ཤི་ཨ་རུ་ར། །སྲུག་སྐྱེལ་མར་གསར་ལྷེ་གུས་རབ་རིབ་
 སེལ། །ཚད་ནད་རྩིངས་རྩོགས་ཏུག་ནད་ཞི་བར་བྱེད། །བསེལ་བཞི་ཅན་དན་དཀར་དམར་རུ་ཉྱ་སྤྱང་། །མར་
 གསར་ལྷེ་གུས་བུ་རྩུང་སློ་ནད་སེལ། ། མཚིན་པ་སྤྱ་ཚོགས་མ་རུལ་གུར་ཀུམ་དང་། །མར་གསར་སྤྱང་སྤྱར་
 མིག་ནད་མཚིན་ནད་སེལ། ། ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་སེལ་ཁ་བསྐྱར་དང་བཅས་སྐྱེར་བ་བཙོ་ལྡའི་ཐོག་མ་སོ་མ་ར་ཚ་
 དང་ཨ་རུ་ར། རྩ་གུར་ལི་སྟེ་བསེལ་གསུམ་དང་། །འདམ་བུ་ཀ་ར་ཤིང་མངར་དང་། །ལྷགས་ཀྱི་ཕྱེ་མའམ་
 ལྷགས་རྟེག་རྣམས་ཀ་ར་འམ་མར་གསར་ལ་ལྷེ་གུ་བྱས་པའི་ལྷགས་ཕྱེ་བརྒྱད་པས་སློ་མཚིན་གྱི་ཚ་བ་རྩིངས་པ་
 དང་རྩོགས་པ་སེལ་བར་བྱེད། །ཉྱག་ཏུ་དང་། །གསེར་གྱི་མེ་ཉྱག་དང་། །བོང་ང་དཀར་པོ། མ་རུ་པ་ཉ་དང་། །པི་
 པི་ལིང་དང་བ་ལེ་ཀ་རྣམས་སྤྱང་རྩི་ལ་སྐྱར་བ་ཉྱག་ཏུ་གུ་པའི་ལྷེ་གུས་མཁྲིས་པའི་སློ་ནད་གྱི་རིགས་དང་།
 ཚང་ནད་གྱིས་མཁྲིས་པར་སྐྱུགས་པ་དང་མགོའི་ནད་རྣམས་སེལ། །གུར་ཀུམ་དང་མཚལ་དང་མི་དོམ་སོགས་
 གྱི་མཁྲིས་པ་སྤྱ་ཚོགས་དང་། །རྣ་ག་སྤྱུ་པ་རྩུ་སྟེ་གེ་སར་གསུམ་དང་བཅས་པ་མར་གསར་པའམ་སྤྱང་ལ་སྐྱར་
 བའི་མཁྲིས་སྐྱའི་ལྷེ་གུས་སློ་བ་དང་མཚིན་པའི་ནད་དང་རྩུ་མཚན་མ་ཚད་པར་འབྲམས་པ་དང་། །མ་རྩིང་གི་
 ལྷག་དང་སྤྱ་ལྷག་འཛག་པ་རྣམས་གཙོད། །བྲག་ལྷན་དང་ཨ་རུ་ར་དང་བ་ཤ་ཀ་དང་གུར་ཀུམ་རྣམས་སྤྱང་རྩི་
 ལ་སྐྱར་བའི་བྲག་ལྷན་བཞི་པའི་ལྷེ་གུས་མཚིན་ལྷག་དང་རྟེག་ནད་སེལ། ཅན་དན་དཀར་པོ། །ལྷུལ་སྟོན་པོ།
 གུར་ཀུམ་དང་། །སྐྱུ་རུར་རྣམས་ཀ་ར་དང་སྤྱང་གང་རུང་ལ་སྐྱར་བ་ཅན་དན་བཞི་པའི་ལྷེ་གུས་མཁྲིས་པ་སྐྱུག་
 པ་དང་སློ་ནད་རྣམས་སེལ་བ་ཡིན་ཀྱང་། །དེ་ལ་རྒྱུང་དང་ལྷན་ན་མར་གསར་པ་སྐྱར་བ་དང་། །བད་ཀལ་ལྷན་
 ལྷ་ག་ཏུར་བསྐྱེབས་དགོས་སོ། །ཨ་རུ་ར་དང་། །རྒྱ་སྐྱེགས་དང་། །བཙོད་དང་། །འབྲི་མོག་ །ས་ཞིང་རྩི་མཐུག་
 པ་བཟང་བ་དང་། །རྩ་གུར་ལི་ཤི་སྟེ་བསེལ་གསུམ། །འདམ་བུ་ཀ་ར་ཤིང་མངར་དང་ལི་ག་ཏུར་རྣམས་ཀ་ར་
 དང་མར་གསར་སྤྱང་གང་རུང་གིས་སྐྱར་བ་དམར་གསུམ་ལྷེ་གུས་ལུང་པ་ཤེ་རུལ་ལྷ་བུ་དང་། །རྣག་དང་ལྷག་
 སློ་ནས་བདོལ་བ་སེལ། །ཨ་བར་སྐྱེར་ཉེ་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་། །རྩ་ཨ་བ་དང་། །ལྷགས་ཀྱི་ཕྱེ་མ་དང་། །གོ་སློང་
 དང་། །ཤིང་མངར་རྣམས་མར་གསར་དང་། །ཀ་ར་སྤྱང་གང་རུང་ལ་སྐྱར་བ་གསལ་བྱེད་བཏུན་པའི་ལྷེ་གུས་
 མིག་གི་ནད་དམར་ཚག་དང་རབ་རིབ་རྣམས་འཛོམས་པར་བྱེད། །བསེ་རུ་དཀར་པོ་དོམ་དང་མི་སོགས་གྱི་
 མཁྲིས་པ་སྤྱ་ཚོགས་བཅས་པ་ཀ་ར་བུ་རམ་མར་གསར་གང་འོས་སྐྱར་བ་བསེ་རུའི་ལྷེ་གུའི་སློ་བའི་རྣག་སྐེལ།

ཚན་དན་དམར་པོ་དང་། རྒྱུ་པ་དང་ཨ་རུ་ར་རྣམས་ཀ་ར་བྱ་རམ་མར་གསར་གང་རིགས་སྐྱུར་བའི་ཚན་དན་
 རྗེ་གུས་ཚད་པ་རྙིང་པ་རྒྱ་མེད་དང་ལྷན་པ་སེལ། མཚལ་དང་རྒྱ་སྐྱེགས་དང་དོམ་མཁྲིས་རྣམས་ཀ་ར་བྱ་རམ་
 མར་གསར་གང་འོས་དང་སྐྱུར་བའི་རྗེ་གུས་ཉྱལ་ཏུ་ལྷ་མཚན་འབྱམས་ནས་འཇག་པ་གཙོད་པར་བྱེད། ཅུ་
 གང་དང་གྲུར་ཀྱམ་དང་ལི་ཤི་དང་ཨ་རུ་ར་དང་སྲུག་སྐྱེལ་རྣམས་མར་གསར་ལ་སྐྱུར་བའི་ཅུ་གང་ལྷ་པའི་རྗེ་
 གུ་ཞེས་པས་རབ་རིབ་རྣམས་སེལ་ཞིང་། ཚད་པའི་ནད་རྙིང་པ་དང་རྙོགས་པ་དང་དུག་ནད་རྣམས་ཞི་བར་
 བྱེད། ཅུ་གྲུར་ལི་ཤི་སྲུག་སྐྱེལ་ཏེ་བསེལ་བཞི་དང་ཚན་དན་དཀར་དམར་དང་རུ་རྩ་རྣམས་སྐྱང་ངམ་མར་
 གསར་སྐྱུར་བ་བསེལ་བཞི་འི་རྗེ་གུས་བྱ་རྒྱུ་ནད་སེལ། དུག་གིས་ཤི་བ་དང་རི་བོང་གི་མ་གཏོགས་མི་ལ་
 སོགས་པའི་མཚིན་པ་སྤྲོ་ཚོགས་མ་རུལ་བ་གྲུར་ཀྱམ་དང་བཅས་མར་གསར་བའམ་སྐྱང་ལ་སྐྱུར་བ་མཚིན་སྤྲི་
 རྗེ་གུས་མིག་ནད་མཚིན་ནད་བཅས་སེལ་བ་སྟེ་རྗེ་གུ་ཚ་སེལ་གྱི་སྐྱོར་བ་བཙོ་ལྷ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ། གང་སེལ་གྱི་སྐྱོར་བ་བསྟན་པ།

གང་སེལ་ཚ་བ་གསུམ་དང་འབྲས་བུ་གསུམ། ཚི་ཏུ་ཕྱི་ཏང་ག་དང་ལི་ག་དུར། རིམ་པས་ཆ་བསྐྱེད་ལྷགས་ཕྱེ་
 རྩོས་དཀར་བརྒྱད། སྐྱང་སྐྱུར་མིག་སེར་སྐྱ་ཐབ་གཞང་འབྲུམ་འཛོམས། རྒྱ་ཚུ་གྲ་ཙུ་མིག་མིན་ཚ་བ་
 གསུམ། མཐིང་ལྷན་མོ་རྗེ་ཉི་དགའ་འབྲས་སྐྱ་གསུམ། བྱ་རམ་མར་སྐྱུར་མཁལ་ནད་རྒྱ་སྐྱེལ། ཤིང་ཚ་
 སྲུག་སྐྱེལ་ཕྱོད་སྐྱན་རྒྱ་གང་དང་། ཀྱུ་ར་རིམ་བསྐྱེད་མར་གསར་སྐྱང་རྗེ་གྲ། བད་ཀན་སྐོ་ནད་འཇབ་འཇིབ་
 ལུ་ལ་བསྟགས། མ་རུ་རུ་རྩ་སྐྱེ་གཤེར་འབྲས་བུ་གསུམ། ཀྱུ་དུར་པི་པི་ལིང་དང་སྐྱང་ཙུ་སྐྱུར། འབྲུགས་མི་
 བདེ་དང་བད་རྒྱུང་སྐོ་ནད་སེལ། སེ་འབྲུ་ཤིང་ཚ་སྲུག་སྐྱེལ་ཚ་བ་གསུམ། ལ་རུ་ཚུ་དང་རུ་རྩ་ཙུ་ཏུ་ཀ། ཀྱུ་
 མ་བྱུར་སྐྱུར་སྐྱུ་ཐབ་རྒྱུང་ཚ་བས་དང་། མཁལ་མ་ཕོ་བ་རྒྱ་ལོང་གང་བ་སེལ། ། ཞེས་པ་སྟེ། གང་སེལ་གྱི་རྗེ་
 གུའི་སྐྱོར་བ་ཞི། སྐ་པི་ཕོ་བ་རིས་ཏེ་ ཚ་བ་གསུམ་དང་། ཨ་བར་སྐྱུར་ཏེ་འབྲས་བུ་གསུམ། ཚི་ཏུ་ག་དང་ཕྱི་
 ཏང་ག་དང་ལི་ག་དུར་ཐོག་མ་ནས་རིམ་པས་ཆ་བསྐྱེད་ལ། ལྷགས་ཕྱེ་དང་རྩོས་དཀར་གཉིས་སྐྱེལ་བ་ཕྱི་མ་
 དེའི་བརྒྱུད་རེ་རྣམས་སྐྱང་དང་སྐྱུར་བ་ཆ་བསྐྱེད་རྗེ་གུའམ་ལྷགས་ཕྱེའི་རྗེ་གུས་མིག་སེར་དང་སྐྱ་ཐབ་དང་
 གཞང་འབྲུམ་རྣམས་འཛོམས། རྒྱ་ཚུ་དང་། གྲ་ཙུ་དང་། མིག་མིན་དང་། སྐ་པི་ཕོ་སྟེ་ཚ་བ་གསུམ། ཚོན་
 མཐིང་གི་བར་ལྷན་དང་བྱུད་མེད་གྱི་ལྷོ་བ་ལས་ཐོན་པའི་མོ་རྗེའམ། དེ་མིན་རྒྱ་དཀྱིལ་གྱི་རྗེའམ་དང་། ཉི་དགའ་
 རྗེ་ལྷམ་པ་དང་། ཨ་འབྲས་སྐྱ་འབྲས་འཇམ་འབྲས་ཏེ་འབྲས་སྐྱ་གསུམ་བྱ་རམ་དང་མར་གང་རུང་ལ་སྐྱུར་བ་
 མཐིང་ལྷན་རྗེ་གུས་མཁལ་ནད་དང་རྒྱ་སྐྱེལ་བ་སེལ། ཤིང་ཚ་དང་སྲུག་སྐྱེལ་དང་ཕྱོད་སྐྱན་ཏེ་པི་པི་ལིང་དང་རུ་
 གང་དང་ཀྱུ་ར་རྣམས་རིམ་པར་བསྐྱེད་ལ་མར་གསར་པ་དང་སྐྱང་གང་རུང་ལ་སྐྱུར་བ་ཤིང་ཚ་བཞི་པའི་རྗེ་
 གུས་བད་ཀན་དང་སྐོ་ནད་གྱི་འཇབ་འཇིབ་ལུ་བ་ལ་བསྟགས། མ་རུ་པ་ཏུ་དང་། རུ་རྩ་དང་། སྐྱེ་གཤེར་ཏེ་སྐྱ་

སྐྱེད་དང་། འབྲས་བུ་ལ་བར་སྐྱུར་གསུམ་དང་། ག་དུར་དང་། དི་དི་ལིང་དང་སྐྱེད་ཅི་ནམས་སྐྱུར་བའི་མ་རུ་
བརྒྱད་པའི་ལྷོ་གུས་དབྱུགས་མི་བདེ་བ་དང་བད་རྒྱུད་དང་སྐོ་ནད་ནམས་སེལ། སེ་འབྲུ་དང་། ཤིང་ཚ་དང་།
སྤྱག་སྐྱེལ་དང་། ཚ་བ་སྐྱེ་དི་ཕོ་གསུམ་དང་། ལ་རུ་ ཚ་དང་། རུ་ཉ་དང་། ཅི་ཏུ་ཀ་དང་། ག་ཟེ་མ་ནམས་བུ་
རམ་ལ་སྐྱུར་བའི་སེ་འབྲུ་བརྒྱ་པར་གྲགས་པའི་ལྷོ་གུས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཚ་བས་དང་མཁལ་མ་དང་ཕོ་བ་དང་རྒྱ་
ལོང་གི་ཡུལ་གྱི་གང་བ་སེལ་བ་སོགས་གང་སེལ་གྱི་སྐྱོར་བ་ལྷ་པོ་དེ་དག་དང་། ཤོང་དུ་སྐོས་པའི་ཚ་སེལ་བཙོ་
ལྷ་བསྐྱོམས་པས་ལྷོ་གུའི་སྐྱོར་བ་ཉི་ཤུ་པའོ།།

གསུམ་པ། ལྷོ་གུའི་སྐྱུར་བབས་ལག་ལེན།

དེ་སོགས་ལྷོ་གུའི་སྐྱུར་བབས་སྐྱེད་རྒྱ་བཙད། །བྱ་རམ་རྒྱུར་བསྐྱུས་མར་གྱི་ལྷོ་སྤྱིགས་ལྷུངས། །སྐྱེ་གུ་ཞིབ་
བཏགས་བསྐྱེས་ལ་འདྲེས་པར་བཏུག། །ཀ་ར་ལ་སྐྱོར་ཞིབ་དུ་བཏགས་ལ་གདབ། །འཇུ་ཚོད་ལོན་ཅམ་ཁྱིའུ་
སྐྱས་བསྐྱེན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཞེས་པ་སྟེ། ལྷོ་གུ་མཐའ་དག་སྐྱུར་བའི་བབས་ནི་སྐྱེད་ལ་སྐྱོར་ན་
རྒྱ་བཙད། བྱ་རམ་ནི་རྒྱུར་གསུམ་ལ་མར་གྱི་ལྷོ་བ་དང་སྤྱིགས་མ་ནམས་ཕྱིར་ལྷུངས་སྐྱེ་གུ་ཞིབ་པར་
བཏགས་ལ། བྱར་སྐྱེད་མར་གྱི་ཁུ་བ་ཚ་མོའི་དད་ཡལ་བ་ན་བསྐྱེས་ལ་འདྲེས་པར་དཏུག་ཅིང་། ཀ་ར་ལ་སྐྱོར་
ན་དེ་ཉིད་ཞིབ་དུ་བཏགས་ལ་ཚ་བ་ལ་བ་ར་གང་བ་ལ་འབྱི་འདྲེས་པར་མཚོའི་འོ་མར་གདབ་པ་དང་། འཇུ་བའི་
ཚོད་ལོན་ཅམ་གྱི་ཆེ་རྒྱུ་ཁྱེད་སྐྱས་ཞེས་པ་འདུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་དང་ལུང་རྣམ་འབྱེད་སོགས་དང་རྒྱ་
རོལ་ནས་ཟས་ཀྱི་བགྲེས་པ་མི་སྐོང་བའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལས་དུས་སྐྱུར་ནས་བཤད་པ་མེད་ཀྱང་། དཔའ་
བའི་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པའི་སྐྱེན་གཏོང་རྒྱལ་བཅུའི་ རྣམས་བཤད་པ་བཞིན་ནད་པར་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་སོ་བའི་
བད་ཀན་བྱང་ཞིང་ཟས་མ་ཟོས་པའི་ཚ་སྐོ་རྣམས་ཀྱང་མ་འགགས་པ་དོད་དང་སྐྱེན་གྱི་རུས་པ་མཐུ་ཆེ་བའི་
དུས་བསྐྱེན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།

བདུད་ཅི་སྤྱིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་ལྷོ་གུའི་སྐྱེ་ཚན་བསྐྱེན་པའི་ལེའུ་སྟེ་དུག་
པའོ།། །།

ལེའུ་བདུན་པ། སྐྱེ་མར་གྱི་སྐྱེ་ཚན།

༡༡། ཞི་བྱེད་སྐྱེན་གྱི་མདོ་ལས་སྐྱེན་མར་གྱི་སྐྱེ་ཚན་བསྐྱེན་པའི་ལེའུའི་གཞུང་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། ཉན་པར་
གདམས་ཤིང་མཚམས་སྐྱུར་བ། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་བཅས་གསུམ་མོ།།

ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྐྱར་བ།

དེ་ནས་ཡང་དང་སྲོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀྱེ་དང་སྲོང་ཚེན་པོ་ཉན་ཅིག །
ཞེས་པ་སྟེ། ཞི་བྱེད་བཞི་པ་ལྟེ་གུའི་སྡེ་ཚོན་བསྟན་ཟིན་པའི་མཚུགས་ཐོག་དེ་མ་ཐག་དེ་ནས་ཡང་དང་སྲོང་རིག་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཀྱེ་ཞེས་བོས་ནས་དང་སྲོང་ཚེན་པོ་ཡིད་ལས་སྐྱེས་
ལེགས་པར་ཉན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུང་ཤིག་ཅེས་གདམས་ཏེ།

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

སྐྱེན་མར་སྡེ་ཚོན་ཚ་སེལ་གང་སེལ་གཉིས། ། ཞེས་པ་སྟེ། ཞི་བྱེད་ལྔ་པ་སྐྱེན་མར་གྱི་སྡེ་ཚོན་དེ་ལ་ཡང་ཚ་བ་
སེལ་བ་དང་གང་བ་སེལ་བའི་སྡེ་ཚོན་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། ཞར་བྱུང་སྐྱར་ཐབས་ཀྱི་ལག་ལེན་བསྟན་པ་དང་
གསུམ་མོ།།

དང་པོ། ཚ་སེལ་གྱི་སྐྱོར་བ་བསྟན་པ།

ཚ་སེལ་གྱི་སྐྱོར་བ་བསྟན་པ་ལ་ཡང་། ཉིག་ཏའི་སྐྱོར་བ་དང་། ལ་འཐོར་གྱི་སྐྱོར་བ་བསྟན་པ་དང་གཉིས་སོ།།

༡ ཉིག་ཏའི་སྐྱོར་བ་བསྟན་པ།

ཚ་སེལ་ཉིག་ཏའི་ལེན་བ་ཤ་ཀ། །སྒང་ཅི་གྱི་ལྷེ་ཁུ་བ་ལྷུངས་པ་ཡི། །དངས་མ་བ་མཛོའི་འོ་མ་མར་གསར་
ལ། །སྐྱར་བའི་མར་ཁུར་གུར་གུམ་གེ་སར་གསུམ། །ཀར་སྐྱར་སྐྱར་མིག་སེར་སྐྱ་ཐབ་དང་། །རྒྱ་སེར་ལྷགས་
ནད་ཚད་རྙིང་རྒྱང་ལྷན་འདོན། །ཉིག་ཏའི་ལྷེ་བ་དང་སུམ་ཅུ་ཉིག །བ་ལེ་ཀ་དང་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་
མར། །མཚིན་མཁྲིས་སྙིང་གི་ཚ་བ་རྙིངས་པ་སེལ། ཉིག་ཏའི་ལེན་པ་ཉོ་ལ། །སྐྱར་པ་བྱི་ཚོར་གྱི་ལྷེ་
པར་པ་ཏ། །བསྐྱོལ་ཁུར་གླུ་སྐྱང་རྩ་མཁྲིས་དུག་མོ་ཉུང་། །ཚན་དན་པི་པི་ཡིང་རྣམས་ཕྱེ་མར་སྐྱར། །དེ་ལ་
མར་ལྷུངས་སྐྱར་སྐྱར་མཛོ་ནད་དང་། །ཤ་བཀ་མེ་དབལ་ལོང་འབྲས་མཚན་བར་དོལ། །གཞང་འབྲུམ་སྐྱ་ཐབ་
སྐྱོལ་དད་མགོ་འཁོར་སེལ། །ཉིག་ཏའི་གསེར་གྱི་མེ་ཉོག་བ་ཤ་ཀ། །སྐྱར་པའི་རྩ་བ་བྲག་ཞུན་བ་ལེ་ཀ། །ཀྱི་ལྷེ་
པར་པ་ཏ་དང་སུམ་ཅུ་ཉིག །བྱི་ཚོར་དུག་མོ་ཉུང་དང་བུ་ཤེལ་ཅེ། །འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་མར་ལ་ཀར་
སྐྱར། །ཚད་པ་རྙིངས་རྙོགས་རྣམས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ཡིན། །དེ་དག་ཉིག་ཏའི་རབ་འབྲིང་ཐ་མར་རོ། ། ཞེས་པ་སྟེ།
ཚ་སེལ་གྱི་སྐྱོར་བ་བཅུ་བཞིའི་ནང་གསེས་ཉིག་ཏའི་སྐྱོར་བ་དགུ་སྐྱོར་གཅིག་དང་། རབ་འབྲིང་ཐ་མའི་སྐྱོར་བ་
བཅས་བཞི་ལས། དགུ་སྐྱོར་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་ཉིག་ཏའི་མཚོག་དང་མ་བྱུང་ན་གང་བྱུང་དང་། ཉོང་ལེན་བ་ཤ་ཀ་དང་
སྐྱང་ཅི་དོ་བོ་གྱི་ལྷེ་དཀར་པོ་རྣམས་བསྐྱོལ་བའི་ཁུ་བ་དེའི་སྙིགས་མ་ཕྱིར་ལྷུངས་པའི་དྲངས་མ་བསུས་པ་དང་།
བའམ་མཛོའི་འོ་མ་མར་གསར་བཅས་ལ་སྐྱར་བའི་མར་ཁུར་ཁ་ཚར་གུར་གུམ་དང་། རྒྱ་ག་པར་སྐྱེ་སྟེ་
གེ་སར་གསུམ་ཀར་དང་སྐྱར་རྣམས་སྐྱར་བ་ཉིག་ཏའི་དགུ་པས་མིག་སེར་སྐྱ་ཐབ་དང་རྒྱ་སེར་དང་པགས་པའི་

བད་ཚད་པ་རྙིང་པ་རྒྱུ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་འདོན་པའི་སྐྱོར་བ་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་སྦྲེན་ མར་གྱི་སྐྱུར་ཐབས་
 ལག་ལེན་རྒྱས་པ་འོག་ཏུ་དེ་སོགས་སྦྲེན་མར་མཐའ་དག་ཅེས་པ་ནས། རྒྱ་ཚོད་ཚད་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
 གསལ་བ་དེས་དགོས་སོ། །རབ་གྱི་སྐྱོར་བ་ཏིག་ཏུ་བཤད་མ་ཐག་པ་དང་། གྱི་ལྷེ་བ་དཀར་པོ་དང་། སུམ་རྩུ་
 ཏིག་དང་། བ་ལེ་ཀ་དང་། ཨ་བར་སྐྱུར་ཏེ་འབྲས་བུ་གསུམ་བཅས་ཏིག་ཏུ་བདུན་པའི་སྦྲེན་མར་གྱིས་མཚིན་པ་
 དང་མཁྲིས་པ་དང་སྙིང་གི་ཚ་བ་རྙིང་པ་རྣམས་སེལ། འབྲིང་གི་སྐྱོར་བ་ཏིག་ཏུ་བཤད་མ་ཐག་པ་དང་། བེམ་པ་
 རྙིང་ན་དང་མ་རྙིང་ན་སྦྱི་ལུར་དང་། རྩོང་ལེན་དང་། པ་ཏོ་ལ་སྦྱེ་རྒྱ་ལུར་དང་། སྦྱར་པ་དང་ཕྱི་ཚོར་དང་། གྱི་
 ལྷེ་དཀར་པོ་དང་། པར་པ་ཏུ་རྣམས་བསྐོལ་བའི་ལུ་བར་གྲུ་སྦྱང་དང་། ཚ་མཁྲིས་དང་། དུག་མོ་ཉུང་དང་།
 ཚན་དན་དཀར་པོ་དང་། བི་བི་ལིང་རྣམས་གྱི་ཕྱེ་མ་ཁ་ཚར་དུ་སྐྱུར་བ་དེ་ལ་སྦྲེན་མར་དུངས་སྐྱོར་བྱས་ཏེ་
 ཕྱི་གསལ་མའམ་སྒྲིགས་མ་ སྐྱུངས་ཏེ་སྦྱང་དང་སྐྱུར་བའི་ཏིག་ཏུ་བཅུ་གསུམ་པས་མཛེ་ནད་དང་ཤ་བཀ་དང་མེ་
 དབལ་དང་། ཁོང་འབྲས་དང་། མཚན་བར་དོལ་བ་དང་། གཞང་འབྲུམ་དང་། སྐྱ་ཚབ་དང་། ལ་སྐོམ་དད་
 རྱེད་པ་དང་མགོ་འཁོར་བ་རྣམས་སེལ། ཐ་མའི་སྐྱོར་བ་ཏིག་ཏུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་དང་། གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་
 བ་ཤ་ཀ་དང་། སྦྱར་པའི་ཚ་བ་དང་། བུག་ལུན་དང་། བ་ལེ་ཀ་ གྱི་ལྷེ་དཀར་པོ་དང་། པར་པ་ཏུ་དང་། སུམ་
 རྩུ་ཏིག་དང་། ཕྱི་ཚོར་དང་། དུག་མོ་ཉུང་དང་། སུ་ཤེལ་ཚེ་དང་། ཨ་བར་སྐྱུར་ཏེ་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་སྦྲེན་
 མར་ལ་ཀ་ར་སྐྱུར་བའི་ཏིག་ཏུ་བཅོལ་བ་འདི་ཚད་པ་རྙིངས་པ་དང་རྙོགས་པ་རྣམས་གྱི་བདུན་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་
 ཞིང་། དེ་དག་རྣམས་ཏིག་ཏུ་འདི་སྐྱོར་བ་རབ་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མ་བཅས་པར་འདོད་དོ། །

༡ ལ་འཕོར་གྱི་སྐྱོར་བ་བསྟན་པ།

འབྲས་བུ་གསུམ་བསྐྱུས་འོ་མ་མར་ལ་བསྟ། རྒྱ་ཚོད་དུངས་མ་ལུགས་ཕྱེ་ཨ་བ་སྦྱུལ། གྲུར་ཀུམ་གོ་སྟོན་
 མདུང་ཅེ་གསལ་ལ་ཕྱེད་དག། ལིག་འབྲིབས་རབ་རིབ་དམར་ཚག་སྐྱམ་ཚག་སེལ། ཁེང་ལྷེང་གྱི་ལྷེ་འབྲས་བུ་
 གསུམ་གྱི་མར། སྦྱང་ཅི་རྩེ་སེར་སྦྲེན་ གསུམ་བི་བི་ལིང་། སྐྱུར་བ་མེང་ལྷེང་དགུ་ཡི་སྦྲེན་མར་ཏེ། ལཛེ་
 བད་རྟེག་སྐྱུམ་ལུས་ལ་རྒྱས་པ་སེལ། ཁེང་ལྷེང་གུ་གུལ་ཐལ་ཀ་དོ་རྩེ་དང་། ཁོ་མ་ར་ཇ་གྱི་ལྷེ་ཨ་གར་
 བག་ སྦྱར་བུན་མར་ལ་སྦྱང་སྐྱུར་མེང་ལྷེང་བདུན། རྩེ་སེར་ཚ་ཚིགས་ལྷགས་ལ་རྒྱས་པ་དང་། རྟེག་དང་
 སྐྱུམ་བུ་མཛེ་ནད་སེལ་བར་ཕྱེད། ཨ་རུ་ཚང་སྦྱངས་ཤ་དང་བསེལ་གསུམ་དང་། ཤིང་ཚ་ཤིང་མངར་བཅའ་
 སྐ་གོ་སར་གཉིས། ཤ་དུར་མར་ལུ་སྦྱང་སྐྱུར་འབྲི་རྟང་མར། སྦྱོ་ནད་རྒྱས་དང་རུས་རྒྱུང་སྙིང་ཚད་སེལ། བ་
 གསར་དམར་ཟལ་རྒྱ་དང་ལྷི་བ་དང་། འོ་མ་ཞོ་དང་མར་ལ་སྦྱང་ཅི་སྐྱུར། བ་ཡི་རྣམ་ལཱའི་སྦྲེན་མར་མཚིན་
 བད་རྙིང་། ཚ་བ་རྒྱུང་ལྡན་རྒྱ་སེར་སྦྱ་ཚབ་འཛོམས། ཨ་གར་ཚན་དན་གུ་གུལ་སྙིང་ཞོ་ཤ རྒྱན་འབྲུམ་མར་
 ལ་ཀ་རས་ལ་བྲངས་པ། ཞོ་ཤའི་སྦྲེན་མར་སྙིང་གི་ཚད་པ་འཛོམས། སྦོ་ལོ་ཨ་རུའི་མར་ལ་རྩུ་གང་

དང་། ཤིང་མངར་སྤང་སྤྱར་སྤོ་ལོའི་སྤོན་མར་ཏེ། སྤོ་རྣལ་འབྱམས་དང་སྤོ་ཡི་ཚད་པ་སེལ། ཚན་དན་
 དཀར་དམར་སྤེ་ཉེས་དྲལ་མོ་ཉུང་། སྤོ་སྤང་ཀམ་སྤྱུ་ཀ་རི་ཀྱི་ལྷེ་བ། ཉོང་ལེན་སྤང་སྤོས་སྤྱིར་ཕྱོག་སྤྱུ་རུ་
 ར། རྒྱལ་པའི་མར་ལ་བསེལ་གསུམ་ཀར་སྤྱར། ཚན་དན་མར་གྱིས་སྤོ་སྤྱིང་མཚན་ཚད་དང་། རིམས་སྤོ་
 སྤོང་སྤྱུགས་ཚོགས་གཞི་སྤྱངས་པ་སེལ། འབྲི་མོག་ཚོས་བཙོད་ཨ་རུ་ར་ཡི་མར། ཀར་སྤྱར་བས་སྤོ་ཚད་
 རྣལ་ལྷན་སྤེལ། རྒྱུར་ཀུམ་མཚལ་དང་གེ་སར་རྣམ་པ་གསུམ། མཁྲིས་པ་སྤོ་ཚོགས་མར་ལ་ཀར་སྤྱང་། ཚ་
 རུལ་བུ་ག་དགུ་ནས་ལྷན་ལྷན་འཇོག་གཙོད། ། ཞེས་པ་སྤེ། ལ་འཕོར་བཙུ་ཞི་ཨ་བར་སྤྱར་ཏེ་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་
 ལ་བ་བསྤུས་ པ་དེ་ལ་འོ་མ་སྤྱུགས་ཏེ་གཏུ། འོ་མ་དེ་ཡང་མར་ལ་བསྤུས་པ་དེ་དག་རྒྱ་ཚོད་པའི་དྲངས་མ་
 བཟུང་བའི་ནད་དུ་ལྷན་སྤེ་དང་། ལྷ་ཨ་བ་ དང་། ལྷགས་སྤྱུལ་དང་། རྒྱུར་ཀུམ་དང་། གོ་སྤོད་དང་མདུང་
 ཚེ་དམར་པོ་སོགས་སྤྱར་བའི་གསལ་བྱེད་དགུ་པས་མིག་འགྲིབས་དང་རབ་རིབ་དང་དམར་ཚག་དང་སྤྱམ་
 ཚོག་རྣམས་སེལ། སེང་ལྷེད་དང་། ཀྱི་ལྷེ་དཀར་པོ་དང་། ཨ་བར་སྤྱར་ཏེ་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་སྤོན་མར་ལ་
 སྤྱང་ཚི་དང་། སྤོས་དཀར་ཐལ་ཀ་དོ་རྗེ་སོ་མ་ར་རྗེ་སྤེ་སེང་སྤོན་གསུམ་དང་པི་པི་ལིང་བཅས་པ་ལ་ཚར་དུ་
 སྤྱར་བ་སེང་ལྷེད་དགུ་པའི་སྤོན་མར་ཞེས་བྱ་སྤེ། མཛེ་ནད་དང་བྲེག་དང་གུམ་བུ་སོགས་ལུས་ལ་རྒྱ་སེང་རྒྱས་
 པ་སེལ། སེང་ལྷེད་དང་། རྒྱ་གུལ་དཀར་པོ་དང་། ཐལ་ཀ་དོ་རྗེ་དང་། སོ་མ་ར་རྗེ་དང་། ཀྱི་ལྷེ་དཀར་པོ་དང་།
 ཨ་ག་རུ་ནག་པོ་དང་། སྤྱིར་ཕྱོག་རྣམས་ཀྱི་སྤོན་མར་ལ་སྤྱང་སྤྱར་བའི་སེང་ལྷེད་བདུན་པས་རྒྱ་སེང་རྒྱ་དང་
 ཚོགས་པ་པགས་པ་ལ་རྒྱས་པ་དང་། བྲེག་དང་གུམ་བུ་དང་མཛེ་ནད་ རྣམས་སེལ་བར་བྱེད། ཨ་རུ་ར་ཚང་ལ་
 སྤྱངས་ཏེ་ཚོ་གུ་བཏོན་པའི་ཤ་དང་། ལྷ་གུར་ལི་སྤེ་བསེལ་གསུམ་དང་། ཤིང་ཚད་དང་། ཤིང་མངར་དང་།
 བཅའ་སྤྱེད་དང་། གེ་སར་རྣལ་ལྷན་གཉིས་དང་། ཀར་དུར་བཅས་པས་སྤོན་མར་གྱི་ཚིས་མ་བཏོན་པའི་ལུ་བ་ལ་
 སྤྱང་སྤྱར་བ་ཨ་རུ་འབྲི་རྒྱུ་སྤེ་བ་རུའི་ཚོ་གུའི་སྤོན་མར་གྱིས་སྤོ་ནད་རྒྱས་པ་དང་། རུས་པའི་རྒྱུང་དང་སྤྱིང་གི་
 ཚད་པ་རྣམས་སེལ། བ་གསར་མདོག་དམར་ཟལ་གྱི་རྒྱུ་དང་ལྷེ་བ་དང་། འོ་མ་དང་ཞོ་དང་མར་སོགས་ལ་
 སྤྱང་ཚི་སྤྱར་བའི་བ་ཡི་རྣམ་ལུའི་སྤོན་མར་ཞེས་པས་མཚན་ནད་རྒྱིང་པ་དང་ཚ་བ་རྒྱུང་དང་ལྷན་པ་རྒྱ་སེང་སྤྱི་
 ཐབ་རྣམས་འཛོམས། ཨ་གར་ནག་པོ་ཚན་དན་དཀར་པོ་གུ་གུལ་དང་སྤྱིང་ཞོ་ཤ་དང་རྒྱུན་འབྲུམ་བཅས་པའི་
 སྤོན་མར་ལ་ཀར་སེང་ལ་སྤྱངས་པ། ཞོ་ཤའི་སྤོན་མར་འདིས་སྤྱིང་གི་ཚད་པ་འཛོམས། སྤོ་ལོ་དཀར་པོ་དང་ཨ་
 རུར་བཅས་པའི་སྤོན་མར་ལ་རྒྱ་གང་དང་ཤིང་མངར་དང་སྤྱང་རྣམས་ལ་ཚར་དུ་སྤྱར་བ་སྤོ་ལོའི་སྤོན་མར་ཏེ་
 སྤོ་བའི་རྣལ་འབྱམས་པ་དང་སྤོ་བའི་ཚད་པ་རྣམས་སེལ། ཚན་དན་དཀར་དམར་སྤེ་ཉེས་དང་། དྲལ་མོ་
 ཉུང་དང་། མོན་ལུག་སྤྱང་དང་། ཀམ་ཀར་ཀྱི་ལྷེ་བ་དཀར་པོ་དང་། ཉོང་ལེན་དང་། སྤང་སྤོས་དང་།
 སྤྱིར་ཕྱོག་པའི་བར་ཕྱོག་ སྤྱུ་རུ་ར། རྒྱལ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤོན་མར་ལ་ལ་ཚར་རྒྱ་གུར་ལི་སྤེ་བསེལ་གསུམ་དང་། ཀ་

ར་སྐྱུར་བའི་ཙན་དན་སྐྱོན་མར་གྱིས་སྐོ་བ་དང་སྡིང་དང་མཚིན་པའི་ཚད་པ་དང་རིམས་གྱིས་སྐོ་བ་སྐོང་སྐྱུགས་
བྱེད་པ་ཚོགས་གཞི་སྐྱུངས་པ་རྣམས་སེལ། འབྲི་མོག་དང་། རྒྱ་ཚོས་དང་། བཙོད་དང་། ཨ་རུ་ར་བཙས་
དམར་པོ་བཞིའི་སྐྱོན་མར་ལ་ཀ་ར་སྐྱུར་བས་སྐོ་ཚ་དང་རྣལ་ཞག་སྐྱེམས། གུར་ཀུམ་དང་། མཚལ་དང་། ལྷ་
ག་པ་རྒྱ་རྒྱ་རྩེ་གོ་སར་རྣམ་པ་གསུམ། མི་དོམ་སོགས་ཀྱི་མཁྲིས་པ་སྐྱོ་ཚོགས་བཙས་པའི་སྐྱོན་མར་ལ་ཀ་ར་
དང་སྐྱུར་སྐྱུར་བས་རྩ་རུལ་བའི་བྱ་ག་དགུ་ནས་ཞག་འཇོགས་པ་གཙོད་པ་སྐྱེ་སྐྱོན་མར་ཚ་སེལ་གྱི་སྐྱོར་བ་བཙུ་
བཞིའོ། །

གཉིས་པ། གང་སེལ་གྱི་སྐྱོར་བ་བསྐྱུན་པ།

གང་སེལ་ཨ་རུ་བར་སྐྱུར་བྱེད་ཚ་སྐྱུར། །བསྐྱུས་ཁྲ་དངས་མ་མར་བྱུང་བྱ་རམ་སྐྱུར། །རྩོ་ཉི་ཁ་རུ་ཚྭ་དང་པི་པི་
ཡིང། །སྐྱུག་སྐྱེལ་བཙའ་སྐྱ་ཁ་ཚར་བཏབ་པ་ཡི། །འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་མར་རྣམས་ཀ་སྐ། །མིག་དང་རྣ་བ་
སོ་དང་སྐ་ཡི་ནད། །མགོ་ནད་རྩ་བྱེར་རྣལ་འབྱམས་རྐྱང་ནད་སེལ། །ལྷན་པར་སྡིང་ལ་རྐྱང་ལྱགས་འཇོམས་
པའི་མཚོག། །ར་མཉེ་ཉེ་ཤིང་ལུ་བ་བ་སྐྱུ་བ། །གཟེ་མ་འབྲི་མར་རྩ་བ་ལྡ་ཡི་མར། །ཚྭ་སྐྱ་གསུམ་དང་སྐྱེ་ཉེས་
བཟང་པོ་གསུམ། །བཙའ་སྐ་པི་པི་ཡིང་དང་བྱ་རམ་སྐྱུར། །མཁལ་མའི་གང་ནད་རྐྱང་ཚབས་སེལ་བར་
བྱེད། །འབྲས་བུ་གསུམ་དང་རྩ་བ་ལྡ་བཟེས་པ། །འབའ་སམ་ཞེས་བྱ་སྐོད་སྐྱེད་ཀུན་ལ་བསྐྱུགས། །འབའ་
སམ་དེ་ནད་ད་བྱིད་ལྱག་སྐྱུག་འབྲས། །མར་ལ་ཙོང་ཞི་བཙའ་སྐ་པི་པི་ཡིང། །སྐྱེ་ཉེས་རྒྱུ་ཚྭ་སྐྱུག་སྐྱེལ་བྱེ་ག་
དང་། །བྱ་རམ་སྐྱུར་བ་ད་བྱིད་སྐྱོན་མོར་ཉེ། །རོ་ཙ་མཁལ་ནད་ཟ་ལྷ་འདོད་ཉམས་སེལ། །སྐོག་སྐྱ་ཨ་རུ་སྐ་ཡི་
སྐྱོན་མར་ལ། །རྒྱུ་ཚྭ་ཁ་རུ་ཚྭ་དང་པི་པི་ཡིང། །སྐྱུག་སྐྱེལ་བྱ་རམ་བཏབ་པས་ད་རྣལ་དང་། །རྐྱུ་ལོང་མཁལ་
ཤེད་ནད་དང་རྐྱིག་རྐྱུགས་སེལ། །སྐོག་སྐྱ་སྐྱུང་བརྐྱང་འབྲི་མར་ཚ་མཉམ་སྐྱུར། །བཙུ་གཉིས་ནས་གྱི་གསེབ་
ཏུ་རུས་པ་བསྐྱེད། །རྐྱང་ནད་མ་ལུས་ཀུན་སེལ་བཙུང་ལེན་འགྱུར། །བ་སྐྱུ་པི་པི་ཡིང་རྩ་འབྲི་མར་སྐྱུར། །མོ་
གཤམ་བྱ་རྐྱེད་མཚོག་ཏུ་སྐྱིགས་བྱ་སེལ། །སེ་འབྲུ་བྱ་སྐྱེདོང་ག་ཙོ་ཏ་ཀ། །པི་པི་ཡིང་གི་མར་དང་བྱ་རམ་
སྐྱུར། །བཟང་པོ་ལྡ་ཡི་སྐྱོན་མར་བད་རྐྱང་རྒྱས། །སྐྱེ་བལ་གཞན་འབྲུམ་མཚར་ནད་དབྱུགས་མི་བདེ། །མེ་འོད་
སྐྱེད་ཙོང་ལུས་ཤ་རྒྱས་པར་བྱེད། །བྱུང་མེད་བྱ་མེད་ལ་ཡང་བྱ་རྐྱེད་འགྱུར། །གཟེ་མ་ཚང་སྐྱངས་ཚད་ལྷན་
རྐྱུར་བསྐྱུས་པའི། །མར་ལ་ཁ་རུ་ཚྭ་དང་ཚ་བ་གསུམ། །རྐྱུ་ལོང་སྐོ་འཁྲོག་མཁལ་རྐྱང་གཟེར་བ་འཇོམས། །
ཞེས་པ་སྟེ། །ཁ་འཐོར་བཙུ་ཞི་ཨ་བར་སྐྱུར་ཉེ་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་ལུ་བ་བསྐྱུས་པ་དེ་ལ་འོ་མ་སྐྱུགས་ཉེ་གཏུ།
འོ་མ་དེ་ཡང་མར་ལ་བསྐྱུས་པ་དེ་དག་རྒྱ་ཚོད་པའི་དངས་མ་བཞུར་བའི་ནད་ཏུ་ལྷགས་བྱེད་དང་། །རྩ་ཨ་བ་དང་།
ལྷགས་སྐྱུལ་དང་། །གུར་ཀུམ་དང་། །གོ་སྐོད་དང་མཐུང་རྩེ་དམར་པོ་སོགས་སྐྱུར་བའི་གསལ་བྱེད་དགུ་པས་
མིག་འབྲིབས་དང་རབ་རིབ་དང་དམར་ཚོག་དང་སྐྱམ་ཚོག་རྣམས་སེལ། །སེང་ལྷེད་དང་། །གྱི་ལྷེད་ཀར་པོ་

དང་། ཨ་བར་སྐྱུར་ཏེ་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་མར་ལ་སྤྲང་ཅི་དང་། སྤོས་དཀར་ཐལ་ཀ་དོ་རྗེ་སོ་མ་ར་ཇ་སྟེ་
 རྒྱ་སེར་སྐྱོན་གསུམ་དང་པི་པི་ལིང་བཅས་པ་ལ་ཚར་དུ་སྐྱུར་བ་སེང་ལྗེང་དགུ་པའི་སྐྱོན་མར་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཛོ་
 བྱ་དང་རྟེན་དང་གྲུམ་བུ་སོགས་ལུས་ལ་རྒྱ་སེར་རྒྱས་པ་སེལ། སེང་ལྗེང་དང་། གུ་གུལ་དཀར་པོ་དང་།
 ཐལ་ཀ་དོ་རྗེ་དང་། སོ་མ་ར་ཇ་དང་། གྱི་སྟེ་དཀར་པོ་དང་། ཨ་ག་རུ་བྱ་པོ་དང་། རྐྱེར་ལྷན་ལམ་གྱི་སྐྱོན་
 མར་ལ་སྤྲང་སྐྱུར་བའི་སེང་ལྗེང་བདུན་པས་རྒྱ་སེར་རྒྱ་དང་ཚོགས་པ་པགས་པ་ལ་རྒྱས་པ་དང་། རྟེན་དང་
 གྲུམ་བུ་དང་མཛོ་བྱ་དུ་རྣམས་སེལ་བར་བྱེད། ཨ་རུ་ར་ཚང་ལ་སྤྲངས་ཏེ་ཚི་གུ་བཏོན་པའི་ཤ་དང་། རྩ་གུར་ལི་
 སྟེ་བསེལ་གསུམ་དང་། ཤིང་ཚ་དང་། ཤིང་མངར་དང་། བཅའ་སྐྱ་དང་། གེ་སར་རྣ་ག་པརྟ་གཉིས་དང་། ག་
 དུར་བཅས་པས་སྐྱོན་མར་གྱི་རྩིས་མ་བཏོན་པའི་ལུ་བ་ལ་སྤྲང་སྐྱུར་བ་ཨ་རུ་འབྲི་ཀར་སྟེ་བ་རུའི་ཚི་གུའི་སྐྱོན་
 མར་གྱིས་སློ་ནད་རྒྱས་པ་དང་། རུས་པའི་རྒྱང་དང་སྟིང་གི་ཚད་པ་རྣམས་སེལ། བ་གསར་མདོག་དམར་
 ཟལ་གྱི་རྒྱ་དང་སྟེ་བ་དང་། འོ་མ་དང་ཞོ་དང་མར་སོགས་ལ་སྤྲང་ཅི་སྐྱུར་བའི་བ་ཡི་རྣམ་ལའི་སྐྱོན་མར་ཞེས་
 པས་མཚིན་ནད་སྟིང་པ་དང་ཚ་བ་རྒྱང་དང་ལྷན་པ་རྒྱ་སེར་སྐྱ་རབ་རྣམས་འཛོམས། ཨ་གར་བྱ་པོ་ཚན་དན་
 དཀར་པོ་གུ་གུལ་དང་སྟིང་ཞོ་ཤ་དང་རྒྱན་འབྲུམ་བཅས་པའི་སྐྱོན་མར་ལ་ཀ་རས་ལ་སྤྲངས་པ། ཞོ་ཤའི་སྐྱོན་
 མར་འདིས་སྟིང་གི་ཚད་པ་འཛོམས། སྤོ་ལོ་དཀར་པོ་དང་ཨ་རུ་ར་བཅས་པའི་སྐྱོན་མར་ལ་རུ་གང་དང་ཤིང་
 མངར་དང་སྤྲང་རྣམས་ལ་ཚར་དུ་སྐྱུར་བ་སྤོ་ལོའི་སྐྱོན་མར་ཏེ་སྤོ་བའི་རྣལ་འབྱམས་པ་དང་སྤོ་བའི་ཚད་པ་
 རྣམས་སེལ། ཚན་དན་དཀར་དམར་དང་སྟེ་ཉེས་དང་། དུག་མོ་ཉུང་དང་། མོན་ལུག་གྲ་སྤྲང་དང་། ཀུ་ཀ་
 རི། གྱི་སྟེ་བ་དཀར་པོ་དང་། ཉོང་ལེན་དང་། སྤྲང་སྟོས་དང་། རྐྱེར་པའི་བར་ལུམ། རྐྱུ་རུ་ར། ལུག་པ་རྣམས་
 གྱི་སྐྱོན་མར་ལ་ལ་ཚར་རུ་གུར་ལི་སྟེ་བསེལ་གསུམ་དང་། ཀ་ར་སྐྱུར་བའི་ཚན་དན་སྐྱོན་མར་གྱིས་སློ་བ་དང་
 སྟིང་དང་མཚིན་པའི་ཚད་པ་དང་རིམས་གྱིས་སློ་བ་སྟོང་སྐྱུགས་བྱེད་པ་ཚོགས་གཞི་སྤྲངས་པ་རྣམས་སེལ།
 འབྲི་མོག་དང་། རྒྱ་ཚོས་ དང་། བཙོད་དང་། ཨ་རུ་ར་བཅས་དམར་པོ་བཞིའི་སྐྱོན་མར་ལ་ཀ་ར་སྐྱུར་བས་
 སློ་ཚ་དང་རྣལ་འབྱེལ་སྟེ་མས། གུར་གུམ་དང་། མཚལ་དང་། ལྷ་ག་པརྟ་ལྟེ་སྟེ་གེ་སར་རྣམ་པ་གསུམ། མི་
 དོམ་སོགས་གྱི་མཁྲིས་པ་སྤྲ་ཚོགས་བཅས་པའི་སྐྱོན་མར་ལ་ཀ་ར་དང་སྤྲང་ རྐྱུར་བས་རྩ་རུལ་བའི་བྲ་ག་དགུ་
 བས་འབྲལ་འཛོགས་པ་གཙོ་བོ་སྟེ་སྐྱོན་མར་ཚ་སེལ་གྱི་སྤྲོར་བ་བཅུ་བཞིའོ། །ཁང་སེལ་གྱི་སྤྲོར་བ་དགུ་ནི་ཨ་
 རུར་སུམ་ཅུ། བ་རུར་ཉི་ཤུ། རྐྱུ་རུར་བཅུ་སྟེ་ཕྱེད་ཚ་བསྐྱུང་བ་དེ་གདུས་ལའི་དྲངས་མ་སྐྱུར་བའི་སྐྱོན་མར་གྱི་
 ཚོགས་མ་ཕྱིར་ཕྱུངས་ཏེ་དྲངས་མ་ལ་བུ་རམ་སྐྱུར་བར་རྗོ་ཏེ་དང་ལ་རུ་ཚྭ་དང་པི་པི་ལིང་དང་སུག་སྟེལ་དང་
 བཅའ་སྐྱ་བཅས་ལ་ཚར་དུ་བཏབ་པའི་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་མར་ཞེས་པས་ཀས་ཀ་སྤྲ་བ་སྟེ་ཀས་པ་འགོར་
 བ་དང་། མིག་དང་རྣ་བ་དང་སོ་དང་སྤྱིའི་ནད་དང་མགོའི་ནད་རྩར་བྱེར་བ་དང་རྣལ་འབྱམས་པ་དང་རྒྱང་

ནད་ནམས་སེལ་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་སྡིང་ལ་རྫོང་ལུགས་པ་འཛོམས་པའི་མཚོག་ཡིན་ནོ། །ར་མཉེ་ཞེས་ར་
མོ་ཤག་དང་ཉེ་ཤིང་པ་ལྷ་བ་དང་བ་སྤྱོད་དང་གཟེ་མ་ནམས་འབྲི་མར་དང་བཅས་པའི་རྩ་བ་ལྷོ་སྤྲོད་མར་
གྱིས་རྫོང་སྤྲོད་སོགས་ལ་ཕན་ཀྱང་ཁ་ཚར་མ་བཟབ་པ་ལ་འདིར་ཕན་ཡོན་མ་གསུངས་པས། དེ་སྤྱིང་དུ་
རྒྱ་ཚྲ་རྒྱ་ཚྲ་ཁ་རྩ་ཚྲ་སྤེ་ཚྲ་སྤོ་གསུམ་དང་སྤེ་ཏེས་དང་རྫོང་ཏེ་སྤྱོད་སྤོལ་ཀ་ཀོ་ལ་སྤེ་བཟང་པོ་གསུམ་དང་།
བཅའ་སྒྲ་དང་པོ་པོ་ལིང་དང་བྱ་རམ་རྣམས་སྒྲུར་བས་མཁལ་མའི་གང་བའི་ནད་རྫོང་ཚབས་དང་བཅས་སེལ་
བར་བྱེད། བཤད་མ་ཐག་པའི་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་རྩ་བ་ལྷ་པོ་བསྐྱེས་པ་ལ་འབའ་སམ་ ཞེས་བྱ་སྤེ་སྤྱོད་སྤྱོད་
ཀྱན་གྱི་ནད་ལ་བསྐྱེས་ཤིང་། འབའ་སམ་དེ་ནད་ལ་ད་བྱིད་དེ་ཉིད་ཚོག་ཤ་དམར་པོ་ལ་སྤྱོད་ཅི་ཅི་ལ་བཟབ་
པའི་ནད་དུ་བཅུག་ལ་ཁ་བསྐྱིགས་ཏེ་མེར་བསྐྱེས་ནས་ཚོག་ཤའི་སྤི་ནག་ཚོམ་ཚོག་ནས་བཏོན་པའི་དུག་
འདོན་དེ་ལྟར་བྱ་བ་དང་། ལུག་ལུག་པོའི་འབྲས་བུ་སྤེ་རྒྱུག་པ་བཅས་པའི་མར་ལ་ཅོང་ཞི་དང་། བཅའ་སྒྲ་
དང་། པོ་པོ་ལིང་སྤེ་ཏེས་དང་རྒྱ་ཚྲ་སྤོལ་དང་བྲེ་ག་དང་བྱ་རམ་རྣམས་སྒྲུར་བ་ད་བྱིད་སྤིན་གོར་ཞེས་བྱ་
དེ་ལོ་ཅ་བ་དང་། མཁལ་མའི་ནད་གྱིས་ཟ་ཁྱ་མི་ཐུབ་པ་དང་། འདོད་ཉམས་པ་སྤེ་པོ་དབང་ལས་སྤེ་མི་རྩལ་བ་
སེལ། སྐོག་སྒྲུ་དང་། ཨ་རུ་ར་དང་བཅའ་སྒྲ་བཅས་པའི་སྤྲོན་མར་ལ་རྒྱ་ཚྲ་ཁ་རྩ་ཚྲ་དང་པོ་པོ་ལིང་དང་སྤྱོད་
སྤོལ་དང་བྱ་རམ་སོགས་བཟབ་པའི་སྐོག་སྒྲུ་བཟུལ་པ་འདིས་རྫོང་ནད་ད་ལྱན་དང་རྒྱ་ལོང་དང་མཁལ་རྟེན་གྱི་
ནད་དང་རྒྱུག་སྤྱོད་རྣམས་སེལ། སྐོག་སྒྲུ་སྤྱོད་བརྒྱུད་རྒྱུར་བཅོས་ནས་ཁྱ་བ་ཐིམ་པ་དང་འབྲི་མར་དེ་དང་ཆ་
མཉམ་པར་སྒྲུར་བ་ཞག་བཅུ་གཉིས་ནས་ཀྱི་གསེབ་དུ་བཞག་ནས་ལུས་པ་བསྐྱེད་བཅུག་པའི་སྐོག་སྒྲུའི་སྤྲོན་
མར་དེས་རྫོང་གི་ནད་མ་ལུས་པ་ཀྱན་སེལ་ཞིང་ཚོའི་བཅུད་ལེན་དུ་འགྱུར། པ་སྤྱོད་དང་པོ་པོ་ལིང་གི་རྩ་བ་
དང་འབྲི་མར་རྣམས་སྒྲུར་བར་བ་སྤྱོད་སྤྲོན་མར་ཞེས་པས་མོ་ཤག་བྱུད་མེད་བྱ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་རྟེན་ཅིང་
མཚོག་དུ་སྤིགས་བྱའི་ནད་སེལ། སེ་འབྱུ་དང་ལུ་སྤྱོད་དོང་ག་སྤེ་བཅའ་སྒྲ་དང་ཅོ་ཉ་ཀ་དང་པོ་པོ་ལིང་གི་
སྤྲོན་མར་དང་བྱ་རམ་སྒྲུར་བ་དེ་ལ་བཟང་པོ་ལྷོ་སྤོལ་མར་ཞེས་པས་བད་རྫོང་རྒྱས་པ་དང་བད་ཀན་སྤྱོད་ཐབ་
དང་གཞང་འབྲུམ་དང་མཚེར་པའི་ནད་དང་དབུགས་མི་བདེ་བ་རྣམས་སེལ་ལ། སོ་བའི་མེ་རྒྱུད་ཅིང་ལུས་
གྱི་ཤ་རྒྱས་པར་བྱེད། དུད་མེད་བྱ་མེད་པ་ལ་ཡང་བྱ་རྟེན་པར་འགྱུར་ལ་གཟེ་མ་བྲེ་གང་ཚང་བྲེ་གསུམ་ལ་
སྤངས་པ་ཚད་ལྡན་ནི་རྒྱ་བྲེ་གསུམ་ཡང་སྤྱོད་པའི་ལ་དེ་དག་བྲེ་གང་དུ་མ་སོང་བར་གདུས་པའི་སྤྲོན་མར་ལ་ཁ་རྩ་
ཚྲ་དང་སྤོལ་པོ་པོ་ལིང་ཏེ་ཆ་བ་གསུམ་རྣམས་བཟབ་པའི་གཟེ་མའི་སྤྲོན་མར་གྱིས་རྒྱ་ལོང་ལ་སྤོལ་འཕྲོག་བྱེད་པ་
དང་མཁལ་རྫོང་གིས་གཟེར་བ་འཛོམས་པ་སྤེ། གང་སེལ་གྱི་སྤོལ་བ་དགུ་ཚ་སེལ་གྱི་སྤོལ་བ་བཅུ་བཞི་
བསྐྱོམས་པས་སྤྲོན་མར་གྱི་སྤོལ་བ་ཉེར་གསུམ་པོའོ།།

གསུམ་པ། སྤྲོན་མར་གྱི་སྤོལ་བ་ཐབས་ལག་ལེན་བསྟན་པ།

དེ་སོགས་སྐྱེ་མར་མཐའ་དག་སྐྱར་བའི་ཐབས། །འཚོས་པར་བཅོས་ལ་ཁྱ་བ་ཡང་ཡང་གདོན། །ཁྱ་ཕྱིན་
 དངས་མ་ཚུ་བྱེ་གསུམ་ཏུ་བསྐྱུལ། །དེ་ལ་བཞོས་ཐོག་འོ་མ་བྱེ་བཞི་བྱུག། །དཀྱུག་ཅིང་བཅོས་པས་ཚུ་དེ་འོ་མར་
 སྒྲིམ། །དེ་ལ་ཚ་སེལ་བ་ར་མཛོ་ཡི་མར། །གྲང་སེལ་འབྲི་དང་ལུག་མར་རྩིང་པ་གཞུག། །འོ་མ་མར་ལ་ཐིམ་
 པར་བསྐྱུས་བྱས་ཏེ། །ཚུ་ཚོད་དངས་སྒྲིགས་བྱེ་ནས་མཛུབ་མོས་ཚུགས། །མེར་བཅུག་སྐྱ་མེད་ཚིགས་མ་དྲིལ་
 ཏུ་བཏུབ། །ཚུ་ཚོད་ཚད་ཡིན་ཐལ་ན་ལུས་པ་འཚིག། །མ་ཚོད་ཕོ་བས་མི་ཚུན་ལུས་པ་ཚུང། །ཚད་ལྡན་ཕོག་ལ་
 ཁྱ་བ་གུད་ཏུ་བཞུར། །དེ་ལ་ཁ་ཚར་སྐྱེ་གདབ་མངར་གསུམ་སྐྱར། །འདྲེས་པར་དཀྱུགས་ལ་ཐོ་རངས་ཁམ་
 རེ་བཏང། །རྒྱན་གྲང་བསེར་བུ་འཇུ་དཀའ་དྲག་ལྟུང་སྐྱུང། །སྐྱེ་མ་ལུ་ན་རྒྱུ་ཚུ་བཞི་ཐང་བཏང། །སྐྱེ་
 ཟད་རྗེས་ལ་ཟས་ཀྱིས་ལུས་བྱུངས་གསོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། །ཞེས་པ་སྟེ། །སྐྱེ་མར་གྱི་སྐྱོར་བ་ཉེར་གསུམ་
 པོ་དེ་དག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མར་མཐའ་དག་སྐྱར་བའི་ཐབས་ནི་ཁྱ་བ་འདོན་དགོས་པ་རྣམས་ཚོས་པར་
 བཅོས་ལ་ཁྱ་བ་ཡང་ཡང་ཏུ་འདོན་ཞིང། །ཁྱ་བ་ཐོན་ཕྱིན་ཚིགས་མ་དོར་བའི་དངས་མ་མང་ཉུང་ཚུ་བྱེ་གསུམ་
 ཚམ་འོང་བ་དེ་ལྷགས་དཀའ་ལོ་སོགས་ཀྱི་ནང་ཏུ་གདུས་ལ་དཀྱུགས་པས་སྐྱོད་ཀྱི་གཏིང་མཐོང་བའི་ཚད་དེ་ལ་
 བྱེ་ཉལ་མགོ་ཐུང་དབང་གིས་ཚ་སེལ་བ་ར་གྲང་སེལ་འབྲི་ལུག་གི་བཞོས་ཐོག་འོ་མ་བྱེ་བཞི་བྱུགས་ལ་དཀྱུག་
 ཅིང་མ་ཚིག་པར་བཅོས་པས་ཚུ་དེ་འོ་མར་བསྒྲིམ། །དེ་ལ་ཚ་བ་སེལ་ན་བ་དང་ར། །ཐུན་མོང་ལ་མཛོའི་མར་
 གསར་དང་གྲང་བ་སེལ་ན་འབྲི་དང་ལུག་གི་ །མར་རྩིང་པ་ཉལ་བཞི་གཞུག་པ་སོགས་འདིར་དཔེར་མཚོན་ཏུ་
 བཀོད་པ་ཡིན་ཞིང། །གཞན་མ་སྐྱེ་ཆེ་ཚུང་སྐྱ་ཚོགས་འོང་བས་འདི་ནས་ །རིགས་བསྐྱེས་ཏེ་སྐྱར་ལ་འོ་མའི་
 བཅུད་མར་ལ་ཐིམ་པ་གདུས་པར་བྱས་ཏེ། །ཚུ་ཚོད་པའི་ཚད་ནི་དངས་སྒྲིགས་བྱེ་ནས་མཛུབ་མོས་དཀྱུགས་
 གྲང་མི་ཚིག་པར་དཀྱུག་ཚུགས་པ་དང་མར་ཁྱ་དེ་ནས་མེར་བཅུག་ན་ཚོག་སྐྱ་མེད་ཅིང་ཚིགས་མ་རིལ་བུར་
 དྲིལ་ཏུ་བཏུབ་པ་དེ་འབྱུང་བ་ཚུ་ཚོད་པའི་ཚད་ཡིན་ལ། །དེ་ལས་ཐལ་ན་ལུས་པ་ཚིག་འགོ་ཞིང། །ཡང་ཚུ་མ་
 ཚོད་ན་ཕོ་བས་མི་ཚུན་ལ་ལུས་པ་ཡང་ཚུང་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཚད་ལྡན་ཏུ་སྐྱོར་བ་ཕོག་ལ་ཚིགས་མ་དོར་
 ཞིང། །མར་གྱི་ཁྱ་བ་དངས་མ་གུད་ཏུ་བཞུར་ཏེ་དང་ཡལ་ནས་འབྲུགས་པ་དེ་ལ་ཁ་ཚར་གྱི་སྐྱེ་གདབ་འོས་ཕྱེ་
 མར་བྱས་ལ་བཏབ། །མངར་ཀར་བུ་རམ་གསུམ་སྐྱབས་དང་སྐྱར་ཏེ་ཐམས་ཅད་འདྲེས་པར་དཀྱུགས་ལ་ཐོ་
 རངས་ཀྱི་དུས་ཁམ་རེ་བཏང་ཞིང། །དེའི་ཚེ་བས་དང་སྐྱོད་ལམ་རྒྱན་དང་གྲང་མོར་སྐྱོད་པ་བསེར་བུ་ཕོག་པ་
 དང་འཇུ་དཀའ་ །བའི་བས་རྣམས་བ་བ་དང་དྲག་ལྟུང་གི་ལས་སོགས་སྐྱུང་ཞིང། །སྐྱེ་མར་དེ་མ་ལུ་བའི་ཚེ་ན་
 རྒྱུ་ཚུ་ཨ་རུ་སྐྱ་པི་ཡིང་བཅས་རྒྱུ་ཚུ་བཞི་ཐང་བཏང་བ་དང། །སྐྱེ་བའི་པའི་རྗེས་སུ་ནད་རིགས་དེ་ལ་མི་
 གཞོད་པས་བས་གསར་བཅུད་འཇུ་སྐྱའི་རིགས་ཀྱིས་ལུས་བྱུངས་རྣམས་གསོ་བར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།

བདུད་ཅི་སྒྲིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་སྐྱོན་མར་གྱི་སྡེ་ཚན་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྡེ་
བདུན་པའོ།། །།

ཐལ་སྐྱོན་ཁུ་སྐྱོན་ཆང་གུད་ཏུ་སྐྱས་ཏེ་རིམ་པར་བཤད་པ།

ཐལ་སྐྱོན་ཁུ་སྐྱོན་ཆང་གསུམ་གུད་ཏུ་སྐྱས་ཏེ་རིམ་པར་བཤད་པ་ལ་མཚམས་སྒྱུར་ཞིང་ཉན་པར་གདམས་པ།
གཞུང་དོན་ དངོས་བཤད་པའོ།།

མཚམས་སྒྱུར་ཏེ་ཉན་པར་གདམས་པ།

དེ་ནས་ཡང་དང་སྤོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཉེ་དང་སྤོང་ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག །
ཞེས་པ་སྟེ། ཞི་བྱེད་ལྷ་པ་སྐྱོན་མར་གྱི་ལེའུ་བསྟན་ཟིན་པའི་མཇུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་པ་དེ་ནས་ཡང་དང་སྤོང་
རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཉེ་ཞེས་བོས་ནས་དང་སྤོང་ཆེན་པོ་ཡིད་ལས་སྐྱེས་
ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག་ཅེས་གདམས་སོ། །

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

སྡེ་ཚན་ལྷ་ཡི་ནང་ཏུ་མ་བསྟན་པའི། ཐལ་སྐྱོར་ཁུ་སྐྱོན་ཆང་སྐྱོར་བ་གསུམ། བྱང་བའི་ནད་ལ་ཐལ་སྐྱོན་
མཚོག་ཡིན་ཏེ། ཆ་བའི་ནད་ནམས་ཁུ་སྐྱོན་སེལ་བར་བྱེད། སྐྱོན་ཆང་རྒྱུང་ནད་བད་མཁྲིས་ལྷན་པ་
སེལ། སྐྱོར་བ་འདི་གསུམ་གསང་ཕྱིར་གུད་ཏུ་སྐྱས། ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གོང་ཏུ་སྐྱོས་པའི་སྐྱུར་གྲགས་ཀྱི་
སྡེ་ཚན་ལྷ་པོའི་ནང་ཏུ་ལག་ལེན་མ་བསྟན་པར་རྒྱས་བཤད་ཉེར་གསུམ་འདྲེན་ རྐབས་ས་བཅད་མ་བསྟན་
པའི་ཐལ་སྐྱོན་གྱི་སྐྱོར་བ་དང་ཁུ་སྐྱོན་ཆང་གི་སྐྱོར་བ་གསུམ་པོ་འདི་ནང་ནས་གང་བའི་ནད་ལ་ཐལ་སྐྱོན་
མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང་། ཏེ་ཞེས་པ་རིགས་མཐུན་འདྲེན་ཚོགས་སྡེ་ཆ་བའི་ནད་ནམས་ནི་ཁུ་སྐྱོན་སེལ་བར་
བྱེད་ལ། སྐྱོན་ཆང་གིས་རྒྱུང་ནད་བད་མཁྲིས་དང་ལྷན་པ་སེལ་བ་ལ་ཆེས་ཟབ་པའི་སྐྱོར་བ་འདི་གསུམ་པོ་
གསང་ཕྱིར་གུད་ཏུ་སྐྱས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཏུ་ཞེ་ན་ཐལ་ སྐྱོན་སྡེ་མའི་གང་སེལ་དང་། ཁུ་སྡེ་གྱུ་སྐྱོན་ཆང་སྐྱོན་
མར་གསུ་སྐྱས་པ་ཡིན་ལོ།།

ལེའུ་བརྒྱད་པ། ཐལ་སྐྱོན་གྱི་སྡེ་ཚན་བསྟན་པ།

༡༡། ཐལ་སྐྱོན་གྱི་ལེའུ་འགྲུང་དོན་འགྲེལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ་གཞུང་གི་དོན་དང་། ལེའུ་འཚན་ལོ།།

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

དང་པོ་ཐལ་སྐྱོན་སྐྱོར་བ་བསྟན་པ་ནི། སྤྱི་རྩ་ཚེ་འཇམ་བར་མའི་སྐྱོར་བ་དང་། བྱེ་བྲག་ཁ་འཐོར་མི་འདྲ་དུ་མ་
བསྟན། ། ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་ཐལ་སྐྱོན་གྱི་སྐྱོར་བ་བསྟན་པ་ནི་ལའང་། སྤྱི་རྩ་ཚེ་བ་དང་འཇམ་པ་དང་བར་
མའི་སྐྱོར་བ་གསུམ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་སྐྱོར་བ་དང་ཁ་འཐོར་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་བསྟན་པ་བཅས་བརྩ་
གསུམ་ཡོད་དོ།།

དང་པོ། སྤྱི་རྩ་ཚེ་འཇམ་བར་མའི་སྐྱོར་བ་བསྟན་པ།

དང་པོ་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་ནད་གཞི་སྦྱར། རླུང་དང་ལྷན་ལ་འཇམ་པའི་སྐྱོར་བ་ནི། སྐྱོན་གིང་དུར་བྱིད་
འབྲས་བུ་གསུམ། །པ་ཏ་ས་རྩི་ཀ་དང་ཡ་བཟ། རྒྱ་ཚུ་ཁ་རུ་ཚུ་དང་ཅབས་རུ་ཚུ། ཤིང་ཚ་ཐལ་ཚུ་པི་པི་ལིང་
སྐྱུ་ལ། ཚི་ཏ་ཀ་དང་ཚ་བ་རྣམ་པ་གསུམ། འོ་མ་ཞོ་མར་ཞག་རྒྱུ་ཚེ་ལ་གྱི་སྦྱ། མཁྲིས་པར་ལྷན་ལ་བར་
མའི་སྐྱོར་བ་ནི། རྟོང་ལེན་བཙོད་དང་ལུ་མཁན་གྱི་ལྷེ་བཞི། འཇམ་པའི་སྐྱོང་བསྐྱོན་བ་རའི་ཞོ་ལིས་
སྦྱ། རྩོགས་མེད་བད་ཀན་རྒྱུང་ལ་ཚོན་པོ་སྦྱར། རྩོད་གཡག་རུ་བྱེ་སྤོ་ཡི་ཚ་བ་གསུམ། རྒྱུད་གཤིང་ཀུན་
འཇམ་པའི་སྐྱོང་དུ་བསྐྱོན། རྒྱ་ཅན་གཟན་གཟུགས་ལ་བཅང་གིས་སྦྱ། རྒྱུན་ཀྱང་གར་སྦྱ་གཟུགས་བརྟུབ་
འཕང་ལོ་བྱ། མ་སྦྱད་རྩར་སྦྱག་ཁ་བཅད་མཚམས་མནན་ལ། འདག་པ་བྱུགས་ལ་བྱེ་མས་བར་མཚམས་
བཅད། རོང་མེས་འཚོས་པར་བསྟེགས་པའི་ཐལ་བ་དེ། རྒྱང་ནས་ཞིབ་བཏགས་བྱེ་མ་རིལ་བུ་རུང་། རྩ་
རམ་ཀར་སྦྱང་གི་ཏ་ལ་བསྐྱོན། མ་ལུ་འཇུ་ཞིང་པོ་བའི་མེ་དོད་སྦྱེད། ལྷོན་དང་སྦྱན་བཞིག་བད་ཀན་ལྷགས་
དེག་འགོགས། སྦྱ་བལ་འཇིལ་ཞིང་འོར་དང་དམུ་ཚུ་སྦྱེམ། མན་དག་འགོགས་གྱིས་བསྦྱར་བས་ནད་ཀུན་
འཇོམས། ། ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོར་རླུང་དང་མཁྲིས་པ་དང་བད་ཀན་གསུམ་གྱི་ནད་གཞི་དང་སྦྱར་བའི་ཚེ་
འཇམ་བར་པ་གསུམ་ནས་བད་ཀན་རླུང་དང་ལྷན་པ་ལ་འཇམ་པའི་སྐྱོར་བ་ནི་ཐང་མ་སྐྱོན་གིང་དུར་བྱིད་
དང་དམུ་དེ་ཨེ་རྩུ་དང་། ཨ་བར་སྦྱར་ཏེ་འབྲས་བུ་གསུམ། མ་ལུ་པ་ཏ། ས་རྩི་ཀ་ཞེས་སྟེ་ནག་མོ་དང་། ཡ་
བཟ་ར་དང་། རྒྱ་ཚུ་དང་། ཁ་རུ་ཚུ་དང་། ཅབས་རུ་ཚུ་དང་། ཤིང་ཚ་ཐལ་ཚུ། པི་པི་ལིང་གི་སྐྱུ་ལ་སྟེ་ཚ་བ།
ཚི་ཏ་ཀ་དང་། ཚ་བ་རྣམ་པ་སྦྱ་པི་པོ་གསུམ་རྣམས་འབྲིའི་འོ་མ་དང་ཞོ་དང་མར་དང་ཞག་དང་རྒྱུ་ཚེ་ལ་
བུ་རྣམས་གྱིས་ལུ་བ་བྱས་ཏེ་སྦྱས་པ་དང་། བད་ཀན་དང་མཁྲིས་པར་ལྷན་པ་ལ་བར་མའི་སྐྱོར་བ་ནི། རྟོང་
ལེན་དང་། བཙོད་དང་། ལུ་མཁན་དང་། གྱི་ལྷེ་དཀར་པོ་བཅས་བཞི་གོང་གི་འཇམ་པའི་སྐྱོན་རྣམས་གྱི་སྐྱོང་
དུ་བསྐྱོན་ལ་བ་དང་རའི་ཞོས་སྦྱ་བ་དང་། རླུང་མཁྲིས་གྱི་འགོགས་མེད་པའི་བད་ཀན་རྒྱུང་ལ་ཚོན་པོ་སྦྱར་
བ་ནི་རྩོད་གཡག་གི་རུ་བྱེ་སྟེ། རབ་བྱང་འབྲོང་། འབྲིང་ཡུལ་འབྲོང་། འོག་ཅན། ཐ་མ་གཡག་རྒྱུང་གི་རུ་བྱེ།
ལྷེ་ཚ་སྦྱབ་ཀ་དབྱི་མོང་བཅས་སྤྲིའི་ཚ་བ་གསུམ། རྒྱུད་གཤིང་པོ་དང་གིང་ཀུན་རྣམས་གོང་གི་ཐལ་སྐྱོན་འཇམ་
པའི་སྐྱོང་དུ་བསྐྱོན་པ་དེ་གཅན་གཟན་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་ལུ་བ་དང་ཚང་གིས་སྦྱ་ཞིང་། དེ་ཀུན་ཀྱང་བསྟེག་དུས་

སྒོལ་བའི་གར་སྐྱ་གཟུགས་བཟོ་བ་དུ་བ་ཙམ་ལ་འཕང་ལོ་བྱས་པ་སྤྲུལ་ལོངས་མ་སྤྱད་པའི་རྒྱུགས་ལ་ཁ་
 འགྲིག་པར་བཅད། མཚམས་བག་ཕྱེ་ལ་སོགས་པས་མནན་ཏེ་གསེང་སྤྱབས་མེད་པར་བྱས་ལ་འདག་པས་
 ལྷགས་ལ་བྱེ་མས་བར་མཚམས་བཅད་དེ་དུ་བ་མི་འཚོར་བར་ཤོང་མེས་ཚོས་པར་བསྐྱེགས་པའི་ཐལ་བ་དེ་གང་
 བས་ཞིབ་པར་བཏགས་ལ་ཕྱེ་མའམ་རིལ་བྱ་གང་བྱས་ཀྱང་རུང་། གང་ཤས་ཆེན་བྱ་རམ་དང་། ཚ་ཤས་ཆེན་
 ཀ་རའམ་སྤྱད་གི་རྟ་ལ་བསྐྱོན་ཏེ་བཏང་བས་ཁ་ཟས་མ་ལུ་བ་རྣམས་འཇུ་བར་བྱེད་ཅིང་ཕོ་བའི་མེ་ཏོད་སྤྱེད་པ་
 དང་། བད་ཀན་ལྷོན་དང་སྤྲོན་གྱི་རིགས་བཞིག་ཅིང་བད་ཀན་ལྷགས་ཤེག་འགོགས་ལ་སྐྱུ་ཐབ་འཛིལ་ཞིང་
 འོར་དང་དམུ་ཚུ་སྐྱེམས་པར་བྱེད། དེ་ལ་མན་དག་ནད་གང་ཡིན་དེ་འཛོམས་པའི་སྐོགས་སྤྱ་གང་འོས་ཀྱིས་ཁ་
 བསྐྱུར་བས་ནད་ཀྱན་འཛོམས་སོ། །

གཉིས་པ། བྱེ་བྲག་ཙེང་ཞི་འཕྲུལ་ཐལ་གྱི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ།

བྱེ་བྲག་ཙེང་ཞི་འཕྲུལ་གྱི་ཐལ་སྦྱོར་ལ། རྒྱང་དུ་བར་མ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་གསུམ། ལམ་རུ་ཚ་ལ་རྒྱམ་ཚུ་པི་པི་
 ཡིང་། བོང་ང་དཀར་པོ་ཆ་མཉམ་ཉིས་འཇུར་གྱི། ཙེང་ཞི་སྤྱ་བྱི་རིལ་མ་ཙམ་ཞིག་སྤྱར། ཞིག་དཀར་ཀོང་
 བྱར་ལྷག་ལ་འདམ་གྱིས་སྤྱར། སོལ་བའི་མེ་དབྱས་བཏུག་ལ་འཚོས་པར་བསྐྱེག། སྤྱ་བྱི་རི་རྒྱ་སངས་འཚོས་
 པའི་ཚད་ཡིན་འདོན། ཐལ་བ་ཞིབ་བཏགས་ཀ་ར་སྤྱར་བ་ནི། ལམ་ལུ་བད་ཀན་ལྷོན་དང་ལྷགས་ཤེག་
 དང་། རྫོང་ལྷག་དབྱིག་དུག་བད་མཁྲིས་སྤྱག་པོའི་སྤྲོན། སོ་བའི་ནད་ཀྱན་ཚ་གང་མེད་པར་འཛོམས། རྟེ་སྤྱེང་
 བཟང་དུག་རྒྱ་ཚུ་མི་ཡང་ཀྱ། བསྟན་པ་ཙེང་ཞིའི་ཐལ་སྤྲོན་འཕྲིང་པོ་སྤྱེ། ལམ་ལུ་ལ་སོགས་སྦྱོབས་རྒྱས་ལྷན་
 ཚད་འཛོམས། ཆེན་པོ་ཚ་བ་ལྷ་དང་ལམ་རུ་ར། རྒྱ་ཚུ་རྒྱམ་ཚུ་ཐལ་ཚུ་ལ་རུ་ཚུ། ལམ་རུ་ཚུ་བེ་ཚུ་ལན་ཚུ་འགོན་
 བྱ་དང་། རྩ་ཚོད་གེ་བ་སྐམ་དང་རྒྱ་བྱ་དང་། ལྷ་རུས་ཀྱན་གྱི་ཉིས་འཇུར་ཙེང་ཞི་སྤྱར། སྐོང་བ་ཞིན་བསྐྱེགས་
 ཐལ་གང་སྤྲོན་ཐལ་བར་སྤོག། ཞེས་པ་སྤྱེ། བྱེ་བྲག་དུ་ཙེང་ཞི་འཕྲུལ་གྱི་ཐལ་བའི་སྦྱོར་བ་ལ་རྒྱང་དུ་དང་བར་
 མ་དང་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། རྒྱང་དུ་ཞི་ལམ་རུ་ར་དང་། ཚ་ལ་དང་། རྒྱམ་ཚུ་དང་། པི་པི་ཡིང་
 དང་། བོང་ང་དཀར་པོ་སོགས་ཆ་མཉམ་ལ་དེ་དག་ཉིས་འཇུར་གྱི་རྩིས་ཙེང་ཞི་དང་སྤྱ་བྱི་མེར་པོ་རིལ་མ་ཙམ་
 ཞིག་སྤྱར་བ་ཞིག་དཀར་ཀོང་བྱར་སྤྲོན་གྱི་སྤྱམ་གཉིས་ཙམ་སྤྱེབས་པར་ལྷགས་ལ་སྤྱམ་གཅིག་སྤོང་པར་
 བཞག་པ་ལ་འདམ་གྱིས་སྤྱར། སོལ་བའི་མེ་དབྱས་སྤྱ་བཏུག་སྤྱད་པ་དལ་བྱར་བྱས་ལ་ཚོས་པར་བསྐྱེགས་
 པས་སྤྱ་བྱི་མེར་པོའི་རྒྱ་སངས་ཏེ་བྱུང་ན་ཚོས་པའི་ཚད་ཡིན་པས་འདོན་ལ་ཐལ་བ་དེ་ཉིད་ཞིབ་དུ་བཏགས་
 པ་ཀ་ར་དང་སྤྱར་བ་ནི་ཐལ་སྤྲོན་རྒྱང་དུ་དེ་ལུ་བ་དང་བད་ཀན་ལྷོན་དང་ལྷགས་ཤེག་དང་རྫོང་ལྷག་དང་
 དབྱིག་དུག་གི་རིགས་དང་བད་མཁྲིས་དང་སྤྱག་པོ་ལས་སྤྱར་པའི་སྤྲོན་ལ་སོགས་པ་ཕོ་བའི་ནད་ཀྱན་ཚ་གང་
 མེད་པར་འཛོམས། དེ་སྤྱེང་དུ་རྩ་གྱར་ཡི་ཤི་སྤྱག་སྤོལ་ཀ་ཀོ་ལ་རྩ་ཏེ་སྤྱེ་བཟང་པོ་དུག་དང་། རྒྱ་ཚུ་དང་མི་ཡང་

ཀྱ་རྣམས་བསྐྱོད་པ་ཙམ་ཞིའི་ཐལ་སྐྱོད་འབྲིང་པོ་སྟེ་མ་ལུ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོབས་རྒྱས་པའི་ནད་སྒྲ་འདྲེས་པས་
ལྷན་ཚད་རྣམས་འཛོམས་པར་བྱེད་ལ།   ཚེན་པོ་ནི་ཚ་བ་སྐྱེ་བའི་ལིང་པོ་བ་རིས་དབྱི་མོང་དཀར་པོ་ཙམ་ཉ་ཀ་
བཅས་ལྟ་དང་ཨ་རུ་ར་དང་རྒྱ་ཚྭ་དང་རྒྱུ་ཚྭ་དང་ཐལ་ཚྭ་དང་ལ་རུ་ཚྭ་དང་མཛེ་ཚྭ་དང་ཟེ་ཚྭ་དང་ལན་ཚྭ་དང་
འཕྲོན་བྱ་དང་བྱ་ཚོད་ཀྱི་གེ་བ་དང་སྐམ་དང་རྒྱ་བྱ་དང་ཉ་རྣམས་ཀྱི་རུས་པ་ཆ་མཉམ་སྦྱར་བ་དེ་ཀུན་གྱི་ཉིས་
འཕྱུར་ལོངས་དེས་ཀྱི་ཙམ་ཞི་སྦྱར་བ་གོང་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཐལ་བས་གང་སྐྱོད་ཐལ་བར་སྟོན།

གསུམ་པ།   ལ་འཕྲོར་གྱི་སྦྱོར་བ་བསྐྱོད་པ།

ཚྭ་བསྐྱེད་སྦྱོར་བ་བཙུ་མེད་པའི་ཚྭ།   སྟོ་ཞིང་རོ་མངར་ལྷན་པ་ཚུར་བ་དོ།   བ་ཞེ་བྲེ་གང་ཚོད་ཤ་མཐེམ་
ཙམ་སྦྱར།   །   བཙོས་དཀྱུགས་རྒྱ་ཚོད་སྦྱུལ་པོར་སོང་བ་དང་།   རྩར་སྦྱུག་དུ་བ་མི་འཚོར་ལ་བཅད་ལ།   རྩོང་
མེས་འཚོས་པར་བསྐྱེད་པའི་ཐལ་བ་དེ།   སྦྱར་བྱ་བའི་ལིང་དང་བྱ་རམ་སྦྱར།   ལ་ལུ་སྟེན་དང་ལྷགས་ཤེག་
ལྷག་སྐྱོད་བཞིག   ག་བྱར་ནག་པོའི་ཐལ་སྦྱོར་པག་རིལ་དང་།   སྦྱད་དཀར་ཉོང་ལེན་དེ་བ་ཤིང་སྟོན་
བཞི།   གཙོ་གྲོགས་དུ་བ་མ་ཤོར་སོ་སོར་བསྐྱེད།   ཐལ་བ་དམར་ཟལ་བ་རྒྱས་འདམ་ཐགས་བྱ།   ག་ར་སྦྱར་
བས་མ་ལུ་བ་ལི་རིམས།   ག་ཟེར་བྱང་གཉེན་རིམས་མིག་སེར་སེལ་བར་བྱེད།   ལྷད་པར་པོ་བར་རིམས་བབས་
བདུད་ཅི་ཡིན།   བིག་པན་སྦྱད་དཀར་སྦྱེ་ལོ་གྱི་སྟེ་བཞི།   ལྷ་བ་མ་ཤོར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུང་རིམས་སེལ།   ཚང་
སྦྱར་རི་ཐང་མཚམས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ཡིན།   །   ཞེས་པ་སྟེ།   ལྷ་ཚོགས་ལ་འཕྲོར་བདུན་ནི་ཚ་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་
ལ་བ་ཚ་མེད་པའི་ལན་ཚྭ་མདོག་སྟོ་ཞིང་རོ་མངར་ལྷན་པ་དེ་ཚུར་བ་དོ།   བ་ཞེ་བྲེ་གང་ལ་བྱ་ཚོད་ཀྱི་ཤ་མཐེ་
པོར་ཙམ་དང་བཅས་སྦྱར་བ་བཙོས་དཀྱུགས་བྱས་ཏེ་རྒྱ་ཚོད་ནས་སྦྱར་བ་སྦྱར་སྦྱུལ་པོར་སོང་བ་དང་།   རྩ་
གསར་དུ་སྦྱུགས་ལ་དུ་བ་མི་འཚོར་བར་ལ་བཅད་ལ་བོང་མེས་ཚོས་པར་བསྐྱེད་པའི་ཐལ་བ་དེ་སྦྱར་བྱ་དང་
པོ་ལིང་དང་བྱ་རམ་སོགས་དང་སྦྱར་བས་མ་ལུ་བ་དང་བད་ཀན་སྟེན་དང་ལྷགས་ཤེག་དང་ལྷག་གི་སྐྱོད་
རྣམས་བཞིག   ག་བྱར་ནག་པོའི་ཐལ་སྦྱོར་ལྟ་པའི་གཙོ་བོ་ནི་པག་པ་ནག་པོའི་རིལ་མ་དང་གྲོགས་སྦྱད་དཀར་
བ་དང་ཉོང་ལེན་དེ་བ་ཤིང་སྟོན་ཞེས་སྦྱབ་སེང་དང་བཞི་སྟེ་གཙོ་བོ་དང་གྲོགས་རྣམས་དུ་བ་མ་ཤོར་བར་སོ་
སོར་བསྐྱེད་པའི་ཐལ་བ་དེ་མདོག་དམར་ཟལ་གྱི་བ་རྒྱས་འདམ་འཐག་བྱས་ལ་ག་ར་དང་སྦྱར་བས་མ་ལུ་
བའི་རིམས་དང་ག་ཟེར་བྱང་དང་གཉེན་རིམས་དང་མིག་སེར་རྣམས་སེལ་བར་བྱེད་ལ།   ལྷད་པར་དུ་པོ་བར་
རིམས་བབས་པའི་བདུད་ཅི་སྦྱ་སྦྱུ་ཡིན།   བིག་པན་ཏེ་ནི་ལ་ཐོ་ཐ་ཞེས་པ་སྐྱོན་སྟོན་པོ་དེ་དང་སྦྱད་དཀར་བ་དང་
སྦྱེ་ལོ་དང་གྱི་སྟེ་དཀར་པོ་བཅས་བཞི་པོ་དུ་བ་མ་ཤོར་བར་བསྐྱེད་པའི་ཐལ་བས་རྒྱུང་རིམས་སེལ་ཞིང་དེ་
ཚང་དང་སྦྱར་བས་ཚད་པའི་རི་ཐང་མཚམས་ཀྱི་བདུད་ཅི་སྦྱ་སྦྱུ་ཡིན།

བཞི་པ། རིན་ཆེན་ཐལ་བཟོའི་སྐྱོར་བ་བསྟན་པ།

རིན་ཆེན་ཐལ་བཟོའི་སྐྱོར་བ་བསྟན་པ་ལ་ཡང་རིན་ཆེན་རིགས་ཀྱི་ཐལ་བ་དང་། མཚལ་ཐལ། རུས་ཐལ། ལྷ་
ཚོགས་ཀྱི་ཐལ་བ། ཅང་ཞི་ཚོད་བཏུལ་ཐལ་བ་བཅས་བཞི་ལོ།

༡ རིན་ཆེན་རིགས་ཀྱི་ཐལ་བ་བསྟན་པ།

རིན་པོ་ཆེ་ཡི་ཐལ་སྟན་སྐྱོར་བ་ནི། །གསེར་ཐལ་དང་པོ་སྐྱུང་གཤོག་ཅམ་དུ་བརྟུངས། །དེ་ནས་བྲད་ལ་ལབ་
ལེབ་མེད་པར་བཏགས། །ཚལ་ལྷ་ཟྱ་ཟྱི་ཉིལ་དང་བར་མ་སྐྱར། །རིལ་བུར་དྲིལ་ལ་ཀོང་བུར་སོལ་མེས་
བསྐྱེག །ཟངས་ཐལ་ཟངས་བསྐྱེགས་ཡང་ཡང་བཏུབ་ཀྱིན་བརྟུངས། །སྐྱུང་གཤོག་ཅམ་གྱུར་སེན་མོས་དུམ་
བུར་གཏུབས། །སིངས་པོས་གཡའ་འདོན་ཚལ་ལྷ་ཟྱ་སྐྱར། །ཀོང་བུར་སྐྱེག་ལ་ལ་བཅད་འཚོས་པར་
བསྐྱེག །དེའུལ་ཐལ་དེའུལ་ཚུ་སྟར་བུས་བཞིག་པ་དང་། །ཚལ་ལྷ་ཟྱ་སྐྱར་བ་གོང་བཞིན་བསྐྱེག ། ལྷགས་
ཐལ་གསེག་བདར་བདར་བྱེ་ཞིབ་དུ་བཏགས། །ཚལ་ཨ་རུ་ལྷ་ཟྱ་ཟྱི་འདག་པ་བྱ། །ཀོང་བུར་བསྐྱེགས་པས་ཐལ་
བར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཀུན་ལ་གཉེན་པོ་རྒྱུན་མི་ཚོས་བསྐྱེད། །མཛེ་ནད་དུག་འཛོམས་བྱང་ལོག་རྣག་ལྷག་
སྐྱེས། ། །ཞེས་པ་སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་ལས་གྱུར་པའི་ཐལ་སྟན་གྱི་སྐྱོར་བ་ནི། །གསེར་ཐལ་བཟོ་ན་དང་པོ་གསེར་
ལྷན་མེད་སྐྱུང་གཤོག་ཅམ་སྐབ་པར་བརྟུངས། །དེ་ནས་གཏུན་འཇམ་པོར་བྲུད་ལ་ལབ་ལེབ་མེད་པར་ཞིབ་པར་
བཏགས་པའི་སྐྱེ་མར་ཚལ་ལྷ་ཟྱ་ཟྱི་ཉིལ་དཀར་ནག་གཉིས་ལས་འདིར་ནག་པོ་དབྱིབས་ལེབ་མོ་འབྲས་བུ་རྒྱུང་དུ་
དེ་དང་བར་མ་རྣམས་སྐྱར་བ་རིལ་བུར་དྲིལ་ལ་ཀོང་བུར་སོལ་བའི་མེས་བསྐྱེག ། །ཟངས་ཐལ་ནི་ཟངས་
བསྐྱེགས་དར་པལ་ཡང་ཡང་བཏུབ་ཀྱིན་བརྟུངས་ལ་སྐབ་མཐུག་སྐྱུང་གཤོག་ཅམ་དུ་གྱུར་ནས་སེན་མོས་དུམ་
བུར་གཏུབས་ལ་སིངས་པོའི་ནད་དུ་བརྟུག་པས་གཡའ་འདོན་ཞིང་དེ་ལ་ཚལ་དང་ལྷ་ཟྱ་ཟྱི་ཚང་ལ་སྐྱར་བ་རས་
དང་ཟངས་ལ་བྱུགས་ནས་ཟངས་དེ་རས་ལ་མཚམས་བཅད་དེ་དྲིལ་བ་ཀོང་བུར་སྐྱེགས་ལ་ལ་བཅད་དེ་ཚོས་
པར་བསྐྱེག །དེའུལ་ཐལ་ནི་དེའུལ་ཚུ་སྟར་བུས་བཞིག་པ་དང་ཚལ་ལྷ་ཟྱ་ཟྱི་སེར་པོ་བཅས་སྐྱུར་བ་འཕང་ལོ་ལྷར་
བཅོས་ལ་གོང་བཞིན་ཀོང་བུར་ནད་དུ་བསྐྱེག ། ལྷགས་ཐལ་ནི་གསེག་བདར་བྱིས་བདར་བའི་སྐྱེ་མ་ཞིབ་དུ་
བཏགས་པ་དང་ཚལ་དང་ཨ་རུ་ར་དང་ལྷ་ཟྱ་ཟྱི་སོགས་འདག་པར་སྐྱུར་བ་རིལ་བུའམ་འཕང་ལོ་ལྷར་བུས་ལ་
ཀོང་བུར་བསྐྱེགས་པས་དེ་ཉིད་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཀྱང་། །དེ་རྣམས་ཀུན་ལ་བསྐྱེག་པའི་གཉེན་པོ་ཚལ་
ལྷ་ཟྱ་ཟྱི་སོགས་རྒྱུན་མི་ཚོས་པས་བྱངས་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། །ལྷག་ལྷ་ཟྱ་ཟྱི་སེར་པོ་མང་བ་ནི་མཛེ་ནད་དང་དུག་
ནད་འཛོམས་ཤིང་། །བྱང་ལོག་གི་རྣག་ལྷག་སྐྱེས་ལུས་སོ།།

༢ མཚལ་ཐལ་སྒྲིབ་བ་བསྟན་པ།

མཚལ་ཐལ་རྩལ་ག་ཏུ་ལ་སྒྲིབ་ལ། །མཚལ་དེ་ཞིབ་བཏགས་ག་ཏུ་འི་ནང་དུ་སྒྲིབ། །སྒྲིབ་མས་པར་བརྟལ་ལ་བར་
མཚམས་འདག་པས་བྱུག། །བྱེ་མས་བར་བཅངས་སྒྲངས་པ་ཤོར་མི་རུང་། །སྒྲིབ་དུ་ཚུ་སྒྲིབ་མས་འོག་ནས་མེ་ཡིས་
བསྐྱེག། །ཚོས་ཚད་འོག་མའི་གཤམ་དེ་སྐྱ་བོར་འགྲོ། །མེ་བཅད་གང་ནས་ལ་དབྱེ་དཔུལ་ཚུ་བྱིལ། །ཐལ་བས་
ཤ་རོ་མ་ལུས་གཅོད་པའི་མཚོག། ། །ཞེས་པ་སྟེ་མཚལ་ཐལ་ནི་རྩལ་ག་ཏུ་ལ་སྒྲིབ་བཅོས་ལ་སྐབས་འདིར་མཚལ་
དཀར་དུ་གཏགས་པ་དེ་ཞིབ་པར་བཏགས་པ་རྩལ་ག་ཏུ་དེའི་ནང་དུ་སྒྲིབ་མས་ཏེ་ལ་སྒྲིབ་མས་པར་བརྟལ་ནས་སྒྲིབ་ལ་
བར་མཚམས་སུ་འདག་པས་བྱུགས། །བྱེ་མས་བར་བཅངས་བྱས་ཤིང་སྒྲངས་པ་ཤོར་དུ་མི་རུང་སྟེ་བྱེད་མཁན་
ལ་མཛོ་སོགས་འབྱུང་བས་དེ་ལྟར་རྟོགས་དགོས་ཤིང་། །ལ་གཅོད་ཀྱི་སྒྲིབ་དུ་ཚུ་ཡང་ཡང་བྱུགས་ལ་འོག་ནས་
མེས་བསྐྱེག་ཅིང་ཚོས་ཚད་སྟོན་འོག་མའི་མཚལ་གར་ཡོད་ཀྱི་གཤམ་དེ་མདོག་སྐྱ་བོར་འགྲོ་བས་དེའི་ཚོ་མེ་
འགྲོ་བཅད་དེ་གང་ནས་ལ་དབྱེ་བས་དཔུལ་ཚུ་བྱིལ་བའི་ཐལ་བས་ཤ་རོ་མ་ལུས་པ་གཅོད་པའི་མཚོག་དུ་གྲུར་
པ་ཡིན་ནོ། །།

༣ རུས་ཐལ་བསྟན་པ།

།ཤ་རུ་དུང་དང་འགྲོན་བུ་ཐོད་པ་རྣམས། །སོལ་མེས་དཀར་པོར་མ་སོང་བར་དུ་བསྐྱེག། ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཤ་རུ་
དུང་དང་ འགྲོན་བུ་དང་དུར་གྱི་ཐོད་པ་རྣམས་སོལ་བའི་མེས་དཀར་པོར་མ་སོང་གི་བར་དུ་བསྐྱེགས་པ་དང་།

༤ སྐྱོན་རྩལ་སྐྱོ་ཚོགས་ཀྱི་ཐལ་བ་བསྟན་པ།

ཚ་བ་གསུམ་དང་ཟ་འོག་ཕུར་མོ་དང་། །སྐྱོག་སྐྱུ་བཅོན་དུག་པག་རིལ་སྐྱོ་ལ་སོགས། །སྐྱོ་དར་རྩ་སྐྱུ་བུ་བ་མ་
ཤོར་བསྐྱེག། །ཐལ་བ་དེ་རྣམས་པལ་ཆེར་རྣལ་ལྷན་སྐྱེས། ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྐྱོ་པོ་པོ་བ་རིས་ཏེ་ཚ་བ་གསུམ་དང་།
ཤོས་ཆེན་ཕྱི་ལྷུག་བཏགས་ཟ་འོག་ ཕུར་མོང་ནག་པོ་དང་། །སྐྱོག་སྐྱུ་བཅོན་དུག་པག་རིལ་བུའི་སྐྱོ་རྣམས་སྐྱོ་
དའི་ཁར་རྩ་སྐྱུ་བུ་བ་མ་ཤོར་བར་བསྐྱེགས་པའི་ཐལ་བ་དེ་རྣམས་པལ་ཆེར་གྱིས་རྣལ་ལྷན་སྐྱེས་
པའི་ལས་ལ་བསྐྱེགས།

༥ ཅོང་ཞི་རྟོག་བདུལ་ཐལ་བ་བསྟན་པ།

ཅོང་ཞི་རྟོག་བདུལ་སོལ་མེས་འཚོས་པར་བསྐྱེག། །དཀར་པོར་སོང་ནས་ཆང་ངམ་དར་བའི་ནང་། །སོར་ཐོན་
ཚམ་གྱིས་ངད་བསད་བྱེ་མར་འགྲོ། །གག་པ་ཤ་རོ་སྟེན་སྐྱོན་ལྷུགས་བྲེག་གཅོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། ། །ཞེས་
པ་སྟེ། ཅོང་ཞི་རྟོག་བདུལ་ནི་ཅོང་ཞི་སོལ་མེས་ཚོས་པར་བསྐྱེགས་ལ་དཀར་པོར་སོང་ནས་ཆང་ངམ་དར་བའི་
ནང་དུ་བསྐྱུར་བས་སྐྱོན་སོར་སོར་བེར་བ་ཐོན་ཚམ་གྱིས་ཅོང་ཞིའི་ངད་སང་ན་ཅོང་ཞི་དེ་བྱེ་མར་འགྲོ་བ་དེས་ནི་
གག་པ་དང་ཤ་རོའི་རིགས་དང་སྟེན་སྐྱོན་དང་བད་ཀན་ལྷུགས་བྲེག་རྣམས་གཅོད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གསུངས་

པ་སོགས་འདྲིར་རྒྱུད་ཚིག་ལྟར་ལས་སྤོས་པ་དོར་བ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་པར་འདོད་ན་སྤྱོད་བ་བརྒྱ་པ་སོགས་སུ་
 ཐལ་སྤྲོན་གྱི་སྤྱོད་བ་མང་ཙམ་གསུངས་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །
 ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།
 བདུད་ཅི་སྟེང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་ཐལ་སྤྲོན་གྱི་སྤྱོད་བ་སྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་
 བརྒྱུད་པའོ། །།

ལེའུ་དགུ་པ། ལར་སྤྲོད་ཚན།

༡༡། ཞི་བྱེད་སྤྲོན་གྱི་མདོ་ལས་ལར་སྤྲོད་སྤྲོད་ཚན་བསྟན་པའི་ལེའུའི་གཞུང་དོན་འགྲེལ་བ་ལ་ཉན་པར་
 གདམས་ཤིང་ མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་བཅས་གསུམ་
 མོ།།

ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ།
 དེ་ནས་དྲང་སྲོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀྱེ་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག ། ཞེས་པ་
 སྟེ། ཞི་བྱེད་དུག་པ་ཐལ་སྤྲོན་གྱི་སྤྱོད་བ་བསྟན་ཟིན་པའི་མཚུག་ཐོག་དེ་མ་ཐག་པ་དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྲོང་ཆེན་
 པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཀྱེ་ཞེས་པོས་ནས་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཡིད་ལས་
 རྒྱུས་ལེགས་པར་རབ་དུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག་ཅེས་གདམས་ཏེ།

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།
 ལར་སྤྲོད་སྤྲོད་ཚན་སྦྱར་བས་བསྟན་པར་བྱ། ། ཞེས་པ་སྟེ། ལར་སྤྲོད་སྤྲོད་ཚན་གྱི་སྦྱར་བས་བཅུ་བདུན་བསྟན་པར་
 བྱ་བ་ལས་ནང་གསེས་སུ་ཕྱེ་ན་གོགས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་བ་དང་། ལ་འཕོར་གྱི་སྤྱོད་པ། སྤོན་སྤྲོན་མང་སྤྱོད་།
 ལར་སྤྲོད་ལག་ལེན་བསྟན་པ་བཅས་རྣམས་པ་བཞི་ཡོད་པ་ལས།

དང་པོ། གོགས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་བ་བསྟན་པ།
 དང་པོ་འབའ་སམ་ལར་སྦྱར་བ་ནི། །སྤོ་སྤོན་ཐང་སྤོན་བསིལ་ཀུན་ལར་སྦྱར། །ཅི་སྤོན་མཁྱིས་སྤོན་ལ་ཚར་
 བཏབ་པ་ཡིས། །ཚ་བའི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་སེལ། །སྤོ་ཡི་ལར་བསིལ་གྱི་སྤོ་སྤོ་ཚོགས། །བྲག་ལུན་
 ལར་སྦྱར་བས་ཚད་པ་འཛོམས། །མ་ཅིའི་ལར་རེ་སྤོན་བྲག་སྤོས་པ། །རི་དང་གྲངས་ཀྱི་ཉ་ལྷགས་དར་ཡ་
 ཀན། །བསེར་ལ་བ་མོས་མ་ཐོག་ཅ་ལོར་བཅས། །ལར་མ་རྣམས་ཀུན་གྱི་མ་ཅིར་བཟང་། །རེ་རལ་གསུམ་
 དང་བཅད་འཕྱོར་རྣམས་པ་གསུམ། །ཉ་ལྷགས་རེ་སྤོན་སྤོལ་གོང་དར་ཡ་ཀན། །ཞ་བི་ཤ་དང་ཚོར་སྤོན་ཅུ་ཅུ་

དང་། རྩོམ་ཚེས་གསུམ་ལ་ལྟུང་། བྱུང་ཀུམ་ཅུ་གང་མཁུམ་སྐྱ་ལ་ཚར་གདབ། ཤུམ་ཅུ་མགོ་དང་ཡན་
ལག་མ་ཀུམ་གསོ། བཤལ་སྐྱབ་ལབསྐུ་དུར་བྱིད་ཐར་ཅུ་དང་། རྩོན་བུ་ལོན་བུ་ལྷུ་མ་ཅུ་ཅི་སྐྱག་མོ། དན་དོང་
ག་ལྷི་ལྟུང་དང་། ལ་ཅུ་མཚུ་སྐྱད་བ་ཅུ་ལྟུང་། འངམ་ལ་ལོ་སྡེ་མཚོག་ཏུ་དམུ་ཅུ་སྐྱོང་། ཐར་ཅུ་ལྟུང་བཅས་
ཚོད་ཅུ་བ་བསོས། དུར་བྱིད་འཕོད་ཅམ་ཉོང་ལེན་ཅུ་ཅུག་པ། ལུ་བ་ལེགས་བཏོན་ལྟུང་བདུད་ཅི་ཟར། མི་
སྐྱུག་མི་འབྱིང་མི་འབྱམས་ཅུ་མི་གཞོད། བམ་རྩེ་ཚ་གང་ན་སོ་ཞན་གཞོན་མེད། མཁུམ་པའི་ལྟུང་མི་དོམ་
པག་པ་སྐྱང་། བཤལ་ག་དང་འཕྱི་མཁུམ་མཚེ་ཚོས་བཟག་སྐོས་པ། ལྟུང་གུར་ཀུམ་ལ་ཚར་བཏབ་པ་ཡིས། ལྟུ་
ལམ་སྐོ་ལམ་མངལ་ལམ་ཅུ་ལ་ཞོར། ལམ་ཏུ་འབྱུ་སྐྱུག་མ་ལུས་གཅོད་པར་བྱེད། ། ཞེས་པ་སྟེ། གོགས་
བཟེབས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་བདུན་གྱི་དང་པོ་ཚ་སེལ་སྤྱིའི་སྐྱོར་བ་འབའ་སམ་གྱི་ལྟུང་སྐྱར་བ་ནི། ཉོང་ལེན། གཏུ་ཅུང་
སོགས་སྟོ་སྐྱོན། ཀླུ་ཀ་རི་བོང་དཀར་སོགས་ཐང་སྐྱོན། པར་པ་ཏུ་གཡའ་ཀྱི་སོགས་བསིལ་སྐྱོན་ཀུམ་ལྟུང་
སྐྱར་ཞིང་། ཅུ་གུར་ལི་འདི་སྐབས་ཅན་དན་དཀར་པོ་བསིལ་བཞི་སོགས་ཅི་སྐྱོན་དང་མཁུམ་པའི་རིགས་དང་།
སེ་བའི་མེ་ཏོག་སོགས་མཁུམ་སྐྱབ་གང་འཛོམ་ལ་ཚར་དུ་བཏབ་པས་ཚ་བའི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་
སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་། སྤྱིའི་ལྟུང་ནི། དུག་དང་སྐྱོངས་སྐྱོན་མ་གཏོགས་པའི་བསིལ་གྱི་སྟོ་སྐྱོན་སྐྱོ་ཚོགས་དང་
བཟག་ལུན་བཅས་པའི་ལྟུང་སྐྱར་བས་ཚད་པ་འཛོམས་པར་བྱེད། མ་ཅིའི་ལྟུང་ནི། དེ་སྐོན་པ་སྟེ་ཅི་དམར་ཀང་
གཅིག་པ་དང་། བཟག་སྐོས་པ་དང་། དེ་ལ་སྐྱེས་པའི་རྟ་ལྷགས་པ་དཀར་པོ་དང་། ལུངས་ཀྱི་རྟ་ལྷགས་ནག་པོ་
དང་དར་ཡ་ཀན་དོས་ཏེ་རྒྱས་པ་རྒྱང་སེལ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྐྱེས་པ་དོང་བཏགས་འདྲ་བ་རྣམས་སྟོན་སེར་ལ་
བ་མོས་མ་སོག་པའི་ཅུ་བ་དང་ལོ་མར་བཅས་པའི་ལྟུང་མ་རྣམས་ཀུམ་གྱི་མའི་ཅིར་བབར་ཞིང་། རྒྱལ་པོ་དེ་
རལ་ལུམ་པོ། བཅུན་མོ་དེ་རལ་བཟག་སྐོས། སྐོན་པོ་དེ་རལ་བཟག་སྐྱུ་ཏུ་པོ་སྟེ་དེ་རལ་གསུམ་དང་། བཅད་
འབྱོར་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་པ་སྤྱིར་བཅད་འབྱོར་ལ་དུད་འགོས་རྟེན་པའི་སྐྱོན་བཅུ་གཉིས་ཞེས། སྐྱུལ་དུག་
བཅད་འབྱོར་ལུ་གུ་ཤིང་། རུག་པ་བཅད་འབྱོར་སྐྱག་ཤ ཐག་སྐྱང་བཅད་འབྱོར་རྒྱ་དུས། འཕྱི་བ་བཅད་
འབྱོར་བཟག་ལུམ། ཤ་བ་བཅད་འབྱོར་ལུ་མོ་མདེ་འབྱིན། ཅོག་བཅད་འབྱོར་འབྲུ་སྐྱུ་ཏུང་། ཞོང་མོ་བཅད་
འབྱོར་གཏུ་ཅུང་། སྤུ་བཅད་འབྱོར་བཟག་སྐོས། སྐྱུལ་བཅད་འབྱོར་བོང་དཀར། ཉ་བཅད་འབྱོར་ཅུ་ལོ། བྱ་
རོག་བཅད་འབྱོར་ཅུ་ཚན། སྤེ་ཞན་བཅད་འབྱོར་ལུམ་པོ་ལྷགས་གཅོད་མོ་རིགས། བྱ་བཅད་འབྱོར་གསང་
སྐྱོན་གཅིག་རྣམས་ཡོངས་ལ་གྲགས་ཤིང་། གཞན་ཡང་ཉི་མ་བཅད་འབྱོར་ལུར་མང་། ཐག་བཅད་འབྱོར་
ལ་མ། ནག་པོ་བཅད་འབྱོར་དོམ་མཁུམ་རྣམས་ལས་འདིར་ལུ་གུ་ཤིང་དང་། ལྟུག་ཤ་ལ་པོ་མོ་གཉིས་སམ་
དཀར་ནག་གཉིས་ལས་ནག་པོ། རྒྱ་དུས་བཅས་བཅད་འབྱོར་གསུམ་དང་། རྟ་ལྷགས་པ། དེ་སྐོན་དང་། སྐོལ་
གོང་པ་དར་ཡ་ཀན། ལ་བི་ཤ་དང་། ཚོར་སྟོན་ཅུ་ཅུ་དང་། ལུ་ཚ་དབྱེ་མོང་སྐབ་ཀ་སྟེ་སྤྱིའི་ཚ་བ་གསུམ་བཅས་

ལ་ཁུར་བྱས་པ་མེ་ལས་འབོགས་གདོང་དུ་གྱུར་ཀྱམ་དང་ཅུ་གང་མཁྲིས་པ་སྣ་ཚོགས་ཚད་ལ་ཚར་དུ་བཏབ་
 པས་བཅད་འཕྱོར་ཚེན་མོའི་ཁུར་གྲགས་པ་དེས་ནི་ཤ་དང་རུས་པ་དང་མགོ་བོ་དང་ཡན་ལག་མ་ཀུན་
 གསའོ། །ཡང་། ཅི་སྟག་མོ་ཞེས་ཚུ་མ་ཅི། དན་ཞེས་པ་དན་རྟོག་པོ་དང་། རོང་ག་ སྤྱི་ཁུར་ཞེས་སེད་ཀར་
 གྱི་ཞོ་དང་། ཨ་རུ་མཚུ་བཤལ་སྟན་གྱི་ཁུར་དུར་བྱིད་དང་། བར་རུ་ལ་ཚེ་རྒྱུ་གཉིས་ལས་ཚེ་བ་དང་སྟོན་བུ་
 དང་ཚོན་བུ། ལུ་མ་གྱི་རྩ་བ་སྣང་ནམས་བའི་རྒྱས་ཁུར་བྱས་པ་འཇམ་ལ་རྗེ་སྟེ་མཚོག་ཏུ་དམུ་ཚུ་སྟོང་། བར་རུ་
 ཁུར་ནི་སྟོན་ག་རྩས་མ་ཚོད་ནས་བར་རུ་རྩ་བ་མ་ལུས་པར་བཞོས་པ་དུར་བྱིད་འཕྱོད་ཅམ་དང་། རོང་ལེན་དང་
 རྒྱ་རྟུག་པ་ནམས་ཁུ་བ་ལེགས་པར་བཏོན་པའི་ཁུར་བཏུད་ཅི་ཟབ་བུར་གྲགས་པ་དེས་ནི་མི་སྟུག་ཅིང་མི་འབྱིང་
 ལ་མི་འབྱམས་ཞེས་འཇུས་དགས་སྟོན་མེད་པར་རྒྱ་ནད་བྱུང་དོགས་ལ་མི་གཞོད་ཅིང་ནམ་རྒྱ་ཚ་གང་ན་སོ་
 བཞན་གཞོན་སོགས་སྟོས་པ་མེད་པར་བཤལ་སྟན་གྱི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། མཁྲིས་པའི་ཁུར་ནི་མི་དོམ་པག་
 པ་དང་སྤང་དང་གཡག་དང་འབྱི་བ་སོགས་ཀྱི་མཁྲིས་པ་ཚོགས་ཚད་དང་། མཚེ་ལུ་རྒྱ་ཚོས་བྲག་སྟོས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཁུ་བ་ཁུར་བྱས་པ་ལ་གྱུར་ཀྱམ་གྱི་ཁ་ཚར་བཏབ་པའི་མཁྲིས་སྤའི་ཁུར་འདིས་སྣ་ལྷག་སྟོ་ལྷག་
 མངལ་ལྷག་རྩ་ལ་ཤོར་བ་ལྷག་ཏུ་འཇུ་བ་དང་སྟུག་པ་མ་ལུས་གཅོད་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ། ལ་འཕོར་གྱི་ཁུར་ལྟོར་བ་བཟུན་པ།

བྲག་ལྷན་ཁུར་བྲག་ལྷན་རྒྱུ་སྤངས་ལ། །ས་མེད་ཁུ་བ་ལེགས་བཅགས་མ་འདྲེགས་བསྟུ། །མོ་བ་མཚིན་པ་
 མཁལ་ཚད་མིག་ནད་དང་། །རྒྱ་འགགས་སྟུག་པོ་དུག་ཚད་སེལ་བའི་མཚོག་ །བ་གསར་དམར་སེར་རྒྱ་ལ་
 ཁུར་བུ། །སྟེ་བཤལ་འོར་ནད་དམུ་ཚུ་མཛེ་ནད་དང་། །དབྱིག་དུག་ཚད་རྟོགས་རྒྱ་སེར་མ་ལུས་སྟོང་། །སྟར་བུའི་
 ཁུར་འབྲས་བུ་བཅོས་བྱས་ལ། །རུས་པ་བྱུངས་ལ་ཁུ་བ་ཁུར་བསྟུ། །སྟོ་ནད་བད་ཀན་ལྷག་སྟན་འདྲི་བ་
 བཤིག་ །བྲག་པའི་འབྲས་བུ་ཁུར་བུར་སྟུར། །རྒྱུ་ལྷག་རྒྱ་སེར་ཚ་བ་བམས་ཅད་སྟེམ། །ར་མཉེ་སྟུ་བའི་
 ཁུར་བུར་སྟུར། །མཁལ་རྟེན་སྟེད་ཀྱི་རྒྱ་སེར་གང་བ་འཛོམས། །སེང་ལྷེང་ཁུར་མཛེ་ལ་མཚོག་ཏུ་
 པན། །ལུ་མ་བུ་ཟངས་ཅིའི་ཁུར་མཁྲིས་ནད་སེལ། །སྟེར་པའི་ཁུར་མིག་ནད་བཏུད་ཅི་ཡིན། །འབམ་བོའི་ཁུར་
 ཁོང་འབྲས་བུ་ཤིག་པར་བྱེད། ། །ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་པ་བྲག་ལྷན་སོགས་ལ་འཕོར་བའི་ཁུར་དགུ་དང་མང་སྟོར་
 གཅིག་བཅས་བཅུ་ཡོད་པ་ལས་ལ་འཕོར་བྲག་ལྷན་གྱི་ཁུར་ནི་བྲག་ལྷན་རྒྱུ་སྤངས་ལ་ས་མེད་པར་ཁུ་བ་
 ལེགས་པར་བཅགས་ལ་མ་འདྲེས་པར་གཏུས་པས་ཕོ་བ་དང་མཚིན་པ་དང་མཁལ་ཚད་དང་མིག་ནད་དང་རྒྱ་
 འགགས་དང་སྟུག་པོ་དུག་ཚད་རྣམས་སེལ་བའི་མཚོག་ །བ་གསར་དམར་སེར་གྱི་རྒྱ་དེ་རང་སྟེན་སྟེད་དུ་བ་རྒྱ་
 ཡང་ཡང་བྲགས་ལ་ཁུར་བྱས་པས་སྟེ་བཤལ་དང་འོར་ནད་དམུ་ཚུ་དང་མཛེ་ནད་དང་དབྱིག་དུག་དང་ཚད་
 རྟོགས་རྒྱ་སེར་སོགས་མ་ལུས་པ་སྟོངས། །སྟར་བུའི་ཁུར་ནི་སྟར་བུའི་འབྲས་བུ་ཚོས་པར་བཅོས་བྱས་ལ། །རུས་

པ་རྣམས་ཕྱངས་ལ་ཁྱབ་དེ་ལྟར་གདུས་པས་སྒོ་ནད་དང་བད་ཀན་དང་ཐག་སྐྱེན་རྣམས་འདྲིལ་བ་བཞིག
ལྷག་པའི་འབྲས་བུའི་ལྟར་བྱ་རམ་དང་སྐྱར་བས་རྒྱུ་ལག་གི་ཚུ་སེར་ཚོ་བ་ལས་ལྱུར་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེས། ར་
མཉེ་དང་ལྷ་བ་དཀར་པོའི་ལྟར་བྱ་རམ་དང་སྐྱར་བས་མཁལ་རྟེན་སོགས་སྤྲད་ཀྱི་ཚུ་སེར་གྲང་བ་འཇོམས།
སེང་ལྡེང་གི་ལྟར་ནི་བྱི་ལ་ཤ་རི་སྤྲེ་སྤྲོད་ཇས་མཛེ་ལ་མཚོག་ཏུ་ཕན་ཞིང་། ལྷུ་མ་བུ་རེ་རལ་དང་ཟངས་ཚི་ནག་
པོའི་ལྟར་མཁྲིས་ནད་སེལ། སྐྱར་པའི་ལྟར་ནི་མིག་ནད་ཀྱི་བདུད་ཚི་ལྷ་བུ་ཡིན་ཞིང་། འབམ་པོའི་ལྟར་ནི་
ཁོང་པའི་འབྲས་རྣམས་བཞིག་པར་བྱེད་དོ།།

གསུམ་པ། སྤོན་སྐྱེན་མང་སྐྱོར་བསྟན་པ།

ཏུ་བ་རྟ་སྤངས་སྐྱུ་ཚུའི་ལྟར་ལ། བྱི་ཏང་ག་དང་ཤིང་ཀུན་ཅི་ཏུ་ག། ཏུ་ག་སྐྱ་སྐྱར་བས་སྤོན་ཐོར་ཤ་བཟ།
སེལ། ། ཞེས་པ་སྟེ། ཏུ་བ་དང་རྟ་གསེབ་ན་གཞོན་སྤོན་ག་གི་སྤངས་སྐྱུ་མའི་ཚུ་བ་རྣམས་གདུས་པའི་ལྟར་ལ་
ཁ་ཚར་བྱི་ཏང་ག་དང་། ཤིང་ཀུན། ཅི་ཏུ་ག། ཏུ་ག་སྐྱ་གང་ཚོགས་སྐྱར་བའི་སྤོན་སྐྱེན་མང་སྐྱོར་ཚེན་མོར་
གསུམ་པ་འདི་ཉིད་བྱུགས་ན་སྤོན་འཐོར་གྱི་ནད་མཐའ་དག་དང་། ཤ་བཟ་སོགས་སེལ་བར་བྱེད་པའོ།།

བཞི་པ། ལྟུང་ལག་ལེན་བསྟན་པ།

དེ་སོགས་ལྟུང་སྤེ་ཚན་སྐྱར་བའི་ཐབས། །ས་བཤལ་ཁྲམ་ཁྲམ་བརྟུངས་བཙོས་ཁྱབ་བཏོན། །ར་མས་ལེགས་
བཙགས་གཙང་མའི་རྩ་ནང་བསྟ། །མ་འདྲེགས་དཀྲུག་ཅིང་སྐྱོ་མ་ལྷུ་ནག་ཅན། །དེ་ཏུས་སོག་ལ་ཐིགས་
གཅིག་དོ་སྤྲོད་ལྷུག། །དེ་གང་དེའི་ཏུ་བཏུབ་ན་ཚོས་ཚད་ཡིན། །མཐའ་ཡི་འདྲེགས་པ་མི་བཏང་དོད་བྱར་
བཙའ། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་སོགས་པའི་ལྟུང་སྤེ་ཚན་སྐྱར་བའི་ཐབས་ནི་ས་རྣམས་ཚུས་
བཤལ་ཞིང་ཁྲམ་ཁྲམ་ཏུ་བརྟུངས་ལ་བཙོས་པའི་ཁྱབ་ཡང་ཡང་བཏོན་པ་དེ་ར་མ་ལ་སོགས་པས་ལེགས་པར་
བཙགས་པ་གཙང་མའི་རྩ་མ་སོགས་སྤོད་ཀྱི་ནད་ཏུ་གདུ་ལ་མ་འདྲེགས་མ་ཚོག་པར་དཀྲུག་ཅིང་གར་ཏུ་སོང་
ནས་སྐྱོ་མ་ལྷུ་ནག་ཅན་འབྱུང་བས་དེ་ཏུས་སོག་ལ་ཐིགས་པ་གཅིག་དོ་སྤྲོད་ཏུ་ལྷུགས་པ་དེ་གང་བའི་ཚོ་དེའི་ཏུ་
བཏུབ་ན་ཚོས་པའི་ཚད་ཡིན་པས་མཐའི་འདྲེགས་པ་གལ་སྤྲོད་ཚེ་མི་བཏང་ལ་ཚོས་ཚད་ལྡན་པ་རྣམས་
ཤོད་བྱར་བཙའ་བ་སྟེ་བཙའ་བར་བྱ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།

བདུད་ཚི་སྤྲོད་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་ལྟུང་སྤེ་ཚན་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་དགུ་
པའོ།། །།

ལེའུ་བཅུ་པ། སྐྱེ་ཆང་གི་སྡེ་ཚན།

༡༡། ཞི་བྱེད་སྐྱེ་བྱི་མདོ་ལས་སྐྱེ་ཆང་གི་ལེའུ་ལྟུང་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། ཉན་པར་གདམས་ཤིང་
མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ། ལེའུ་མཚན་བསྟན་པ་བཅས་གསུམ་མོ།

ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྐྱར་བ།

དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྲོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀྱེ་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག །ཞེས་
པ་སྟེ། ཞི་བྱེད་བདུན་པ་ལ་ལྡེའི་སྡེ་ཚན་བསྟན་ཟིན་པའི་མཚུགས་ཐོག་དེ་མ་ཐག་པ་དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་
རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཀྱེ་ཞེས་བོས་ནས་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཡིད་ལས་སྐྱེས་
ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་བྱུངས་ཤིག་ཅེས་གདམས་ཏེ།

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

སྐྱེ་ཆང་སྡེ་ཚན་སྐྱར་བའི་ཐབས་བསྟན་པ། ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ལྷ་ཟེར་ལས། ཆང་ནི་དོད་འབར་ཡི་ག་
འབྱེད། །ཚོ་ཞིང་དོད་སྐྱེད་ཁོང་བརྟ་དགལ། །མངར་བཅས་ཁ་ནི་ཚ་བ་དང་། །ཞུ་རྗེས་སྐྱར་ཞིང་ཅུང་ཟད་
འཇུ། །བསྐྱ་བཅས་གདངས་སྟན་ནད་མེད་དང་། །སྲོ་བས་བསྐྱེད་མདོག་འགྱུར་ཁོང་ཡངས་ཤིང་། །གཉིད་མེད་
པ་དང་གཉིད་ཆེ་ལ། །པན་ཞིང་ལྷག་དང་མཁྲིས་པ་སྐྱེད། །རིགས་འབྱུང་སྐྱེས་དང་སྲོམ་པན་ཞིང་། །རྩུབ་ཚོ་
ལུས་སྐྱོ་བྱུང་ཅིང་སྲོང་། །རྐྱང་དང་བད་ཀན་སེལ་བ་ཡིན། །གཞན་ཏུ་བསྟེན་ན་ཏུག་དང་མཚུངས། །ཞེས་པ་
ནས། །དོག་དགུ་སོགས་ལས་ཤུར་བ་གཞན། །དུས་ཀྱི་སྐྱར་པོ་ཡང་ཟས་ལེན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོག་དགུ་ལ་
སོགས་པའི་ཚོད་མའི་རྣམ་པ་མནན་ནས་སྐྱར་པོར་བྱས་པ་དེ་ནི་ཡང་བ་དང་ཟས་ལེན་ཞིང་ཡི་ག་འབྱེད་པ་ཡིན་
ལ། །དེ་བཞིན་ཏུ་དོག་དགུ་དང་རྩ་བ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་དུས་རིང་པོར་སྐྱར་པོར་གྱུར་པའང་ཡང་ཞིང་
ཟས་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀའང་ཡི་ག་བྱེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་རྒྱ་ཆེར་
གསུངས་པ་སོགས་རྒྱས་སྲོམ་འདོད་ན་དེར་རྟོགས་དགོས་སོ། །སྐྱེ་ཆང་གི་སྡེ་ཚན་གྱི་སྐྱར་ཐབས་བསྟན་པར་
བྱ་བ་ལས། །ནང་གསེས་སྐྱེ་བྱི་སྐྱེ་ཆང་སེལ་སྲོང་བ་དང་། །རྐྱང་མཁྲིས་གཉིས་ལྟན་གྱི་ཚ་བ་སེལ་བའི་སྲོང་བ་
དང་། །གང་རྐྱངས་འཛོམས་པའི་སྲོང་བ་བཅས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དོ། །

དང་པོ། རྐྱང་དང་བད་ཀན་གཉིས་ལྟན་གྱི་གང་སེལ་སྲོང་བ་བསྟན་པ།

བད་རྐྱང་གཉིས་ལྟན་གྱི་གང་སེལ་གྱི་སྲོང་བ་བསྟན་པ་ལ་ཡང་། རྐྱང་ཆང་སོགས་བཞི་དང་། བྱར་ཆང་སོགས་
ལྟ་བུ་པའོ། །

༡ སྤང་ཆང་སོགས་བཞི་བསྟན་པ།

སྤང་གི་ཆང་ལ་རྒྱུ་ཡོངས་རྫོགས་གསུམ། སྤང་ཆང་རྒྱུ་ལ་སྤང་ཅི་བྱེ་གང་དང་། རྒྱ་བྱེ་དྲུག་བསྐྱེས་
བཅོས་ལ་རྩ་མས་བཅགས། བྱེ་དོར་གདུ་ནས་རྒྱ་བྱེ་གང་རྒྱགས་ལ། རང་བསད་གཟར་བྱས་ཕྱར་ཏེ་འོ་དོད་
ཅམ། ལབས་དོག་སྒྲིམ་གང་གིས་བྱད་རྩ་མར་ཕྱར། ཅོང་ཞིའི་གཏིང་དོ་སྤྱིང་ཐག་ཤིང་ལ་གཏོད། ལྷག་སྐྱེལ་
སྤྱན་གཅིག་བཏགས་ལ་བཏབ་སྟེ་མནན། ཞག་དུས་བསྐྱོས་ཀྱིན་ཞག་གསུམ་བར་དུ་བཞག ལངས་ན་སྤྱར་
མནན་ལྷ་བསྐྱར་གྱིས་འོང། ཏེ་ལ་ཚ་བ་གསུམ་པོ་ལ་ཚར་བཏབ། ཏེ་གོང་དང་ཐོ་རངས་རྩ་སྤྱན་ཅམ་རེ་
བསྟེན། རྒྱུང་ཚབས་རྒྱ་སེར་བསྐྱོངས་ནས་ཚིགས་བྱེར་སེལ། རུས་ཚད་མཁལ་ཚད་རྒྱུང་ལྷན་རྒྱ་སེར་
འདོན། ལྷག་པ་རྒྱ་སེར་རྒྱུང་ལྷན་བྱ་རམ་བསྟན། ཡོངས་རྫོགས་རྒྱ་སེར་ཚ་བ་སེང་སྤེང་བསྟན། མེ་ཏོག་
ཀུན་དང་ལྷན་པར་གཡར་མོ་ཐང། བཏུས་སྐྱམས་བྱམ་པར་བསྐྱིགས་ལ་རྒྱ་ཡིས་བསིང། ལྷ་བ་བཏུར་ཏེ་
སྤང་ཅི་སྤུལ་གང་སྤྱར། འོ་དོད་ཅམ་བསྐྱོས་ཞག་གསུམ་མནན་ལ་བཞག ལྷུང་སྤང་ཆང་ཞེས་བྱ་སྤང་དང་
མཉམ། ། ཞེས་པ་སྟེ། སྤང་གི་ཆང་ལ་རྒྱུང་པ་དང་། ལྷག་པ་དང་། ཡོངས་རྫོགས་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་སྤང་
ཆང་རྒྱུང་པ་ཞི་སྤང་ཅི་བྱེ་གང་དང་རྒྱ་བྱེ་དྲུག་བསྐྱེས་པ་བསྐྱོལ་ཏེ་བཅོས་ལ་རྩ་མས་བཅགས་བྱེ་དོར་མ་སོང་
བར་དུ་གདུས་ནས་སྤང་ཡང་རྒྱ་བྱེ་གང་རྒྱགས་ལ་དང་བསད་ནས་གཟར་བྱས་ཕྱར་ཏེ་བཞོས་ཐོག་གི་འོ་མའི་
དོད་ཅམ་ཡོད་དུས་པབ་ཅི་དོག་པོ་སྒྲིམ་པ་གང་གིས་བྱད་ལ་རྩ་མར་ཕྱར་བ་སྟེ་གདུམས་པ་དང་ཅོང་ཞི་དོག་
པོའི་གཏིང་དོ་སྤྱིང་རྒྱུང་རྒྱ་དེའི་དཀྱིལ་དུ་སྤྱིང་གི་འོང་བའི་ཐག་པ་བཏགས་ནས་སྤྱིང་གི་ལར་ཤིང་བཏབ་བ་དེ་ལ་
གཏོད་ཅིང་སྤྱག་སྐྱེལ་སྤྱན་གཅིག་ཞིབ་བར་བཏགས་ལ་དེའི་ནང་དུ་བཏབ་སྟེ་གོས་ཀྱིས་མནན་ནས་ཞག་དུས་
སྤྱ་བསྐྱོས་ཀྱིན་ཞག་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བཞག་ལ་ལངས་ནས་སྤྱར་ཏེ་མནན་ཞིང་ལྷ་བ་ཚིར་གྱིས་འོང་བས་དེ་ལ་
སྤྱ་པོ་པོ་ལིང་པོ་བ་རིས་ཏེ་ཚ་བ་གསུམ་པོ་སྟེ་མར་བྱས་པ་ལ་ཚར་དུ་བཏབ་པས་ཆང་དེ་དགོང་དང་ཐོ་རངས་
དུས་སྤྱ་རྩ་སྤྱན་ཅམ་རེ་བསྟེན་ན་རྒྱུང་ཚབས་དང་རྒྱ་སེར་བསྐྱོངས་ནས་ཚིགས་སྤྱ་བྱེར་བ་སེལ་ཞིང་རུས་ཚད་
དང་མཁལ་ཚད་རྒྱུང་ལྷན་གྱི་རྒྱ་སེར་འདོན་པ་དང་། ཡང་སྤང་ཆང་ལྷག་པ་ཞི་རྒྱ་སེར་རྒྱུང་དང་ལྷན་པ་ལ་དེའི་
སྤེང་དུ་བྱ་རམ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། སྤང་ཆང་ཡོངས་རྫོགས་ཞི་རྒྱ་སེར་ཚ་བ་ཡོད་པའི་རིགས་ལ་གོང་གི་སྤེང་
དུ་སེང་སྤེང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ལང་དུག་རིགས་མ་གཏོགས་མེ་ཏོག་གི་རིགས་སྤྱ་ལྷུང་པ་ཀུན་དང་། ལྷན་
པར་གཡར་མོ་ཐང་དེ་བཏུས་ཤིང་ཕྱིའི་གོས་སྤྱད་ནས་བསྐྱམས་ལ་བྱམ་པར་བསྐྱིགས་པ་སྟེ་དམ་པར་རྒྱགས་ལ་
རྒྱས་བསིངས་ནས་ལྷ་བ་བཏུར་ཏེ། དེ་དང་སྤང་ཅི་སྤུལ་གང་སྤྱར་ནས་འོ་དོད་ཅམ་དུ་བསྐྱོས་ལ་ཞག་གསུམ་
དོ་སར་མནན་ལ་བཞག་སྟེ་ལངས་པ་དེ་ཞི་སྤྱད་མེ་ཏོག་གི་སྤང་ཆང་ཞེས་བྱ་སྟེ། རུས་པ་གོང་གི་སྤང་ཆང་
དང་མཉམ་མོ། །

བུར་ཆང་སོགས་ལྟ་བུ་ལྟན་པ།

བུར་ཆང་ནས་དང་གཟེ་མ་གྲོ་དང་གསུམ། །བཙོན་ཏེ་ལངས་པའི་སྐུམ་ལ་བུར་རྩུས་བསིང་། །རྒྱུང་ནད་མ་
ལུས་སེལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། །ཁྱད་པར་སྐྱོ་སྡིང་མཁལ་རུས་རྒྱུང་ཚབས་འདོན། །ཡང་ན་ནས་ཆང་བུ་རམ་སྦྱར་
བ་ཡང་། །བུ་རམ་བུར་ཆང་ཞེས་བྱ་རྒྱུང་ཀྱན་འཛོམས། །མར་ཆང་སྦྱོར་བ་ཆང་ནད་བུ་རམ་སྦྱར། །མར་དང་
གོ་སྟོན་པེ་པི་ལིང་བྱ་སྦྱར། །ཅེ་འཇམ་ཞག་གསུམ་མནན་པས་གང་རྒྱུང་སེལ། །རྒྱུང་ཚབས་མགོ་དང་མིག་ལ་
བྲོས་པ་འདོན། །གཟེ་ཆང་གཟེ་མ་ནས་བསྐྱེས་སྐུམ་ནད་བྱ། །གཟེ་མ་རྒྱར་བསྐྱེས་ཁྲ་བས་བསིངས་པ་
ནི། །རུས་ཚོགས་མཁལ་མའི་རྒྱུང་དང་རྒྱ་སེར་འཛོམས། །ཁྱད་པར་རྒྱུང་ཚབས་མཁལ་མར་བབས་པ་
འདོན། །རུས་ཆང་སྦྱོར་བ་གཞུག་རྒྱུང་རུས་པ་འམ། །ཐོང་ཚོར་རུས་པ་བུབས་གཅིག་ཞིབ་བརྒྱུངས་ལ། །ཆན་
བསྐྱེས་སྐུམ་ལ་བུ་རམ་རྩུས་བསིངས་པ། །རྒྱུང་ནད་ཀྱན་སེལ་རུས་པའི་རྒྱུང་ཚབས་འདོན། ། ། །ཞེས་པ་སྟེ།
བུར་ཆང་ནི་ནས་དང་གཟེ་མ་གྲོ་དང་གསུམ་པོ་བཙོན་ཏེ་མནན་ནས་ལངས་པའི་སྐུམ་སྦྱང་དེ་ལ་བུར་རྩུས་
བསིངས་པའི་ཆང་དེས་རྒྱུང་གི་ནད་མ་ལུས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། །སྟེ་ཞེས་པ་འོག་མ་འདྲེན་ཚོག་ནས་ཁྱད་
པར་བྱ་སྐྱོ་བ་དང་སྡིང་དང་མཁལ་མ་དང་རུས་པའི་རྒྱུང་ཚབས་རྣམས་འདོན། །ཡང་ན་ནས་ཆང་གར་མ་གསར་
པ་སྦྱོན་མེད་དེ་ལ་བུ་རམ་སྦྱར་བ་ཡང་བུ་རམ་བུར་ཆང་ཞེས་བྱ་སྟེ་རྒྱུང་ནད་ཀྱན་འཛོམས། །མར་ཆང་གི་སྦྱོར་
བ་ནི་ནས་ཆང་ཚ་རྒྱར་སྟེ་བས་སོགས་མེད་པའི་ནད་བྱ་བུ་བུ་རམ་དང་སྦྱང་དང་མར་ཞུན་དང་གོ་སྟོན་དང་པི་པི་
ལིང་ཞིབ་པར་བཏགས་པ་བཅས་སྦྱོན་ནད་བྱ་སྦྱར་བ་ཅེ་འཇམ་ཅོམ་བསྐྱེས་ལ་ཞག་གསུམ་ཉོ་སར་མནན་ཏེ་
ལངས་པའི་ཆང་གིས་གང་རྒྱུང་སེལ་ཞིང་། །རྒྱུང་གི་ཚབས་མགོ་དང་མིག་ལ་བྲོས་པ་འདོན་པར་བྱེད། །གཟེ་
ཆང་ནི་གཟེ་མ་ནས་དང་བསྐྱེས་པའི་སྐུམ་གྱི་ནད་བྱ་གཟེ་མ་རྒྱར་གཏུས་པའི་ཁྲ་བས་བསིངས་པའི་ཆང་ནི་རུས་
ཚོགས་དང་མཁལ་མའི་རྒྱུང་དང་རྒྱ་སེར་རྣམས་འཛོམས་ཞིང་། །ཁྱད་པར་བྱ་རྒྱུང་གི་ཚབས་མཁལ་མར་
བབས་པ་རྣམས་འདོན། །རུས་ཆང་གི་སྦྱོར་བ་ནི་གཞུག་གུ་རྒྱུང་གི་རུས་པའམ་ལུག་ཐོང་པ་དང་ཚོར་མོ་གང་
རྒྱུང་ཚོན་པོའི་རུས་པ་བུབས་གཅིག་ཞིབ་པར་བརྒྱུངས་པ་ལ་ནས་གྱི་ཆན་བསྐྱེས་ཏེ་སབས་བཏབ་ནས་བསྐྱེས་
པའི་སྐུམ་ལ་བུ་རམ་གྱི་རྩུས་བསིངས་པ་དེས་ནི་རྒྱུང་ནད་ཀྱན་སེལ་ཞིང་ཁྱད་པར་ །རུས་པའི་རྒྱུང་ཚབས་
འདོན།

གཉིས་པ་རྒྱུང་མཁལ་གཉིས་ལྟན་གྱི་ཚ་སེལ་སྦྱོར་བ་བསྐྱེས་པ།

སྟོ་ལོའི་ཆང་སྦྱོར་སྟོ་ལོ་རྒྱར་སྦྱངས་པས། །སྟོ་ཆང་བསིངས་པ་སྟོ་ཚད་རྒྱུང་ལྟན་སེལ། །དྲིག་ཏའི་ཆང་སྦྱོར་
ནས་དཀར་སེར་ཅོམ་བཛོས། །དེ་ལི་སྐུམ་ལ་དྲིག་ཏེ་ཨ་རུ་རའི། །ཁྲ་བས་ཆང་བསིངས་ཚད་རྒྱིང་རྒྱུང་ལྟན་
སེལ། །ཁྱི་ལྷེས་བསིངས་ན་ཚ་བ་ཆང་འཕུང་ཡིན། །དེ་བཞིན་སྡིང་ལ་རྩོ་རྒྱི་རུས་ཆང་སྦྱར། །སྟོ་ལི་ནད་ལ་རྒྱན་

འབྲུམ་བྱུང་ཆང་སྦྱར། །བད་ཀའ་ན་ལེ་ཤམ་གྱི་འབྲུ་ཆང་སྦྱར། །སྒྲིང་པའི་གྲང་བ་རྒྱ་ཚུལ་ཚུ་ཆང་སྦྱར། །རྒྱ་
 སེང་ནད་ལ་སེང་ལྡེང་རྒྱུང་ས་ཆང་སྦྱར། །དུག་ནད་རྒྱུང་ས་ཟད་གཙོ་བོ་དུག་ཆང་ནམ་པར་འེ་རལ། །འོམ་བྲུ།
 སྦྱང་ཚི། རྩོང་ལེན། རྩིག་ཏ། །སྦྱར། །གཞན་ཡང་ནད་དང་གང་འཕྲོད་སྦྱོན་རྒྱུས་བསིངས། །ཡང་ན་སྦྱོན་ཕྱེ་
 ཆང་སྦྱར་མནན་པ་ཡིས། །པོ་བའི་ཕྱོད་སྦྱོད་རྒྱུང་གཞོན་ནད་སེལ་འགྱུར། ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཆང་བ་རྒྱུང་ལྡན་སེལ་
 བ་ནི་སྟོ་ལོ་དཀར་པོ་ལྡོམ་ཚམ་ བརྒྱུང་ས་ལ་རྒྱུང་སྦྱངས་པས་སྦྱོང་སྦྱང་ལྟ་བུ་དེ་གོ་ཆང་གིས་བསིངས་པས་སྦྱོ་
 ཚད་རྒྱུང་ལྡན་སེལ། རྩིག་ཏའི་ཆང་སྦྱོར་ནི་ནས་དཀར་པོ་སེང་ཚམ་བཟོས་པ་བཙོས་ནས་བསྟལ་ཏེ་ལངས་པ་
 དེའི་སྦྱོང་ལ་རྒྱ་གར་རམ་དེ་མིན་གང་རུང་གི་རྩིག་ཏ་དང་ཨ་རུ་རའི་ཁྲ་བས་ཆང་དུ་བསིངས་པས་ཚད་པ་རྩིང་
 པ་རྒྱུང་ལྡན་ནམས་སེལ། གྱི་སྦྱེ་དཀར་པོ་རྒྱུང་སྦྱངས་པའི་ཁྲ་བས་བསིངས་ན་ཆང་བའི་ནད་པའི་ཆང་འབྱུང་རུང་
 བ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་རྩིང་ནད་ལ་རྩི་ཏི་དང་རུས་ཁྲས་བསིངས་པའི་ཆང་སྦྱར་བ་དང་། སྦྱོའི་ནད་ལ་རྒྱུན་
 འབྲུམ་དང་བྱུང་ཁྲས་བསིངས་པའི་ཆང་སྦྱར་བ་དང་། བད་ཀའ་ན་གྱི་ནད་ལ་ན་ལེ་ཤམ་གྱི་འབྲུའི་ཁྲ་བས་
 བསིངས་པའི་ཆང་སྦྱར་བ་དང་། སྒྲིང་པའི་གྲང་བ་ལ་རྒྱ་ཚུལ་བསིངས་པའི་ཆང་སྦྱར་བ་དང་། རྒྱ་སེང་གྱི་
 རྩོང་ལ་སེང་ལྡེང་གི་རྒྱུང་ས་ཞེས་ཁྲ་བ་དང་ས་པོ་དེ་བསིངས་པའི་ཆང་སྦྱར་ཞིང་། དུག་ནད་རྒྱུང་ས་ཟད་པ་ལ་ཡུ་
 བྲུ་ཤིང་། བེ་སྦྱོས་འེ་རལ། སྦྱང་ཚི་དོ་བོ། འོམ་བྲུ། རྩོང་ལེན། རྒྱ་གར་རྩིག་ཏ་སྟེ་གཙོ་བོ་དུག་གི་ཁྲ་བ་
 བསིངས་པའི་ཆང་སྦྱར། གཞན་ཡང་ནད་དང་གང་འཕྲོད་པའི་སྦྱོན་རྒྱུས་བསིངས་པའམ། ཡང་ན་སྦྱོན་གྱི་ཕྱེ་
 མ་ཆང་དང་སྦྱར་བ་ཕྱོ་སར་མནན་ནས་ལངས་པས་པོ་བའི་ཕྱོད་སྦྱོད་ལ་རྒྱུང་གཞོན་ཅིང་སྦྱོན་དེས་ནད་གང་
 ཡིན་སེལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ། གྲང་རྒྱུང་འཛོམས་པའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ།

ཟན་ཆང་སྦྱོར་བར་མཉེ་བྱ་བ་དང་། །གཟེ་མ་ལྷུ་མ་པ་ཡོས་བསྐྱེས་ཕྱེར་བཏགས་ལ། །ཟན་ཕྱོན་པབས་བྱན་
 ལངས་ནས་ཆང་དུ་བསིང་། །རྩིངས་ནས་མཉེས་ལ་བྱུ་རམ་སྒྲ་དང་མར། །བཏབ་བཙོས་ལྟོར་བསྐྱེན་གྲང་རྒྱུང་
 མ་ལུས་འཛོམས། །ལྱད་པར་མཁལ་རྟེན་གཟེར་དང་རྟེན་ལག་བཤལ། །ཚིགས་གཞི་སྦྱངས་དང་ད་རྟེན་ན་བ་
 འོན། །གྲང་བས་རྒྱ་འགགས་སྦྱང་གྱི་ཕྱོད་ཤོར་སེལ། །རྟེན་པ་མན་ཆད་གྲང་རྟེན་འབྱུམས་པ་གཙོད། །ཅེས་
 གསུངས་སོ། ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཟན་ཆང་གི་སྦྱོར་བ་ནི་ར་མཉེ། ལྷུ་བ་དང་གཟེ་མ་ལྷུ་མ་པ་རྣམས་ཡོས་དང་བསྐྱེས་
 བས་ཕྱེར་བཏགས་ལ་ཟན་ཕྱོན་གྱི་མཐེབ་ལྷུ་བྱས་ཏེ་པབས་བྱན་ཕྱོ་སར་མནན་པ་ལངས་ནས་ཆང་དུ་བསིངས་
 པ་དང་། །རྩིངས་ནས་ཚིགས་མ་དེ་མཉེས་ལ་བྱུ་རམ། བཙའ་སྒྲ་མར་རྣམས་བཏབ་ནས་བཙོས་པའི་སྦྱོ་མ་དེ་
 ལྟོར་བསྐྱེན་ན་གྲང་རྟེན་མ་ལུས་པ་འཛོམས་ཤིང་ལྱད་པར་མཁལ་རྟེན་གཟེར་བ་དང་རྟེན་ལག་བཤལ་ཞིང་
 ཚིགས་གཞི་རྣམས་སྦྱངས་པ་དང་། །རྒྱུང་ནད་ད་རྟེན་དང་ན་བ་འོན་པ་དང་། །གྲང་བས་རྒྱ་འགག་པ་དང་།

སྒྲིབ་ཀྱི་དྲོད་ཤོར་བ་རྣམས་སེལ་ཞིང་ཀེད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་གྲང་རྣམ་འབྱུང་མས་པ་གཙོད་པར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་
སོ། །

ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།

བདུད་ཅི་སྒྲིབ་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་སྒྲིབ་ཆང་གི་སྡེ་ཚན་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྡེ་
བཅུ་པའོ། །།

ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། རིན་པོ་ཆེའི་སྡེ་ཚན།

༡༡། ཞི་བྱེད་སྒྲིབ་ཀྱི་མདོ་ལས་རིན་པོ་ཆེའི་ལེའུའི་གཞུང་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། ཉན་པར་གདམས་ཤིང་
མཚམས་སྦྱར་བ་ དང་། གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ། ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ་བཅས་གསུམ་མོ།

ཉན་པར་གདམས་ཤིང་མཚམས་སྦྱར་བ།

དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྤོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །ཀྱེ་དྲང་སྤོང་ཆེན་པོ་ཉོན་ཅིག །
ཅེས་པ་སྟེ། ཞི་བྱེད་བརྒྱད་པ་སྒྲིབ་ཆང་གི་སྦྱོར་བ་སྟེ་སྤྲེལ་པའི་སྡེ་ཚན་གསུམ་པོ་བསྟན་བྱིན་པའི་མཚུག་ཐོག་
དེ་མ་ཐག་པ་དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྤོང་ཆེན་པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཀྱེ་ཞེས་
བོས་ནས་དྲང་སྤོང་ཆེན་པོ་ཡིད་ལས་སྦྱེས་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་རྩུངས་ཤིག་ཅེས་གདམས་ཏེ།

གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ།

ཞི་བྱེད་རྒྱལ་པོ་རིན་ཆེན་སྦྱོར་སྡེ་བཤད། །ཅེས་པ་སྟེ། ཞི་བྱེད་དགུ་པ་ཞི་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་རིན་
པོ་ཆེའི་སྦྱོར་ སྡེ་བཤད་པར་བྱ་དགོས། དེ་ལའང་ཞི་བྱེད་ཀུན་གྱི་ལོག་གཞོན་ཡིན་པ་བསྟན་པ་དང་། རིན་པོ་
ཆེའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ། སྦྱོར་བ་དངོས་བསྟན་པ་དང་གསུམ་མོ།

དང་པོ། ཞི་བྱེད་ཀུན་གྱི་ལོག་གཞོན་ཡིན་པ་བསྟན་པ།

ཐང་བྱེ་རིལ་བུ་ལྷེ་གུ་སྒྲིབ་མར་སོགས། །ཡང་ཡང་བསྟེན་པས་སྒྲིབ་འདྲེད་ནད་མ་ཐོན། །ཞི་བྱེད་ཀུན་གྱི་ལོག་
གཞོན་རིན་པོ་ཆེ། ། ཞེས་པ་སྟེ། སྦོན་དུ་བཤད་པའི་ཐང་དང་། བྱེ་མ། རིལ་བུ། ལྷེ་གུ། སྒྲིབ་མར་སོགས་
གང་ཡང་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསྟེན་པས་སྒྲིབ་འདྲེད་ཅིང་ནད་མ་ཐོན་ན་ཞི་བྱེད་ཀུན་གྱི་ལོག་གཞོན་ཞེས་པ་ནི་
རུས་པའི་དབང་དུ་སོང་ན་གཉེན་པོ་གོང་མ་རྣམས་ལས་ཉིས་ལོག་གི་རུས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་
དབང་དུ་སོང་ན་ནད་དེ་རྩུར་མི་ལྡོག་པའི་ལ་གཞོན་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སོ།

གཉིས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ།

ཐུག་མཁུམ་བད་རླུང་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་བཞིའི་ནད། །མགོ་དང་བྱང་ཁོག་ཡན་ལག་མ་རྣམས་དང། །དུམ་འོར་མཛེ་
འབྲས་གཤམ་ལྷོག་གཉེན་ནད་དང། །ལྷ་གཉེན་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་འབྱུང་པའི་གདོན། །རིན་པོ་ཆེ་ཡིས་མི་སེལ་
འགའ་ཡང་མེད། །ནད་གཞི་མེད་པའི་མི་ལ་བརྟུན་ལེན་འགྱུར། ། །ཞེས་པ་སྟེ། །རིན་པོ་ཆེའི་སྦྱོར་བའི་ཡོན་
ཏན་ནི་ཐུག་མཁུམ་བད་རླུང་ལ་སོགས་པའི་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་བཞིའི་ནད་ཐམས་ཅད་དང། ། །ལུས་ཀྱི་མགོ་བོ་དང།
བྱང་ཁོག་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པའི་མ་རྣམས་དང། །གཙང་སྟེ་དུམ་འོར་དང་མཛེ་འབྲས་སྐྱོ་བྱར་བའི་གཤམ་ལྷོག་
གཉེན་ནད་དང། །ལྷ་གཉེན་དང་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་པའི་གདོན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིན་པོ་
ཆེའི་སྦྱོར་བས་མི་སེལ་བ་གང་ཡང་མེད་ལ། །ནད་གཞི་མེད་པའི་མི་རྣམས་ལ་ཡང་བརྟུན་ལེན་གྱི་མཚོག་ཏུ་
འགྱུར་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྷན་པའོ།།

གསུམ་པ། སྦྱོར་བ་དངོས་བསྟན་པ།

སྦྱོར་བ་ཚ་སྦྱོར་གང་སྦྱོར་རྣམ་པ་གཉིས། ། །ཞེས་པ་སྟེ། །རིན་པོ་ཆེའི་སྦྱོར་བ་འདི་ལ་ཚ་སྦྱོར་དང་གང་སྦྱོར་
རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད།

༡ ། རིན་ཆེན་ཚ་སྦྱོར་བསྟན་པ།

རིན་ཆེན་ཚ་སྦྱོར་བསྟན་པ་ལ་ཡང་སྦྱོར་རྒྱལ་དང། །བསྟེན་ཐབས་བསྟན་པ་དང་གཉིས་སོ།།

(༡) སྦྱོར་རྒྱལ་བསྟན་པ།

རིན་ཆེན་ཚ་སྦྱོར་གསེར་དངུལ་ཟངས་ལྷགས་བཞི། །སྤྱང་གཤོག་ཙམ་དུ་བརྒྱུངས་ལ་དུམ་བྱར་
གཏུབས། །ཞིག་དཀའི་ཀོང་བྱར་སྐྱུག་སྟེང་དངུལ་རྒྱ་སྐྱུག །དེ་སྟེང་ཚ་ལ་སྐྱ་བྱི་སྐྱུག་པར་བྲ། །དེ་ཡི་ཁ་རུ་སྐྱ་
ཐལ་དམ་པར་བསྟེན། །དེ་སྟེང་འདག་པས་ཁ་བཅད་སོལ་མེས་བསྟེན། །ཐལ་བ་སྐྱ་བྱི་གུ་གུལ་སོ་མ་ར། །འུ་
དག་ཅི་ཉ་ཀ་དང་ཚ་བ་གསུམ། །དེ་སྟོན་སེང་སྟེང་འགོན་ཐལ་ཞིབ་པར་བཏགས། །དངུལ་རྒྱ་ཞོ་སྟེང་སྦྱར་བྱ་
གཅིག་གིས་བཞིག །ཨ་རུ་ཚང་སྤངས་འུ་བ་བ་རྒྱ་གཉིས། །ཁརྒྱར་བཙོས་ལ་གོང་མ་རྣམས་དང་སྦྱར། ། །ཞེས་
པ་སྟེ། །རིན་ཆེན་ཚ་སྦྱོར་མང་ཉུང་ཇི་ཙམ་སྦྱོར་བའི་དངུལ་རྒྱ་དེ་དང་མཉམ་པའི་སྐྱ་བྱི་དུལ་མས་བཞིག་སྟེ་སྟེ་
མར་བྱས་ལ་གསེར་དངུལ་ཟངས་ལྷགས་བཞི་མཉམ་དུ་བསྟེན་པ་དང་གཉེན་པོ་སྦྱོན་མོང་དུ་མཛད་པ་ནི་བད་
སྟོན་ཙམ་ལས་གཤམ་སྤངས་མཛད་པ་ཡིན་ལ། །སོ་སོ་ལ་གཉེན་པོ་དང་བསྟེན་ལྷགས་ལག་ལེན་སྦྱོར་གྱུ་བ་སྦྱོབ་
དཔོན་མཁས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་དགོས་པ་མཚོན་ཙམ་གྱེ་བྲག་ཏུ་འཆད་ན། །གསེར་སྤྱང་གཤོག་ཙམ་བརྒྱུངས་
ནས་ཚ་འཁྲུའི་གཡའ་འདོན། །སྦྱོན་དང་སྐྱུག་པས་དྲི་མ་སྤལ་ལ། །རང་ལས་སུམ་འགྱུར་གྱི་སྐྱ་བྱི་སེར་པོ་དུལ་མ།
རང་ལས་ཉིས་འགྱུར་གྱི་ཚ་ལ་རང་དང་སྦྱིད་མཉམ་གྱི་ཏིལ་ནག་རྣམས་ཞིབ་པར་བཏགས་ལ་ཟར་མའི་མར་

ལུས་རིལ་བྱར་རིལ་ཉེ་སྐྱམ། ཡང་ན་ཞ་ཉེ་ནག་པོ་སྤྲང་གཤོག་ཙམ་བརྟུངས་ལ་དེ་དང་བོངས་མཉམ་པའི་སྤོང་
རོས་ཀྱི་ཕྱེ་མ་རའི་འོ་མ་དང་སྤྱར་བའི་སྤྱོ་མས་ཞ་ཉེ་གཏུམས་ལ་དེ་ཀོང་བྱར་དུད་པ་མ་ཤོར་བར་བསྐྱེགས་པའི་
ཐལ་བ་ཞོ་གང་། ལུ་ཟླ་མེར་པོ་ཞོ་གང་བཅས་ར་འོས་སྤྱོ་མར་སྤྱར་ནས་གསེར་སྤབ་མཐུག་སྤྲང་གཤོག་ཙམ་དུ་
བརྟུངས་ལ་དུམ་བྱར་གཏུབས་པ་དེ་གོང་ལྟར་གཡའ་བལ་བའི་ཕྱི་ནང་ལ་ཡང་ཡང་བྱུགས་ལ་སྐྱམ། དེའུལ་
དང་ཟངས་ནི་སྤྲང་གཤོག་ཙམ་བརྟུངས་ནས་ལན་ཚུ་དང་སྤར་བའི་ལུ་བས་གཡའ་དང་ཕལ་ལ། རང་ལས་
སྤམ་འགྱུར་གྱི་ལུ་ཟླ་མེར་པོ་དུལ་མ་དང་ཚ་ལའི་འདག་པས་སྤྱར་ལ་སྐྱམ། ལྷགས་ནི་གསེར་བདར་གྱིས་
བདར་བའི་ཕྱེ་མ་དང་རང་ལས་གསུམ་འགྱུར་གྱི་ཚལ་དང་ལུ་ཟླ་ཉེས་འགྱུར་གྱི་ཨ་རུ་ར་དེ་རྣམས་ཞིབ་པར་
བཏགས་ལ་སིངས་པོས་སྤྱར་བའི་འདག་པ་བཅས་གསེར་དེའུལ་ཟངས་ལྷགས་བཞི་པོ་དེ་ཞིག་དཀའ་བ་མེ་
སྤབ་གྱི་ས་ལ་ཀོང་བྱ་བཟང་པོ་བྱས་ནས་སོ་བཏང་བའི་ནང་དུ་དང་པོ་གསེར། དེ་ནས་ལྷགས། དེ་ནས་དེའུལ་
དང་ཟངས་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤྱུགས་པའི་སྤོང་དུ་དེའུལ་ཚུ་གང་འདུལ་བྱས་པ་སྤྱུགས་ལ། དེའི་སྤོང་དུ་
ཚ་ལ་དང་ལུ་ཟླ་བྱུག་པར་བྱ་ཞེས་པ་གོང་དུ་བཤད་ཚར་བས་ན་རས་འཚངས་གྱིས་བགག དེའི་སྤོང་ངམ་ཁ་རུ་
སྤྱི་བ་མེར་ག། མ་ས་དོ་མ་འདྲེས་པ་ལེགས་པར་བསྐྱེགས་པའི་ཐལ་བ་འཇམ་པོ་དམ་པར་བསྐྱིག་པ་སྤེ་
བརྟུངས། དེ་སྤོང་ལ་རྒྱའི་འདག་པས་ཁ་བཅད་སོབ་འདག་གིས་བར་གྱི་ཁ་མཚམས་བཅད་ལ་བསྐྱེས། དུད་
པ་ཕྱིར་མི་འཚོར་བར་བྱས་ལ། སོལ་མའི་དབྱས་སུ་སྤྱད་པ་ཉ་ཅང་མི་དྲག་པར་དལ་བྱས་དང་བསྐྱེངས་ནས་ལུ་
ཟླ་ཉེ་རིམ་དང་མེ་སྤེ་སྤོ་སྤྱོ་མ་སངས་བར་དུ་བྱོགས་ཁོལ་ཚེ་མ་ལུས་པར་ཚ་ལུ་རེ་བསྐྱེགས་པ་ལས་འར་སྤྱད་
བྱས་ན་རིན་ཚེན་ཐིག་པོར་འགྲིལ་འགྲོ། ཚོས་ཐལ་དྲགས་ན་ལུས་པ་རྒྱང་བས་ཚད་ལས་མ་འདས་པར་གཙུག་
པས་དེས་ན་ཕྱིར་དབྱུང་གང་ཐག་ཚོད་པ་དང་། ཁ་ཕྱེ་ལ་གཡའ་ཉེ་མ་ཚོས་པར་འདུག་ན་གོང་བཞིན་བསྤྱར་ལ་
བསྐྱེག་ཅིང་ཚིག་འདུག་ན་རིན་ཚེན་ཐལ་བསྐྱེག་བྱེད་གཉེན་པོ་ཁོ་རང་ཚིག་པའི་རིམ་དེ་དང་བལ་བའི་ཕྱིར་དུ་
ཨ་རུ་ར། ལན་ཚུ། ལྟར་བྱ་རྣམས་བཏབ་པའི་ཚུལ་ཡུན་རིང་དུ་འཚོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བྱས་རྗེས་སྤོང་མེད་པའི་
སོལ་ལུ་ནག་པོ་དེ་ཕྱིར་སོ། དེ་ནས་ཚུ་གཙང་གིས་བཀྱས་ནས་བསྐྱེས་ལ་སྤོང་བཟང་ཞིང་གཙང་བར་
བཅངས་ལ་གྲོགས་གྱི་སྤོང་དང་སྤོང་བའི་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རིན་པོ་ཚེའི་ཐལ་བ་ཞོ་གང་ལ་དཔེར་
མཚན་ན། ལུ་ཟླ་མེར་པོ། ལུ་གུལ་ནག་པོ། སོ་མ་ར་ཇ། ལུ་དག་ནག་པོ། ཅི་ཉ་ག། ཚ་བ་སྐྱེ་པོ་བ་རིས་
གསུམ། རེ་སྤོན་པ། སེང་ལྡང་ཁར། འགོན་བྱ་བུ་མ་མེ་ལ་བསྐྱེགས་པའི་ཐལ་བ་རྣམས་ཆ་མཉམ་སྤེ་ཅི་བཞིན་
ཞག་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཞིབ་པར་བཏགས་པའི་ཕྱེ་མ་ཞོ་དོ་དང་དེའུལ་ཚུ་ཞོ་ཕྱེད། ལྟར་བྱ་ཞོ་གཙིག་གིས་རུལ་
སྤན་ལྟར་བཞིག་པ་དང་། ཨ་རུ་གསེར་མདོག་དགུ་ཆང་ཞིམ་པོ་སྤུལ་གང་ལ་ཞག་གཙིག་སྤངས་པའི་ལུ་བའི་
དུངས་མ་དང་། བ་དམར་བལ་གྱི་ཚུ་སྤུལ་གང་བསྐྱེས་པ་དེ་གཉེས་པོ་ཁར་བཅོས་ལ། གོང་གི་སྤོང་ཕྱེ་མ་

ནམས་དང་སྐྱུར་ཏེ་ཉི་མ་ལྷ་ཙམ་གྱི་བར་དུ་འདམ་བཏགས་ཞིབ་པར་བྱས་ལ་རིལ་བུ་སྐྱུན་མ་འཕོས་པ་ཙམ་དུ་
རིལ་དགོས།

(༢) བསྟེན་ཐབས་བསྟེན་པ།

རིལ་བུ་སྐྱུན་མ་ཙམ་དྲིལ་ཐོ་རངས་དུས། །ལྷ་བདུན་དགུ་བསྟེན་ཆང་གིས་འཕུལ་ལ་བཏང་། །དྲིག་དང་གྲུམ་
བུ་འབྲས་དང་སྐྱུར་ཡ་མཛོ། །ཚ་ནད་ཚ་སྐྱུན་དུ་ལོར་གང་ནག་སྟེམ། ། །ཞེས་པ་སྟེ། རིལ་བུ་སྐྱུན་མ་འཕོས་
པ་ཙམ་དུ་དྲིལ་ཏེ་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་སུ་ལྷ་བདུན་དགུ་ནམས་རིམ་པས་ཆ་བསྟེན་ལ་ཆང་གིས་འཕུལ་ལ་བཏང་
བས། དྲིག་དང་གྲུམ་བུ་འབྲས་དང་སྐྱུར་དང་། མཛོ་ཚ་ནད་ཚ་སྐྱུན་དུ་ལོར་གང་བ་སོགས་འཛོམས་ཤིང་
ནག་སྟེམས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། །

རིན་ཆེན་གང་སྐྱོར་བསྟེན་པ།

རིན་ཆེན་གང་སྐྱོར་བསྟེན་ཐབས་སྐྱོར་བ་དང་། །ལོག་གཞོན་གསུམ་ལས། །ཞེས་པ་སྟེ། རིན་ཆེན་གང་སྐྱོར་ལ་
བསྟེན་ཐབས་དང་། སྐྱོར་བ་དང་། །ལོག་གཞོན་དང་བཅས་ནམ་པ་གསུམ་ཡོད།

(༡) བསྟེན་ཐབས་བསྟེན་པ།

བསྟེན་ཐབས་ནམ་པ་དགུ། །གཡའ་ཕྱི་དུག་འདོན་འཇམ་བཙལ་སྒྲ་ལྷིད་དང་། །བཤིག་དང་ཚ་ཁ་དབྱེ་དང་
སྟོད་བཏང་དང་། །ཕྱི་བསྐྱུང་བ་དང་རུས་པ་སྐྱེད་པའོ། ། །ཞེས་པ་སྟེ། དང་པོ་བསྟེན་ཐབས་དེ་ལ་ཡང་ནམ་པ་
དགུར་ཡོད་དེ། གཡའ་ཕྱི་བ། དུག་འདོན་པ། འཇམ་བཙལ་བ། སྒྲ་ལྷིད་པ་དང་། བཤིག་པ་དང་། ཚ་ཁ་
དབྱེ་བ་དང་། སྟོད་བཏང་བ་དང་། ཕྱི་བསྐྱུང་བ་དང་། རུས་པ་བསྐྱེད་པའོ། །

༡༡ གཡའ་ཕྱི་བ་བསྟེན་པ། དང་པོ་ཚ་བ་གསུམ་དང་དདུལ་ཚུ་གཉིས། །སྐྱ་ཉེལ་ནང་དུ་གཡའ་མ་ཐོན་པར་
མཉེ། །དེ་རྗེས་ བ་རྒྱར་བཏགས་ལ་གཡའ་ཁུ་འདོན། ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱས་པར་བཤོལ་ན་རིན་ཆེན་
རིལ་བུ་གང་སྐྱོར་གྱི་རིམ་པ་ལ། ཐོག་མར་དདུལ་ཚུ་བཙོ་བུ་གཡའ་ཆེ་བ། དེ་ལ་དོན་ཚན་ནམ་པ་དགུ་ཡོད་
པའི་དང་པོ་གཡའ་ཕྱི་བ་ནི། སྐ་པི་པི་ལིང་ཕོ་བ་རིས་ཏེ་ཚ་བ་གསུམ་བཏགས་པའི་ཕྱེ་མ་དང་དདུལ་ཚུ་གཉིས་
སྐྱ་བའི་ཉེལ་གཤམ་ཁ་ཤི་ལྷག་མའི་ནང་དུ་སྐྱུན་ཅིག་ཏུ་སྐྱུག་ཅིང་ཁ་དམ་པར་བཅིངས་ལ་གཡའ་མ་ཐོན་གྱི་
བར་མཉེ་ཞིང་སྐྱབ། དེ་རྗེས་སུ་བ་རྒྱར་པ་ཡང་རུང་སྟེ་ལག་ལེན་དུ་མིའི་བྱི་ཚུ། ཚ་ལའི་ཚུ་དང་མཚུར་གྱི་ཚུ།
ཤིང་ཏོག་སྐྱུར་པའི་ཚུ་སྟེ་ཀླ་ར་ནམ་པ་ལྷས་བུ་ཞིང་བཏགས་ལ་གཡའ་ཁུ་འདོན་ནོ།།

༡༢ དུག་འདོན་པ་བསྟེན་པ། དུག་འདོན་ཙོང་ཞི་བྱི་རྒྱར་སྐམས་སྐམས་བཙོ། ། །ཞེས་པ་སྟེ། དུག་འདོན་པ་
ནི་ཙོང་ཞི། བ་སྐྱ། རྩོང་ཕོས། ལབ་ལེན། དདུལ་དོ། ལྷང་ཚོར། བག་མཚུར་གྱི་དོ། ས་མང་ལོང་བུ་སྟེ་འཆིང་
བྱེད་གྱི་ལམས་བརྒྱད་དང་། གསེར་དདུལ་ཟངས་ལྷགས་རག་འཁར་བ་གཤམ་དགུར་ཞ་ཉེ་བྱེད་གྱི་ལྷགས་

བརྒྱན་ནམས་ཅི་ཚུ་དང་བསྐྱེས་པ་ལོ་ལྷན་བ་ཞག་ལ་སོགས་པ་ནམ་སྐྱམས་སྐྱམས་ཀྱི་བར་དུ་བཙོ་བའི་ཚད་ནི་
ལེར་ཀ་འཛིན་པ་ཞེས་དདུལ་ཚུ་དབྱེ་བ་དེ་ལ་ཁབ་བཙུགས་ན་སྟོན་པའི་བར་དོ། །

༡༣ འཇམ་བཙལ་བ་བསྟན་པ། འཇམ་བཙལ་པི་པི་ལིང་དང་ཕོ་བ་རིས། །ཚོང་ཞི་ནག་མཚུར་བུལ་ཏྲོག་ནམ་
པ་ལ། །ནད་ གཞིར་བསྟན་ཏེ་ཚད་ལྡན་སྐྱར་བར་བྱ། ། ཞེས་པ་སྟེ། འཇམ་བཙལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ནི་པི་པི་ལིང་
དང་། ཕོ་བ་རིས། ཚོང་ཞི། ནག་མཚུར། བུལ་ཏྲོག་གཞན་གྱི་འདྲེས་མེད་མིང་འཇིབ་བུ་ཞེས་གསལ་པ་དང་
བཙལ་ཏེ་ནམ་པ་ལྷ་བཏབ་ལ་ནད་གཞིར་བསྟན་ཏེ་ཚད་ལྡན་དུ་ནི་གཞན་གསུམ་པོ་ཆ་སྟོམས་ལ། པི་པི་ལིང་
དང་ཕོ་བ་རིས་གཉིས་ཆ་ཤས་ཆེ་ན་སྐྱབ་སྐྱབས། གང་ཤས་ཆེ་ན་ཆེར་བསྐྱེད་དེ་སྐྱར་བར་བྱ་བའོ།

༡༤ ལྷ་མིད་བསྟན་པ། ལྷ་མིད་ལ་ཆ་དབྱི་མོང་ནད་དང་སྟོན། །ཚ་གང་གཉེན་པོར་གང་གིས་ཁ་ལོ་
བསྐྱར། ། ཞེས་པ་སྟེ། ལྷ་མིད་པ་ནི་ལ་ཆའམ་ཀེང་ཤུའི་རོ་ཞེས་པ་རྒྱ་ཚོས་ཀྱི་ལུ་བའི་སྟིགས་མ་དེ་དང་།
དབྱི་མོང་དཀར་པོ་ནད་དང་སྐྱབ་སྟོན་པ་དང་ཚ་གང་གང་ཡིན་གྱི་གཉེན་པོར་སྐྱབ་ཆ་བསལ་གང་གིས་ཀྱི་ལ་
ལོ་བསྐྱར་བའོ།

༡༥ ལོང་བུར་བཞིག་པ་བསྟན་པ། བཞིག་པ་དདུལ་ཚུ་སྐྱར་བུ་ལོག་པོར་བཏང། །མཚིལ་མ་བ་རྒྱས་འབྲུམ་
པ་མེད་པར་མཉེ། ། ཞེས་པ་སྟེ། བཞིག་པ་ནི་དདུལ་ཚུ་ཞོ་གང་ཡོད་ན་སྐྱར་བུ་དེའི་ལོག་པོར་བཏང་སྟེ་
སྐྱགས་ཀྱི་མཚིལ་མ་དང་བའི་ཚུ་དང་ལོང་གི་འཇམ་བཙལ་སྐྱ་མིད་བཙལ་འབྲུམ་བུ་མེད་པར་མཉེ་ཞིང་འདམ་
བཏགས་ལུན་རིང་དུ་བྱ་བ་དང་།

༡༦ ཚ་ལ་དབྱེ་བ་བསྟན་པ། ཚ་ལ་འབྱེད་པ་ཚུ་སྟོར་གཡེར་མས་བྱ། ། ཞེས་པ་སྟེ། འོག་དུ་འཆད་པའི་སྟོར་
བཚིག་སྐབ་དང་ཀུན་རྒྱུག་སོགས་གང་རིགས་སྐྱར་ཏེ་བཏང་དགོས་ཀྱང་། གཏོང་བའི་སྟོན་དུ་ཚ་ལ་འབྱེད་པ་
ནི་ཆ་ཞེས་སྐྱག་པ་ལ་སྟོར། གཡེར་མ་རུང་བཏབ་པ་ཞག་འགའི་གོང་ནས་གཏོང་བར་བྱ་བའོ།

༡༧ སྟོན་བཏང་བ་བསྟན་པ། སྟོན་བཏང་བ་ནི་ཟངས་ཀྱི་ཐལ་བ་སྟེ་བ། །ཟངས་ཐལ་མེད་ན་ལུས་ལ་དདུལ་
མི་འཆགས། ། རིལ་བུའི་སྟོན་དུ་ལུན་མར་ཞག་འགའ་བསྟེན། ། ཞེས་པ་སྟེ། སྟོན་བཏང་བ་ནི། དདུལ་
ཚུའི་སྟོར་བ་གང་གཏོང་ཡང་ཟངས་ཀྱི་ཐལ་བ་བསྟེན་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། ཟངས་ཐལ་མེད་ན་བསྟེན་པ་པོ་དེའི་
ལུས་ལ་དདུལ་ཚུ་མི་འཆགས་པར་བ་སྐྱུའི་ལུང་བུ་སོགས་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བྱ་བ་དང་། དདུལ་ཚུའི་
རིལ་བུ་གཏོང་བའི་སྟོན་དུ་འབྲི་དང་བའི་ལུན་མར་ཆ་གང་དང་སྐྱར་ལ་ཞག་འགའ་ཁོང་དུ་བསྟེན་པ་དང་།

༡༨ ཕྱི་བསྐྱར་བ་བསྟན་པ། ཕྱི་བསྐྱར་ཆ་གང་སྐྱར་བའི་མར་གྱིས་བྱུག། ། ཅེས་པ་སྟེ། ཕྱི་སྐྱར་ནི་ཕྱི་ནས་བ་
སྐྱུའི་བུ་ག་ནམས་བགག་ཅིང་བསྐྱར་བའི་ཐབས་སུ་ཆ་བ་ལ་རྩི་མར་དང་། གང་བ་ལ་ཏིལ་མར་སྐྱར་བའི་མར་
གྱིས་ལུས་ལ་བྱུག་པའོ།

ཀལ རུས་པ་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེན་པ། རུས་པ་སྐྱེད་པ་རིལ་བྱ་ཚང་གིས་དབྱུལ། །ཤ་ཚང་སྟོར་བསྐྱེན་སྐབས་སྲུ་བ་
 སྲུར་ དབྱུང། །བསྐྱེན་ཐབས་མ་ཤེས་སྟོར་བ་དུག་ཏུ་འགྱུར། །སྟོན་ངན་སེང་གའི་འོ་མ་བཞེས་དང་
 མཚུངས། ། ཞེས་པ་སྟེ། རུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ནི་ནད་གང་ལ་ཡང་རིལ་བྱ་ཚང་ཡལ་པོ་སྲུར་སྐྱེབས་
 སོགས་མེད་པའི་གར་སྲ་རན་པོ་དག་གིས་དབྱུལ་ནས་བཏང་བ་དང་། གཞན་ཡང་རི་དྲགས་དང་ཕག་སོགས་
 བསེལ་བ་མིན་པའི་ཤ་དང་ཚང་སྟོར་བསྐྱེན་ཞིང་སྐབས་སྲུ་མན་རག་ལག་ལེན་ལྟར་བ་སྲུར་རྩལ་དབྱུང་བའི་
 ཐབས་ཀྱང་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་བསྐྱེན་ཐབས་དགུ་པོ་དེ་མ་ཤེས་ན་དབྱུལ་ཚུའི་སྟོར་བ་དུག་ཏུ་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་ལེ་བས་ཉེན་ཆེ་སྟེ། དཔེར་ན་སྟོན་ངན་གྱི་ནད་དུ་སེང་གའི་འོ་མ་བཞེས་ན་སྟོན་ཀྱང་ཆག་ལ་བཅུད་ཀྱང་
 འཕོ་བ་དང་མཚུངས་པས་ན་སྲང་སྲང་ཤེས་དགོས་སོ། །

(༢) སྟོར་བ་བསྐྱེན་པ།

སྟོར་བ་ཆིག་ཐུབ་དང་ནི་ཀུན་རྒྱལ་གཉིས། ། ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་བའི་དབྱུལ་ཚུ་དེ་ལ་སྟོར་བ་ཆིག་ཐུབ་དང་།
 ཀུན་རྒྱལ་གཉིས་དང་། ཞར་བྱུང་སྐྱེ་རྒྱུན་གཙོད་པའི་སྟོར་བ་བསྐྱེན་པ་བཅས་གསུམ་སོ། །
 ཀལ ཆིག་ཐུབ་གྱི་སྟོར་བ་བསྐྱེན་པ། དང་པོ་སྲ་ཟླ་ཟླ་འགྲོན་ཐལ་ཨ་རུར། །སྲུག་སྐལ་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་བྱང་
 སེམས་གཉིས། ། ཀུན་དང་སྟར་བྱ་མཉམ་སྟེ་སྲང་དང་སྲུར། །རྒྱག་དང་རྒྱ་སེར་དམུ་རྒྱ་སྐལ་པར་བྱེད། །ལྷན་
 པ་འཇོག་གཙོད་རྩ་ནད་བྱེར་འགྲམས་སེལ། །བཟང་དུག་ཚན་དན་དཀར་དམར་འབྲས་བུ་གསུམ། །སྟོས་
 དཀར་ཐལ་ཀ་དོ་རྩེ་སོ་མ་ར། །དོ་མ་མཁྲིས་རུ་རྟ་སྲུར་བའི་རིལ་བྱ་ཡིས། །ཚོ་རྟོགས་འབྲས་དང་སྲུར་ཡ་རྩ་
 བད་སེལ། །བཙན་དུག་ཨ་རུ་སྲ་ཟླ་ཟླ་ཚི་དང་། །ཤུ་དག་རུ་རྟ་གྲུལ་བཟང་པོ་དུག་ །སྟོས་དཀར་ཐལ་ཀ་དོ་
 རྩེ་སོ་མ་ར། །སྲང་སྲུར་རིལ་བྱས་མཛེ་འབྲས་གག་རྟོག་དང་། །དམུ་འོར་སྲུ་བབ་སྲངས་པ་མ་ལུས་
 འཇོམས། །བཟང་དུག་སྲ་ཚི་ཚན་དན་དཀར་པོ་དང་། །བསེ་རུ་གི་མི་ཚོས་སྐྱོན་ཨ་རུར། །བྲག་ལྷན་པོང་ང་
 དཀར་དམར་ལྷ་ཚན་གསུམ། །ལྷུང་སྟེར་དཔའ་པོ་སེར་པོ་དོ་མ་མཁྲིས་དང་། །ཉིག་ཉ་མ་རུ་རྟ་སྟེར་བར་
 ལུམ། །ཀར་སྲུར་བའི་རིལ་བྱས་དུག་ཚད་འཇོམས། །བསེལ་གསུམ་གི་མི་སྲ་ཚི་པོང་ང་དཀར། །རུ་རྟ་བྲག་
 ལྷན་གསེར་གྱི་མེ་ཉོག་དང་། །བྱེའུ་ལ་སྲུག་ཉུང་མའི་ལུ་ལ། །རིལ་བྱ་རིལ་བས་ཤ་དུག་སེལ་བར་
 བྱེད། །བསེལ་གསུམ་ཚན་དན་དཀར་དམར་བ་ཤ་ཀ། །ཉོང་ལེན་སྲུ་རུ་རིལ་བྱས་འབྲུགས་ཚད་
 འཇོམས། །གི་མི་པོང་ང་དཀར་པོ་ཨ་རུར། །གསེར་གྱི་མེ་ཉོག་བསེལ་གསུམ་ཉིག་ཉ་སྲུར། །རིལ་བྱས་རིམས་
 གྱི་ཚད་པ་སེལ་བར་བྱེད། །སྐལ་རྒྱུ་མཉུང་ཚེ་གངས་ཐིགས་ཚོང་ཞི་དང་། །ཚོ་ལ་སྲ་ཚི་རིལ་བྱས་འབྲུམ་
 བྲག་སེལ། །བཙན་དུག་སྲ་ཚི་གྲུ་གྲུལ་ཨ་རུར། །སྐལ་པ་ནག་པོ་ཤུ་དག་རིལ་བྱ་ཡིས། ། །སྟོག་པའི་ནད་
 རིགས་མ་ལུས་འཇོམས་པར་བྱེད། །བཙན་དུག་རྒྱ་ཚོ་ཐར་རུ་ཨ་རུར། །རུ་རྟ་ཁྱི་ཡི་མཆེ་བས་གག་པ་

སེལ། སྤང་ཅི་རེ་སྐོན་ཏེ་པོ་གང་ག་རྒྱུད། འདུག་ཉུང་དོམ་མཁྲིས་བྲག་ལུན་རྒྱ་གཟེར་སེལ། འདི་ལ་སོགས་ཏེ་
ནད་གང་གཉེན་པོ་དང་། འདུལ་རྒྱ་སྐྱུར་བས་གསོ་དཀའི་ནད་རྣམས་སེལ། ། ཞེས་པ་སྟེ། ཚིག་ཐུབ་ཀྱི་སྐྱེར་
བ་བརྒྱ་གཅིག་གི་དང་པོ་སྤྱི་ཟེར་པོ་འགོན་ཐལ་དང་ཨ་རུ་ར། སྤྱི་སྟེལ་དང་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་དང་། བྱང་
སེམས་དཀར་དམར་ཏེ་པོ་མོ་གོང་ཚོས་ཀྱིས་མ་གོས་པའི་ཁམས་དཀར་དམར་རམ་མ་བྱུང་ན་ཅོང་ཞི་མ་ཞིང་
དང་བྲག་ལུན་ལྷགས་ལུན་གཉིས་སོགས་དེ་ཀྱང་དང་སྐྱུར་བུ་མཉམ་པ་སྟེ་སྐྱུང་དང་སྐྱུར་བས་རྣལ་དང་རྒྱ་སེར་
དང་དམུ་རྒྱ་རྣམས་སྐྱེམས་པར་བྱེད་པ་དང་ཀྱང་པ་འཇག་པ་གཅོད་ཅིང་རྩ་ནད་བྱེར་བ་དང་འབྲམས་པ་སེལ།
ཡང་རྩ་གྲུང་ལི་ཤི་སྤྱི་སྟེལ་ཀ་ཀོ་ལ་རྩ་ཏི་སྟེ་བཟང་པོ་དུག ཅན་དན་དཀར་དམར་གཉིས་དང་། ཨ་བར་
སྐྱུར་ཏེ་འབྲས་བུ་གསུམ། སྐྱོས་དཀར་དང་ཐལ་ཀ་དོ་རྩེ་སོ་མ་ར་རྩོ་མཁྲིས་དང་རུ་རྩ་རྣམས་སྐྱུར་བའི་
རིལ་བུས་ཚ་བ་རྩོགས་པ་དང་འབྲས་དང་སྐྱུར་ཡ་དང་རྩ་ནད་རྣམས་སེལ། ཡང་བཙན་དུག་དང་ཨ་རུ་དང་།
སྤྱི་ཟེར་སྤྱི་ཅི་དང་ལྷ་དག་དང་རུ་རྩ་དང་གྲུ་གྲུལ་དང་། བཤད་མ་ཐག་པའི་བཟང་པོ་དུག སྐྱོས་དཀར་དང་
ཐལ་ཀ་དོ་རྩེ་དང་སོ་མ་རྩ་རྩོ་རྣམས་སྐྱུང་དང་སྐྱུར་བའི་རིལ་བུས་མཛེ་དང་འབྲས་དང་གསལ་ལྷོག་དང་དམུ་རྒྱ་
འོར་སྐྱུ་རྩབ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེངས་པ་མ་ལུས་འཇོམས། ཡང་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་བཟང་པོ་དུག་དང་། སྤྱི་ཅི་
དང་། ཅན་དན་དཀར་པོ་དང་། བསེ་རུ་དཀར་པོ། གི་མི། མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་བདུད་ཅི་སྐྱེན་སྐྱབ་ཀྱི་
ཚོས་སྐྱེན་ནམ། མ་བྱུང་ན་དག་སྐྱོང་ངམ་སྤྱི་གསལ་པ་མཚན་ཉིད་ལྷན་པའི་དྲི་ཚེན་དང་། ཨ་རུ་ར་དང་། བྲག་
ལུན་དང་། བོང་ང་དཀར་དམར་དང་། མི་རྩ་བྱི་གསུམ་སྐྱེས་མ་ཁད་ཀྱི་སྟོ་མ་སོང་བའི་བྱུན་ཏེ་ཕ་ཚན་གསུམ།
ལྷུང་སྟེར་དཀར་སྐྱུག་དང་། དཔའ་བོ་སེར་པོ་དང་། དོམ་མཁྲིས་དང་། ཏིག་ཏེ་དང་། མ་ལུ་དང་། རུ་རྩ་དང་།
སྐྱུར་པའི་བར་ལྷན་རྣམས་ཀ་ར་དང་སྐྱུར་བའི་རིལ་བུས་དུག་ཚད་འཇོམས། ཡང་རྩ་གྲུང་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་སྟོན་
ལ་ལི་ཤི། སྤྱི་ལ་སྤྱི་སྟེལ་གྱིས་ཁ་བསྐྱུར་བའི་བསེལ་གསུམ་དང་། གི་མི། སྤྱི་ཅི་དང་། བོང་ང་དཀར་པོ་
དང་། རུ་རྩ་དང་། བྲག་ལུན་དང་། གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་དང་། ཕྱི་ལ་སྤྱི་གྲུང་དང་། ཚང་ལ་བཏབ་པའི་ཉུང་མའི་
ཁར་རྣམས་ལ་རིལ་བུ་དྲིལ་བ་དེས་ཤ་དུག་སེལ་བར་བྱེད། ཡང་རྩ་གྲུང་ལི་སྟེ་བསེལ་གསུམ་དང་། ཅན་དན་
དཀར་དམར་གཉིས། བ་ཤ་ཀ་ ཉོང་ལེན་དང་། སྐྱུ་རུ་ར་བཙས་པའི་རིལ་བུས་འཇུགས་ཀྱི་ཚད་པ་རྣམས་
འཇོམས། ཡང་གི་མི་དང་། བོང་ང་དཀར་པོ། ཨ་རུ་ར། གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་དང་། བསེལ་རུ་གྲུང་གཉིས་ཀྱི་
སྟེང་། སྟོན་སྤྱི་ལི་སྤྱི་གིས་བསྐྱུར་བ་གསུམ་དང་། ཏིག་ཏེ་རྒྱ་ཏིག་རྣམས་སྐྱུར་བའི་རིལ་བུས་རིམས་ཀྱི་
ཚད་པ་རྣམས་སེལ་བར་བྱེད། ཡང་སྐྱུག་པོ་སྤྱི་ལ་རྒྱུ་དང་། མདུང་རྩེ་དམར་པོ། གངས་ཐིགས། ཅོང་ཞི་
དང་། ཚ་ལ་དང་། སྤྱི་ཅི་རྣམས་ཀྱི་རིལ་བུས་འབྲམ་ནག་སེལ། ཡང་བཙན་དུག་དང་། སྤྱི་ཅི་དང་། གྲུ་གྲུལ་
ནག་པོ་དང་། ཨ་རུ་ར། རྩེང་ནད་དུ་གནས་པའི་སྤྱི་ལ་པ་ནག་པོ་དང་། ལྷ་དག་ནག་པོ་རྣམས་ཀྱི་རིལ་བུས་

ལྟོག་པའི་ནད་ཀྱི་རིགས་མ་ལུས་པ་འཛོམས་པར་བྱེད། ཡང་བཙན་དུག་དང་། རྩ་ཚུ་དང་། ཐར་ལུ་དང་། ཨ་
 རུར། རུ་ཉ་དང་། ལྷིན་གཤའི་མཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་རིལ་བུས་གག་པ་སེལ། ཡང་སྤང་ཚེ་དོ་པོ་དང་། རེ་སྐོན་པ་
 དང་། བྲག་སྐྱེ་ཉ་པོ་དང་། གཤེ་རྩུང་། དུག་མོ་ཉུང་དང་། དོམ་མཁྲིས་དང་། བྲག་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་རིལ་བུས་
 རྩུ་གཟེར་སེལ་བ་བཙམ་དེ་དག་ལ་སོགས་པ་སྟེ། མདོར་ན་ནད་ཚ་གང་གང་ལའང་དེ་དེའི་གཉེན་པོ་དང་།
 བྲན་དང་བསྐྱེད་པའི་འདུལ་ལུགས་ཚ་གང་གང་གིས་བྱས་པའི་དདུལ་རྩུ་སྐྱར་བས་གསོ་བ་དཀའ་བའི་ནད་
 རྣམས་སེལ།

༡༢ རྩེ་རྩུན་གཙོད་པའི་སྐྱོར་བ་བསྟན་པ། གསེར་དང་རྩུ་རྩུ་སྐྱེགས་རྩུ་ཚུ་དང་། །སྐྱག་ཚ་སྐྱུལ་དང་སྐྱག་
 །ག་བུལ་ཉོག་ དང་། །མཛོ་རྩེའི་རྩུངས་པ་སྐྱར་བས་སྐྱེ་རྩུན་གཙོད། ། །ཞེས་པ་སྟེ། གསེར་མ་བདུལ་བ་དང་།
 རྩུ་རུ་དང་། རྩུ་སྐྱེགས་དང་། རྩུ་ཚུ་དང་། རྩུའི་སྐྱག་ཚ་དང་། རྩུལ་གྱི་དུག་བཏོན་པ་དང་། འདི་སྐབས་སོག་
 ཚགས་སྐྱག་གི་ག བུལ་ཉོག་དང་། སོ་མཛོ་དང་། རྩེའི་རྩུངས་པར་སྐྱར་བས་སྐྱེ་གྱུ་སྐྱེ་བའི་རྩུན་གཙོད་དོ། །
 ༡༣ ཀུན་རྩུག་གི་སྐྱོར་བ་བསྟན་པ། ཀུན་རྩུག་དདུལ་རྩུ་ལྷ་བྱི་སྐྱར་བུ་དང་། །བརྒྱ་བྱིན་སྤྲང་ལ་སྐྱར་བའི་ལྷེ་
 གྱུ་ལ། །ར་མཉེ་ཉེ་ཤིང་སྐྱར་བས་བཅུད་ལེན་འགྱུར། །བསེ་རུ་གྲོ་དོར་འགོན་ཐལ་རེ་སྐོན་དང་། །ཟངས་ཐལ་
 མར་གསར་བྱང་ལོག་རྣག་ལྷག་སྐྱེམ། །ཡ་བཀྲ་ར་འགོན་ཐལ་ཚ་བ་གསུམ། །དགོ་རུ་ཐལ་ཚ་ཤིང་ཚས་དམུ་
 རྩུ་སྐྱེམ། །བཙན་དུག་གྱུ་གྱུལ་མ་བྱའི་མཁྲིས་པ་སྐྱར། །བྱུག་དང་སྐྱོར་བཏང་མཛོ་ནད་འཛོམས་པར་
 བྱེད། །ཐལ་ཀ་དོ་རྩེ་སང་སྤང་སོ་མ་ར། །སྐྱོས་དཀར་སྐྱར་བས་རྩུ་སེར་ནད་ཀུན་སྐྱེམ། །འགོན་ཐལ་བྲག་ལྷན་
 རྩེ་ཉེས་རྩེག་ནད་སེལ། །དོམ་མཁྲིས་གྱུ་གྱུལ་སོ་མ་རྩེ་རྩུར། །ལོང་རུ་བཏང་དང་མར་བྱུགས་འབྲས་ནད་
 སེལ། །བསེ་འབྲས་དདུལ་ཐལ་དར་མཚུར་ག་རོ་གཙོད། ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཀུན་རྩུག་གི་སྐྱོར་བ་བསྐྱེད་ཀྱི་དང་
 པོ་དདུལ་རྩུ་དང་། ལྷ་བྱི་སེར་པོ་དང་། ལྷར་བུ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་ཉེ་དབང་ལག་བཙམ་སྤྲང་ལ་སྐྱར་བའི་ལྷེ་གྱུ་
 ལ་དེ་སྤང་རུ་ར་མཉེ་དང་ཉེ་ཤིང་བ་སྐྱར་བས་བཅུད་ལེན་འགྱུར། ཡང་བསེ་རུ་དཀར་པོ་དང་། ག་བའི་གྱུ་
 དོར་ཞེས་རུ་འབྱར་ཚམ་ཐོན་པ་དང་། འགོན་ཐལ་དང་། རེ་སྐོན་དང་། ཟངས་ཐལ་རྣམས་མར་གསར་ལ་
 རྩུར་བའི་ལྷེ་གྱུས་བྱང་ལོག་གི་རྣག་ལྷག་སྐྱེམས། ཡང་ཡ་བཀྲ་ར་དང་། འགོན་ཐལ་དང་། རྩུ་པོ་པོ་བ་རིས་ཉེ་
 ཚ་བ་གསུམ། དགོ་རུ་སྐྱེ་དགོ་བའི་རུ་དང་། ཐལ་ཚུ་དང་ཤིང་ཚ་བཙམ་སྐྱར་བའི་རིལ་བུས་དམུ་རྩུ་སྐྱེམ།
 ཡང་བཙན་དུག་དང་། གྱུ་གྱུལ་ནག་པོ་དང་། མ་བྱའི་མཁྲིས་པ་རྣམས་སྐྱར་བ་བྱུག་པ་དང་། རིལ་བུ་སྐྱོར་
 བཏང་བས་མཛོ་ནད་རྣམས་འཛོམས་པར་བྱེད། ཡང་ཐལ་ཀ་ དོ་རྩེ་དང་། སང་སྤང་དང་། སོ་མ་ར་རྩེ་སྐྱོས་
 དཀར་རྣམས་སྐྱར་བའི་རིལ་བུས་རྩུ་སེར་གྱི་ནད་ཀུན་སྐྱེམ། ཡང་འགོན་བྱའི་ཐལ་བ་དང་། བྲག་ལྷན་སྐྱེ་ཉེས་
 རྣམས་སྐྱར་བའི་རིལ་བུས་རྩེག་ནད་སེལ། དོམ་མཁྲིས་དང་། གྱུ་གྱུལ་ནག་པོ་དང་། སོ་མ་ར་རྩེ་རྣམས་སྐྱར་

བའི་རིལ་བྱ་ཁོང་དུ་བཏང་བ་དང་མར་བྱུགས་པས་འབྲས་ཀྱི་ནད་ནམས་སེལ། བསེ་འབྲས་ཞེས་མ་རུ་ལྷག་
ཅན་ནམ་གོ་བྱེད་དང་དཔུལ་ཐལ་དང་དར་མཚུར་ཉེ་ཚེ་ལ་བཟང་པོ་སྦྱར་བ་བཏབ་པས་ཤ་རོ་གཙོད་པར་འགྱུར་
བའོ།།

(༣) ལོག་གཞོན་བསྟན་པ།

ལོག་གཞོན་བྱིང་འཐིབས་བཟང་དུག་ཀར་སྦྱར། །འཕྲུ་ན་བཟང་དུག་ཟངས་ཐལ་སྦྱར་བས་གཙོད། །ལ་ལ་མ་
བྱུང་རྒྱུ་མ་གཟེར་བ་དང་། །ཕོ་བར་མི་འཇུ་སྐྱོན་དུ་འཁྲིལ་བ་ན། །གཉེན་པོའི་སྐྱོན་དུག་བསྐོལ་ཐང་ཚན་མོ་
བཏང་། །ཡང་ན་བྱེ་མ་རྒྱ་སྐོལ་ཚ་མོས་དབུལ། །ཟངས་སྦྱུགས་དོན་ལ་སྦྱར་བུ་བ་རྒྱ་བཏང་། །མགོ་འཁོར་ལ་
གདོང་གཡོ་ཞིང་སོ་སྟེལ་ན། །ཤ་ཆང་ལྷན་མར་སྐོག་སྦྱ་བསྟེན་པར་བྱ། །རུས་ཚོགས་འབྲལ་སྦྱུ་བྱེད་ན་པི་པི་
ཡིང་། །རྒྱ་ཚྭ་རྒྱུ་ཚྭ་སྦྱར་བུའི་གང་ཐང་བཏང་། །བསྟེན་ཐབས་དགུ་ལྟོན་ལོག་པ་འབྱུང་མི་སྲིད། །ཅེས་
གསུངས་སོ། ། ཞེས་པ་སྟེ། དཔུལ་རྒྱུའི་སྦྱོར་བ་དེ་ནམས་ཀྱི་བསྟེན་ཐབས་མ་ཤེས་པར་ལོག་པ་གཞོན་བྱེད་
དུག་གི་དང་པོ་བྱིང་ཞིང་འཐིབས་པ་བྱུང་ན་ཅུ་གུར་ལི་ཤི་སྦྱུག་སྟེལ་ཀ་ཀོ་ལ་རྫོ་ཉི་སྟེ་བཟང་པོ་དུག་དང་ཀར་
སྦྱར་ཉེ་གཏོང་བ་དང་། འཕྲུ་ན་བཟང་མ་ཐག་པའི་བཟང་དུག་དང་། ཟངས་ཐལ་དང་སྦྱར་བས་འཕྲུ་བ་གཙོད།
ལ་ལ་མ་བྱུང་བ་དང་། རྒྱུ་མ་གཟེར་བ་དང་། ཕོ་བར་ ཟས་སྐྱོན་མི་འཇུ་ཞིང་སྐྱོན་དུ་འཁྲིལ་བ་བྱུང་ན་གཉེན་
པོའི་སྐྱོན་པི་པི་ཡིང་། ཕོ་བ་རིས། ཙོང་ཞི། མཚུར་ནག བུལ་ཏོག སྦྱར་བུ་དུག་བསྐོལ་ཐང་ཚན་མོར་མ་གང་
པར་བཏང་བ་དང་། ཡང་ན་སྐྱོན་དེ་དུག་གི་བྱེ་མ་རྒྱ་བསྐོལ་ཚ་མོས་དབུལ། ཟངས་མར་བཟང་ལམ་ནས་དོན་
པ་དང་སྦྱུགས་པ་འབྱུང་ན་དེ་བཅད་པའི་དོན་ལ་སྦྱར་བུ་བ་རྒྱས་སྦྱངས་ན་བཏང་བ་དང་། དཔུལ་རྒྱུའི་དུག་མ་
ཐོན་པའི་སྐྱོན་གྱིས་མགོ་འཁོར་བ་དང་ལ་དང་གདོང་པ་གཡོ་བ་སྟེ་སྦྱངས་ཞིང་སོ་སྟེལ་ན་བར་བྱུང་ན། ཤ་ཆང་
ལྷན་མར་ཉེ་མར་ལྷ་སྐོག་སྦྱ་སོགས་བསྟེན་པར་བྱ་བ་དང་། རུས་ཚོགས་ན་ཞིང་འབྲལ་བ་སྦྱུ་བྱེད་ན་པི་པི་
ཡིང་དང་། རྒྱ་ཚྭ། རྒྱུ་ཚྭ། སྦྱར་བུ་བཅས་པའི་གང་ཐང་བཏང་ཞིང་གོང་དུ་བཟང་པོའི་བསྟེན་ཐབས་གཡལ་
བྱི་བ་ནས་རུས་པ་བསྟེན་པའི་བར་གྱི་དགུ་པོ་ལག་ལེན་མན་ངག་དང་ལྟོན་པ་བྱས་ན་ལོག་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་
གང་ཡང་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།

བདུད་ཅི་སྟེང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱོར་བའི་སྟེ་ཚན་བསྟན་པའི་
ལེའུ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་པའོ།། །།

ལེའུ་བརྩུ་གཉིས་པ། ལྷོ་སྦྱོར་གྱི་སྡེ་ཚོན།

༡༡། ཞི་བྱེད་སྐྱེན་གྱི་མདོ་ལས་ལྷོ་སྦྱོར་གྱི་ལེའུ་ལྷན་དོན་འགྲེལ་བ་ལ། ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་ལུས་པ་
དང་། དེའི་ལན་ བསྐྱབ་པའོ།།

ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་ལུས་པ།

དེ་ནས་ཡང་དང་སྤོང་ཡིད་ལས་སྦྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐྱད་ཅེས་ལུས་སོ། །ཀྱེ་དང་སྤོང་ཚེན་པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་
ལགས། ཞི་བྱེད་སྡེ་བརྒྱད་རིན་ཚེན་སྦྱོར་བ་རྣམས། གསོ་བྱའི་ནད་ལ་མི་སེལ་འགའ་མེད་ཀྱང་། རམ་ཞིག་
ལྷ་བརྒྱའི་དུས་སུ་སྦྱོབ་ཅོམ་ན། །དབུལ་པོའི་ནད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱར་མི་ཐེག་ །མཐའ་འཁོབ་ཡུལ་དུ་བཅའ་
བས་རྟེན་པ་དཀའ། །ཐག་རིང་ཡུལ་དུ་བཅའ་བས་ནད་པ་འཚོར། །དེ་ཕྱིར་ས་ལ་སྦྱེས་པའི་སྡེ་རྣམས་
ཀུན། སྦྱེས་ཚད་མཐོང་ཚད་སྐྱོན་དུ་སྦྱར་བའམ་ལྟ། །འཚོ་མཚད་སྐྱོན་པའི་རྒྱལ་པོས་བཤད་དུ་གསོལ། །ཞེས་
ལུས་པ་ལས། ཞེས་པ་སྟེ། ཞི་བྱེད་དགུ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྦྱོར་བ་བསྐྱབ་ཟིན་པའི་མཚུགས་ཐོག་དེ་མ་ཐག་པ་དེ་
ནས་ཡང་གསུང་ལས་སྦྱུལ་པའི་དང་སྤོང་ཡིད་ལས་སྦྱེས་ཀྱིས་སྦྱོན་པ་ལ་ཕུག་དང་བསྐྱོར་བ་བྱས་ཏེ་འདི་སྐྱད་
ཅེས་ལུས་སོ། །དེ་ཡང་ཀྱེ་ཞེས་པོས་ནས། དང་སྤོང་ཚེན་པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལགས། ལྷོ་དུ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་
བ་ཐང་ནས་སྐྱེན་ཚང་གི་སྡེའི་བར་བརྒྱད་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་གསུངས་པས་གསོ་བར་བྱ་བའི་
ནད་ལ་གཏོགས་པ་བཞི་བརྒྱ་རྩ་བཞི་མི་སེལ་བ་འགའ་ཡང་མེད་མོད་ཀྱང་། རམ་ཞིག་ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མ་སྡེ་སྦྱིགས་
མ་ལྷ་བདོ་བ་མན་རྒྱུད་དུ་འཆད་པ་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་སྦྱོབ་ཅོམ་ན། །དབུལ་པོའི་ནད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིན་ལྷ་བྱས་
སྦྱོབ་པར་མི་ཐེག་ཅིང་མཐའ་འཁོབ་སྡེ་སྦྱར་བོད་དུ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པའི་ཁོལ་བུའི་ཡུལ་དུ་སྐྱོན་སོགས་བཅའ་
བས་རྟེན་པར་དཀའ་ལ། སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཐག་རིང་གི་ཡུལ་དུ་བཅའ་བ་ལྷན་དུ་འགོར་བས་དེ་ཚོལ་རིང་ནད་པ་
རྒྱུན་དབང་དུ་འཚོར་བས་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ས་ལས་སྦྱེས་པའི་སྡེ་རྣམས་ཀུན་སྦྱེས་ཚད་མཐོང་ཚད་ལྷ་བྱ་སྐྱོན་
དུ་སྦྱར་བའི་ཐབས་དབུལ་པོའི་ནད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་ལུ་བས་འཚོ་མཚད་སྐྱོན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཚོད་ཀྱིས་ལེགས་
པར་བཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་ལུས་པའོ།།

དེའི་ལན་བསྐྱབ་པ།

དེའི་ལན་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡང་། དངོས་སྦྱོར་དགོས་ངེས་རང་བཞིན་དང་། ལུས་པའི་ལོག་ཏོགས་གསལ་བ། ཚོ་
ག་ཀྱང་པར་དགོས་ཚུལ་བསྐྱབ་པ་བཅས་གསུམ་ཡོད་དོ།།

དང་པོ། ལྷོ་སྦྱོར་དགོས་ངེས་རང་བཞིན་བསྐྱབ་པ།

སྦྱོན་པས་གསུངས་པ། ཀྱེ་མ་ལེགས་སོ་དང་སྤོང་ཡིད་ལས་སྦྱེས། རྩོད་ཀྱིས་ལུས་པའི་གཏམ་ལ་དེ་ག་
བདེན། ལྷ་བརྒྱ་དུས་ཀྱི་ཐ་མར་སྦྱོབ་པའི་ཚོ། སྦྱེས་ཚད་མཐོང་ཚད་སྐྱོན་དུ་མ་འཁོལ་ན། ལུས་ལྷན་དགོན་

བས་བཙལ་དུ་ག་ལ་རྟེན། །དཔེར་ན་ལྷ་དང་སྐྱུ་ཡི་ལོ་རྒྱུ་ལྟར། །རྟེན་ཀྱང་དབྱུང་པོའི་ནད་བས་ཅི་ལ་
 ཐེག་ །དཔེར་ན་ཐོང་མེད་ཚོང་དུས་འབྲམ་པ་འདྲ། །དེ་བས་མཐའ་འཁོབ་དབྱུང་པོའི་ནད་བས་ལ་
 ཕྱིར། །བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྡོམ་ལྷོ་བ་བསྟན། ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྟོན་པས་གསུངས་པ། དེ་ཡང་གྲེ་མ་
 །ཞེས་པ་ནི་དབྱུང་པོའི་ནད་པ་རྣམས་ལ་བརྩེ་བར་དགོངས་པ་སྟེ་ལེགས་སོ། །དང་སྟོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ལྟོད་
 །ཀྱིས་ལྷས་པའི་གཏམ་ལ་དེ་ག་ཤིན་ཏུ་བདེན་ཏེ། །ལྷ་བརྒྱ་དུས་ཀྱི་ཐ་མ་ཞེས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་དུས་དེར་
 །སྟེ་བས་པའི་ཚེ་ན་ས་ལ་སྐྱེས་ཚད་དང་མིག་གིས་མཐོང་ཚད་ལྷ་བྱ་སྟོན་དུ་མ་ཁོལ་ན་གཞན་ལུས་ལྷན་གྱི་ཚི་
 །སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་དཀོན་པས་བཙལ་དུ་ག་ལ་རྟེན་དེ། །དཔེར་ན་ལྷ་དང་སྐྱུ་ཡི་ལོ་རྒྱུ་ལྟར་རིན་པོ་ཆེ་དགོས་
 །འདོད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྷན་ཀྱང་ལག་ཏུ་མི་ལོན་པ་དང་འདྲ་ཞིང་རྟེན་པར་
 །དཀའ་ལ། །གལ་ཏེ་རྟེན་ཀྱང་དབྱུང་པོའི་ནད་བས་སྐྱུ་རིན་ལྷ་དུས་ཅི་ལ་ཐེག་སྟེ། །དཔེར་ན་ཐོང་མེད་པའི་མི་
 །ཚོང་འདུས་སུ་འབྲམས་པ་དང་འདྲ་བར་དོན་མེད་པས། །དེ་ལྷ་བས་ན་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་དབྱུང་པོར་གྱུར་
 །པའི་ནད་རྣམས་སེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྡོམ་ལྷོ་བ་བསྟན་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ། ལུས་པའི་ལོག་རྟོགས་གསལ་བ།

འོན་ཀྱང་ལུས་པ་ཚི་བས་སྡོར་རང་ཆེ། །ག་བྱར་ཉིད་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་ལུས། ། །ཞེས་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་
 །མ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ལྷ་བྱར་སོམ་ཉི་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། །འོག་ཏུ་འཆད་པ་ལྟར་ཚད་ལྷན་གྱི་ལག་
 །ལེན་བྱུང་ན་ལུས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཚི་སོགས་ཀྱི་སྟོན་དེ་བས་ཀྱང་སྡོར་རང་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། །དཔེར་ན་བསེལ་བའི་
 །ལུས་པའི་སྐྱོ་ནས་ག་བྱར་ཉིད་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་ལུས་པ་ཡིན་ལོ།།

གསུམ་པ། ཚོ་ག་བྱར་པར་དགོས་ཚུལ་བསྟན་པ།

སྡོམ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད། །དེ་ལ་གཅེས་པའི་ཡན་ལག་བདུན་ལྷན་དགོས། །སྐྱེ་སར་སྐྱེས་དང་
 །དུས་སུ་བདུས་པ་དང་། །སྐྱམ་གསེད་ལེགས་དང་སོ་མ་རྟིངས་པ་དང་། །དུག་འདོན་འཇམ་བཙལ་འཕྲོད་པར་
 །སྐྱར་བའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྡོམ་དེ་དག་ལ་སོགས་པའི་སྡོམ་དེ་རྣམས་མི་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད་ཅིང་། །དེ་
 །ལྷ་བྱ་དང་ལྷན་པའི་ལུས་པ་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ལ་གཅེས་པའི་ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྷན་པ་དགོས་ཏེ། །གང་ཞེ་
 །ན་སྐྱེ་ས་གཙང་ས་བསེལ་དོད་རང་རང་ལུས་པ་དང་མཚུངས་པའི་སར་སྐྱེས་པ་དང་། །ཅུ་སྟོང་ཡལ་ག་སོགས་
 །རང་རང་ལ་འཆད་པ་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་བདུས་པ་དང་། །མ་ཕབ་ནས་གྲིབ་མ་དང་མེ་ཉི་གང་འོས་སུ་སྐྱམ་གསེད་
 །ལེགས་པ་དང་། །སོ་མ་སྟེ་ལོ་མ་ལོན་པའི་རྟིངས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། །ཅུ་སྟོང་པགས་རྟེན་སོགས་རང་རང་གི་
 །དུག་འདོན་པ་དང་། །སྡོམ་བ་ལ་འཛིན་གཉེན་པོས་འཇམ་བཙལ་བ་དང་། །གནད་གསུམ་དུ་ཤེས་པས་འཕྲོད་
 །པར་སྐྱར་བ་དང་བདུན་ཡོད་པའོ། །

༡ སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པ་བསྟན་པ།

སྐྱེས་པ་གཙང་ཉམས་དགའ་བུ་སྐྱེས་པ་ཅགས། །བཟ་ཤིས་ཡོན་ཏན་ལྡན་ཞིང་ས་གཞི་གཤིན། །གངས་ཅན་
 འབྲིགས་བྱེད་བསིལ་བྱོད་རང་གནས་སྐྱེས། །ཉི་ཟླའི་སྟོབས་ལྡན་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་ཞེས་བྱ། ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་
 ལྟར་གྱི་དང་པོ་རྒྱ་ཟེར་ལས། ལྷན་སྐྱེ་བའི་ས་ཕྱོགས་སྐྱམ་སར་གྱུར་ཅིང་ལྷན་གྱི་ཤས་རྒྱུང་བ། རགས་པའི་
 དབང་ཏྲོ་གང་གི་ཆ་མཉམ་ས་གཞི་མཉམ་ཞིང་མཐོ་དམན་མེད་ས་གཙང་ཞིང་དག་པ་ས་གཞི་བཟང་བ་ཞིག་
 དགོས་པ་དང་། རན་པ་ནི་དུར་ཁོད་ལ་སོགས་པ་མཚོད་རྟེན་ནམ་ཤིང་ཚེན་ཏེ་གོང་གི་ཕྱི་རོལ་ན་ཤིང་ཚེན་པོ་
 གཅིག་ཕུར་གནས་པ་དང་། ལྷ་གནས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷའི་རྟེན་མཁར་ཡོད་པ་དང་། གཡང་ས་སྟེ་གད་ཁ་
 དང་། གོག་མ་ཅན་གྱིས་ལས་སྐྱེས་པ་མ་གཏོགས་པ་འཇམ་ཞིང་ས་ཕྱོགས་རྩུབ་ཤས་མེད་པ་དང་། རྒྱ་བོ་ནི་
 གཡས་ཕྱོགས་ནས་འབབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཇག་མ་དང་དུར་བའི་ནེ་ལུ་གསིང་གིས་བྱབ་ཅིང་གདལ་བ་
 དང་ལྡན་པའི་སྐྱེན་དེ་གཤོལ་གྱི་ཐོང་ལྷགས་ཀྱིས་ནི་མ་ཚོས་ཤིང་བསྟན་པར་མ་གྱུར་པ་དང་། སྐྱེན་ཤིང་གི་
 གྲིབ་མས་ཁེབས་པར་མ་གྱུར་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྐྱུལ་ལ་སོགས་པ་གདུག་པས་ཕོག་པར་མ་གྱུར་པ་དང་།
 ཁ་དོག་སྐྱུམ་ཞིང་མདངས་དང་ལྡན་ལ་བརྟུན་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་སྐྱེན་སྐྱེ་བར་གྱུར་པ་ནི་
 བསྟགས་ཤིང་ཤིས་པ་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། ཡང་སྐྱེན་དེ་ཡང་སྲིན་བུ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཚོས་ཤིང་མ་ལྷས་པ་
 དང་། བགས་ཀྱི་མེས་མ་ཚོག་པ་དང་། གཞན་ཡང་གང་ལྷགས་ཀྱིས་མཚོན་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་གཞོད་པར་མ་གྱུར་བ་དང་། ཉི་མ་དང་གྲིབ་མ་དང་རྒྱལ་སོགས་པས་མ་ཉེན་ཞིང་གཞོད་པར་མ་གྱུར་
 པའི་སྐྱེན་དེ་དུས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་དུས་སུ་བརྟུས་གྱུར་པ་དང་། རྩ་བ་ཆེ་ཞིང་སའི་གཏོང་དུ་རྩུག་པ་དང་།
 བྱང་གི་ཕྱོགས་སུ་བརྟེན་པ་སྟེ་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བཟང་ངོ་། །དེ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཟ་ཤིས་པ་ སོགས་
 མང་པོ་ཞིག་ལ་འཇུག་ཀྱང་འདྲིར་སྟེ་མཚམས་སྟོར་བ་སྟེ་སྟེ་མ་གྱུ་མཚན་དང་བཅས་པ་དེ་བསྟུ་བ་དང་། ཕྱི་
 མ་སྟོན་པ་ནི་སྐྱེན་པ་དགེ་བ་ལ་སྟོན་ཅིང་གནས་པ་དང་། དད་པ་དང་ལྡན་ཞིང་རང་རྩུལ་བཟང་བ་དང་། ལྷས་
 དང་གཙང་སྐྱབས་པ་དང་། སྐྱུང་བ་བྱས་པས་སྐྱེན་དེ་ནི་ལེགས་པར་གནས་ཤིང་འདུག་པ་བརྟུ་ཞིང་སྐྱུང་བར་
 བྱ་ལ། བརྟུས་ནས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཞིང་དེ་དང་འཚམ་པའི་སྟོན་དུ་བརྟུག་ལ། དུས་སུ་འོ་མ་དང་
 བཅས་པ་དུས་སུ་སྐྱུར་བར་བྱ་ལ། དེ་ལས་བྱུ་རམ་མར་དང་སྐྱང་རྩེ་དང་པི་པི་ལིང་དང་བྱི་ཏང་ག་འབྲུ་སྐྱེན་
 རྣམས་མ་གཏོགས་འོ་མ་མེད་པ་སྟེ་དེ་དག་ནི་རྙིང་པ་ཉིད་བཟང་བ་ཡིན་ནོ། །ཚ་གང་གི་བྱུང་པར་སྐྱེ་ལུལ་ཀྱང་
 རི་བོ་གངས་ཅན་དང་འབྲིགས་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རིའི་བྱུང་པར་ནི་ས་གཞི་འདི་པལ་ཆེར་བྱབ་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ལས་དང་པོ་རི་ཁ་བ་ཅན་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱེན་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་བསིལ་ཞིང་ཚ་
 བའི་ནད་ལ་ཕན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཞི་ཞིང་གང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲིགས་བྱེད་ཀྱི་རིའི་རང་

བཞིན་ནི་རྩོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་སྐྱེས་པའི་སྐྱོན་ནི་མེད་པར་བཞིན་ཅན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཟུང་པར་
 དུ་གདགས་སྲིབས་གང་དུ་འང་སྡོ་སྐྱེས་པའི་ས་ནི་ས་ཕྱོགས་གཙང་ཞིང་ཉམས་དགའ་བ། བྱུ་ཁོང་དུ་ཚུད་
 པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཚན་ཏེ་དེས་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱང་། སྟོན་པ་མ་གཏོགས་ན་རྩོ་སྐྱོང་
 བོར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུས་ནས་བདུན་ཕྱག་གཉིས་པ་ལ་དབང་སྐྱུར་གྱི་གནས་སུ་རྩོ་རྩོང་སྐྱོང་བོས་
 ས་བཅུ་པ་དང་། སྟོན་པས་རྣམ་སྐྱེད་མངོན་བྱང་གི་རྒྱུད་གསུངས། སྐྱུལ་པའི་སྐྱེས་ནི་སྟོང་གསུམ་ཞབས་
 ཀྱིས་བཅགས་སོ་ཞེས་སྐྱེ་བའང་བྱང་མོད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་གྱི་རྩོ་སྐྱེ་འབྲངས་ན་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་
 བཟང་བར་ཐལ་སྐྱོན་འཇུག་ཕྱིར་ན་བྱུ་སྐྱེས་བཅགས་ཞེས་པ་དེ་ནི་འཕགས་ཡུལ་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་མཛད་པ་
 བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་སོགས་གང་དུ་བསྟན་པའི་ས་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་བོད་ཀྱི་སྐྱེས་ཆེན་པཎ་གྲུབ་
 རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཤིང་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་པ་སྤྱི་དང་། བོད་དུ་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་བཏབ་
 པའི་གནས་ཆེན་དང་། མོ་ཁྱི་ཡ་ནའི་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་བ་གནས་རྣམས་སུ་སྐྱེས་པ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་ཞིང་
 བཟང་བ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་དེ་དང་མི་ལྡན་ཀྱང་ས་དཔུད་སོགས་ཁོ་བོའི་བསྟན་བཅོས་བེ་རྒྱུ་དཀར་
 བོར་རྒྱས་བཤད་ཡོད་པ་ལྟར་བཀའ་ཤིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དགོ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་ས་གཞི་གཤེན་པ་
 ཚ་སྟོ་སོགས་མེད་པ། གངས་ཅན་ཏེ་སྲིབས་ཀྱི་རི་ལ་བསེལ་སྐྱོན་དང་། འཕྱགས་བྱེད་ཅེས་པ་གདགས་ཀྱི་རི་
 རོས་སུ་བྱོད་སྐྱོན་སྐྱེས་པ་དེ་ནི། བསེལ་བྱོད་རང་རང་གི་གནས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་གདགས་སྲིབས་གོ་མ་ལྟོག་
 པ་བཟང་ལ། དེ་ཡང་ཉི་ཟླའི་འོད་ཕྱོག་པ་དེ་ཚ་བསེལ་གྱི་རུས་པ་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲ་བར་སྐྱེས་
 པ་ནི་སྐྱེ་སར་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཡོན་ཏན་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

༡ དུས་སུ་བདུ་བ་བསྟན་པ།

དུས་སུ་བདུ་བ་བསྟན་པ་ལ་ནམ་རྒྱའི་དུས་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཟུང་པར་དུ་མཐུ་དུས་ཀུན་སྟོན་བསྟན་པ་དང་
 གཉིས་སོ།།

(༡) ནམ་རྒྱའི་དུས་སྤྱིར་བསྟན་པ།

བདུ་དུས་རྩ་བ་ཡལ་ག་སྟོང་པོ་གསུམ། སྟོང་པོའི་རིགས་ཡིན་ཅུས་རྩ་བ་ནད་སེལ། སྟོན་ག་ཅི་སྐྱེས་དུས་སུ་
 བདུ་བར་བསྟན་པ། ཁོ་མ་ཞོ་དང་ལྷ་གུ་རྣམ་པ་གསུམ། ཁོ་མའི་རིགས་ཡིན་སྟོད་རྒྱ་ནད་སེལ། འདབ་
 རྒྱས་ཆར་གྱི་དུས་སུ་བདུ་བར་བསྟན་པ། མེ་ཏོག་འབྲས་སུ་ཅེ་མོ་རྣམ་པ་གསུམ། འབྲས་སུའི་རིགས་ཡིན་
 མིག་དོན་མགོ་ནད་སེལ། སྟོན་སེར་སྐྱོན་པའི་དུས་སུ་བདུ་བར་བསྟན་པ། སྐྱོགས་པ་བར་བུན་ཆོ་བ་རྣམ་པ་
 གསུམ། བུན་པའི་རིགས་ཡིན་ལྷགས་རྒྱས་ཡན་ལག་སེལ། ཁ་འབྲས་དམྱིད་ཀྱི་དུས་སུ་བདུ་བར་
 བསྟན་པ། བཤལ་སྐྱོན་ཅེ་སྐྱེས་ཅུས་པ་གཏིང་འགྲོའི་དུས། སྐྱེགས་སྐྱོན་ཁ་འབྲས་བྱེད་འབྲེན་དུས་སུ་

བདུ། ། ཞེས་པ་སྟེ། ཡན་ལག་གཉིས་པ་སྟོ་སྟོན་དེ་དག་བདུ་བའི་དུས་ནི་དེང་སང་རི་ཤིའི་སྟོན་ཅམ་སྟོ་སངས་
 དང་སྐྱེག་འབྲུ་བ་ཞིག་སྟང་ཡང་དེ་གཅིག་པོར་མི་འབྲད་དེ་ཚ་བ་དང་ཡལ་ག་དང་སྟོང་པོ་གསུམ་ནི་སྟོང་པོའི་
 སྟོན་གྱི་རིགས་ཡིན་པས། དུས་པ་དང་ཚ་དང་ཤའི་ནད་སེལ་བའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་སྟོན་ཀ་ཚི་རྟོག་བསྐྱམས་པ་
 བ་རྒྱུ་དགུ་པའི་དུས་སུ་བདུ་བར་བསྐྱགས་ལ། ལོ་མ་དང་ཞོ་ནི་བཅད་མཚམས་ནས་ཅུ་ཞེ་ལྟ་བུའི་འོ་མ་
 འཇག་པ་དང་། ལྷ་གུ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ལོ་མའི་རིགས་ཡིན་པས་སྟོན་དུག་དང་རྟེན་དང་ལྷ་བའི་ནད་སེལ་
 བས། དེ་རྣམས་ནི་དབྱར་གྲང་འདབ་རྒྱས་ཆར་གྱི་ཞེས་དབྱར་འབྲིང་ལྷ་པར་བཤད་ཀྱང་ཐ་རྒྱུ་དུག་པའི་དུས་
 སུ་བདུ་བར་བསྐྱགས་སོ། །མེ་རྟོག་དང་འབྲས་བུ་དང་ཅེ་མོ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་འབྲས་བུའི་རིགས་ཡིན་པས་
 མིག་སོགས་དབང་པོ་དང་དོན་ལྡན་དང་མགོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ནད་སེལ་བས་སྟོན་ཀ་སྐྱི་སེར་ལངས་ཤིང་འབྲས་བུ་
 སྟོན་པའི་དུས་སུ་སྟེ་སྟོན་འབྲིང་བརྒྱུད་པར་བདུ་བར་བསྐྱགས་སོ། །སྟོགས་པ་དང་བར་ཤུག་དང་ཚི་བ་ཞེས་པ་
 ཐང་རྒྱའི་རིགས་སོགས་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཤུག་པའི་རིགས་ཡིན་པས་པགས་པ་དང་རྒྱས་པ་ཡན་ལག་གི་ནད་
 སེལ་བ་དེ་རྣམས་ནི། སྟོ་ཤིང་ཁ་འབྲས་པ་དཔྱིད་ཀྱི་དུས་སུ་སྟེ་འབྲིང་པོ་གཉིས་པར་བཤད་ཀྱང་གསུམ་པར་
 བདུ་བར་བསྐྱགས་སོ། །གཞན་ཡང་བཤལ་སྟོན་རྣམས་ནི་ཚི་རྟོག་བསྐྱམས་ནས་ས་རྒྱའི་དུས་པ་གཉིང་དུ་འགོ་
 བའི་དུས་སྟོན་མཚུག་དང་སྐྱེགས་སྟོན་རྣམས་ནི་སྟོ་ཤིང་ཁ་འབྲས་མེ་རྒྱུང་གི་དུས་པ་གཉིང་དུ་འབྲེན་པའི་དུས་སུ་
 སྟེ་དཔྱིད་ལྷ་འབྲིང་པོ་འམ་ཐ་རྒྱུང་བདུ་ཞིང་། དུས་སོ་སོ་མ་ཞོར་བར་བྱ་དགོས་སོ། །

(༢) བདུ་བར་དུ་མཐུ་དུས་ཀྱི་སྟོན་བསྟན་པ།

བདུ་བར་སྐྱབ་པ་ཡར་རོའི་དུས་བཟང་ལ། གཙང་མའི་བྱིས་པ་ལྷུས་བྱས་མཛེས་པར་བརྒྱན། གཟུངས་སྐྱགས་
 རྟེན་འབྲེལ་ སྟོང་པོ་བསྐྱེད་ཞིང་བདུ། ། ཞེས་པ་སྟེ། བདུ་བར་སྐྱབ་པ་ཡར་རོའི་དུས་བཟང་ཞེས་པ་བདུད་ཚི་
 མཚོག་གི་ལུང་བམ་པོ་བརྒྱུད་པ་ལས། སྟོན་སྐྱབ་ཐ་རྒྱུང་དཔྱིད་ལྷ་འབྲིང་། །ཉ་ཡི་ཚོ་ན་བཅའ་བར་བྱ། ཞེས་
 བཤད་པ་དཔལ་སྟོ་རོ་ད་ཡའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་སྟོན་དབྱེད་འཁོར་ལོ་རགས་པ་ལྟར་ན་འང་བདུན་ནས་
 བཅོ་ལྡའི་བར་སྟོན་བདུད་ཚིར་འགྱུར་བར་བཤད་པ་དང་བཅས་བཅོ་ལྡའམ་དེའི་བར་གྱི་སྐྱབ་པ་གཉིས་པ་དུག་
 པ་བརྒྱུད་པ་སོགས་མོ་སྐྱའི་ཚོས་བཅུ་གཉིས་སྟངས་པའི་བདུད་ཚི་སྐྱུར་བ་སོགས་གཟུང་ཚོས་སྟོན་སུམ་ཚོགས་
 པ་ལ་ཡ་བཤན་མཛེ་མཚོལ་སོགས་མ་ཡིན་པའི་གོང་པའི་ཚོས་ཀྱིས་མ་གོས་པ་གཙང་མའི་བྱིས་པ་དེ་ཡང་
 བདུད་ཚི་མཚོག་ལུང་ལས། བལ་བའི་ཐབས་ནི་འདྲི་ལྟར་བྱ། བྱིས་པ་ལོ་དུག་ལོ་བདུན་མན། ལྷུས་བྱས་དང་
 དཀར་གོས་སྟོན་ནས། །ཤར་སྟོགས་ལོགས་སུ་ཁ་བལྟས་ཏེ། །ལྷ་ལྷུག་ལན་གསུམ་བཅའ་ནས་ནི། ཞེས་པ་
 ལྟར་རིགས་གོང་བཤད་འཛོམ་པ་དབང་ཐང་གཙོར་གྱུར་གྱི་དར་བ་མིང་བཀའ་ལེགས་པས་ལྷུས་བྱས་གོས་
 དཀར་པོ་སྟོན་པ་སོགས་མཛེས་པའི་རྒྱན་དང་ལྷན་པ་བྱས་ལ། བདུད་ཚི་མཚོག་ལས། དེ་ནས་ཚ་ནས་འབྲུང་

བའི་ལྷགས། ཉུ་ཐུ་ཤོ་ཉེང་ག་ཉེ་ཉེ་སྐྱ་གྲ། ཞེས་དང་། སྐྱ་གྲི་བླ་མའི་གཟུངས་ལྷགས་གྲི་ཤ་ཉེ་དང་། ཉེན་
 འབྲེལ་སྤྱིང་པོ་བཟླ་ཞིང་ཤར་དུ་ཕྱག་བཙལ་ཉེ། སྐྱ་གྲི་ལུས་མཐུ་དང་གཟི་བཞིན་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་ལས་
 བཤད་པ་བཞིན་སྐྱབ་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་པའི་སྐོན་པ་དང་བཙས་ཉེ་བུ་བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཟླ་ཟེར་
 ལས། དེ་ནས་དགོ་བ་ལས་སྤོད་ཅིང་། །དད་ལྷན་གཙང་སྐྱ་སྐྱུང་བ་བྱས། །སྐྱ་གྲི་ལེགས་པར་གནས་པ་
 བུ། །ཞེས་ཀྱང་འབྲུང་ངོ། །

༣ དུག་འདོན་པ་བསྟན་པ།

དུག་དང་ཕྱལ་བ་རྩ་སྤོང་ལྷགས་རྒྱུ་དུག་ །ཡལ་གའི་ཚོགས་དུག་ངར་པ་ལོ་མའི་དུག་ །མེ་ཉོག་གོས་དུག་
 རུས་པ་འབྲས་བུའི་དུག་ །ཞོ་རྒྱུ་ཚོ་བ་གསུམ་ལ་དུག་མེད་དེ། །དེག་པ་ལྷགས་དུག་ཤ་གདན་བར་ལུན་
 དུག་ །དུག་ཕྱལ་སྐྱ་གྲི་འཇམ་ཞིང་འཇུ་བ་སྤ། ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྤོ་སྐྱ་དུག་འདོན་ས་བཙད་ལྷ་པར་བྱུང་རུང་།
 འདིར་རྒྱས་བཤད་གསུམ་པར་བྱུང་བའི་སྐྱ་གྲི་དེ་དག་བུས་པས་མི་ཚོག་པར་དུག་དང་ཕྱལ་བ་གལ་ཆེ་བས།
 དེ་ཡང་རྩ་བ་དང་སྤོང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དུག་གི་པགས་པ་དང་རྒྱུ་གཉིས་ཡིན་ཉེ། གང་ཞེ་ན་རྩ་བའི་སྐྱ་གྲི་ལ་རྩ་བ་
 དེ་གའི་པགས་ལུན་དུག་ཡིན་ལ། སྤོང་པོའི་སྐྱ་གྲི་ལ་སྤོང་པོའི་ནང་གི་རྒྱུ་གསོ་བ་དེ་དུག་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་
 ཡལ་གའི་སྐྱ་གྲི་ལ་དེ་གའི་ཚོགས་པ་དུག་དང་། ངར་པ་ཞེས་པ་ལོ་མའི་རྒྱུ་དང་མ་ཡུ་བའི་མིང་ཡིན་ཉེ་དེ་ཉིད་ནི་
 ལོ་མའི་དུག་ མེ་ཉོག་གི་སྐྱ་གྲི་རིགས་ལ་དེའི་གོས་ཉེ་མེ་ཉོག་གི་གང་བུའི་པགས་དུག་དང་། འབྲས་བུའི་སྐྱ་
 ལ་དེ་གའི་ནང་གི་ཚོ་གུའམ་རུས་པ་དེ་འབྲས་བུའི་དུག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཞོ་དང་རྒྱུ་དང་ཚོ་བ་ཞེས་པ་གསུམ་
 ལ་དུག་མེད་དེ། པགས་པའི་ཕྱིའི་དེག་པ་ནི་པགས་པའི་སྐྱ་གྲི་དུག་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཤ་གདན་ནི་བར་
 ལུན་ཀྱི་དུག་ཡིན་པས་ན་དུག་དེ་རྣམས་ལེགས་པར་ཕྱལ་བའི་སྤོ་སྐྱ་གྲི་འཇམ་ཞིང་འཇུ་བ་སྤ་བ་ཡིན་ལ།
 ཤོང་དུ་སྤོས་པའི་དུག་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་སུ་སྤོག་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་ལྷ་བུ་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྐྱ་གྲི་རྣམས་
 རྒྱུ་བ་ཅིང་འཇུ་དཀའ་བའི་སྤོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལོ། །

༤ རྣམ་གསེད་ལེགས་པ་བསྟན་པ།

རྣམ་གསེད་གང་ཡང་བུ་དུས་མ་ཕབ་ལ། །བསིལ་སྐྱ་གྲི་བ་ལྷགས་ཤོད་སྐྱ་གྲི་མེ་ཉིས་སྟེམ། །བསེར་གྱིས་མ་
 ཞིག་མེ་ཉིས་མ་གཏུངས་པ། །དུ་བ་མ་ཕོག་གཞན་ཀྱི་བྱི་མ་གོས། །རང་གི་ལུས་ལྷན་ཡོན་ཉན་དཔག་དུ་
 མེད། ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཡན་ལག་བཞི་པ་སྤོའི་སྐྱ་གྲི་དེ་དག་མ་བསྐམས་པའི་དུས་གསེད་དེ་མ་འདྲེས་པར་བཞོག་
 དགོས་པ་གང་ཡིན་ཡང་བུས་པའི་དུས་དེ་མ་ཐག་དུ་ཚོམ་ཙམ་བརྒྱུང་མ་ཕབ་ལ། བསིལ་སྐྱ་གྲི་རྣམས་གྱིབ་མ་
 དང་ལྷགས་པས་སྟེམ་ཞིང་། ཤོད་སྐྱ་གྲི་རྣམས་མེ་དང་ཉི་མས་ལེགས་པར་སྟེམ་ལ། དེ་ཡང་ཤོད་སྐྱ་གྲི་རྣམས་
 རྒྱུང་བསེར་བུ་ཙམ་གྱིས་མ་ཞིག་པ་དང་། བསིལ་སྐྱ་གྲི་རྣམས་མེ་དང་ཉི་མས་མ་གཏུངས་པ་དང་། བསིལ་ཤོད་

ཐམས་ཅད་ལ་དུ་བ་མ་པོག་པ་དང་། སྒྲིབ་གཞན་གྱི་བྱི་མས་མ་གོས་པ་རང་རང་གི་རུས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་
ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་དོ། །

༥ སོ་མ་རྙིངས་པ་བསྟན་པ།

སོ་མ་རྙིངས་པ་ལོ་དུས་མ་ལོན་པ། །དུས་འདས་རུས་པ་འཚོར་ཕྱིར་ལོ་དུས་སྟོ། ། ཞེས་པ་སྟེ། ཡན་ལག་ལྔ་
པ་སོ་མ་རྙིངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོ་སྟོན་དེ་དག་བདུས་ནས་ལོ་དུས་མ་ལོན་པ་ཞིག་དེས་པར་དགོས་ལ། ལོ་
དུས་འདས་ན་རུས་པ་འཚོར་བའི་ཕྱིར་ལོ་དུས་སྟོ་རྙིངས་པ་དོར་ཞིང་གསར་པ་སྟོ་བ་སྟེ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

༦ འཇམ་བཙལ་བ་བསྟན་པ།

འཇམ་བཙལ་གསུམ་སྟེ་སྦྱོར་བས་འཇམ་པ་དང་། །ཁ་འཛིན་འཇམ་དང་གཉེན་པོས་འཇམ་པའོ། །སྦྱོར་བས་
འཇམ་པ་རིགས་མཐུན་མང་སྟེ་སྦྱོར། །ཁ་འཛིན་འཇམ་པ་མོ་བ་དོན་སྟོན་རྣམས། །གང་ལ་བབས་པའི་ཁ་
འཛིན་བཙལ་ཏེ་བསྟན། །གཉེན་པོས་འཇམ་བཙལ་སྟོ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང། །རླུང་འབྱུང་མོ་བའི་མེ་གསོད་
ལུས་བྱུངས་སྟེ། །དེ་ཕྱིར་རླུང་གཞོན་གཞོན་གྱི་སྦྱོར་སྟེ། །མོ་བའི་མེ་གསོད་མེ་འབྱུང་བའི་ལིང་། །ལུས་བྱུངས་
རྒྱས་པར་བྱེད་ལ་ཨ་རུར། །དེ་རྣམས་མ་འཛོམ་ཁར་ཤིས་པ་ཡིན། ། ཞེས་པ་སྟེ། ཡན་ལག་དྲུག་པ་འཇམ་
བཙལ་བ་ལ་སྦྱོར་དོན་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་སྟེ་སྦྱོར་བའི་སྟོ་རྣམས་འཇམ་བཙལ་བ་དང་། ཁ་འཛིན་གྱི་སྟོ་རྣམས་འཇམ་
བཙལ་བ་དང་། གཉེན་པོས་སྟོ་རྣམས་འཇམ་བཙལ་བ་དང་གསུམ་དུ་བསྟན་པའོ། །དེ་ཡང་སྦྱོར་བས་འཇམ་
བཙལ་བ་ནི་སྟོ་རྣམས་རིགས་མཐུན་མང་པོ་སྟེ་སྦྱོར་དེ་གཏོང་བ་དང་། ཁ་འཛིན་གྱིས་འཇམ་བཙལ་བ་ནི། མོ་བ་
དང་དོན་ལྔ་དང་སྟོན་དྲུག་རྣམས་གང་ལ་བབས་པའི་ཁ་འཛིན་གྱི་སྟོ་རྣམས་དང་བཙལ་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། གཉེན་
པོས་འཇམ་བཙལ་བ་ནི་སྟོ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ཀྱང་རུས་པ་རྩུབ་པས་ལུས་ཀྱི་རླུང་འབྱུང་པ་དང་མོ་བའི་མེ་
དོད་གསོད་ཅིང་ལུས་བྱུངས་སྟེ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་ན་གཉེན་པོས་སྟོ་རྣམས་ལྷུང་གཞོན་པའི་ཕྱིར་
གཞོན་ཏེ་མེ་གཏོང་བྱུང་རྙིང་དང་། སྟེ་ཞེས་པ་ལོག་མ་འདྲེན་ཚིག་སྟེ་མོ་བའི་མེ་དོད་གསོད་པའི་ཕྱིར་སེ་འབྱུང་
དང་བའི་ལིང་། ལུས་བྱུངས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཨ་རུར་རྣམས་སྟོ་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟན་པའོ། །དེ་
རྣམས་མ་འཛོམ་ན་སྟོ་རྣམས་ཁར་ཤིས་པ་ཡིན་པོ།།

༧ འཕྲོད་པར་བྱ་བ་བསྟན་པ།

འཕྲོད་པར་སྦྱར་བ་གནད་གསུམ་ཤེས་པ་ཡིས། །བསེལ་དོད་མ་འདྲེས་མཐུན་བསྟེན་སྦྱར་བྱས་ཏེ། །ཚ་སེལ་
གང་སེལ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། ། ཞེས་པ་སྟེ། ཡན་ལག་བདུན་པ་འཕྲོད་པར་སྦྱར་བའི་ཐབས་ནི་རོས་ལས་
བྱེད་པའི་གནད་དང་། རུས་པས་ལས་བྱེད་པའི་གནད་དང་། ལྷ་རྗེས་ཀྱིས་ལས་བྱེད་པའི་གནད་རྣམ་པ་

གསུམ་པོ་ཤེས་པས་བསིལ་བྱོད་མ་འདྲེས་པར་མཐུན་བསྐྱབས་སུ་སྦྱར་བར་བྱས་ཏེ་གཏོང་དགོས་ལ། དེ་ལ་
ཡང་དབྱེ་ན་ཚ་སེལ་དང་གྲང་སེལ་གཉིས་དང་། དེའི་མཚུག་བསྐྱར་བ་བརྟན་པ་བཅས་གསུམ་མོ།

(༡) ཚ་སེལ་གྱི་སྡོམ་སྡོམ་བརྟན་པ།

ཚ་སེལ་ཐུན་མོང་བ་དང་ལ་སྦྱར་གཉིས། ། ཞེས་པ་སྟེ། ཚ་སེལ་དེ་ལ་འང་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་དང་གཙོ་བོ་བཞི་
ལ་ལ་བསྦྱར་བའི་སྡོམ་བ་ཉེར་བདུན་བཅས་སྟེ་ཚན་ནམ་རིགས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའོ།

༡༡ ཐུན་མོང་གི་སྡོམ་སྡོམ་བརྟན་པ། ཐུན་མོང་སྡོམ་སྡོམ་རྒྱལ་པོ་བཅུ་ལྔ་མོ་སྟེ། འབངས་དམག་དཔོན་
དམག་མི་ཚིབས་པར་བཅས། རྒྱལ་པོ་སྐྱབ་བ་བསིལ་བའི་བདུན་ཅི་སྟེ། བཅུ་ལྔ་མོ་རྩོད་སྡོམ་ལོ་འཛིབ་ཅི་
སྟེ། འབངས་ཐོག་པ་དང་པར་པ་ཏ། ཏིག་ཏ་སྦྱང་ཅི་ཉོང་ལེན་གལང་འབངས། འབངས་ཐུག་པོ་
ནད་རིགས་ལ་བསྦྱར་ཏེ། ཐུན་ལོག་སྦྱར་བ་ནད་འཛོམས་དམག་དཔོན་ཡིན། དམག་མི་བསིལ་བའི་སྡོམ་སྡོམ་
གང་ཚོགས་སྦྱར། །འདི་ནམས་ཚིབས་པ་གངས་ཀྱི་རྒྱལ་བསྡོམ། །མ་སྟོན་གལ་ཚད་སུམ་གཉིས་བསྐྱུས་འཇམ་
བཏང། ། ཚ་བ་རྒྱས་པའི་དུས་ན་རྒྱ་བསིལ་གིས། རྟོངས་ཚད་བསྐྱུས་གྲངས་སྟོངས་ཚད་དང་ཡལ་བསྟེན། །
ཞེས་པ་སྟེ། ཐུན་མོང་གི་སྡོམ་སྡོམ་དེ་ལ། དཔེ་རྒྱལ་པོ། བཅུ་ལྔ་མོ། སྟེ། འབངས། དམག་དཔོན།
དམག་མི། ཚིབས་པར་བྱ་བའི་རྟ་དང་བཅས་པའི་གཡུལ་ཆེན་པོ་སྡོམ་པ་དང་མཚུངས་པར་སྦྱར་བར་བྱ་བ་
ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་སྐྱབ་བ་བསིལ་བའི་བདུན་ཅི་ཞེས་པ་གཡུལ་གྱི་མ་དང་། སྟེ་ཞེས་པ་འོག་མ་འདྲེན་ཚིག་སྟེ།
བཅུ་ལྔ་མོ་ལྟ་བུ་རྩོད་དང་། སྡོམ་ལོ་དཀར་པོ། འཛིབ་ཅི་དངོས་བྱུང་ན་དང་དེ་མིན་གྱི་ཡང་ཀྱུ་སྟེ། འབངས་
ལྟ་བུ་དུག་དང་འཇུགས་ལ་སྡོམ་ཐོག་པ་ཞེས་འདྲེ་པད་ལ་དང་། འབངས་གས་རིམས་ལ་པར་པ་ཏ། མཛིས་
ཚད་ལ་ཏིག་ཏ། ཚད་རྟོང་ལ་སྦྱང་ཅི་ཉོང་པོ། འཇུགས་ཚད་ལ་ཉོང་ལེན། མཛིས་ཚད་རྟོངས་པ་ལ་ཤང་ལང་སྟེ་
ཀྱི་སྟེ་དཀར་པོ་འབངས་སུ་སྦྱར་བས། དེ་ལྟར་སྡོམ་པོ་ལྟ་བུའི་སྡོམ་གཉིས་དང་འབངས་ལྟ་བུ་བཞི་བཅས་དུག་
པོ་ནད་རིགས་སོ་སོར་ལ་བསྦྱར་ཏེ་ཐུན་ལོག་སྦྱར་བ་ཞི་ནད་ཀྱི་དབྱེ་དཔུང་འཛོམས་པར་དམག་དཔོན་དུ་
དབང་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེའི་དམག་མི་ཞི་བསིལ་བའི་སྡོམ་སྡོམ་སྦྱར་གང་འཛོམ་ཚོགས་ཚད་དུ་སྦྱར་བ་འདི་
ནམས་ཀྱི་ཚིབས་ལྟ་བུ་གངས་ཀྱི་རྒྱལ་བསྡོམ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་མ་སྟོན་གལ་ཚད་གཉིས་ལ་རྒྱ་སུམ་གཉིས་
གདུས་པའི་བྱོ་འཇམ་དུ་བཏང་ཞིང་། ཚ་བ་རྒྱས་པའི་དུས་སུ་མ་བསྡོམ་བའི་རྒྱ་བསིལ་གིས་ལ། རྟོངས་ཚད་ལ་
རྒྱ་བསྡོམ་གདུས་གྲང་དང་། རྟོངས་ཚད་ལ་རྒྱ་བསྡོམ་དང་ཡལ་ཅམ་བསྟེན་དགོས་སོ། །

༡༢ ལ་བསྦྱར་གྱི་སྡོམ་བ་བརྟན་པ། ལ་བསྦྱར་སྡོམ་སྡོམ་བདུན་པ་སྦྱར་བཅས་ནི། རྟོང་ལེན་སྦྱང་ཅི་རྩོད་ཀྱི་
སྟེ་བཞི། གཙོ་བོ་རྒྱལ་པོ་སྟེ་བཞིས་གཞི་བཟུང་ལ། འབངས་ལྟ་བུ་ལྟར་ལ་བསྦྱར་བ། རྟོང་བ་སྡོམ་སྡོམ་
སྦྱར་བཟང་རིམས་ཚད་སེལ། །སྟབ་སེང་རྟ་སྟེགས་རི་ཚོས་འགྲམས་ཚད་སེལ། །སྟོམ་སྡོམ་ཐོག་པོར་ངས་

ལ་ལུག་སྐྱམ་པོ་འདྲ་བ་དེ་དང་། ལྷག་ཤ་དང་མིང་ཅན་ནག་པོ་སྟེ་གསུམ་བཟེབས་པས་གག་སྟོག་འཛོམས་
 པའི་སྟོ་སྟོར། ཨ་བྲག་གཟེར་འཛོམས་དང་། ཏུག་ཕུའུ་ཞི་ར་ཏུག་གི་མེ་ཏོག་ སྤྱ་ནག་མའི་ཙ་བ་གསུམ་
 བཟེབས་པས་གཉམ་གཟེར་འཛོམས་པའི་སྟོ་སྟོར། མ་ཏུ་ཕུའུ་དང་། ལུག་རྒྱུ་སྟེ་རྟ་བུ་དུ་ནས་སྟེ་བའི་མེ་
 ཏོག་སྟོ་སྟེ་ལུག་མིག་ལས་རྒྱུ་བ་དེ་དང་། ལྷར་མང་དཀར་མེར་གང་རུང་གི་ཙ་བ་གསུམ་བཟེབས་པས་སྤྱག་
 པོ་མེལ་བའི་སྟོ་སྟོར། ལྷབ་མེང་ཞེས་སྟོ་ལྷུ་དང་། ཨ་བྲག་དང་། སྟོ་ལ་གོང་པ་གསུམ་བཟེབས་པས་མགོ་
 ཚག་མེལ་བའི་སྟོ་སྟོར། རྣམ་པར་ཞེས་ལུ་གུ་ཤིང་དང་། ལྷག་རྟ་ཞེས་ལྷུང་ཙུ་སྤྱུ་ལ། འབམ་པོ་གསུམ་
 བཟེབས་པས་ཡན་ལག་གི་རྒྱ་མེར་རྣམས་འཕུངས་ལ་ཚད་པ་གཅོག་པར་བྱེད་པའི་སྟོ་སྟོར། མེར་པོ་རྒྱ་རྒྱས་
 དང་། སྤང་ཚན་སྤྱ་རུ་ཞེས་པ་གཡའ་སྤང་ལ་སྟེ་བ་ལོ་སྤོང་སྤྱ་དཀར་པོས་གཏུམས་པ་རྒྱས་པ་ལ་སྤོང་རུ་བཤད་
 པ་དེ་དང་། དར་ལ་ཀན་གསུམ་བཟེབས་པས་བྱང་ལོག་དོན་འབྱོར་བ་དང་ལྷག་སྐྱམ་ཞིང་ཙ་ཚད་མཐུད་པའི་
 སྟོ་སྟོར། ལུར་ མང་དཀར་ནག་གི་ཐལ་བ། སྟོ་སྤྱག་ཤ འགོན་བྱ་བཅས་པའི་ཐལ་བ་བཟེབས་པས་བྱང་ལོག་
 གི་ནག་ལྷག་དང་རྒྱ་མེར་སྐྱམས་པར་བྱེད་པའི་སྟོ་སྟོར། བཙོན་དང་འབྲི་ལོག་ལུག་རྒྱུང་གོང་བཤད་བཟེབས་
 པས་ལྷག་ཚད་མེལ་བའི་སྟོ་སྟོར། ཙ་མཁྲིས་སམ་ཀ་ས་ལྷུང་མང་དང་། བོང་དཀར། རྒྱུར་པའི་བར་ལུན་
 གསུམ་བཟེབས་པས་མཁྲིས་ཚད་མེལ་བའི་སྟོ་སྟོར། མེ་ཚོད་དང་། རྒྱུར་པའི་བར་ལུན། སྤྱ་མའི་འབྲུ་གསུམ་
 བཟེབས་པས་རྒྱ་མེར་མེལ་བའི་སྟོ་སྟོར། ཚན་རིགས་གཉིས་ལས་འདིར་དཀར་པོ། སྟོ་བ། བྱ་ཚོད་སྟོས་
 བཅས་བཟེབས་པས་རྟིངས་ཚད་མེལ་བའི་སྟོ་སྟོར། སྟོ་ལོ་དཀར་པོ་དང་སྤྱག་འདྲ་སྤང་རྒྱུ་དཀར་པོ་བཅས་
 བཟེབས་པས་སྟོ་ཚད་མེལ་བའི་སྟོ་སྟོར། ཙུ་སྟེ་མི་ཡང་ཀླ། སུམ་ཙུ་ཏིག་ མཚེ་ལུམ་གསུམ་བཟེབས་པས་
 མཚེན་ཚད་མེལ་བའི་སྟོ་སྟོར། བྱ་ཚོད་སྟོས་དང་། བྱི་ཚེར་དང་། མེར་པོ་ལྷག་རྟ་ཞེས་ལྷུང་ཙུ་སྤྱུ་གསུམ་
 བཟེབས་པས་མཚེར་ཚད་མེལ་བའི་སྟོ་སྟོར། ལྷག་པ་ཚེར་མ་ཅན། བྱི་ཚེར། ཉི་དགའ་སྟེ་ལུམ་པ་མ་ཞིང་
 གསུམ་བཟེབས་པས་མཁལ་ཚད་མེལ་བའི་སྟོ་སྟོར། ལྷར་མང་ཙ་བ། སྤྱ་ལོ། འཛིབ་རྩི་དོས་སམ་མི་ཡང་ཀླ།
 གསུམ་བཟེབས་པས་མོ་ཚད་མེལ་བའི་སྟོ་སྟོར། སྤྱ་ལོ། བོང་དཀར་པོ། བཙོན་གསུམ་བཟེབས་པས་རྒྱ་
 ཚད་མེལ་བའི་སྟོ་སྟོར། སྟོ་དེ་བ། ལུང་བ་ཞེས་སྤྱ་མེར། རྒྱུར་པའི་བར་ལུན་གསུམ་བཟེབས་པས་ཤ་ཚད་མེལ་
 བའི་སྟོ་སྟོར། མེ་ཏོག་ལུག་རུ་སྟེ་དཀར་མེར་དམར་གསུམ་གང་བྱུང་། ཐག་སྟོས་སྟོ་བ་གསུམ་བཟེབས་པས་
 ཙ་ཚད་མེལ་བའི་སྟོ་སྟོར། ལྷབ་མེང་གོང་བཤད། མེ་ཚོད། རྒྱལ་མཚན་གཞུང་གསུམ་བཟེབས་པས་རུས་
 ཚད་མེལ་བའི་སྟོ་སྟོར་ཏེ། དེ་ལྷར་བཤད་པའི་ཚ་མེལ་གྱི་སྟོ་སྟོར་སྟེ་བཏུན་པོ་དེ་དག་རྣམས་ཐང་དང་སྟེ་མ་
 གང་བྱེད་ནི་པོ་བའི་མེ་རྟོད་དང་ཚ་བའི་སྟོ་བས་རྒྱུང་བ་ལ་ཐང་ཆེ་བ་ལ་སྟེ་མར་སྤྱར་དགོས་ཤིང་། བྱེ་མ་བྱེད་ཚེ་
 ཤེལ་ཀ་རས་ལ་བྱང་བར་གཅོས་པ་ཡིན་ནོ། །

(2) གང་སེལ་གྱི་སྡོམ་སྡོམ་བརྟན་པ།

གང་སེལ་དབྱི་མོང་ད་ལིས་སྒྲུབ་བྱ་དང་། ཚོང་ཞི་ཚོད་བརྟུལ་བཞི་ཡིས་གཞི་བཟུང་ལ། ཉེ་ལ་ལ་ཕུག་འཛིན་
 དང་ཕི་ཕི་ཡིང་། །ཁ་བརྒྱུར་ཕོ་བའི་མེ་བོད་སྐྱེད་པར་བྱེད། །སྐྱེ་མ་ཕབས་དང་བྲུལ་ཉོག་ཅུམ་པ་འཇུ། །ཕྱེ་ཚ་
 ཟ་འབྲུ་འཛིན་སྐྱུར་སྐྱོང་དང་འཇུ། །ཟེ་ཚ་བྱ་ཐལ་སྐྱུབ་ཀས་སྐྱེན་འདིལ་བཤིག། །བྱི་བཟུང་ཟེ་ཚ་བ་སྐྱུས་དོ་སྐྱེན་
 བཤིག། །མཛོ་ཚ་བ་སྐྱུ་པ་ཡག་མངལ་སྐྱེན་བཤིག། །ཕྱེ་ཚ་སྐྱུབ་ཀ་འགོན་ཐལ་དམུ་ཇིངས་སྐྱེམ་། །ཕྱ་བ་བ་སྐྱུར་
 མཉེས་སྐྱུ་བབ་འཛོམས། །བྲེ་ག་ཚོད་ཀོང་ཅི་ཉུས་སྐྱོ་ནད་སེལ། །སེ་ཚོད་འཛིབ་ཅི་བོད་ །སྐྱེན་མཚིན་ནད་
 སེལ། །ཕྱ་བ་བ་སྐྱུ་གཟེ་མས་མཁལ་ནད་སེལ། །བྲེ་ག་སྐྱུ་འབྲུར་མཉེས་ཚུ་སེར་སེལ། །ར་མཉེ་ཉེ་ཤིང་ག་ཉུས་
 གང་ །རྣག་གཙོད། །ཀུན་ལ་བྱུར་དཀར་ཉ་སྐྱུར་ཉ་ཚུ་སྐྱོལ་དབུལ། ། །ཞེས་པ་སྟེ། གང་སེལ་སྡོམ་སྡོམ་གྱི་སྡོམ་ཚན་
 བརྟུ་བཞིར་དབྱེ་བ་ནི། དབྱི་མོང་ དཀར་པོ་དང་། ད་ལིས་ཞེས་བ་ལུའི་མེ་ཉོག་དང་། སྐྱུར་བྱ་དང་། ཚོང་ཞི་
 མོལ་མེར་བསྐྱེགས་ཉེ་ཆང་ནད་དུ་དང་བསད་ནས་ཚོད་བརྟུལ་བྲུས་པ་བཞི་འབྲུར་བ་མེད་པའི་གཞི་བཟུང་ལ།
 དེ་སྐྱེད་ཁ་བརྒྱུར་ལ་ལ་ཕུག་དང་འཛིན་སྐྱེ་ཁ་སྐྱོང་དུ་སོང་བའི་རིགས་གཉིས་གང་རུང་དང་། ཕི་ཕི་ཡིང་གསུམ་
 བསྐྱེབས་ཉེ་ཁ་བརྒྱུར་བས་ཕོ་བའི་མེ་བོད་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྡོམ་སྡོམ། །སྐྱེ་མ་དང་། །ཕབས་ཉེ་ཆང་ཅི་དང་།
 བྲུལ་ཉོག་གསུམ་བསྐྱེབས་པས་ཅུམ་པ་འཇུ་བའི་སྡོམ་སྡོམ། །ཕྱེ་ཚ། །ཟ་འབྲུ་སྐྱེ་ཚོད་གཡུང་གཉིས་ལས་ཀྱངས་སྐྱུ་
 སྐྱོ་བའི་ཟ་གཡུང་རིགས་བད་ཀན་བསྐྱེད་པ་དེ་དང་། །ཤོང་བཤད་གྱི་འཛིན་གསུམ་བསྐྱེབས་པ་སྐྱོང་དང་འཇུ་
 བའི་སྡོམ་སྡོམ། །ཟེ་ཚ་བྱ་ཚོད་དམ་ཤོ་བའི་བྱ་ཐལ། །སྐྱུབ་ཀ་གསུམ་བསྐྱེབས་པས་སྐྱེན་འདིལ་བཤིག་པའི་སྡོམ་སྡོམ།
 །བྱི་བཟུང་ནི་ལོ་རྒྱུ་མ་ལུ་འབྲ་སྐྱེམ་ལ་འབྲས་བུ་སྐྱུབ་ཀ་ལྟར་ཆགས་པ་ཚོར་མ་ཅན་གྱིས་བྱི་བ་འཛིན་བྱུབ་པ་དེ་
 དང་། །ཟེ་ཚ། །བ་སྐྱུ་གསུམ་བསྐྱེབས་པས་དོ་སྐྱེན་བཤིག་པའི་སྡོམ་སྡོམ། །མཛོ་ཚ། །བ་སྐྱུ། །པ་ཡག་པ་གསུམ་
 བསྐྱེབས་པས་མངལ་སྐྱེན་བཤིག་པའི་སྡོམ་སྡོམ། །ཕྱེ་ཚ། །སྐྱུབ་ཀ་ འགོན་ཐལ་གསུམ་བསྐྱེབས་པས་དམུ་ཇིང་
 སྐྱེམ་པའི་སྡོམ་སྡོམ། །ཕྱ་བ། །བ་སྐྱུ། །ར་མཉེ་གསུམ་བསྐྱེབས་པས་སྐྱུ་བབ་འཛོམས་པའི་སྡོམ་སྡོམ། །བྲེ་ག་ཚོད། །ཨ་
 ཀོང་། །མཚིན་སྐྱེན་ཅི་ཉུ་ཞེས་ཕི་ཡང་ཀུ་བསྐྱེབས་པས་སྐྱོ་ནད་སེལ་བའི་སྡོམ་སྡོམ། །སེ་ཚོད། །འཛིབ་ཅི་ཤོང་
 བཤད། །བོད་སྐྱེན་ཕི་ཕི་ཡིང་གསུམ་བསྐྱེབས་པས་མཚིན་ནད་སེལ་བའི་སྡོམ་སྡོམ། །ཕྱ་བ། །བ་སྐྱུ། །གཟེ་མ་
 གསུམ་བསྐྱེབས་པས་མཁལ་ནད་སེལ་བའི་སྡོམ་སྡོམ། །བྲེ་ག་ །སྐྱུ་འབྲུ། །ར་མཉེ་གསུམ་བསྐྱེབས་པས་ཚུ་སེར་
 སེལ་བའི་སྡོམ་སྡོམ། །ར་མཉེ་ །ཉེ་ཤིང་། །ག་ཉུ་གསུམ་བསྐྱེབས་པས་གང་རྣག་གཙོད་པའི་སྡོམ་སྡོམ་ཉེ་གང་སེལ་
 གྱི་སྡོམ་བ་བརྟུ་བཞིའོ། ། །ཉེ་དག་ཀུན་ལ་བྱུར་དཀར་པོའི་ཉ་སྐྱུར་ཉེ་ཚུ་བསྐྱོལ་གྱིས་དབུལ་ནས་བཏང་བ་
 གཅེས་སོ། །

(3) མཇུག་བསྐྱབ་བསྟན་པ།

གཞན་ཡང་ཙུ་བ་དུག་དང་ལོ་མ་ལྷ། །མེ་རྟོག་གཅིག་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་བཞི། །ཚ་གསུམ་ཐལ་བ་གཉིས་
དང་བྱ་རམ་སྦྱར། །ཚུ་ཚན་འཕུལ་བས་གང་ནད་མ་ལུས་སེལ། །མཐའ་འཁོབ་ཡུལ་གྱི་སྡོམ་སྡོམ་མན་ངག་
འདི། །སེམས་ལ་ལོང་ལ་བྱམས་པས་འགོ་དོན་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། ། །ཞེས་པ་སྟེ། གཞན་ཡང་སྡོམ་སྡོམ་
གང་སེལ་གྱི་སྡོམ་བ་ཆེན་པོ་ལ། ར་མཉེ། ཉེ་ཤིང། བ་སྦྱབ། ལ་ཕུག ལྷ་བ། བཙོང་སྟེ་ཙུ་བ་དུག་དང་།
འགའ་ཞིག་བཙོང་ཚ་བ་ལྷ་བ་གཏོང་བའང་འདུག་པ་དང་། སྡོམ་ཚ་བ་གསུམ། ཟླ། ད་ལིས་ཏེ་ལོ་མ་ལྷ། ར་
དུག་པའི་མེ་རྟོག་སྟེ་གཅིག་དང་། འབྲས་བུ་ཐང་སྟོམ་ནག་པོ། སྟར་བྱ། གཟེ་མ། ལྷམ་པ་སྟེ་རྣམ་པ་བཞི། ཟེ་
ཚྱ། བུལ་རྟོག བྱང་ཚྱ་སྟེ་ཚྱ་གསུམ། ཚོང་ཞི་ཚོད་བརྟུལ་དང་། བྱ་ཐལ་ཏེ་ཐལ་བ་གཉིས་རྣམས་དང་། བྱ་
རམ་སྦྱར་བའི་ཕྱེ་མ་ཚུ་ཚན་གྱིས་སྦུལ་བས། གང་ནད་མ་ལུས་པ་སེལ་བར་འགྱུར་བ་སོགས། དེ་ལྟར་མཐའ་
འཁོབ་ཡུལ་དུ་མཁོ་བའི་སྡོམ་སྡོམ་གྱི་མན་ངག་འདི་ནི་ རེས་པར་སེམས་ལ་ལོངས་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་གྱིས་
འགོ་བའི་དོན་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །

ལེའུའི་མཚན་བསྟན་པ།

བདུད་ཅི་སྟོང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་སྡོམ་སྡོམ་གྱི་སྟེ་ཚན་བསྟན་པའི་ལེའུ་སྟེ་
བརྟུ་གཉིས་པའོ། །